

OM1

00:05:47 Interviewer: Oké, nou, dan hebben we de algemene vragen doorlopen. Ja, dan gaan we verder met nou, wat doe je nu? In het brede begrip? Wat is voor jou in hoofdleiding publieke participatie?

00:06:08 OM1: Er is niet meer een schaarstje te knippen.

00:06:10 Interviewer: Nee.

00:06:12 OM1: Publieke participatie, al is dat van belang, van hoever mag publiek participeren meedoen meedenken meebeslissen dus die, dat moet je aan de voorkant erg goed weten. Omdat participatie begint bij informeren of terwijl de bewonersbrief die je stuurt, dan ben je in principe aan het participeren en als je kijkt naar de naar de andere uiterste, is dat het ook mee besluit, beslist ontwerpt dat is ook participeren dus nogmaals de vraag, want ik ga een beetje misschien van de dingen af, maar ik probeer dit uit te leggen, want de participatie is een heel breed begrip.

00:06:59 Interviewer: En als je daar bijvoorbeeld drie belangrijke aandachtspunten bij publieke participatie.

00:07:07 OM1: Zo moeten de verwachting verwachtingsmanagement dat is heel belangrijk en informeren. Waar gaat het over? Wat gaan we doen? Ja, en ik denk aan participatie, want ik het verleden nog wel eens gedaan heb als project is bijvoorbeeld een speeltuin of dat soort zaken. Dat is relatief kleinschalig, waarin door een buurt of een omgeving geparticipeerd kan worden. Dus echt wel de helderheid aan de voorkant van waar mag je over meepraten meebeslissen en dat soort zaken. Het ligt een beetje in de lijn van verwachtingsmanagement maar dat vind ik wel heel belangrijk.

00:07:51 Interviewer: En vind je dan dat publieke participatie altijd bij het voortraject hoort, of vind je ook dat dat in een verder stadium?

00:07:58 OM1: Nee, dat kan ook in een verder stadium. Dat is, dat is geen enkel probleem. Alleen merk je vaak wel wat vanuit. In het voortraject worden bestemmingsplannen en dergelijke ontwikkeld en krijgen bepaalde gebieden binnen een ontwikkeling of wat dan ook wel een label opgehangen hè. Dus dit moet een speeltuin worden, je moet de brug komen en dat is hè, dus dat is eigenlijk het voorlopig ontwerp, wat dan ook door een politiek en dergelijke wordt goedgekeurd, dus dan is jouw mogelijkheden tot participatie in het ontwerp is eigenlijk geminimaliseerd want alles ligt al vast. Met de nieuwe omgevingswet waarin je wat meer in een raamwerk gaat denken, qua inrichtingen dergelijk zou je het iets meer los kunnen laten, waardoor je participatie en het meedenken meebeslissen wat meer ruimte kan geven.

00:08:49 Interviewer: Ja, oké, dan ga ik weer even terug naar: hoe wordt de publieke participatie gezien door opdrachtnemer.

00:08:58 OM1: Dat is op zich hartstikke mooi, hè, dus als ik weer terug ga naar zeven jaar geleden, al mee dat als de verplichting wat opgenomen was in de verschillende contractvormen bestekken, RAW- bestekken met EMVI plannen, dat soort zaken. We zien bij de opdrachtnemer, maar steeds grotere betrokkenheid omdat er ook omdat men steeds meer gaat realiseren. Hè, hoe minder klachten, hoe makkelijker het werk verloopt. Dus daar, daar zie je wel wat in. Alleen het omgevingsmanagement bij de opdrachtnemer is vaak wel gelieerd aan de contracteisen.

00:09:35 Interviewer: Ja.

00:09:35 OM1: Ja, dus wat staat in het contract? Wat moeten we doen? Dat gaan we doen.

00:09:41 Interviewer: Dus eigenlijk de invulling van hoeveel publieke participatie aan de opdrachtnemer geeft licht aan de contractvormen die je krijgt?

00:09:49 OM1: Ligt aan een contact vorm, maar zeker nog aan de voorkant, ook aan de bestemmingen die een plan krijgt, dus dat ligt dat, dat zit echt in dat bijna bestuurlijk wat de gemeente vaststelt ja, of nee, en anders kom je op participatie. Denk even aan de speeltuin. Doen we houten speeltoestellen of ijzeren speeltoestellen doen we de wipkip of doen we de glijbaan.

00:10:18 Interviewer: Dat het zelf samen mogen stellen.

00:10:20 OM1: Ja, dat is dan een vorm van participatie. Maar waar dan de speeltuin komt, welke plek van de wijk? Dat is vaker vastgesteld en dat bedoel ik met zegt van nou die participatie in uitvoering gaat, wordt het beperkt, omdat aan de voorkant al redelijk dicht getimmerd is.

00:10:40 Interviewer: En dan om een beetje algemeen deel te keren: de participatieladder ben je daar bekend.

00:10:47 OM1: Ja, denken mee, hè, dat begint ook met informeren, informeren, betrekken en volgens mij eindigt met Meebeslissen en ik heb niet alle treden of niet.

00:10:57 Interviewer: Ik, ik heb de treders hiervoor liggen als je de opdrachtnemer ergens tussen zou moeten plaatsen op dit moment.

00:11:06 OM1: En dan is het een raw bestek of is het dan een UAV-GC?

00:11:24 OM1: Waarom heb ik die loon andersom in mijn hoofd?

00:11:29 Interviewer: Hij wordt ook soms andersom neer.

00:11:31 OM1: Dat je onderin begint met klopte, dat je onderin begint met informeren en dat klopt wel. Wat nu momenteel vooral is, is informeren is één van de allergrootste en de participatie nummer vier raadplegen. Dan moet je denken aan participatie met diverse stakeholders denk aan een verkeersbureau een dergelijke, om tot juiste faseringen te komen. Daar zit dan ook een daar zit dan een raadpleeg raadplegende rol in. Adviseren zien wij op dit moment nog niet veel terug.

00:12:16 Interviewer: En dan gaan we dus nu ook verder op de contractvorm die jij al net hebt benoemd, dus UAV 2012, het traditionele model en UAV-GC dus het feit waarbij er vaak ook nog een stukje ontwerp bij zit en meer ruimte. Wat wordt er vanuit opdracht geven van jullie als opdrachtnemer verwacht omtrent publieke participatie wanneer je een UAV-GC contract?

00:12:53 OM1: Als er vooral verwacht wordt, is een UAV-GC, dan moet je mij helpen? Dat is wel of niet zelf ontwerpen.

00:13:00 Interviewer: Ja, dus vaak ligt eral wel een voor ontwerp naar het definitief ontwerp.

00:13:06 OM1: Dat is eigenlijk bij. Als je dus als je naar het definitief ontwerp gaat, dan ligt het vaak informeren en en en die andere dan met je.

00:13:15 Interviewer: Van de participatieladder.

00:13:16 OM1: Ja.

00:13:17 Interviewer: Informeer raadplegen.

00:13:19 OM1: Ja, dus de raadplegen van diverse eind beheerders bijvoorbeeld, dat kan iemand zijn van het groen of je moet zijn van de weg alleen, je bent wel, vaak zit er in dat contract zit er een heel eisen pakket. Nou, die eisenpakket die beperk je jou wel weer in jouw participatiemogelijkheden want je moet gewoon voldoen aan die eis. Het is zelfs zo dat als je wil participeren en een eindbeheerder wil van die eis af dat jouw opdrachtgever daar niet zomaar groen licht voor geeft. Soms wordt ook dat soort participatie met een eind beheerder er ook gezien als vervelend, omdat een eind beheerder is, geen is, eigenlijk geen speler in het contract. Dus dan dat het werk uiteindelijk moet worden overgedragen aan die eind beheerder. Maar het kan zijn dat een eind beheerder gedurende periode een extra wens heeft ontwikkeld dat niet in het contract staat, maar wat die wel mee gaat geven aan een opdrachtnemer.

00:14:21 Interviewer: En wordt dat dan gezien als meerwerk?

00:14:23 OM1: Dan kan het gezien worden als meer werk, zo en zo, want het is buiten het contract. Alleen je in je eigen opdrachtgever wil misschien niet, want voordat meer werk, wat die aannemer moet doen, moet betaald worden. Maar misschien heeft je opdrachtgever we daar een totaal geen budget voor. Kijk, je praat hier niet over een extra boompje of een dingetje, maar als gek gezegd, ondanks hadden we een verhaal dat het hoge maatschap een

extra duiker onder een provinciale weg in wilde brengen. Nou, dat is prima, dat is een wens en maar die wens afgeraamd is ongeveer 600 duizend euro. Dat betekent dus dat wij een extra wens ophalen. Bij hoogheemraadschapp aan ons op dan geven vragen: hoe wil jij die zes ton effen betalen, terwijl we onze opdrachtgever, al die gesprekken aan de voorkant ook wel gedaan heeft met de hoogheemraadschap hè, dus dan wordt participeren wordt verrassen en dat is vervelend. Dus je hebt in de huidige, het lijkt vaak op papier prachtig met de huidige contractvorm de UAV-GC en vrij ontwerp en dat soort dingen eigenlijk door de Eisen waaraan je moet voldoen is het participeren of het nieuw maken van een ontwerp de mogelijkheden minimaal.

00:15:44 Interviewer: Oké, en dan eigenlijk dezelfde vraag: als je naar een UAV 2012 kijkt, dan is eigenlijk definitief ontwerp staat er, zijn er dan manieren hoe je kan participeren?

00:15:55 OM1: Het werk voor het ontwerp niet, want dat ligt dan helemaal vast. Je kan wel denken aan participatie in het kader van bijvoorbeeld de fasering in welke fase ga je het uitvoeren of wanneer ga je tijd voeren? Hoe ga je het uitvoeren? Maar dan zit je meer over je uitvoeringswijze zit je bijvoorbeeld in, in een stad of zit je in een polder of wat ook is? Hoe kan je dan die omgeving en de bedrijfsvoering van die omgeving? Een woonwijk heeft een andere bedrijfsvoering aan de pol hè, hoe kan je dat dan integreren? Dus daar zit dan wel een stukje participatie en informeren. Dus dan namen je ideeën weet dat de bedrijfsvoering uit de omgeving plus je stuurt je brief maar dan houdt het ook wel op.

00:16:42 Interviewer: Oké, dan gaan we verder op. Je bent betrokken bij een project waarbij je een uav-gc contract hebt. Het definitief ontwerp of het ontwerp hoort daar nog bij. Je bent betrokken bij de aanbestedingsfase kun je met mij stappen doorlopen, wat jouw aanpak is, dus naar welke informatie ga je kijken? Wanneer betrek jij de omgeving?

00:17:10 OM1: In de tenderfase als opdrachtnemer hoe ga je dat doen?

Interviewer; ja

OM1: Eerst even een helder beeld hebben van welk werk je gaat maken, en dan ga je een helder wereld scheppen over in welke omgeving je het werk gaat maken. Wij noemen dat dan een stakeholderanalyse. wie zit er in die omgeving? Wat zit er in de omgeving? Wel eens de bedrijfsvoering kan je voorstellen dat, nogmaals, een woonwijk een andere bedrijfsvoering kan als een bedrijfsterrein nog eens een polder. Dus dan ga je de belangen van die omgeving die ga je dan op een rij zetten en die ga je spiegelen aan de werkzaamheden die je doet. Of terwijl waar lig je knelpunten raakvlakken mogelijkheden en kansen. Dat is eigenlijk de eerste aanpak.

00:17:58 Interviewer: En die informatie wordt altijd gegeven door de opdrachtgever.

00:18:03 OM1: Nee, dat doe je zelf. de opdrachtgever is vaak is een uitvraag redelijk toe de point. Dat is een ander woord voor sumier en dat is ook logisch, want het is de bedoeling dat de opdrachtnemer getriggerd wordt om zijn meest creatieve wijze van uitvoering in de omgeving,

om die op papier te zetten. En hoe meer je als opdrachtgever een beeld gaat geven, dan ben je eigenlijk je aannemer aan het sturen. Daar zijn altijd wisselende ideeën over. Iedereen ziet het altijd anders.

00:18:45 Interviewer: En kan je dan zelf in gesprek met de omgeving.

00:18:49 OM1: Ddat hangt van de contractvorm af. Sorry van de uitvraag af. Soms heb je heel helder in de uitvraag staan dat je geen contact mag opnemen met de omgeving, dat je of geen contact opnemen met de desbetreffende opdrachtgever. Dat kan een provincie zijn gemeentes in van te maken. Ja, er zitten vaak restrictie zelf. Stel je voor dat je zonder enige restrictie wat kan doen en dat hebben we hier bij ook gedaan, dan ga je gewoon naar buiten toe met twee en dan ga je een rondgang maken door het werkgebied moet dat dan maar even en probeer je daar mensen te spreken. Ja, ja, het. Ik heb wel eens met scholen gesproken of met garage, eigenaren of met buurtbewoners om gewoon informatie op te halen. Wat speelt in de wijk? Wat is er aan de hand? Wat bedrijfsvoering, wat zijn je? Wat zijn de enkele punten? Stiekem hoor je ook een beetje: hoe groot is het draagvlak voor het werk? En dat is dan weer belangrijk. Want als het draagvlak heel groot is, dan vraagt mogelijk een andere communicatiestrategie en dat je heel laag draagvlak hebt, want dan moet je eerst imago gaan verbeteren. Dus moet je veel eerder beginnen met communicatie, dus gewoon de wijk ingaan. Dat is altijd, dat is altijd goed en dan moet je eigenlijk met ieder voor iedereen contract voor hem doen. Alleen moet je even goed opletten. Wat is me wel of niet uitgesloten in je contract of, Met wie mag ik allemaal praten als ik buiten loop?

00:20:21 Interviewer: Ja, oké, dus eigenlijk ligt dus wel aan het contract vorm maar je haalt de belangen, knelpunten kansen dus echt uit. Door de omgeving zelf lopen. Als je met mensen mag spreken, met mensen spreken stel, je mag niet met de omgeving.

00:20:50 OM1: Dan wordt het bureaustudie je gaat wel de omgeving in om een kijk te doen, omdat het jou een beter beeld geeft dan gekomen.

00:20:58 Interviewer: Ja.

00:21:00 OM1: Dat is misschien moeilijk uit te leggen, maar het heeft ook te maken met gevoel. Het heeft te maken als je het loopt. Het je gaat dingen opvallen, brankranen, vuilnis die opgehaald worden, ja of nee. Of heeft iedereen een aparte bak? Dat maakt voor de transporten van de vrachtwagen nogal uit. Hoe zit je met je brandweer? Doodlopende straten, bus, kinderen dus buiten lopen is gewoon bewust dan, hè, dat helpt je ook in je beeldvorming. Als je erna dus je bureaustudie moet gaan doen, dan heb je ook gevoel bij die wijk of bij die polder of bij het bedrijfsterrein de krantenknipsels die je gaat vinden, raadstukken weet ik voor wat je bent er geweest.

00:21:51 Interviewer: En dan kom je natuurlijk knelpunten en belangen tegen.

00:21:56 OM1: Ja.

00:21:57 Interviewer: En dat weeg je tegen elkaar af met de criteria en Eisen die je van de opdrachtgever, maar.

00:22:03 OM1: Ja, en dat kan resulteren in de aanbestedingsfase in een vraag, hè, wat een uitvraag is niet altijd 100 procent waterdicht, dus ook logisch, mensenwerk dingen dus. Het kan zomaar zijn dat je dan de vraag stellen: moeten we rekening houden met de bus? klinkt misschien heel gek. Maar als er niet, als er in het, als er in het in het in de uitvraag geen uitsluitel of iets genoemd is over een bepaalde buslijn in je plan opnemen, hè, we gaan de bus omleiden en dan heb ik daar voorlopig geen last meer van, maar voor hetzelfde geld is het een eis die ze vergeten zijn. Dus vraag je erom: wat moeten we met de bus en moet de bus eigenlijk wel altijd doorgang vinden? En N211? De hele weg sluiten we af, maar lijn 37 moeten door. nood en hulpdiensten moeten dwars door het werkvak kunnen. Dus je kan door dat je buiten loopt ook specifieke vragen stellen in de nota van inlichtingen. Dat kan zomaar laten. Nog maar die omgevingsgerelateerde vragen in de nota van inlichtingen.

00:23:19 Interviewer: Oké dus in principe, als je stel er eerst nog ruimte in het contract en ruimte om met de omgeving te praten, dan kun je als opdrachtnemer echt wel dingen inbrengen op publieke participatie?

00:23:36 OM1: Ja, want je kan, je kan dus bepaalde belangen vanuit de omgeving die invloed hebben op jouw werk. Die kan je dus meenemen. Dan is de contractmanager die dan weer zegt: hé, ik zie dit als een risico voor mijn planning. Het is niet goed in het contract verwoord, dus dat wordt dan misschien bijkomend werk, of ik zie het als een risico en een planning maar ik moet de rekening mee houden. Dus het inbrengen van belangen in de tenderfase of in een voorfase is gewoon hartstikke belangrijk. Één omdat je dan gaat weten waar je in de gang gaat, maar twee risicoprofiel beter inzichtelijk te krijgen.

00:24:10 Interviewer: Strategie dus ook op aan.

00:24:12 OM1: En daar de strategie aan te passen.

00:24:14 Interviewer: Oké, dit is duidelijk voor mij. Dan gaan we naar de realisatiefase van.

00:24:21 OM1: Zou je even vraag stellen: waarom niet de bouwteam.

00:24:27 Interviewer: Omdat ik nu uav-gc zeg, maar daaronder horen bouwteams ook voor een deel, maar omdat ik nu niet specifiek wil richten op een contract voor, wil ik gewoon echt het breed.

00:24:45 OM1: Een bouwteam dat gaat natuurlijk nog een stapje verder. Hè dan, want als je kijkt naar uvgc en je krijgt, dan ben je als aannemer, sta je aan de lat om alles te doen en dan moet jij je vragen stellen. Jij moet altijd over informatie ophalen om naar je DO te komen, krijg je een do, dan hoeft je niks meer, niks meer te doen. Maar dan ga je dat gewoon maken in het bouwteam dan ga je samen met een opdrachtgever opwerken naar een VO en dat betekent dus

eigenlijk: in de bouwteam ga je de verschillende disciplines en dat kan dus betekenen dat de omgevingsmanager van de aannemer in het bouwteam zit, samen met de contractmanager van opdrachtgever. Je kijkt dus: wie heeft de beste papieren? Hoe vanuit projectbelang te denken? En daarin, in een bouwteam zie ik grote mogelijkheden om de omgeving te laten participeren IN tot stand komen van het ontwerp.

00:25:40 Interviewer: Ja, dus dat is eigenlijk namelijk één van mijn laatste vragen, maar ik vind het leuk om nu al over beginnen, dus in de ideale wereld, denk: heb jij het idee dat bijvoorbeeld bij bouwteams daarmee meeste mogelijkheid ligt?

00:25:54 OM1: Ja.

00:25:55 Interviewer: Om te ontwikkelen, waardoor publieke participatie.

00:26:06 OM1: Maar terug zo wat. We gaan daar een.

00:26:08 Interviewer: Het gaat realisatiefase wat is ook weer heel breed het doel van de opdrachtnemer tijdens de realisatiefase.

00:26:19 OM1: Geld verdienen.

00:26:24 Interviewer: En wat is jouw doel als omgevingsmanager.

00:26:27 OM1: Een bijdrage te leveren aan DE OMGEVING.

00:26:36 Interviewer: En wat zijn aspecten waarbij jij je mee bezighoudt tijdens de realisatie?

00:26:41 OM1: Nou dus vooral, dat hangt een beetje van de behoefte af van de van onze opdrachtgever, van onze opdrachtgever. Hè, dus dat is de opdrachtnemer van het rijk bijvoorbeeld is de vraag van waar heb je nou de meeste behoefte aan? Hè, we kijken naar omgevingsmanagement in en in verschillende sectoren, taartpunten ,disciplines geeft een mooie naam, BLVC moet meetellen BLVC communicatie, Stakeholder Management, vergunningen, conditionering en mobiliteit verkeert ben je

Interviewer: BLVC is?

OM1: BLVC dat is een document waarin je omschrijft hoe je met de bereikbaarheid leefbaarheid veiligheid en communicatie omgaan. En de vorm van dus daar gaat al als eerst het gesprek over van Goh, waar ligt voor onze opdrachtgever voor onze nemen nu de meeste behoefte, want je merkt dat bijvoorbeeld vergunningen worden, vrij vaak doet en aannemer dat er al is en werk voorbereiden die daar gewoon ver in gespecialiseerd is, al door de jaren heen. Dus dan gaan we dat niet bijdragen. Dus als we kijken eigenlijk naar wat waren zo omgevingsmanagement vooral bijdrage is zeker ook wel een deel vergunning, maar stakeholderanalyses stakeholder management, relatiebeheer blvc plannen bedenken, schrijven, communicatie. Ik denk dat daar de grootste moot zit, op dit moment in de realisatiefase in de regio.

00:28:16 Interviewer: En ben je dan continu bezig met die plannen aan het updaten en bijwerken?

00:28:21 OM1: Nou, meestal is het zo dat je je start met een plan, en zeker een blvc plan in een raam plan eigenlijk wat gedurende gele project van toepassing zou moeten zijn als er geen grote wijzigingen zijn. Maar dan kan het wel zou zijn dat je per fase een gedetailleerd plan moet maken. Dus dan is het raamwerk blijft dan. Maar dan vul je bijvoorbeeld in voor een specifieke wijk. Stel, we hebben Amsterdam, daar moet een riool gelegd worden, kilometer of vier door drie verschillende straten. Dan heb je één blvc plan over het volledige werk. En dan maak je nog 3 apparte plannen, eentje per straat.

00:29:05 Interviewer: duidelijk.

00:29:08 OM1: Van communicatie heb je eigenlijk communicatiestrategie communicatieaanpak. dus die maken je ook aan het begin en nogmaals, grote wijzigingen. Dus je bent niet continu bezig met plannen, natuurlijk.

00:29:21 Interviewer: Dan om door te gaan op die communicatie. Wat doe je met klachten, complimenten, zorgen die tijdens de uitvoering dan bij jou terechtkomen?

00:29:33 OM1: Ja, die nemen in behandeling en dat klinkt een beetje simpel. Maar het is zo dat wij er vaak voor kiezen samen met ons opdrachtgever dat er een plek is waar alle klachten en meldingen binnenkomen. Dat is ook meestal bij de omgevingsmanager die doet eerst een quickscan in de zin van: kan ik die klacht zelf oplossen? Ja of nee, en dat is vaak met een stukje uitleg te maken, want de klacht ontstaat door bijvoorbeeld geluidshinder waar was die geluidshinder van dat soort dingen? Een stukje uitleggen? Kom je er zelf niet uit dan ga je intern technisch navragen waarom is er iets gebeurd? Waarom ben je uitgelopen of wat dan ook, zodat je toch tot een goed antwoord kan komen en registreren. Daarmee bedoel ik iedere klacht melden, die registreer je om nou ja, zo kijken we naar de N211 het werk gaat een jaar of drie, maar voor drie kwart jaar. Gewoon dus effe kijken. Of zit er een rode draad in, want als blijkt dat heel veel mensen vinden dat ze heel dat je heel veel vragen krijgen van wat gebeurt er nu? Dat betekent dus dat je eigenlijk na mogen denken. Hé, ik moet mijn communicatiestrategie gaan aanpassen. Ik moet blijkbaar toch meer gaan vertellen op voorhand wat we aan het doen zijn, duidelijk maken. Dus je gaat die meldingen gebruik je ook een leermoment.

00:30:58 Interviewer: En stel bij zo'n project als die net zijn, er dan ook tussendoor tijdens realisatie fase dingen die je organiseert met de omgeving?

00:31:16 OM1: Ja, bewonersavonden hè, dus dat is eigenlijk een manier om veel publiek te trekken, om informatie te delen. Maar wat ook altijd leuk blijft, zijn evenementjes.

00:31:29 Interviewer: En wat voorn evenementjes?

00:31:30 OM1: Toevallig morgen voor het warmte netwerk. Laten we frietkar komen om in ieder geval onze opdrachtgever te bedanken, maar ook de omgeving te bedanken dat we daar de afgelopen maanden in die omgeving en hoop herrie gemaakt hebben. Maak met veel plat, maar je bent, je bent het werk, je bent overlast, dat weet je. Er is op zich veel draagvlak voor dat warmtenet werk, maar als blijkt van waardering wil je dan toch iets doen. Nou, dat koppel je dan aan de dag van de veiligheid. Die is er dan morgen en zo, zo maak je dan evenementje van.

00:32:05 Interviewer: Gezellig.

00:32:05 OM1: Ja.

00:32:06 Interviewer: En hoe vaak hou je contact met de omgeving? Is er een maandelijks update? wekelijks?

00:32:14 OM1: Dat is voor nu, dat hangt een beetje van het project af. Dat komt dan terug in de communicatiestrategie hè, dus dat is eigenlijk dat je een voorkant denkt. Hoe gaan we om met de communicatie en de omgeving? Hoe dynamisch is je werk is? Ook dat kan ook een vraag zijn. Stel je voor dat je een bouwwerk hebt of twee bent een parkeerkelder aan het maken en die bouw duurt anderhalf jaar. Dan zou het zomaar kunnen gebeuren dat je in december je hekken erom zet en dat je eigenlijk anderhalf jaar later de hekken weggaat en dat de buurt eigenlijk gewoon continu tegen die hekken aan zit te kijken. Dat is natuurlijk een hele andere manier van overlast, omdat er een vrij snel een bepaalde vorm van gewenning plaatsvindt dan dat je met een riool bezig bent en voor warmtenet waarin je continu in een nieuwe straat zit. Nou, dat soort, dat soort facetten die dragen bij aan de communicatiestrategie of dat is je invloed.

00:33:17 Interviewer: Ja, hoe ga jij om met de diversiteit aan belangen en meningen van de belanghebbende?

00:33:34 OM1: Nou als eerste, probeer een beeld te krijgen. Dat is belangrijkst en dan zou je voor jezelf moeten bepalen en dat doen wij eigenlijk ook altijd in de stakeholder analyse van waar zit dat belang? Is het belang. Moet dat belang geïnformeerd worden of is het een belang? Wat ook mag meebeslissen hè? Dus het belang van mijn opdrachtgever bijvoorbeeld weegt zwaarder dan het belang van de buurtvereniging. Als de buurtvereniging geen onderdeel is geweest van het participatietraject of van het contract of wat dan ook, dan is het aan mij om dat belang wel op te halen. Maar als het haak staat op het contract of opdrachtgevers belang, dan kan ik er niks mee. Maar het is wel belangrijk om te weten, omdat daar hun zorgpunt zit. Dat betekent dat je je manier van informeren, informatieverstrekking op basis van dat soort punten kan aanpassen of intensiveren. Heb je het over een hoogheemraadschap een provincie of een andere overheidsinstelling een bevoegd gezag die je vergunning moet verstrekken? Dat is ook een andere vorm van belang. Die kan een belang hebben, maar jij hebt hem ervaren ook nodig, omdat jij je vergunning nodig hebt. Ja, dan zit je veel meer op speaking terms van hoe kunnen we de belangen, alle belangen behartigen waardoor de vergunning krijgen, door kunnen gaan, dat iedereen blij wordt? Dus dat is dan een beetje het spel.

00:35:13 Interviewer: De afwegingen maken

00:35:13 OM1: Afwegingen maken, maar ook hierin weer vroegtijdig, want dat is ook wel de de groot, dat is de grootste rol, dat door een heel participatiecommunicatie omgevingsmanagement is. Vroegtijdig aan tafel zitten om belangen op te halen, om jouw belang te delen. Wat ga jij doen als project? Waar ligt jouw belang? Helderheid te scheppen, zodat je met mekaars belangen rekening kan nemen?

00:35:41 Interviewer: En kan je dat als opdrachtnemer, vroegtijdig doen?

00:35:46 OM1: Ja.

00:35:46 Interviewer: wanneer?

00:35:47 OM1: Ik denk dat dat ons allersterkste punt is, namelijk zodra je de opdracht binnen hebt. Stel je voor waar worden ingehuurd door de kws voor het maken van een één of andere brug met een aanliggende kilometerweg straat weet ik veel. Zodra wij in dat projectteam zitten, kunnen wij ons al gaan voorstellen als omgevingsmanager bij een gemeente, bij een buurtvereniging natuurlijk, natuurlijk moet je eerst je boodschap afstemmen met je interne opdrachtgever, in dit geval dan de kws maar gaan rustig eens een bakje doen met de gemeente die de vergunning moet verstrekken. Wij zijn Sander en wij zijn die namens de kws in verband met het bouwwerk wat eraan komt. We zullen binnenkort moeten gaan beginnen met een stukje vooroverleg of specifiek een aantal vergunningen te vragen. Bij wie kunnen we het beste weten? Hoe kunnen we het beste benaderen? Gewoon een bakje waarin je eventjes de lijnen legt, gezicht maken, horen, wat horen waar de zorg zit van de ander? Die hebben altijd onleesbare tekeningen gekregen, of alle plannen die ze altijd binnengekregen hebben waren ruk. nou, dan kan je, daar kan je wat mee en doordat je op tijd bent, kan je iets met dat belangen. Ja, of je kan het in één keer goed doen. Dat is misschien anders gezegd.

00:37:18 Interviewer: Ja, dat snap ik

00:37:19 OM1: En waardoor je faalkosten vermindert en dat soort dingen, dat vindt ons opdrachtgever weer leuk, maar wij ook.

00:37:26 Interviewer: En dan, stel zijn aan het uitvoeren, zitten die realisatie? Is er dan nog beïnvloedingsruimte zijn er dan nog dingen die aangepast zouden kunnen worden?

00:37:36 OM1: Kunnen altijd en dat dat baseer ik op het feit dat als er een calamiteit plaatsvindt de hele register wordt opengetrokken om alles aan te passen. En daar heb ik het over tijdelijke situaties zoals een fasering of dat soort dingen, DO ontwerp, valt veel om niet meer aan te passen als je mee bezig bent.

00:38:02 Interviewer: En bepaalde scopewijzigingen dat je toch nog iets wil toevoegen.

00:38:08 OM1: Ja, als opdrachtnemer heb je dat niet zo vaak dat je een scoop wijzigt. Dat komt wel vanuit de opdrachtgever en dat is ja, ik zeg altijd: alles is mogelijk omdat wij ook mensen op de maan zetten. Alleen de impact van de scope wijziging zou je met mekaar moeten bepalen en wil je dat dragen.

00:38:29 Interviewer: Ja, want waar jij bent, zeg maar stel jij merkt de omgeving, krijg heel veel binnen van nou, we zouden toch nog wel graag dit of dit willen?

00:38:37 OM1: Dan ga je met je opdrachtgever in overleg. Ja, natuurlijk, dat is ook afhankelijk van afspraken die je hebt met je opdrachtgever. Dat kan eens keer per maand zijn, of eens per twee weken, soms één keer per week overleg je je register van meldingen en klachten. Daar heb je het samen over en vaak met je Counterpartners omgevingsmanager aan de andere kant van de tafel. En dan zie je dus op een gegeven moment zie je een bepaalde rode lijn in jouw melding en klachten komen. En zeg: nou, moeten we daar wat mee? En dan kan hij dus hij of zij hè. Dus je counterpartners kan dus intern aan de gang en ik krijg maar krijg ik regelmatig, krijg je wel de vraag om een extra wipkip neer te zetten. En wat? Wat is de ruimte voor? Is het budget voor me ook? Gek gezegd, past het binnen de veiligheidsregels van de afgebakende speeltuin of nog een speeltoestel neer te zetten, want soms is de wil er wel maar zijn de mogelijkheden niet. maken om vooraf toch sorry en op een gegeven moment, als iedereen wel wil, maar de financiële impact is zo groot dat er geen budget is. Daar gaat vertel er altijd mee.

00:39:53 Interviewer: Is uiteindelijk degene die misschien wel een van de meest bepalen, bepalen dat voor oké? Dan kun je voorbeelden geven van uitdaging die je bent tegengekomen bij het implementeren van publieke participatie.

00:40:07 OM1: Bereikbaarheid, bereikbaarheid van bedrijventerreinen dat soort dingen, dat, dat is altijd de grootste uitdaging. Goed bedrijvigheid economie, afstemming nou ja, weet je, als je het aan een aannemer vraagt, ieder willekeurig aannemer. We hebben het bijvoorbeeld over een riool wordt aangelegd, moet worden door een straat of door een weg asfalt maakt op zich niet uit. Als je het een idee willekeurige aannemen. Vraag het ervoor, het erachter openbreken maken, klaar. Dat is ook vanuit het werk gezien de meest efficiënte vorm.

00:40:49 Interviewer: Ja.

00:40:51 OM1: Maar we moeten alles faseren omdat iedereen bereikbaar moet blijven, want dat die bereikbaarheid eisen, of die bereikbaarheid vraagstukken dat is vaak de omgevingsmanager die dat ophaalt en daar ligt dan ook vaak puzzel. Hoe hou je dus bedrijven bereikbaar en past het in de fasering die je opdrachtnemer heeft en neem maar even, want als ik het bijvoorbeeld over een riool heb, ja, dat dat gaat een keertje door jouw erf heen, het moet toch gebeuren. Dus hoe ga je dat afstemmen wanneer gebeurt dat? En dan vanuit de omgevingsmanager vanuit de opdrachtnemer hè, dan is de aanleg van het riool eigenlijk je basis. Dus dan stem je af met de uitvoering van go, als jij zo doorgaat wanneer ben je dan bij die bij dat erf? Nou, dan krijg je twee dagen door, dinsdag en woensdag volgende week, maar die info, ga

je dan naar het bedrijf, die twee dagen ben je niet bereikbaar. Was dat jou dit en dat? En dan begint dat spel en dan ga je, nee, dat mag maar één dag. Nou, dan ga je terug naar je hoofd uitvoeren, dan zie je op, met één dag redden we dat kunnen we dat schikken kunnen dat doen? Nou, nou past hij weer aan. Nou ja, beetje morre natuurlijk. Oke weet je best. Nou en zo kom je toch een oplossing. Maar daar zit voor een omgevingsmanager de uitdaging en die bereikbaarheid kan ook zijn voor een kinderdagverblijf hoe hou je dat kinderdagverblijf bereikbaar voor meestal vrouwen? Als je tegenwoordig ook steeds meer mannen in een bamboe fiets met drie kinderen erin en je hebt je straat opgebroken die gaan niet door het Amerikaan. Hoe ga je een Verzorgingsthuis wat om de hoek staat, bereikbaar houden voor zowel bezoekers als voor de nood en hulpdiensten, want de verzorgingstehuis dat daar wat gebeurt, is aanwezig, laat ik het zo zeggen ze dus iedere stakeholder heeft zo zijn eigen bereikbaarheid issue of houdt niet van het woord. Maar waar jij, dat wat jij als omgevingsmanager moet proberen te implementeren de planning van die opdrachtnemer.

00:43:04 Interviewer: Oké, dan ga ik toch nog weer een keer gewoon op de vraag: wat is dan voor jouw publieke participatie? Als omgevingsmanager is dat dan het steeds ophalen van informatie en belangen? En dat?

00:43:21 OM1: belangen, vanuit bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering moet je een beetje je zien, evenals een containerbegrip in mijn visie heeft een huishouden, man vrouw hond twee kinderen, ook een bedrijfsvoering. Er zit er zit gewoon een cycli in. Iedereen staat op om half zeven, zeven uur, twee kinderen, acht en twaalf komen beneden. Een beetje grillen beetje doen, er moet geen worden. Tassen klaarmaken, brood, pakketje, de vis, pak moet effenen bij het kwart over acht. Iedereen school, bewijsvoering onder de middag. Komt het terug of ja, daar kan je Op een één of andere manier moet je dat meenemen in jouw, in jouw plan, dat dit dat is eigenlijk al van ouds gebeurt. Print met een houten loop, schortje en dingen, dus daar waren die alles bereikbaar. Maar supermarkt heeft ook een bedrijfsvoering. Die heeft bijvoorbeeld te maken enerzijds met klanten die komen anderzijds aan de achterkant de vrachtwagens die komen: nou, hoe ga je de, waar komt die vrachtwagen vandaan, waar zijn transportroute waar kom je mee? Achttien meter trailers of met kleine busjes? achttien meter trailer vraagt een hele andere impact op het werk dan een busje. Nou, dat soort belangen ga je allemaal ophalen en dat vind ik zelf ook het allermooiste van ons vak. Wij komen overal, we zien alles en bespreken iedereen. Ja.

00:44:58 Interviewer: Oké, dan gaan we door met het volgende deel van het interview. De omgevingswet zou je mijn hoofdlijnen kunnen uitleggen: aangeven wat deze nieuwe omgevingswet inhoudt.

00:45:15 OM1: Als we kijken naar realisatie van bepaalde zaken buiten, was het vroeger nee, tenzij, die wil ook maken. Nee, dat mag niet, tenzij in vergunningen. Als je nu kijkt naar de omgevingswet dan is het antwoord eigenlijk: ja, mits ja, je mag alles bouwen wat je wilt, mits het maar voldoet aan het omgevingsplan en daar zit ik altijd in de war met je heb omgevingswet en de onder omgevingsplan en dan programma of programmaplan dat die drie onder mekaar,

dat weet ik niet precies, dan zit ik in ieder geval jaren mee fout. Maar het grote verschil is dat de omgevingswet die geeft dus een voor een bepaald gebied raamwerk waarbinnen je moet doen. Denken aan werken op gebied van hoeveel geluidsniveau je mag produceren, als je een bedrijf hebt, hoe hoog je mag bouwen, welk volumen je mag bouwen en dat kijken we naar het oude bestemmingsplan, dan had je iedere kavel was bestemd. Dus je had een kavel er was voor school maatschappelijk iets, die had een kavel voor wonen, die had een kavel voor detailhandel, horeca wat dan ook. En nu zit dat gewoon eigenlijk allemaal niet.

00:46:40 Interviewer: Een groter gebied en deze functies moet dat gebied gaan invullen?

00:46:45 OM1: En als je daaraan voordoet mag ik daar.

00:46:47 Interviewer: Oké, en wat zou het doel zijn van deze nieuwe omgevingswet.

00:46:53 OM1: Nou uiteindelijk. Het doel is dat het dat het minder bureaucratie zou moeten, toch minder bureaucratie zou moeten leiden. Alleen maar merk je gewoon op de korte termijn niks van. De overgang naar de omgevingswet dat is een gigantische operatie. Dat heeft een ongelooflijke druk, ook op ons, op ons ambtenarenapparaat hetzij de provincie, zij in de gemeente overal, en daarom heeft men ook besloten een transitieperiode toe te kennen van negen jaar. Dus dat betekent dat komende negen jaar, vanaf afgelopen één januari zou er altijd een beetje onduidelijkheid zijn nog wie wat waar staat. Mijn verwachting is eigenlijk dat je vanaf januari, afgelopen januari tot pakket aanstaande augustus oktober, dat we eigenlijk de positieve nawee hebben van de oude vergunningsstelsel en dat je dan nu de zaak, vanaf bouwvak en verderop gewoon problemen gaat krijgen om vergunningen in de nieuwe omgevingswet rond om dat systeem, om die vergund te krijgen. Verschillen zitten hierin namelijk dat zwart-wit; in het oude systeem is het aan de aanvragen, bijvoorbeeld aan aannemer of een initiatiefnemer, om alle paar partijen bij mekaar te roepen. Dus daarvan gaat met iedereen die belang heeft. Ik ga proberen te duiden. Ik wil wegmaken daarvoor is het bevoegd gezag, de gemeente Urk, noem maar zijstraat dus ik moet overleg hebben met het hoogheemraadschap wat daar is, want ik loop langs de sloot, ik moet overleg hebben met diverse nuts partijen. Ik moet het overleg hebben met de gemeente, misschien zelfs nog met de beheerder van het groen, en al die overleggen, het dergelijke. Die zorgen ervoor dat ik een goede aanvraag van die dingen is. Minister, behandelend ambtenaar, die kijkt naar je vragen en die ziet ook oh hij heeft gesproken met veel partijen. Die is akkoord, die is akkoord, dus die toetst eigenlijk ons voorwerk. Dan gaan we naar de omgevingswet en jij bent van de gemeente als bevoegd zag, dan vraag ik het aan jou aan, maar dat ben jij aan de lat om met de diverse belanghebbende aan de slag te gaan. Er komt meer druk op bij de ambtenaren. Natuurlijk gaat het helpen als wij gewoon dat vooroverleg gaan doen als aanvrager maar streek genomen hoeft het niet.

00:49:40 Interviewer: En kan dit in het contract staan dat opdrachtgever zegt: wij willen dat jullie die controle al?

00:49:48 OM1: Ja, dat kan me meeste zien. In het contract staan dat je als opdrachtnemer verantwoordelijk bent voor een goed voortraject en het verkrijgen van een vergunning, en daarmee pak je eigenlijk al wel heel veel, want daar moet je zo je vooroverleggen gaan.

00:50:03 Interviewer: Ja, en want het was dus dat gaat dus de ambtenaar gaat het allemaal controleren en coördineren. Denk je niet dat het dan langer gaat duren?

00:50:19 OM1: Ja, dat denk ik en daarom verzie ik ook. Dat heeft twee dingen. In de oude wetgeving werd er een vergunning na verloop van tijd uit rechtswege verleend en vanuit rechtswegen betekent je hebt een periode van acht weken, als behandeltermijn was vastgesteld, dan komt er een verlenging, brief achteraan komen dat ze on keer zes of acht weken, zes of acht, dat weet ik niet zeker. Zeg even zes voor het mooie extra tijd nodig hebben om te behandelen. Ja, dus dan ben je veertien weken weg. Als de gemeente dan niet of het bevoegde zag niets van zich liet horen, dan had je een vergunning op basis van rechtswege dus je maximale proceduretijd plat gezegd is veertien weken, acht, nog zes extra. Even los nog van het bezware termijn die daar achter komt. In de omgevingswet is die procedure tijd en die verplichting is gewijzigd door het woordje de intentie is nou, de intentie is is natuurlijk redelijk breed, dus het hele van rechtswege is vervallen. Dus de druk om binnen een bepaalde tijdseenheid een vergunning af te ronden is bij het bevoegde weggenomen en heeft bevoegd gezag dus meer tijd gekregen. Om dus al die gesprekken aan te gaan. Dus dat zie ik nog wel als een risico. Dat is ook iets wat wij intern aan het uitzoeken zijn. twee collega's van ons die zich daarmee bezighouden die hebben wij eigenlijk een beetje als centrale 'info bak' benoemd met mekaar, dat alle ervaringen die wij hebben met de omgevingswet de komende periode, dat die daar terechtkomt. Zoals ik aan het begin eigenlijk van je vraag ook aangaf in mijn beleving is het zo dat we nu nog steeds draaien op de nawee van de oude wetgeving. Nu beginnen de eerste vergunningen ingediend te worden in een nieuwe omgeving stelsel, stankan jij, maar misschien helpt het DSO of het is geen ols meer, maar dat het digitale hè. Dus dat gaat nu beginnen en met de verwachting dat de vergunningen loskomen conform de oude ideeën ergens in mei juni. Dat moet dus nu gaan tonen of dat ook daadwerkelijk vind.

00:52:57 Interviewer: Dus jullie hebben de voorbereid. De voorbereiding op deze nieuwe omgevingswet is dus dat jullie eigenlijk een klein team door hebben gezet van Joh laten we zoveel mogelijk informatie verzamelen.

00:53:10 OM1: Vanuit dpi

00:53:11 Interviewer: Ja, vanuit inlezen natuurlijk, en verder.

00:53:15 OM1: Nou, die moeten de expert worden, de kartrekkers binnen onze pijler op dit gebied, eigenlijk met de zomer.

00:53:24 Interviewer: En in deze nieuwe omgevingswet heeft participatie ook een belangrijke pijler geworden.

00:53:33 OM1: Ja zeker.

00:53:35 Interviewer: Merk je dan al dat die dat dat ook naar de voorgrond is gekomen?

00:53:42 OM1: nou, je merkt dat er meer aandacht voor is. Qua invulling heb ik hem nog niet buiten in de operationele kant. Ik denk wel, als je dit bijvoorbeeld deze zelfde vraag zou stellen bij onze collega's die zich bezighouden met tender, die denk ik wel dat die al nu in de eerste echte participatieplannen bezig zijn om dat te implementeren.

00:54:20 Interviewer: En dan, de nieuwe omgevingswet hangt al een tijdje in de lucht. Natuurlijk al meerdere keren uitgesteld. Heb je al bij projecten gezeten die wel met de nieuwe omgevingswet met het idee van die nieuwe omgevingswet gewerkt.

00:54:36 OM1: Nou, ik heb, maar dat heeft te maken meer met mijn. Ik ben in de politiek ook actief geweest. We hebben vanuit de politiek zijn er wel een aantal plekken binnen onze gemeenschap waar testen zijn gedaan met de nieuwe omgevingswet. Dus daar heb ik dan wat ervaring maar niet in mijn rol als omgevingsmanager maar meer vanuit gemeente.

00:55:04 Interviewer: En nou ja, stel nu net ook wel een beetje aan, maar merk er verschillende wensen vanuit de opdracht te geven omtrent publieke participatie sinds de nieuwe omgevingswet is ingegaan.

00:55:17 OM1: Ik denk dat dat te kort dag is om daar ja of nee te zeggen. Wat ik vooral merk, is dat wij als bedrijf straks nog te onduidelijk zijn naar mekaar wat wij verstaan van de participatie, zoals jij ook terecht aangeeft en waar we het eerder over gehad hebben. Dit overleg, participatie conform de omgevingswet bestaat uit meerdere traders als wij die met mekaar niet definiëren, over welke tweede praten wij nu, dan lopen wij straks de deur uit met alle twee een volledig anders beeld. Dus daar gaan we mekaar alleen natuurlijk teleurstellen en dat merk ik op dit moment nog regelmatig dat participatie genoemd wordt. Ja, we moeten participeren en als je er drie keer doorvraagt dan kunnen de beelden wel eens anders zijn, dat dus een groep helemaal niks meer in te brengen heeft, maar alleen maar geïnformeerd moet worden. Dus daar zit, daar zit daar gewoon een spanningsveld.

00:56:23 Interviewer: En is die definitie van participatie? Moet dat elk project weer opnieuw bepaald worden, of denk je dat daar gewoon?

00:56:31 OM1: Ongeveer elk project, omdat je te maken hebt met een participatie ladder. Dus welke treden is voor dat project van toepassing? Je hoeft, als je praat over nummertje 3. Daar staat één, één kreet staat daar, dus je moet het wel hebben met mekaar. Wat houdt die kreet in? Hoe gaan we invulling geven? En dan maak je helder. Dus gaan we participeren ja, dat is vraag één. Welke treden gaan we toepassen? Één, twee, drie, vier of vijf? Prima helder. Wat houdt het exact in? Volgens ons, ons als groep, als project? Prima, dan gaan we daarmee aan de gang. Dus in mijn beleving dient het wel per project gewoon A+apart even benoemd te worden, die helderheid te krijgen.

00:57:23 Interviewer: Denk je dat je als opdrachtnemer boven dat raadplegen informeren, dat je ook echt wat Meebeslissen adviseren, dat je dat als opdrachtnemer kan toepassen

00:57:41 OM1: Ja, goed, als je kijkt naar het bouwteam als je kijkt naar het bouwteam daar zit soms, is het zo dat de grootste deskundigheid van een bepaald project zit bij een opdrachtnemer dus dan kan jij het bouwteam adviseren over een bepaalde technische oplossing. Maar het kan ook zijn over een bepaalde communicatiestrategie. dus vanuit een bouwteam ik zie een bouwteam ook als dat net ook over gehad. Als je bouwteam goed uitvoert, met respect voor alles en iedereen, heb je daar best een goeie vorm van participatie onderling voor het project en daar gaat het dan weer kan het weer scheef gaan, want dat is dan niet zozeer participatie met de omgeving, maar dat is gewoon puur onderlinge participatie om tot het beste project kan.

00:58:26 Interviewer: Ja.

00:58:26 OM1: En daar hoort dan weer een participatie niveau, het richting de omgeving, richting bevoegd gezag. Dat soort dingen.

00:58:35 Interviewer: En kan de omgeving nog veel mee participeren als we al bezig zijn met, als we bezig zijn begonnen met het ontwerpen, zeg maar als opdrachtnemer?

00:58:58 OM1: Ja, dat is dat de vraag. Als de doelstellingen vanuit een opdrachtgever bijvoorbeeld. Stom voorbeeld, we zijn bezig met de afsluitdijk of met een dijk in het algemeen die moet voldoen aan bepaalde Eisen om de veiligheid te garanderen dan is participatie vanuit de omgeving verdomd lastig, want je wil niet dat de omgeving besluit dat er een poort in die dijk komt, omdat je dan makkelijker naar de overkant komt, hè, dan hoef je er niet overheen te lopen, kan je zo dwars erheen. dus ik vind dat dat dat daarin vind ik wel heel lastig om zeggen: ja, wanneer kan een omgeving mee participeren ik denk dat je pas kunt meeparticiperen als VO geregeld is.

00:59:49 Interviewer: En dan heb je het echt over participeren in hoe gaan we de fasering doen?

00:59:55 OM1: Faseringen dan kan je denken, dan kan je denken aan de inrichting van een speeltuin, dan kan je denken aan groenplan dan kan je denken aan nou ja, aan dat soort dingen, want ergens moeten een speeltuin, ergens moeten we een paar bomen komen, alleen dan is het weer, dan komt de volgende weer: ja, bomen, prima, ik weet niet hoeveel soorten bomen zijn in de wereld, maar ik moet ook nog een bomen zijn die we in Nederland kan groeien. Dus en daarmee wil ik zeggen, je beperkt en we de mogelijkheden tot participatie. Ja, zonder dat je het eigenlijk zelf wil, maar gewoon omdat het niet anders is. Anders komen dat soort dingen ook met die speeltuin. Als jij bepaalde veel, wat vierkant en met speeltuin hebt, kunnen er geen zes klimrek in met dingen en dat dus dat is de verwachting aan de voorkant is gewoon rete belangrijk om die goed duidelijk te krijgen.

01:00:54 Interviewer: Oké, en bij wie ligt de verantwoordelijkheid van de publieke participatie? Ligt dat bij de vergunningaanvragen ligt bij de initiatiefnemer van het project?

01:01:08 OM1: Initiatiefnemer.

01:01:10 Interviewer: waarom?

01:01:14 OM1: Omdat de initiatiefnemer die heeft vaak een beeld over wat hij of zij wil met een bepaalde stuk land, groep, grond, dat soort zaken en heeft dus ook de mogelijkheden om wijzigingen aan te brengen in zijn eigen plan of in haar eigen plan, daar ligt voor mij de kern. Ook ga je als opdrachtnemer iets uitvoeren wat de initiatiefnemer heeft bedacht. Dus de initiatiefnemer heeft daar, als we verder kijken naar UAV-GC achtige omstandigheden, heeft die daar geld voor? Heeft die dat dus als jij opdrachtnemer, wat wil veranderen in zijn initiatief en ben je direct bezig met één, zijn visie en twee zijn portemonnee. Dus als je mij vraagt: waar is participatie beste belegd? Dat is eigenlijk bij de initiatiefnemer, want die kan de verwachtingen juist manager naar de omgeving over waar geparticipeerd kan worden.

01:02:14 Interviewer: Ja, dus daar ligt die ruimte en jij bent eigenlijk een soort nog schakel.

01:02:18 OM1: Wij kunnen een schakel zijn vanuit de omgeving om bepaalde initiatieven die vaak terugkomen ophalen, kenbaar te maken. Misschien is het een goed idee, misschien ook niet om dat te doen. Kijk, het heeft ook te maken met draagvlak naar je omgeving. Als er een initiatief uit omgeving komt en wij als opdrachtnemer we gaan daarmee aan de slag in positieve zin van het woord en wij vergeten de initiatiefnemer daarvan op de hoogte te stellen. Dan kunnen we onze opdrachtgever, initiatiefnemer, vreselijk verrassen. Omdat wij al flink aan praten zijn en iedereen denkt al buiten dat die alles kan doen, lijkt ineens helemaal niet waar te zijn. Dus dan kom ik eigenlijk gewoon weer op die verwachtingen. Ik zit in zijn portemonnee. Ik zit misschien wel aan zijn planning, ik zit misschien willen aan zijn afspraken die hij weg heeft met zijn stakeholders dan kunnen ook vergunninghouders zijn en dergelijke. Dus het is altijd ja, je kan als opdrachtnemer bepaald initiatief nemen, maar dan kom ik weer aan de voorkant. De verwachting: binnen: welk raamwerk mag jij als opdrachtnemer? Kan jij als opdrachtnemer initiatiefnemen, de participatie.

01:03:26 Interviewer: En denk je dat je nu met de nieuwe omgevingswet dat je dat er veel meer initiatief op dat vlak vanuit de opdrachtnemer gaat komen?

01:03:40 OM1: De participatie ligt bij een initiatiefnemer. En wat we wel gaan krijgen, dat is nu al, er wordt heel veel, nee, heel veel. Ik denk dat er vrij makkelijk in de uitvraag geschreven worden dat participatie bij de opdrachtnemer ligt. Punt en dan dan kom ik weer in met een stukje helderheid. Participatie, breed begrip, dat is een brief sturen of mee laten beslissen.

01:04:02 Interviewer: Ja.

01:04:03 OM1: Dus wat is die participatie dan? De definitie, die definitie en de voorkant van het project is echt belangrijk in je uitvraag van dus de initiatiefnemer moet nadenken over de wijze van participatie. Dan moet je een keuze maken. Ga ik die participatie zelf uitvoeren of ga ik bij me opdrachtnemer wegleggen in beide gevallen heeft ie gewoon hele heldere randvoorwaarden nodig, of hij zet ze dan in het contract, wat die op de markt zet, richting opdrachtnemer, of hij gaat het zelf uitvoeren.

01:04:37 Interviewer: Oké, dan heb ik allemaal gevraagd gehad, ja, ik heb alleen de laatste vragen van de ideale wereld, maar had je al een klein antwoord op gegeven dat de bouwteams.

01:04:50 OM1: Ik vind het bouwteam is ideaal, mits wij natuurlijk ook in staat zijn om echt vanuit het project te denken. Dat betekent dus de beste, ook bepaalde discipline daarop neer te zetten. Ik denk dat het fijn ideaal is. En wat ook ideaal zou zijn, is dat er van het begin tot het eind dezelfde mensen eraan zitten. Of terwijl dat de initiatiefnemer al een clubje om zich heen heeft, waarmee die dus zowel de hele initiatieffase pakt, waarbij het zwaartepunt van actie ligt dan bij de initiatiefnemer met een klein beetje voor een toekomstig opdrachtnemer dan ga je naar een hele ontwikkelfase toe, waarin je gewoon het bouwteam met alle twee dezelfde niveau kennis, input daar het beste verkiest om tot het beste product te komen. En uiteindelijk is die opdrachtnemer aan het maken, waarbij de initiatiefnemer weer een kleine rol heb, maar wel allemaal dezelfde mensen, hebben wij nu ook een LAB. Dat heeft één omgevingsmanagement bureau eigenlijk, met het idee om één omgevingsmanager hetzij een, een fysieke of een plek. Dat weten we nog niet, vanaf vanaf het initiatiefase tot aan de realisatiefase om dus de kennis die opdoet van omgeving belangen gedurende het volledige traject te borgen. Dat is best een spannende, maar wel een hele mooie ambitie.

01:06:23 Interviewer: Dat snap ik, want daar denk ik dat je ook wel vaak nog informatie mist in het doorgeven.

01:06:31 OM1: Iedere overdracht is verlies van info, zo simpel is het.

01:06:43 Interviewer: Dan ga ik nog één keer even snel door mijn vragen heen kijken dat ik alles heb gehad wat ik wilde vragen. Ik gaf trouwens de verkeerde afkortingen tussen de.

OM2

00:05:01 Interviewer: Oké, dat waren mijn algemene vragen. Dan gaan we nu beginnen met de huidige situatie in beeld brengen. Wat is voor jou in hoofdlijnen publieke participatie, dus het brede begrip?

00:05:17 OM2: Ja, publieke participatie heeft voor mij. Hij heeft twee smaken. Publieke participatie, vind ik, kun je niet los zien van zo iets als bijvoorbeeld de participatieladder en je ziet eigenlijk nu als je kijkt. In het verleden was publieke participatie zat eigenlijk heel veel op het niveau van informeren. Terwijl als je participatie zeg maar heel schematisch naar het woord kijkt, dan gaat het om procreatie om productiviteit, om samen en dat gebeurt eigenlijk nog heel weinig, vind ik.

00:06:03 OM2: Participatie is iets wat we soms verwarren met informeren. Maar we plakken soms op een informatie of op een informatietraject plakken we het woord participatie, maar ik vraag me wel eens af wat die participatie is. En als je het dan hebt over participatie, dan denk ik ook wel eens op welk percentage van de opdracht participeer je, dan weet je vaak wordt bijvoorbeeld, als je kijkt naar een weg die wordt ingepast dan ligt 80 procent van dat ontwerp ligt vast en dan mag je, mag je ergens in de marge, bij een oprit mag je nog participeren zeg maar ja, is dat dan participatie? Ja.

00:06:53 Interviewer: Dus stel je denkt aan publieke participatie, wat zijn dan belangrijke aandachtspunten aspecten?

00:07:06 OM2: Ja, als dat belangrijke aspecten zijn, is dat je een helder mandaat hebt, dat je vooraf qua grondhouding maar ook kwam mandaat open-minded naar degene toe die met je gaan participeren. Dat je daar ook bepaalde houdingen gedrag vertoont. Dus dat je iemands mening respecteert dat iemand laat uitpraten, dat je doorvraagt om die mening helder te krijgen, dat je belang in kaart brengt, dus dat heeft langs de lijnen van de inhoud. Heeft dat vorm vereisen? Zeg maar langs de vorm, hoe je doet, heeft dat vorm vereisten en uiteindelijk ook wat je met het resultaat doet, heeft ook ja, inpassing vereisten zeg maar. Dus het is best wel, nou, het is wel iets wat waarvan ik denk dat we daar nog echt wel wat op kunnen verbeteren, zeg maar.

00:08:04 Interviewer: Ja, want hoe wordt publieke participatie gezien door de opdrachtnemer?

00:08:13 OM2: Ja, als je er een naar wordt, dan plakt soms wel eens een beetje stoplap.

00:08:18 Interviewer: Stoplap.

00:08:19 OM2: Ja.

00:08:19 Interviewer: En daar bedoel je mee?

00:08:22 OM2: Nou weet je, aan het eind van het traject mogen wij nog in de marge wat vinden en dan mogen we nog een keer zeggen: zeg maar, en als je het echt goed wilt doen, moet je denk ik, vanaf dag één niet alleen informeren, maar ook co creëren en participeren dus ik denk dat, uiteindelijk de stakeholders of de mensen aan wie het raakt. Zeg maar bewoners. Heb je het dan uiteindelijk over hè of inwoners van een gebied? Ik denk dat die vaak voelen als iets wat ze wordt opgedrongen.

00:08:57 Interviewer: En wat is dan de invulling van publieke participatie voor de opdrachtnemer.

00:09:05 OM2: Proberen uiteindelijk de burger te betrekken en de waarheid ligt ergens in het midden. want ik bedoel kijk: als je nieuwe weg bouwt of een nieuw viaduct of weet ik wel eens de nieuwe woonwijk en hij komt in je tuin, ja, als je het dan hebt over de ultieme participatie, dan wil 80 procent natuurlijk dat die er niet komt. Dus zeg maar de waarheid of het compromis ligt in het midden. Aan de ene kant heb je de opdrachtgever die wat wil, aan de andere kant heb je zeg maar de bewoner of de inwoner of de stakeholder die een belang heeft en die ook zou moeten bewegen. Dus dan heb je het echt over co creatie denk ik. Je moet zelf samen kijken hoe je het best iets kunt inpassen maar dat begint ook wel met van beide kanten ook een, een grondhouding.

00:09:57 Interviewer: Ja, openstaan voor elkaar.

00:10:00 OM2: Ja, maar ook accepteren dat die weg er wel komt, zeg maar dat die spoorlijnen komt of dat die hoogspanningslijnen komt en dat ook voor het collectief goed is en dat niet voor het individu altijd goed is.

00:10:12 Interviewer: Ja, en wat is daar de rol dan van de opdrachtnemer in?

00:10:18 OM2: De opdrachtnemer moet, denk ik, ja, proberen professioneel te handelen en accepteren dat dingen soms zijn zoals ze zijn. Zeg maar dat je accepteert dat er iets komt. Snap je een vorm van acceptatie? Ja, en wat moet je daar als opdrachtnemer in? Dat serieus nemen en binnen de kaders die je hebt proberen zo goed mogelijk in te passen, zeg maar ruimtelijk op basis van de wensen van de inwoners, bewoners of stakeholders.

00:10:52 Interviewer: Ja, oké, en net gaf je het zelf ook wel een stukje aan, de participatieladder ik heb zelf hier ook voor me, maar misschien een beetje uit je hoofd en anders dan deel, ik bescherm even. Waar denk je dat de opdrachtnemer nu op die participatieladder zit?

00:11:12 OM2: Ja, je hebt informeren, de vijf stappen toch. Dan moet je me even helpen. Ik denk stap twee of drie, maar het verschilt ook bij projector.

00:11:23 Interviewer: Ja, natuurlijk, maar daarom er meerdere projecten.

00:11:35 OM2: Ja, ik denk dat die op drie, vier zit. Wat placation staan, de vertaling van.

00:11:43 Interviewer: Ja, placation is.

00:11:46 OM2: Inpassen.

00:11:47 Interviewer: Ja, inpassen dus dat informeren echt vertellen van: nou, dit gaat gebeuren en dit kan je verwachten. Maar dat consultation heb je meer van. Nou, dit zijn nog een beetje de mogelijkheden, hier kunnen we nog aan veranderen. Placation is echt samen bedenken van oké, we kunnen of eerst deze weg doen of eerst die weg. Wat is dan de voorkeur?

00:12:14 OM2: Ja, dat het verschilt per project, maar meer in deel van de projecten zal op onder zeg maar op drie, vier zitten, dus consultation en information.

00:12:25 Interviewer: Ja, dat is vooral voor mij, om een algemeen beeld ook te kunnen trekken. Oké, en dan ga ik verder naar het onderscheid. Zeg maar, je hebt UAV 2012, contracten, een UAV-GC contracten en daarna ik heel breed onderscheid inmaken. Dus die UAV, traditioneel dus definitief ontwerp is gegeven en dat vul je in. UAV-GC is waarbij je vaak nog een stuk ontwerp zit in het contractvorm en dan is mijn vraag aan jou: Wat wordt er vanuit de opdrachtgever, van jullie als opdrachtnemer verwacht omtrent publieke participatie?

00:13:16 OM2: Ja, en als je een UAV-GC contract hebt, wat je heel vaak ziet is dat die ontwerp-vrijheid redelijk beperkt is, en dat zit al op ruimtelijke inpassing vanuit vaak overheidswegen voor projecten. Dus er is al een bestemmingsplan gereed, er is al een meer gedaan, dus vaak is, zeg maar het, de contour is al gezet en in de marge

00:13:50 OM2: Dus UAV-GC impliceert zeg maar 100 procent vrijheid, maar die is er vaak helemaal niet.

00:13:56 Interviewer: Oké, en als je het dan vergelijkt met een UAV contract, kan je dan wel?

00:14:03 OM2: Nou, dan lijkt het eigenlijk heel veel op UAV-GC wordt verkocht. Als GC maar heel vaak lijkt het op UAV 2012 zeg maar.

00:14:13 Interviewer: Wat zou je nog kunnen doen aan publieke participatie dan binnen zo'n contractvorm?

00:14:20 OM2: Nou, dan zou je eigenlijk vooraf, zeg maar als je bijvoorbeeld een MIRT maakt, dat kan je met, dan zou je eigenlijk al los van de technische kant, ook meer integraal kunnen kijken, dus ook naar de brede welvaart, ook naar de sociale component ook naar landschappelijke inpassing en niet alleen maar naar de technische kant.

00:14:50 Interviewer: Oké, en je gaf het net zelf ook wel een beetje aan, maar wordt er anders omgegaan met publieke participatie vanuit de opdrachtnemer op het moment dat je dus een UAV krijgt of een UAV-GC?

00:15:02 OM2: Nou ja, dat ja, alleen die vraag is dan wel: waar zit, waar zit die ruimte? Want vaak wordt dan gezegd: nou, het is een UAV-GC, dus je hebt ontwerpvrijheid maar mijn ervaring is dat dat in 90 procent van de gevallen niet zo is, want er ligt al op hoofdlijnen liggen al heel veel dingen vast. Dus als je het nou hebt over het ultieme participatie dan moet je misschien ook wel aan een ander contract, kader of de gc minder vooraf invullen maar ergens is dat ook wel systematisch juist hè, want op een gegeven moment, je gaat van onzeker naar zeker, dus op een gegeven moment ga je ook inpassen dus dat is ook wel logisch en dat daar zit ook, zeg maar de knip in het proces. Een aannemer komt vaak heel laat aan boord.

00:16:02 Interviewer: Maar zou je dan zou de aannemer op het moment dat de aannemer eerder aan boord is? Zou dat participatieproces dan ook verbeterd kunnen worden of meer kunnen doen? Wat kan de aannemer daarin toevoegen?

00:16:20 OM2: Uiteindelijk zijn kennis en expertise waardoor je een optimale ontwerp krijgt, want je ziet eigenlijk nu in het zeg maar het traditionele model. Dan is eigenlijk alles is al uitgedacht dan komt er een aanbesteding, dan gaat het hele pakketje met een strik erom keurig naar de aannemer heeft dan in de marge nog wat regel mogelijkheid en wat information of consultation mogelijkheid. En dat is het zeg maar. Dus als je in een ideale wereld, zou je veel eerder die publieke participatie op willen zetten. Maar de vraag is of hoe zit, hoe zich dat dan verhoudt tot ontwerpvrijheid en inpassing vrijheid, zeg maar, dus er zit ergens een, snap je. Er zit een dilemma.

00:17:14 Interviewer: Dan balans ook, ja.

00:17:16 OM2: Ja, ja.

00:17:19 Interviewer: Welk contractvorm zou je dan? Ideaal zou je de aannemer ook vroegtijdig bij een participatietraject betrekken.

00:17:30 OM2: Nou, dat is uiteindelijk wel UAV-GC, natuurlijk, zo simpel is het alleen niet. Je kunt wel, ja, misschien met best vele, of dat je kiest voor een concurrentiegericht dialog, dat je meer in bouwteam achter varianten daar geeft de GC natuurlijk. De UAV-GC geeft daar wel ruimte voor. Een bouwteam is een goed voorbeeld. Dat je dat je al eerder in het proces nader tot elkaar komt, zeg maar.

00:18:03 Interviewer: Ja, en dan vroegtijdig meedenkt.

00:18:06 OM2: Ja en ook je expertise kunt inbrengen en ook ja, en daar zit ook een optimum of een balans. Zoals jij zegt. Kijk, als je soms bewoners constateerden, willen ze weg op palen, zeg maar of ze willen in een tunnel van vijftien kilometer. Ja, dat is niet te betalen. Dus eigenlijk. Hij heeft aan alle kanten ook kaders zeg maar als je er heel vrij over denkt, dan zou je dat zo willen, zeg maar.

00:18:34 Interviewer: Ja, maar je zit natuurlijk altijd met de kaders van tijd, kwaliteit, geld.

00:18:39 OM2: Ja, planning, dan hebben we nog niet eens over stikstof, vergunningen, ecologie dus aan de andere kant heb je randvoorwaarden.

00:19:04 Interviewer: Oké, dan gaan we nu weer een stukje verder op. Je bent betrokken bij zo'n UAV-GC contract. Met het ontwerpen bij en we zijn begonnen met de aanbestedingsfase zou je met mij kunnen doorlopen wat jou aanpakken is bij zo'n aanbesteding? Zeg maar: hoe kom jij aan de juiste informatie, hoe bepaal je de strategie? Hoe betrek je belanghebbende/omgeving? Wanneer mag je de omgeving erbij betrekken?

00:19:32 OM2: Ja, dat verschilt ook bij per aanbesteding. Er zijn soms aanbestedingen zeggen ze. Je mag absoluut niet met stakeholders praten. Hoe bouw je zeg maar dat soort kennis op? Door regionale verbondenheid door een stukje deskresearch door ook wel empirisch dingen te doen, dus gewoon langs te gaan, mensen te vragen, ja, ook gewoon studie, zeg maar naar de vigerende documenten. Wat is er? Wat staat er in bestemmingsplannen wat staat er in de raadstukken hoe is de besluitvorming gegaan? Een stukje deskresearch op gebied van media? Wat wordt er in de kranten geschreven? Waar zit de bezwaren? Waar niet? Analyse van de stukken natuurlijk, die de opdracht heeft verstrekt, plantage, specificaties, ontwerp, nota's documenten, dus eigenlijk alles wat je ter beschikking staat, zou ik bijna zeggen, om beeld te creëren en op basis van dat beeld bepaal je uiteindelijk langs de disciplines van het vak, zeg maar de inzet.

00:21:02 Interviewer: Oké, en stel in het contract staat dat je wel contact mag opnemen met belanghebbende omgeving.

00:21:12 OM2: Ja, daar kun je de vragen, dus dan kun je gewoon zeg maar, dat noem ik dan even pirs dan kun je gewoon iemand bellen of iemand aanschieten. Je kunt interviews organiseren. Ik heb ook wel eens gewoon in een winkelcentrum rondgelopen en gewoon mensen aangeschoten gewoon een hesje aan. En wat vindt u er eigenlijk van? Nou, je hebt natuurlijk ook professionele belangenbehartigers die melden zich vaak wel, zoals een fietsersbond of als het over landschappelijke inpassing gaat, over zeg maar professionele, de natuur, lobbyclubs dus er is altijd wel, er is voldoende te vinden, zeg maar.

00:21:54 Interviewer: Ja, en dan wordt dat of verstrekt door de opdrachtgever, of het is zelf online of daar rondlopen als dat mag?

00:22:02 OM2: Ja, maar het vraagt wel ook echt een stukje Deskresearch zeg maar dus dat dat ja, dat moet je wel gewoon doen, zeg. Maar dus in die zin is het ook wel heel. Je kunt het heel procesmatig aflopen. Zeg maar dus media checken stukken checken besluitvormingsstukken in openbare databasis checken ik heb van het project ook wel eens in de in de archieven gekeken zeg maar om de bouwstijl van de woningen te achterhalen gunde, gefundeerd waren en hoe dat was gebeurd. Echt op van die blauwdrukken zeg maar ja.

00:22:47 Interviewer: Ja, dus zo echt een beetje die omgeving leren kennen door online ook echt achter ook online meer de desk Research te doen: Krantenstukken media.

00:23:02 OM2: Ja, maar ook vaak, kijk, ieder project heeft ook een bestuurlijke en politieke context, en dat is natuurlijk allemaal openbaar. Dus en los van wat je vindt van de overheid, zeg maar, gaat dat allemaal wel heel gedegen en doordacht dus ook daar ligt een enorme berg en informatie, zeg maar.

00:23:33 Interviewer: Ja, en als je dat beeld hebt gevormd, dan ga je kijken naar wat is de beste strategie? Communicatieplannen dat soort documenten opzetten, neem ik aan dan.

00:23:48 OM2: Ja, en daar hebben we natuurlijk binnen dpi het GRIP model voor en langs die lijnen lopen we zeg maar, maken we de analyse en op basis van die analyse bepaal je weer de inzet. Dus dan heb je eigenlijk, zeg maar een hele doordachte en intelligente manier die ook schaalbaar is. Zeg, maar die is reporter, matig. Dus dat je ja, kun je gewoon iedere keer en dan weet je ook gewoon zeker dat je alles afloopt zeg maar.

00:24:20 Interviewer: Ja, en waar kan jij, zeg maar in die aanbestedingsfase dan nog veel beïnvloeden? Waarin kan jij veelal dat publieke participatie nog doorvoeren?

00:24:41 OM2: Ja, dat zit ene kant. Dat zit in het gedegen ophalen van die van die vragen, die belangen, die wensen, en dat zit in het zo goed mogelijk inbrengen bijvoorbeeld in het ontwerpproces van die wensen, dat je het project of het omgeving belang, zeg maar in het project vertegenwoordigd dat je ook die stem bent, want dat is natuurlijk niet de focus van de van zeg maar de technische of op de harde kant. Die hebben gewoon een probleem en moet die iets oplossen. Zeg maar of die moeten iets realiseren.

00:25:23 Interviewer: Is het is het lastig om dat omgeving belang toch echt duidelijk te maken of?

00:25:32 OM2: Ja, nou ja, nou ja, het duidelijk maken is één, maar zorgen dat het ook gewogen wordt en betrokken wordt, is twee. kijk ik het vertellen is niet zo moeilijk. Alleen zorgen dat er ook wat mee wordt gedaan. Dat, dat is twee en dat is nog best lastig, want dat is niet primair het belang van een uitvoeringsorganisatie een uitvoeringsorganisatie wordt, is geconditioneerd door planning en geld, is mijn ervaring, dus daar wordt dus op afgerekend dus alles wat dan afleidt van dat doel is ballast en valt af. Nou proberen ze van de wagen af te duwen om metafoor te gebruiken, uit de bus te zetten of.

00:26:29 Interviewer: En hoe zorg jij er dan toch voor dat daar wel over meegedacht wordt?

00:26:34 OM2: Ja, constant in blijven brengen en ook kijken naar de vorm waarop je het inbrengt hè! Dus proberen ook langs de lijnen van de inhoud zo iets vorm te geven, belangen te wegen.

00:26:55 Interviewer: Ja.

00:26:55 OM2: vanuit het projectbelang zeg maar, en vaak is het ook kijk, dat was voorheen natuurlijk niet zo, maar vaak is het in een leidraad of vraagspecificatie tegenwoordig ook gewoon een eis, hè, dus dan heb je ook zeg maar, aan de contractkant heb je je je je borging dus het is ook wel belangrijk, zeg maar dat je dat het ook in contracten wordt vervat dat een opdrachtgever er ook een visie op heeft en dat ook concreet maakt.

00:27:33 Interviewer: Ja, want eigenlijk is het. As de opdrachtgever er niet naar vraagt, dan zal de aannemer ook denken: ja, jij vraagt er niet naar, dan gaan ja.

00:27:40 OM2: Dat nee en dat kun je aannemer ook niet kwalijk nemen. Dus als je het niet bestelt krijg je het ook niet, zeg maar, en je ziet wel dat de tijd dat dat niet bestelt die is voorbij. Daar kom je gewoon niet meer mee weg en dat zie je ook binnen, nu, binnen de omgevingswet hè, daar moet je echt wat met die participatie. Alleen de vraag is wel dat je er dan mee doet en zo begonnen we.

00:28:12 Interviewer: Ja, oké, dan gaan we naar de realisatiefase van een project. Wat is het doel van de opdrachtnemer tijdens de realisatiefase.

00:28:29 OM2: Binnen tijd en geld zo efficiënt mogelijk het project uitvoeren, binnen de kaders van tijd en geld zo efficiënt mogelijk projecten uitvoeren.

00:28:38 Interviewer: En wat is jouw doel als omgevingsmanager tijdens de realisatiefase van het project?

00:28:46 OM2: Echt de inpassing voor het project zoveel mogelijk binnen de kaders van het omgeving belang uitvoeren. of belangen, meervoudsvorm kiezen maar.

00:29:04 Interviewer: En wat zijn er dan? Wat zijn dan aspecten waar jij mee bezighoudt tijdens een realisatie?

00:29:15 OM2: Communicatie, verkrijgen en behouden van draagvlak, consulteren op de, op de dingen waar het kan, conditioneren op de dingen waar het moet en uiteindelijk intern waar maken wat je extern belooft. Dus zeg maar dat van die stakeholdersbelangen in de eigen organisatie en Bottomline dat is over alles. Ja, je afspraken nakomen. Dus ook helder verwachtingen managen, zeg maar ook zeg als het niet kan.

00:30:02 Interviewer: Ja, duidelijk zijn erin.

00:30:03 OM2: Ja.

00:30:05 Interviewer: Oké, en ik, wat doe je met de informatie? Dus klachten, complimenten zorgen die je krijgt tijdens de realisatiefase?

00:30:15 OM2: Analyseren en delen.

00:30:18 Interviewer: En met wie deel je dat dan?

00:30:20 OM2: Met de eigen organisatie mag ik met de opdrachtgever.

00:30:25 Interviewer: en dat heeft als doel?

00:30:27 OM2: Dat uiteindelijk is dat managementinfo die mogelijkheid tot interventie geeft, bijvoorbeeld keer op keer horen dat er om zes uur wordt gestart met-werk terwijl we hebben beloofd dat we om zeven uur beginnen. Dan geeft dat zeg maar inhoudt aan een gesprek met de projectleider van dit gaat niet goed.

00:30:54 Interviewer: En zijn er ook momenten geweest dat er nog echt dingen aangepast werden, omdat er zoveel klachten binnenkomt.

00:31:03 OM2: Ja hoor, ja, ja.

00:31:06 Interviewer: En wat voor aanpassingen zouden dit dan kunnen zijn?

00:31:09 OM2: Omleidingsroutes, werktijden, planningen eigenlijk alles als voor als je er zoveel hebt gedaan, dat.

00:31:25 Interviewer: Ja, dan maak je ook veel mee.

00:31:28 OM2: Ja, uiteindelijk komt alles een keer voorbij in verschillende gradering hoor.

00:31:32 Interviewer: Ja, dat snap ik en je had het net ook al over na één van de bezigheden communicatie is? Hoe communiceer jij met de omgeving, wat? Hoe betrek je ze erbij? Wat is je aanpak? Heb je vaste koffiemomentjes of één?

00:31:53 OM2: Ja, dat verschilt ook per project. Je hebt, je hebt allerlei verschillende mogelijkheden. Je hebt digitaal. Vaak is het een mix van brieven, bezoeken, onlangs communicatie via socialen mail, nieuwsbrieven telefoontap groepen, ja eigenlijk alles willen. Maar wat communicatie raakt, dat doe je.

00:32:26 Interviewer: Ja

00:32:27 OM2: Zelfs Fysiek dat je met je oranje jas aan door de buurt loopt, waarop staat wat je bent, zeg maar!

00:32:34 Interviewer: Ja, dat zou je altijd aan kunnen spreken, heel duidelijk.

00:32:36 OM2: Ja, spreekuur bijvoorbeeld, doe ik ook wel eens gewoon. Iedere woensdagmorgen om negen uur ben ik er en als je wat hebt, dan kan je bij me langs komen voor een kop koffie en een verhaal, zeg maar.

00:32:48 Interviewer: Wel gewoon heel zichtbaar proberen te zijn.

00:32:51 OM2: Ja en ook aanspreekbaar.

00:32:53 Interviewer: Zichtbaar

00:32:54 OM2: Ja, zichtbaar en aanspreekbaar.

00:33:02 Interviewer: En hoe ga je om met de diversiteit aan belang en meningen in zo'n project?

00:33:14 OM2: ja negeren.

00:33:23 Interviewer: hahaha

00:33:28 OM2: Ja, iedereen uitschelden fysiek bedreigen, niks, nee, oh, je neemt dit op, hè oh, nee, ik neem het, nee, je hebt het nog niet. Nee, hoe ga je daarmee om het borgen? Dus je moet er gewoon fysiek wat mee. Dus dat is het opslaan in systemen. Daar hebben vaak reletex voor of daar hebben we klanten uit specificatie, dossiers voor, dus je kunt er ook echt wat mee, zeg maar en ook zorgen dat je het verder brengt. Dat geeft, zeg maar de inhoud aan je verhaal en ook gewoon voorzien van je professionele mening. Kijk één, iemand kan wel wat roepen, maar snap je dus ook wat best. Je ziet dat vaak de mensen, de grootste tegenstanders, hebben vaak de grootste mond natuurlijk, dus dat moet je ook wel wegen. Van ja, 20 procent vindt het waardeloos, maar 80 procent vindt het oké en die massa, het merendeel zeg maar de massa, heeft vaak geen stem. Dus het is ook, zeg maar, de kunst om die te bevragen en ook te zorgen dat je die mening krijgt.

00:34:46 Interviewer: Ja en dat ook op te slaan.

00:34:48 OM2: Ja, en daar kun je ook wel intelligente dingen mee doen, zoals zelf meningen, vragen, enquêtes uitzetten dus het hoeft niet alleen maar reactief je kunt proactief die mening ophalen. Dus daar zit ook wel, daar kun je zeg maar ook op intelligentie wel wat toevoegen, zeg maar.

00:35:10 Interviewer: Krijgen jullie ook soms vanuit de omgeving zelf complimenten over?

00:35:15 OM2: Ja, regelmatig, ja hoor.

00:35:18 Interviewer: Dat is ook leuk om te horen, natuurlijk.

00:35:20 OM2: Ja, en vaak zijn mensen, ook al zijn ze. Je hebt zelfs mensen. Die zijn, zeg maar met het resultaat niet eens, maar met de route wel, dus die zijn. Uiteindelijk zijn ze niet blij met een weg of een brug of een station of een hoogspanningslijn maar ze zeggen dan wel van, nou ja, ondanks alles dat ding staat er. Ik vind een vreselijk ding, maar je hebt ons wel goed geïnformeerd.

00:35:43 Interviewer: Ja, ik moest er, dat is dan weer dat stukje, het moest, er komt er waarschijnlijk toch alleen. Hoe gaan we er toch samen op de beste manier naartoe?

00:35:50 OM2: Ja, ja.

00:35:52 Interviewer: Dat is echt dat publieke participatie, proces dan ook of traject wat je doorloopt.

00:35:56 OM2: Ja, uiteindelijk wel ja, hoe kom je samen op een respectvolle manier, waarbij je ieders belang hebt gewogen en betrokken en gedeeld en daarover heb geïnformeerd aan de eindstreep maar vooral ook wel samen, en dat kan ook niet altijd, hé, soms verlies je op de route iemand in het peloton, zeg maar ja.

00:36:21 Interviewer: Ja, dat is zo gaat het natuurlijk. Heb je voor mij voorbeelden van uitdagingen die je bent tegengekomen bij het implementeren van publieke participatie en hoe je daarmee om bent gegaan.

00:36:37 OM2: Ja, ik vind de grootste uitdaging is als je als je mandaat, consultatie of co creatie is, maar de praktijk blijkt informatie. en hoe ga je daarmee om? Ja, dat toch aan beide kanten teruggeven, richting stakeholders ook, maar ook richting zeg maar, bevoegd gezag of de opdrachtgever of hoe je het ook noemt van Joh je vraagt dit van mij, maar je stuurt me met de handen op de rug bonden weg, dus je kunt niet verwachten. Dat zeg maar is gewoon op inhoud ook dingen onderbouw te geven.

00:37:23 Interviewer: Ja, dus zij vragen eigenlijk iets wat jij niet waar kan maken.

00:37:27 OM2: Nee of dat iets wordt beloofd heb ik ook heel regelmatig gehad. Ja, dat straks, als de aannemer aan boord is, dan komt het goed, hoor, dan gaan ze maar dan. Ja, die middelen zijn er dan helemaal niet, zeg maar dus dan dus die Gap tussen het managen van verwachtingen en de realiteit, zeg maar, of de gewekte verwachting. Dat is het goede woord.

00:37:56 Interviewer: En kom je dat vaak tegen dat opdrachtgever, zegt Joh we verlangen onze consultatie, co creatie en in de praktijk is het eigenlijk toch informeren.

00:38:11 OM2: Ja, ik vind dat vaak gebeurt. Ja.

00:38:14 Interviewer: Is dat een beetje? Denk je dat dat door de opdrachtnemer? Nee, maar denk je dat je naar consultatie en co creatie kan gaan?

00:38:23 OM2: Nee, ik denk, ja, dat kan wel, maar ik denk wel dat dat vraagt, zeg, maar toch wel een andere manier van benaderen, denk ik. Dat vraagt om iets van innovatie in het proces en dat vraagt ook om vooral ook de juiste randvoorwaarden. En dat zit in planning, dat zit tijd, dat zit in geld en ik ben er echt van overtuigd dat als je het probeert, dat dat je uiteindelijk aan het eind van de streep zeg maar of onder aan de streep of bij de finish, dat je op ongeveer het zelf daar uitkomt want participatie wordt vaak verward met meer kosten, of het wordt duurder,

of we krijgen het niet ingepast of we krijgen het nooit gedaan zo. want je ziet ook in echt die ultieme participatietrajecten waar mensen echt participeren dat ze op een gegeven moment zelf ook in die dynamiek komen, dat ze snappen dat niet alles te realiseren is en dat als je iets samen wil, dat het niet alleen maar gaat over van wat Willemijn wil. Want ja, we kunnen niet zeven dagen in de week pasta eten als ik gebakken aardappels lekker vind, zeg, maar dan, op een gegeven moment moet je tegen je partner zeggen: nou, ik eet ook een keer gebakken aardappels want je hebt al zes dagen pasta gehad, anders woon je na een maand weer alleen. Zeg maar bij wijs van spreken dat ja.

00:39:52 Interviewer: Niet alles kan gewoon.

00:39:59 OM2: Dat vraagt ook wel en daar heb je wel hele mooie methode voor, zoals een stakeholder game zoals met mutual gains, dus ze zit theoretisch, zit daar ook zit daar wel wat onder waar je wat mee kunt.

00:40:13 Interviewer: En in de praktijk.

00:40:16 OM2: Ja, dat moet je doen, dus dat, dat moet je lef hebben en tonen. Maar dat zit wel in. Ja, dat zit aan beide kanten, denk ik. Dan moet je ze opdrachtgever, kunnen willen en doen. Maar dat vraagt ook van een aannemer, van de uitvoerende kant een andere inzet, zeg maar dus minder traditioneel en we hebben nu de omgevingswet hè, dus we gaan het zien, dus ik ben wel heel benieuwd.

00:40:49 Interviewer: Ik heb nog één laatste vraag over de realisatie, en dan gaan we dus ook door met de omgevingswet hoeveel beïnvloedingsruimte is er nog in de realisatiefase vanuit de omgeving?

00:41:01 OM2: Ja, verschil per project, maar ik zou zeggen tien tot 20 procent als ik het op een schaal moet weer hebben, hoor.

00:41:09 Interviewer: Ben ik nog best hoog?

00:41:10 OM2: Ja, ja, ik denk dat er in de markt van alles te regelen is, maar dat heel veel dingen op hoofdlijnen infrastructureel in ieder geval al wel vastliggen dat heeft ook met ons regelkader te maken over hoe we omgaan met bestemmingsplannen dat is niet per definitie onwil van een opdrachtgever of zo. Dat is gewoon zoals we het systemisch met mekaar georganiseerd hebben in Nederland.

00:41:38 Interviewer: Ja, zijn ook gewoon veel regels, natuurlijk maar.

00:41:41 OM2: Ja, ik bedoel, je kunt wel een vliegveld naast het duren 2000 gebied willen bouwen, maar dat wordt hem niet. Natuurlijk. Bedoel, dan kun je tegen Participeren wat je wilt, zeg maar dan, hij komt er niet, zeg maar.

00:41:54 Interviewer: Nee, nee, oké, dat was mijn. Hoe is de huidige situatie nu? Dan gaan we door met die omgevingswet en daarin is die de eerste vraag die ik heb: zou je mijn hoofdlijnen kunnen uitleggen wat jij weet van de nieuwe omgevingswet.

00:42:14 OM2: Nou, los van het hele systemische, zeg maar het anders indienen is dat de kern van de omgevingswet vraagt van de overheid dat ze meer participeert bij ruimtelijke inpassing van burgers, dat er meer gedragen oplossing komt voor infrastructurele projecten.

00:42:38 Interviewer: Dus dat dan bedoel je dat dat de omgeving ook meer, toelaat, meedenkt hoe het wordt, even het woord kwijt.

00:42:56 OM2: Het gaat om een integrale en hoe zeg je dat? Van een integrale, samenhangende werkwijze, waarbij je als overheid open bent, probeert flexibel te zijn, vroegtijdig participatie aandurven te gaan en dat niet alleen aanslaat maar daar ook wat mee doet. En dan zou het volgens mij theoretisch sneller en beter moeten gaan. Maar de vraag is of dat het wordt. Natuurlijk, dat, dat weet ik niet, maar.

00:43:44 OM2: Ja, ik moet nog één ding toevoegen. Ik denk ook dat de verantwoordelijkheid lager wordt neergelegd. Als je bijvoorbeeld kijkt naar de inpassing van verbouwingen aan huis of zo. Dat vraagt ook een rol, zeg maar van jou als burger, die iets verbouwt dat je ook je burens betreft en zo dus er komt ook meer verantwoordelijkheid bij de ketenpartners te liggen, zeg maar of bij de partners. En wat was je vraag nou?

00:44:15 Interviewer: Het doel van de nieuwe omgevingswet?

00:44:17 OM2: Nou uiteindelijk, sneller en beter, en een meer gedragen inpassing en dat is natuurlijk wel hoog over en theoretisch, dat moeten we natuurlijk gaan zien.

00:44:36 Interviewer: Ja, want verwacht jij zelf dat dit ook de impact gaat zijn?

00:44:42 OM2: Nou, ik geloof ik geloof intrinsiek dat zeg, maar de motivatie om dit te doen, die is er echt, daar ben ik echt van overtuigd. De vraag is of we dat ook zou kunnen gaan oppakken en invullen.

00:45:01 Interviewer: En waar twijfel je dan aan?

00:45:03 OM2: Nou, aan flexibiliteit, aan kaders die we met z'n allen hebben geschapen, aan zeg maar de regel mogelijkheid die we hebben, ook aan de manier waarop men kan omgaan in dit land denk ik. Ja, de hele systemische inrichting, dat is allemaal wel wat hoog over, maar ja, dus ik denk dat echt het. In de kern is het een heel goed ding alleen. Het vraagt best veel verantwoordelijkheidsbesef en daadkracht, ook van de partners in het proces, om daar samen goed invulling aan te gaan geven.

00:45:50 Interviewer: En wie zijn dan volgens jou de verantwoordelijken in dit proces?

00:45:57 OM2: Nou, iedereen evenveel!

00:46:02 Interviewer: Iedereen die erbij betrokken is?

00:46:03 OM2: Nou ja, dan kijk als je even, volgens mij is het trippel helix, dat is kijk, je hebt natuurlijk gewoon, je hebt bewoners of inwoners, je hebt de burger, zeg maar, je hebt de overheid en je hebt de markt en die hebben alle drie een rol. En je kunt als overheid niet zeggen van we gaan het nu allemaal anders doen, als je die andere twee niet mee hebt. Maar ik vind, als je je kunt als markt ook niet zeggen van jullie kunnen wel willen dat we flexibel zijn, maar dat doen we niet, want uiteindelijk betaalt de burger ook. Dus zeg maar in die, hoe verhoud je je tot elkaar, zeg maar in die, en daar heb je elk je eigen verantwoordelijkheid denk ik, en die moet je ook nemen. Daar moet je ook lef op tonen, denk ik, en dat zal niet altijd goed gaan. Maar ik denk dat hoog over die intentie er best wel is.

00:46:59 Interviewer: Ja, vraag is alleen nog voor jou. Hoe geef je daar de beste invulling aan?

00:47:06 OM2: Ja, maar dat doe je bijvoorbeeld door te kijken naar vormen waarin je samenwerkt. Dat raakt misschien ook wel dingen als vertrouwen, relaties, interpersoonlijk contact. Dat zijn dingen die we nu eigenlijk helemaal niet betrekken, maar die dan in zo'n samenwerkingsvorm nou verdomd relevant misschien moet dat bijvoeglijke naam word je er wel bij of de vloek, zeg maar, maar dat is wel dat is echt wel belangrijk.

00:47:40 Interviewer: Ja, en hoe? Op welke manier bereid je je voor op deze nieuwe? Of heb je je voorbereid op deze nieuwe omgevingswet.

00:47:49 OM2: Ja, door de uitgangspunten te lezen, door de wet zelf eens te bekijken, door de berichtgeving te volgen en er ook in projecten te vragen aan betrokkenen, met name aan overheidskant van: hoe loopt dat nou? Kun je eens delen hoe het, hoe het werkt of hoe het niet werkt?

00:48:12 Interviewer: Oké, en heb je al gemerkt dat publieke participatie meer naar de voorgrond is gekomen door deze nieuwe wet?

00:48:28 OM2: Ja, in theorie wel, maar ik zie het in praktijk nog niet gebeuren of niet veel, maar het is ook zo jong nog.

00:48:39 Interviewer: En heb je er, want de loop al meerdere jaren is het volgens mij uitgesteld deze nieuwe omgevingswet heb je met projecten meegelopen waarin ze wel al volgens die nieuwe omgevingswet hebben geprobeerd te werken.

00:48:55 OM2: Ja, ik heb er één gedaan waarbij ze echt wel serieus werk gemaakt hebben van publieksparticipatie dan moet ik even goed denken: waar was dat nou? Of was dat een tender nou, ik heb nu, ik doe nu een tender maar dat is de MIRT N33 Noordt. Daar wil echt met gok

kansen, met het inpassen van sociale en brede welvaart echt wel serieus werk van maken in het besluitvormingstraject.

00:49:32 Interviewer: Oké.

00:49:33 OM2: Dus die die intentie is er wel.

00:49:36 Interviewer: Gaaf projecten mee te werken, lijkt mij.

00:49:38 OM2: Ja, ja, hartstikke leuk, ja zeker.

00:49:47 Interviewer: Even kijken, en bij wie vind jij dat de verantwoordelijkheid ligt voor publieke participatie? Ligt dat bij de vergunningaanvragen, bij de initiator?

00:50:01 OM2: Bij iedereen, bij alle ketenpartners het vraagt van iedereen wat, wil je het goed doen.

00:50:22 Interviewer: Merk je dat dat ook zo wordt door iedereen wordt opgenomen of is er altijd vaak gewoon één kartrekken

00:50:29 OM2: Nee, daar ligt wel, daar ligt wel een uitdaging, denk ik.

00:50:35 Interviewer: En de uitdaging is dan dat alleen...?

00:50:39 OM2: Nou, bij iedereen dus het moet iets gezamenlijks zijn. En natuurlijk, ja, de overheid heeft natuurlijk uiteindelijk een kartrekkersrol maar de sector moet dat ook willen oppakken.

00:50:58 Interviewer: Want ja, publieke participatie zorgt natuurlijk ook en beetje voordat die maatschappelijke verantwoordelijkheid vind je dat dat dan ook bij de opdrachtnemer ligt, die maatschappelijke verantwoordelijkheid.

00:51:10 OM2: Ja, denk ik wel.

00:51:14 Interviewer: Is dat in de praktijk nu ook al zo?

00:51:17 OM2: Nee, dan kom je terug bij het begin. Vaak is participatie nu nog informeren en consulteren zeg maar of consulteren zie. Maar het is niet echt co creatie dat vraagt ook een andere opstelling van een aannemer, hè.

00:51:39 Interviewer: En wat zou de aannemer dan moeten veranderen in een opstelling?

00:51:45 OM2: Nou, dat die ook veel meer, in samenspraak met die omgeving die die realisatie doet of maakt, de uitvoering inplant en ook verifieert een checkt of het wordt ingepast zoals we dat mensen allen hebben bedacht, zeg maar.

00:52:06 Interviewer: En dat wordt nu nog minimaal gedaan. Of bij sommige projecten wel, sommige projecten niet.

00:52:11 OM2: Nee, vaak is omgevingsmanagement nu in de uitvoering zit, zit het heel erg op informeren en misschien moet je dan ook wel informeren om te laten zien dat je dat je het hebt gedaan zoals we met z'n allen bedacht hebben. Maar je kunt, zeg maar, in dat voortraject zou je ook in de technische een mogelijkheid, maar ook in de innovaties of in andere werkmethodes of beter inpasbaar maken, zou je ook vanuit je kennis en kunde alles, marktpartij een hele grote rol of een grotere rol kunnen krijgen. Want innovatie, die vind je eigenlijk toch per definitie vaak in de markt.

00:52:54 Interviewer: Eigenlijk komt de markt dan net te laat aan bod om die inbreng dan te kunnen doen.

00:52:59 OM2: Ja, je zou bijvoorbeeld kunnen, de laatste standaard op gebied van duurzaamheid of van ik noem eens wat stil asfalt of paar jaar geleden nog een project gedaan hebben ze een, een bel voor een spoorwegovergang die s avonds langzamer gaat. Die heet AnaBel en die gaat s avonds. Ja, grappig hè, maar googelen dat met één en Anabel spoor, spoorwegovergang dan is een bel, die gaat s avonds en s nachts gaat die zacht en dat is nou, dat is vol aanwonenden veel prettiger want s avonds en s nachts heb je veel minder omgevingsgeluid dus voor iedereen is die bel goed hoorbaar. Nou, dat zijn van die innovaties ja, kom er maar eens op, ik bedoel, het is doodsimpel ik bedoel, als je het hoort, denk je van: ja, dat had ik kunnen bedenken. Maar ja, dat heb ik heb ik niet gedaan, zeg maar.

00:53:57 Interviewer: Bedenk het maar eens ja!

00:53:58 OM2: Ja, nee, maar dat is toch zo, dat is paar keer innovatie. Dan denk je echt: ja, wat bedoel je dat?

00:54:05 Interviewer: Ja, oké, en dan heb ik nog. Dat is mijn laatste vraag en dat vind ik gewoon vooral een leuke vraag om te stellen in een ideale wereld: hoe zei jij als opdrachtnemer dan het publieke participatieproces inrichten? wanneer wil je betrokken worden?

00:54:24 OM2: Nou, we hebben als dpi, een gedachtegang die heet het een omgevingsmanagement bureau, waarbij we voor het hele planproces tot uiteindelijk de uitvoering, zeg maar kennis en expertise leven op het gebied van de discipline, nou, het zou mijn ultieme droom zijn om dat in de praktijk is een keer te zien en om het dan zo eens een keer uit te voeren, dus te kijken wat dat ons dan brengt.

00:54:55 Interviewer: Hebben jullie projecten die dit nu proberen of dat één omgevingsmanagement is het al gelukt?

00:55:06 OM2: Nee, dat is nog niet gelukt, maar bouwteam is wel een hele mooie stap daarin dus en er zijn nu echt wel bouwteam overeenkomsten, ook die die dat echt wel goed doen, zeg maar dus er gloort wel: Hoop, Hoop, hoop is uitgestelde teleurstelling, maar.

00:55:28 Interviewer: Uitgesteldeteleurstelling oké.

00:55:35 OM2: Budget staat die Annabel dat is?

00:55:39 Interviewer: Te kijken oh, ja, AnaBel.

00:55:58 OM2: Nou ja, dat is gewoon een voorbeeld van een innovatie.

00:56:02 Interviewer: Ja, wat heel simpel is, maar gewoon zoveel kan doen.

00:56:06 OM2: Het is zo logisch beetje.

00:56:15 Interviewer: Ik ga nog heel snel even doorkijken of dat ik alle vragen heb gesteld die ik wil stellen.

00:56:22 OM2: Neem de tijd en je kunt altijd bellen he, dat is geen probleem.

00:56:30 Interviewer: Oh, dat is fijn als ik er nog nadenkertje heb.

00:56:34 OM2: Ja hoor.

00:56:34 Interviewer: Dat ik het doorlees?

00:56:35 OM2: Of zijn die nou ook alweer? Of wat bedoelde die?

00:56:38 Interviewer: Ja, nou fijn, oh ja, ik heb nog wel één vraag en ik denk dat ik hem misschien al heb gesteld, maar om weer terug te komen op de realisatiefase wat kan je dan nog aanpassen? Zijn er?

00:57:37 OM2: En toch iets inbrengen denk ik.

00:57:40 Interviewer: En inbrengen in de zin van nog een speeltoestel neerzetten, of.

00:57:46 OM2: Nou ook gewoon kijk, ook in de realisatie zijn er natuurlijk best wel dingen die die je vooraf zeg maar zijn bedacht, die in de praktijk anders uitwerken dat je daar de flexibiliteit ook op ja probeer te halen binnen je eigen organisatie, als toch blijkt dat een afzetting niet werken of als toch blijkt dat het heel onveilig is voor langzaam verkeer, als toch blijkt dat s morgens om zes uur beginnen heel veel gedoe geeft, heel veel klachten. Dus en dat is ook wel iets wat we doen. Proberen zeg maar aan de voorkant wel een bepaalde mate van flexibiliteit creëren om zelf ook enig mandaat te hebben. En dat begint ook bij de inrichting van je uitvoeringsorganisatie dus daar moet je aangeving manager, ook positie hebben, zeg maar.

00:58:46 Interviewer: Ja, dus flexibel op te kunnen stellen om zo mandaat ook te kunnen houden.

00:58:52 OM2: Vooraf ook je bewust daarvan zijn en ook je mandaat claimen dus ook aangeven van Joh als ik geen mandaat heb, kom ik niet, ja, nee, maar dat is heel, maar dat doe ik echt hoor, dat zeg ik echt van tevoren nee, ik ben niet, zeg, maar je klachthandelaar of de schakel tussen de klager en dat gaan we niet doen.

00:59:16 Interviewer: Ik wil er wel echt wat mee gedaan hebben.

00:59:18 OM2: Ja, anders dan ja, dan ben je een soort schaamlap zeg maar dat ja.

00:59:25 Interviewer: En merk je dan bij sommige aannemers/opdrachtnemers dat ze dat dan eigenlijk denken? Van oh jemig moeten serieus hiernaar gaan luisteren of wat mee gaan doen. Of zijn ze dan ook wel?

00:59:44 OM2: Dat dat verschilt, maar ik doe dit natuurlijk best al lang en ik moest in het begin veel meer knokken voor de functie en de rol.

00:59:54 Interviewer: Dat is nu wel meer toegedacht.

00:59:56 OM2: Ja, ja, dat dat wordt wel, de discipline wordt steeds meer omarmd, zeg maar, en ook wel gezien als. Nou ja, de omgevingswet is daar het sprekende voorbeeld van.

01:00:06 Interviewer: Ja.

01:00:07 OM2: Kijk, we hebben natuurlijk we hadden in de jaren 70, 80 en misschien ook wel 90 hadden we natuurlijk een soort Chinese planologie van de overheid verzon waar iets kwam. En dat nou ja, of je hoog sprong of laag sprong, was bewoner, dat het kwam er gewoon.

01:00:25 Interviewer: Ja.

01:00:26 OM2: Kijk naar weet ik veel de A12 daar bij Utrecht, amelisweerd hoe dat. Dat is nog wel eens een leuke trouwens voor je onderzoek. Daar is een hele documentaire ook overgemaakt die heeft 'andere tijden' en dan moet je amelisweerd. Ja, is dat waar dat zei, is dat waar?

01:00:49 Interviewer: Het bos hebben gekapt.

01:00:50 OM2: Ja, dat klopt, ja, dat is wel grappig. Daar in dat programma komt Carice van Houten naar die is natuurlijk nu ook zelfbenoemde klimaatactivist maar die woonde daar, haar ouders woonden daar vroeger, dus die hebben ook vastgeketend gezeten aan die, aan die bomen. En zo nou, dat is gewoon wel leuk om te zien hoe dat toen ging, zeg maar.

01:01:13 Interviewer: Ja.

01:01:15 OM2: Maar daar werden mensen gewoon met knuppels uit de bomen geslagen, zeg maar, en ja, nou ja, ja, dat ging heel anders, hè.

01:01:23 Interviewer: Een hele andere tijd.

01:01:24 OM2: Ja.

01:01:27 Interviewer: Nou, leuke tip nog zo op het einde om te kijken vanavond.

01:01:33 OM2: Ja hoeft niet van haar, alleen als je het echt wil, hoor maar.

01:01:37 Interviewer: Nou ja, ik ken het wel, ik weet wel dat ze dat dat sowieso een heel raar verhaal is. Alleen ik wist niet dat daar een documentaire van was, dus dat vind ik eigenlijk oprecht wel interessant om te kijken.

01:02:16 Interviewer: Oké, ik wil jou heel erg bedanken voor het interview.

OM3

00:00:02 OM3: En en bij welke vakgroep zit je dan? Hoe heet dat eigenlijk?

00:00:07 Interviewer: Ja, ik doe de master construction management en engineering en dat is een master van Sevilla techniek en het is wat meer gericht op ja management en ook een beetje de soft site van de techniek.

00:00:24 Interviewer: Dus dat daar ook dat publieke participatie daar in voorkomt dat hoort daarbij. En voor mijn master onderzoek ben ik dus bezig met publieke participatie vanuit perspectief van de opdrachtnemer omdat in het voortraject is al veel onderzocht, bij de participant is onderzocht, bij market developers opdrachtgevers allemaal redelijk goed bedacht hoe we het willen hebben en dan vergeten we eigenlijk toch een belangrijke in in elk bouwproces en dat is de opdrachtnemer.

00:01:08 Interviewer: Dus ik probeer daar in mijn onderzoek te kijken: Joh wat is de huidige situatie bij de opdrachtnemers hoe gaan zij met publieke participatie om omdat in beeld te brengen? En dan, als ik dat heb gedaan, kijk ik verder. Oké, en wat gaan we deze informatie doen? Dus ik heb het interview ook zo opgebouwd dat we eerst beginnen met: Joh wat doe je nu? En daarna ga ik een stukje verder over weet je wat er komt. Dus dat heeft meer met de omgevingswet te maken, die het natuurlijk relevanter heeft gemaakt en hoe jij denkt dat dit je werk gaat beïnvloeden. En daarmee hoop ik dus een mooi beeld te schetsen van hoe publieke participatie nu bij de opdrachtnemer te werk gaat, of bepaalde changes uitdagingen of juist dingen zijn die heel goed gaan en dat neer te zetten.

00:02:06 OM3: Oké, nou, ben benieuwd.

00:02:08 Interviewer: Ja nog nog vragen of?

00:02:12 OM3: Nee-ja ik was eigenlijk benieuwd wat jij dan hierna gaat doen. Dus als je klaar bent met studeren, ga je dan solliciteren of ga er zijn. Nog een wereldreis maken of wat. Wat zou je voor baan willen doen? Zeg maar: welke kan, terwijl dan ook.

00:02:31 Interviewer: Ja, ja, ik ga dus over een paar weken ga ik mijn wereldreis maken. Omdat ik, toen ik begon met afstuderen, kreeg ik een, heb ik een stik tegen mijn tanden aan gehad, waardoor ik mijn herschel heel lang heb gelopen maar de reis stond al gepland, dus dat wordt nu een soort tussenstapje dus ik verwacht rond december klaar te zijn met anderen, iets langer dan de gemiddelde. Maar omdat ik dus al is gepland, had staan heel veel zin in en daarna. Ja vind ik dus heel lastig. Ik werk nu voor, die doe ik nu bij anderen vind ik leuk om bij mee te kijken. Ik heb je voor hbo gedaan, veel stage gelopen bij de opdrachtnemer dus ook bij de aannemer heb. Ik vond ik ook erg leuk, altijd en die doet ook veel met de aannemer. Dus ik hoop wel dat ik zeg maar daar in dat wereldje blijft en voor de rest ben ik nog. Ja, ik vind het nu dus leuk om weer te weten met mensen in gesprek te gaan over omgevingsmanagement daar lag

wel, mijn interesse ligt nog steeds interesse, maar ja, dan zit ik vervolgens mij wat mensen over tender te praten, of dan gaan we weer met proces een project mee en dan vind ik dat ook weer heel interessant. Dus ik ben nog heel erg zoeken daar wat ik nou echt allerleukste vinden.

00:03:44 OM3: Oké, ja, nou, je hebt nog even de tijd toch.

00:03:47 Interviewer: Ja, daarom dus.

00:03:49 OM3: Ja.

00:03:49 Interviewer: Ja, het ligt nog allemaal open, maar dat vind ik ook wel weer, ja wel mooi.

00:03:54 OM3: Ja zeker.

00:03:57 Interviewer: Oké, dan ga ik beginnen met vragen aan jou stellen voor welk bedrijf werk.

00:04:08 OM3: Ik ben zelfstandige en ik word ingehuurd door en we hebben we nog mantel en ze heetten sinds kort zo. Daarvoor was de Friezen van de wil van de degroep zijn Belgische moederbedrijf.

00:04:25 Interviewer: En word je dan vooral veel ingehuurd door opdrachtnemers maar ook door opto opdrachtgevers.

00:04:30 OM3: De laatste twaalf jaar alleen door opdrachtnemers daarvoor heb ik gewerkt bij Rijkswaterstaat, dus de opdracht geven.

00:04:40 Interviewer: Ja, ligt daar ook je voorkeur bij de opdrachtnemer of dacht je, ik wil gewoon onder.

00:04:45 OM3: Nou, toen ik begon voor mezelf, vond ik het wel heel leuk om een keer aan de andere kant van de tafel te zitten. Nou, na twaalf jaar Rijkswaterstaat vond ik het ook weer weer leuk om om te kijken van nou ja, hoe werkt het dan? Aan de andere kant van de onderhandelingstafel zou ik maar zeggen. En dus toen heb ik echt bewust voor de aannemer gekozen. En ik moet zeggen: het bevalt me wel heel goed en ik ben er gewoon blijven hangen.

00:05:09 Interviewer: Ja, ja, leuk, en jouw functie is dan.

00:05:16 OM3: Op een gegeven omgevingsmanager ja, ja, kijk, dat is ieder project. Hoe noemt dat anders? Hè, dat hangt een beetje vanaf. Ik zit nu bij de dijkversterking wij hebben de Amerongen dat is een onderdeel van sterke lekdijk we zitten nu in de planuitwerkingsfase we gaan naar de realisatiefase maar in de planuitwerkingsfase hebben een bouwteam en in het bouwteam hebben ze ook een IPM en het bouwteam is eigenlijk opdrachtgever, opdrachtnemer samen. Daar hebben ze ook een IPM team en daarvan hebben ze gezegd: nou, dat willen we maar één omgevingsmanager in dat omgevingsteam dus we hebben gekozen om de

omgevingsmanager van de opdrachtgever. In het IPM team te zetten had ook terugnemen kunnen zijn, maar in dit geval hebben ze voor de opdrachtgever gekozen en dat betekent dat ik. Op dit moment zit ik wel in dat omgevingsteam als adviseur omgeving, maar zodra we de realisatiefase ingaan, hoor ik de counterpart van de omgevingsmanager opdrachtgever dat ze omgevingsmanager opdrachtnemer. Dus op dit moment ben ik adviseur omgeving, maar ik wil begin volgend jaar omgevingsmanager opdrachtnemer en dat is voor de dijkversterking wijk bij Duurstede aan ronden. Ik doe hiernaast ook een ander project voor een andere aannemer voor sterk hekelen die zijn het riool aan het vervangen in Vianen daar daarbij zochten ze ook een omgevingsmanager om alle vragen, klachten, opmerkingen zeg maar ja, op te vangen. Ik heb daar ook een inloop spreekuurtje één keer in de week. Ik hou daar de bouw bij. Dat is een heel klein projectje ik ben daar denk ik twee uur per week mee bezig, af en toe nog een bouwvergadering erbij, maar dat is een heel klein projectje dus dat doe ik er ook bij. Daar ben ik ook geving manager.

00:07:05 Interviewer: En hoe lang werk je al in de functie omgevingsmanager.

00:07:09 OM3: Nou eigenlijk sinds dat het bestaat, dus een ogenblik heeft de dienst infrastructuur van Rijkswaterstaat, hè, dat heette vroeger de bouw, dienst. We hebben toen dat IPM bedacht en dat IPM team met alle verschillende rollen. En toen hebben wij binnen onze afdeling gewoon rijkswaterstaat bedacht dat iedereen een rol moest vervullen. Dus ik heb in de tijd was ik en dan praat ik denk ik al over, nou achttien jaar geleden of zo. Toen ben ik een keer projectmanager geweest van een project, omgevingsmanager, technisch manager en zo ja, nee, contractmanager heb ik ook gedaan en dan voel je een beetje wat er alle rollen zijn. En toen zag ik dat ja, omgevingsmanager daar best wel ja, nieuw was, interessant en zo ben ik eigenlijk ingerold.

00:08:02 Interviewer: Oh ja, leuk om ook dan al die verschillende rollen, en dan toch ja.

00:08:05 OM3: Ja, ja, ik vond het ook wel leuk, want soms had je ook een combi rol of ja, dan zag je ook gewoon hoe een andere die rol oppakte en omdat het allemaal een beetje nieuw was, was het toch wel heel interessant om dat een beetje uit te vinden, hoe dat werkt.

00:08:19 Interviewer: Ja, dat snap ik, ja, dat van ja, leuke manier om zo achter de verschillende taken en rollen en hoe het aanpakt en zou je een inschatting kunnen maken van hoeveel projecten, begeleid als omgevingsmanager.

00:08:36 OM3: Ja, ik heb dus even kijken, dus eerst bij Rijkswaterstaat ben ik omgevingsmanager geweest. Nou, ik denk een stuk of vijf verschillende projecten en en toen ben ik naar de aannemer gegaan, daar heb ik ook heel veel Tenders gedaan en en daar bracht ik ook mijn kennis als omgevingsmanagement in. Maar die zou ik dan niet meerekenen want dat zijn een stuk of 25, denk ik, en de echte projecten, denk ik, één, twee, drie, vier jaar, zes, zeven, acht, zo iets.

00:09:17 Interviewer: Oké, en wat is jouw vooropleiding geweest?

00:09:24 OM3: Nee, ik heb ook gedaan constructieve waterbouw waar die ook zit, al een tijdje geleden, hoor maar nog steeds.

00:09:36 Interviewer: Ben je dan altijd werkzaam geweest binnen civiele techniek?

00:09:45 OM3: Ja, ja, in de waterbouw daar ligt mijn hart, hoor, wegenbouw daar heb ik altijd voor gepast. Maar waterbouw dat vond ik altijd wel heel lang.

00:10:00 OM3: Ja, dit is je kan het toch beter verkopen op feestjes en zo zeg maar dat waterbouw zit dat er nut noodzaak ziet men vaak wel in. En asfalt, ja, dat van mensen toch best wel hun bedenkingen bij. En dan moet je dat. Ja, ik vind als jij, als je een project doet, moet je er ook achter staan. Hè, zeker, als omgevingsmanager moet je 100 procent zeker zijn dat het ook nuttig is wat je doet. Want anders, ja, ja, mensen prikken er gewoon doorheen dus ik vind dat heel, heel belangrijk dat je daar 100 procent achter staat. En als ik zelf niet achter zou staan achter een project, dan dan zou ik het ook niet goed kunnen, het het belang van het project kunnen overbrengen.

00:10:45 Interviewer: Oké, dat waren mijn algemene vragen daarvan. Nu een stukje naar: wat doe je nu? Wat is voor jou een hoofdlijnen publieke participatie als je het brede begrip?

00:10:57 OM3: Nou, wat ik belangrijk vind bij publieke participatie is dat je een soort van win win situatie krijgt. Hè dus ene kant, jij wil wat met je project, hè, dat kan dus inderdaad het riool aanleggen en vervangen. Of je wil een dijk versterken, of ik heb ook eens een tulp eiland gemaakt bij Zwolle, daar ben ik ook bij betrokken geweest en of onderhoud van vaarwegen dan ben ik ook omgevingsmanager geweest naar andere dijkversterking ruimte voor de rivier. Projecten heb ik ook gedaan. Dus wat je wil is eigenlijk als je een project realiseert dat je niet gewoon het project lokaal in de omgeving dumpst maar dat je iets maakt waar de omgeving ook baat bij heeft. Hè, dus een win-winsituatie en dat kunnen hele kleine dingetjes zijn. Dat jij zegt: nou, ik wil een dijk en zij zeggen: ik wil bomen en dat je zegt: nou dan doen we bomen op het talud van de oprit bijvoorbeeld. Hè dus zo kijk je van hoe kom je samen tot een ja, tot een, dat dat wij het project maken en dat zij er ook blij van worden, dat zij ook het gevoel hebben. We gaan ook mee vooruit en dat is vaak landschappelijke inpassing of hè dus meerwaarde dat ze denken: oh, het wordt allemaal wel mooier, het wordt beter allemaal.

00:12:21 Interviewer: En hoe hoort de publieke participatie door de opdrachtnemer gezien?

00:12:26 OM3: Ja, dat hangt een beetje in de fase waar je zit. Dat is natuurlijk heel moeilijk, want vaak wordt de opdrachtnemer pas benadert op het moment dat het project al helemaal bedacht is. Hè, krijgt de opdrachtnemer, mag de aanbesteding doen, wint de aanbesteding en mag het uitvoeren, dan is het eigenlijk al bedacht allemaal. Dan zijn al die gesprekken met die stakeholders geweest. En dan is het nog alleen maar de win-win in de realisatie. Hè dus bijvoorbeeld dat iemand zegt: ik heb een bedrijf en ik ben in de zomers open. Kan je de werkzaamheden in de winter doen, dat soort, en daar zoek je dan ook de win-win in. Hè van jij wil dat ik in de winter werk, ik ga kijken of ik dat voor mekaar krijg, want ik wil dat project doen

en zo probeer je dan samen eruit te komen. Dus de participatie in de realisatiefase is vooral: hoe ga je het maken? Hè dat dat je kijkt, kan ik, jouw belang en mijn belang? Hè, mijn belang is dan het maken van een mooi werk. In jouw belang is dan hè: je bedrijf draaiend houden of geen overlast hebben, of zo min mogelijk overlast. Nou, hoe kunnen we kijken dat wij een oplossing hebben waar we allebei tevreden mee zijn en waar we allebei mee kunnen leven?

00:13:42 Interviewer: Dus als je de invulling voor publieke participatie bij de opdrachtnemer dan is dat vooral in de fasering of in de realisatiefase hoe we daar de win-win uit kunnen halen?

00:13:52 OM3: Realisatie, planning en ook in het beperken van hinder en de Één, die vindt het heel fijn als je nog een geluiddempend doek aanbrengt en de andere is heel erg gesteld op zijn privacy. Dus het is echt heeft echt te maken met hoe je het werk uitvoert en dus ook de fysieke maatregelen die je neemt. Dat is vaak als je pas in de realisatiefase aan boord komt, hè, dan kun je dat soort dingen, daar kun je in zoeken, in een goede communicatie, dat ze ook weten waar ze aan toe zijn. Dat is natuurlijk ook superbelangrijk en mensen geven aan 'Ik wil graag' Nou, ik had het vorige project en dan zei de Één die zei: ik wil geen mail op vrijdagmiddag de andere zei: ik wil en wat ik wil dat je me belt, ik wil dit, ik wil dat weet je, daar probeer je ook rekening houden vind ik ook een stukje participatie, want zij geven aan wat zij willen en ik probeer dat te verwerken in mijn werk, zodat zij happy zijn en ik ook. Daardoor kan ik mijn werk moeten aannemen en werk gewoon doen. Want eigenlijk, ik vergelijk omgevingsmanager altijd als diegenen die poets bij een curling baan, weet je dan over het ijs, dan gooien ze zo'n curling bal, hè, dat is dan een aannemer, die gooit dan die bal en die bal, die moet dan over, dat is helemaal uitglijden en die omgeving energie, die staat heel hard met dat je voor die bal zeg maar, zodat die bal zo vlekkeloos door kan. En ja, dat is de omgevingsmanager die je zit alleen maar te poetsen aan de voorkant om te zorgen dat die bal lekker gaat lopen. Ja, die bal, die merkt er niks van. Hè dat je zo hard aan het poets rent, die merkt pas op het moment dat het dat het een beetje stroef gaat. Je zegt: waarom, waarom zit je niet te bezemen weet je? Maar als die bal gewoon door gaat en hij, ja, dan merkt je er niks van. En ja, dan heb jij wel je werk goed gedaan. Alleen dat is: ja, dat is moeilijk voor mekaar te krijgen..

00:16:01 OM3: Nou, dat is, dat is wel een beetje dilemma waar je zit als omgevingsmanager in de realisatiefase is ene kant heb je het belang van de aannemer en dat is zo snel mogelijk en met zo min mogelijk gedoe het werk te kunnen doen. Hè, dus we willen niet opgehouden worden en de andere kant heb je vaak als doelstelling dat je tevreden stakeholders moet hebben. Dat wordt vaak als één van de doelstellingen binnen een project en ja, en dat dat zijn hele verschillende belangen soms. En toch zoek je dan van oké, waar zit de gezamenlijke factor hierin dat je kijkt van oké, een aannemer wil door. Wat heb ik daarvoor nodig bij de stakeholder om te zorgen dat die door kan hè, hoe, hoe kan ik die stakeholder toch zover krijgen dat die aannemer eigenlijk er niks van merkt? En dat is het, ja, het continu spel wat je voor elkaar moet krijgen.

00:16:56 Interviewer: Ja, en als je dan belangrijke aandachtspunten voor de opdrachtnemer mag noemen in publieke participatie, waar let je dan vooral op?

00:17:07 OM3: Nou, wat ik merk is dat de kijk, die aannemer, die wil gewoon zijn werk doen en die heeft gewoon een plan in zijn hoofd. In het begin bij weinig en vaak is het met die omgeving dat je toch vraagt: Joh kan je kan je de iets naar voren trekken en kan je kan je net hè de leettertje toch net iets anders doen. En dat vindt de aannemer vaak heel moeilijk, hè, want je merkt dat die nog niet heel flexibel is in de vraag, hè, op het moment dat iemand iets vraagt, dat die dat gaat doen. Dus dat is eigenlijk de uitdaging die ik heb, is zeker niet de overvragen dat je niet steeds komt van hallo, daar ben ik weer en ik heb een verzoekje wil je dit doen, dat ik echt een goede afweging maak? Oké, wat, wat ga ik wel vragen aan de aannemer? En wat probeer ik zelf op te lossen? Of ga ik niet vragen, weet je wel, want je wil dat de aannemer wel door kan blijven werken. Want als je zegt van: Goh, zou je dit voor mij willen doen, dat hij dat ook doet. Maar als je te vaak en te veel vraagt, dan zegt hij een ogenblik, nou, volgende maand ben jij aan de beurt en dat is iets. Wat is altijd de balans die ik aan het zoeken ben, van oké, hoe kan ik het zelf oplossen? Het liefst probeer ik alles zelf op te lossen, maar soms kan dat gewoon niet. We hebben wel eens een keer gehad dat wij nou vonden ze leuk een kerstboom ergens bij iemand in de tuin neerzetten om de boel een beetje vrolijk te maken, hebben die kerstboom daar neergezet. Maar weet je die kerstboom er nog steeds in januari. Ja, die bewoner die belde en die zei: ja, ik kan die kerstbomen hier niet weg. Ja, die hangt er een beetje een beetje verloren bij je, ja, en ik dacht: ja, je hebt helemaal gelijk. Ja, we moeten hem gewoon weghalen dus ik bij de aannemer, Joh kan die kerstboom weg? Nou ja, die aannemer, die was heel druk bezig met van alles en nog wat. Je zegt, ja, nu even niet, weet je, ik zeg dat maakt niet uit, wanneer dan wel, weet je, dan kan ik dat communiceren. Ja, volgende week heen de tijd. Nou dan ik weer naar die man, volgende week, maar twee weken later belt er weer op. Ja, je staat er nog steeds. Ik denk nou toch niet gedaan, weet je, en dan is het gewoon een heel kleine kerstboom en die moet toch een keertje weg. Weet je dan denk ik van ja, of je hem nou nu weghaalt of volgende maand, ja, doe het gewoon nu, dan heb je de goede wil, je moet het toch een keer doen. Maar dat dat is eigenlijk best wel was best wel een gedoetje uiteindelijk, en dan denk je van, het is zo'n klein dingetje en daar heb je dus wat ik uiteindelijk heb ik een officiële klacht van gemaakt via de opdrachtgever. Nou, toen was tevoren daar was ik het gewoon weg. Dus ja, ja, dat weet je, dat wil je niet. Maar soms denk je: ja, hoe krijg ik dat wel voor elkaar, weet je, dan zit je, je probeert het links om rechts om via die persoon of via die persoon. En ja, en als je denkt op een ogenblik van: ja, nu ben ik er klaar mee, dan ga je toch wat grotere maatregelen inzetten. Hij moet natuurlijk ook zijn werk kunnen doen. Het is super irritant als er steeds tussendoor iets komt waardoor hij ruimte moet maken. Dat snap ik ook wel. Maar soms moet je toch ook wel die dingetjes doen en ik probeer echt daar niet te veel te vragen, maar wel de dingen waarvan ik denk van ja, nou ja, dit, dit zijn de kleine dingetjes die waar we straks heel veel plezier van hebt. Plezier van mij!

00:20:42 OM3: En dat is vaak zoekend hè, want een aannemer, ja, die de één, die moet je zo benaderen, de andere moet je zus benaderen. Het is, het is ja, het is altijd heel gevoelig, ja, en dan is het fijn als ik zelf gewoon een teampje heb die ik kan inzetten en bijvoorbeeld een klusbus dat ik zeg: nou, we hebben gewoon mensen en die kan ik gewoon vragen voor dit soort kleine dingetjes. Daar is een hekje omver gereden. Kan je dat hekje even rechttop zetten? Daar is

inderdaad, puin wordt aangetroffen in in het zand. Wil je dat even weghalen nou, die kerstboom, die moet weggehaald worden. Wil jij dat even doen en dat zijn gewoon kleine dingetjes dan zijn ze een uur, nou misschien twee uurtjes bezig en daar moet gewoon iemand zijn die dat kan. Die misschien daarnaast ook andere dingen doet, maar dat die gewoon af en toe kan ingezet worden. Dat probeer ik niet een hele project voor mekaar te krijgen, dat ik zo'n iemand heb die ik kan vragen voor dit soort kleine klusjes. En als ik die heb, dan dan ja, want heel vaak, en dat is mijn theorie, als je de dingen direct oplost, dan hou je ze klein, net als met die kerstboom. Nou, dat werd me echt een, een ding. Terwijl ik weet niet hoe vaak ik erover gesproken heb. Nou ja, dat dat kost ook geld. Hè dat als ik er steeds mee bezig ben, en dan denk ik vaak gewoon, soms moet je gewoon kleine dingetjes, hup, gewoon doen, klaar, opgelost, en dan houd je het klein, mensen tevreden en het moet toch gebeuren.

00:22:23 Interviewer: Je het maar gedaan. De laatste vijf minuten van een dag. Twee, heren even.

00:22:30 OM3: Ik merk bijvoorbeeld bij mijn vorige dijkversterking, we zijn nu nog niet in de realisatiefase maar ik denk dat we dat hier ook gaan doen. Daar was het ook gewoon standaard. Nou, we gaan gewoon eind van de dag de bezemwagen langs laten rijden. Weet je dat, ik hoefde dat niet meer te vragen, vroeger was dat echt het zo van Joh er zit allemaal modder op de weg, dat moet je effe schoonmaken, nu hoeft dat niet meer, nu doen ze dat gewoon. Weet je soms, je merkt ook wel dat de aannemer daarin in leert, hè dat ze bij andere projecten ook gezien hebben. Van ja we gaan gewoon inderdaad sommige dingen gewoon standaard doen. En bijvoorbeeld, als je een weg afsluit, dan moet je natuurlijk nadenken over de vuilnisbakken en vroeger was dat gewoon ook gedoe, die vuilnisbakken ja, nou ja, die die bewoners moeten maar zelf helemaal aan de andere kant van de wijk een vuilnisbak neerzetten, want die de wijk is verder afgesloten. Ja, dat gaat niet, daar kun je niet vragen. Nu houden ze de rekening mee. Zeggen ze, nee, wij zorgen dat die vuilnisbakken goed aan de straat staan en s avonds weer bij de mensen thuis zijn, als zij dat niet zelf kunnen doen. Hè. Dus dat soort dingen merk je ook wel. Dat dat de aannemer ook steeds meer leert en dat gewoon standaard meeneemt in z'n werk. Hè, dat omgevingsmanagement dat je dat je niet hoeft te wachten, dat er een klacht is voordat er actie wordt ondernomen.

00:23:56 Interviewer: Ja, meer initiatief. Ik ga even door met de volgende vraag. Ik ga even mijn scherm kort delen en ben je bekend met de participatieladder ja, ik heb hem hier ook even voor me. Hij staat in het Engels. Ik hoop dat dat geen probleem is. Anders wel, dan leg ik hem uit. Maar waar zou je nu de opdrachtnemer plaatsen op deze ladder? Wat kunnen zij nog?

00:24:35 OM3: De opdrachtnemer, ja, ik denk tussen drie en vier. Ja, het hangt een beetje vanaf, het is heel veel, drie, maar ook soms hè, als ze zeggen: van Joh kan je rekening houden met mijn bedrijf en we doen dat, dan, vind ik dat ook vier.

00:25:03 Interviewer: Ja, oké, dan ga ik vervolgens je hebt zeg, maar wil ik onderscheid maken tussen je hebt 2012 en UAV-GC contracten, daar het onderscheid tussen 2012 traditioneel

definitief ontwerpen zal gegeven. UAV- GC, daar zit vaak nog een stukje ontwerp bij. Om even het verschil heel simpel te houden: wat wordt daar vanuit de opdrachtgever, van jullie als opdrachtnemer verwacht bij publieke participatie met een UAV-GC contract?

00:25:49 OM3: Ja, dan ga je nog het uitvoeringsontwerp maken. Dat is dan vaak de opdracht die dan nog ligt. En in het uitvoeringsontwerp kan het zijn dat als je het binnen de ruimtebeslag van het plan, van het do, dat je daar nog optimalisaties in maakt. Ik kan me voorstellen bijvoorbeeld een bewoner zegt: ja, ik wil liever klinken dan asfalt, hè dat dat soort of ik wil met mijn vrachtwagen ook de bocht kunnen maken. Aan de dijk kan je daar een beetje rekening mee houden. Dus daar, daar zit daar zit zeker nog wel participatie in. Hè dat ze gewoon ook kunnen aangeven wat willen wij. Maar dat is natuurlijk wel, dat wordt, het moet wel passen binnen de vergunning die op dat moment al aangevraagd is. En hè dus als het te groot is, dan kan dat niet of dan moet je extra vergunning aanvragen en ook dat dat zijn wij best bereid om te doen als de opdrachtgever ons daar ruimte voor geeft. Maar dus, ja, dus zit zeker nog wel participatie in het UO en dat is dus ontwerpwerk en dan heb je natuurlijk dat hele riedeltje van de realisatiefase daar ook participatie in zit.

00:27:07 Interviewer: Ja, daar gaan we dus ook nog verder op de realisatiefase.

00:27:27 OM3: Oh, ja, ja, nou dan is dat, want dat zie ik met dat project over de riolering in Vianen zie ik inderdaad dat dat ook, hè, dat is een bestek moeten wij precies maken wat de gemeente heeft bedacht maar ze hebben wel gevraagd om een omgevingsmanager en ik heb daar dat inloopspreekuur en daar komen mensen en die zeggen iets over het ontwerp. En dan zeggen ze van: Goh, ik kon vroeger met mijn invalide wagentje de stoep af en nu is er een rechte stoep en dan zeg ik: ja, dat staat bij ons in het bestek dat wij het zo moeten maken. Maar ik kan het wel aan de gemeente doorgeven dus dat doe ik dan. Dus ja, dan ben je meer een doorgeefluik want ik mag niet beslissen, ik mag het ontwerp niet aanpassen, want dat dat ligt dan vast, dus dat moet dan naar de gemeente. De gemeente die zegt: ja, je hebt wel een punt of nee gaan we niet doen? Maar als ze zeggen: ja, je hebt wel een punt, nou, dan komt dat ja, dan krijgen wij de opdracht om dat alsnog te maken. Dus daar zit wel participatie. Maar ik kan daar niks mee. Zeg maar want als het ontwerp bij mij, bij ons zou liggen, dan zou ik de organisatie nog zover kunnen brengen van nou, ik vind dat die man best wel een punt heeft en daar zit een brandgang en die mensen kunnen gewoon niet van de stoep af als ze uit de gang komen. Ja, en dat was vroeger wel. Ik vind dat die terug moet komen. Dat kan ik wel maken, maar dat kan ik niet als een het bestek al helemaal klaar is, ja, kan ik alleen maar zeggen: wij moeten maken wat op tekening staat.

00:29:00 Interviewer: Ja, dus eigenlijk één van de verschillen zou zijn: publieke participatie bij die twee contracten is bij de één is het eigenlijk altijd een beetje passief, dus je hoort iets en dan daar ermee aan de slag en bij die ander kan je veel meer, nog wel initiatief.

00:29:13 OM3: Toen, ja, je kan meedenken en je kan, je kan ook sneller handelen. En dat is natuurlijk ja, want je hebt het zelf in hand, want je beheert zelf die portemonnee en ja, heel

vaak kleine dingetjes die geen geld kosten. En dan zeg ik gewoon altijd doen, weet je, dan krijg ik goodwill. En kijk, als het wel veel geld kost, dan moet je natuurlijk een goeie afweging maken, want dan wil de buurman het ook en dan moet je daar heel goed over nadenken en consequent zijn. Maar als het gewoon kleine dingetjes zijn en zeker dingen die zoals ze vroeger waren, want dat zie je heel veel bij projecten, mensen willen heel graag zoals het vroeger was, ze vinden veranderingen heel moeilijk.

00:29:56 Interviewer: Ja.

00:29:58 OM3: Ja, dat is en dan heel vaak. Als ze zeggen: we brengen terug wat er was, dan is het helemaal goed.

00:30:09 Interviewer: Oké, je bent betrokken bij een UAV-GC contract is juist waar je nog wel meer initiatief kan nemen. Je bent betrokken bij de aanbestedingsfase zou je mij met mij de stappen kunnen doorlopen wat jouw aanpak is? Dus hoe kom jij aan je informatie? Welke informatie is van belang? Hoe kom je achter knelpunten hoe bepaal je strategie?

00:30:35 OM3: Ja, dus, maar dan hebben we de opdracht al? Of zit je nog in de tenderfase?

00:30:42 Interviewer: In de tender fase.

00:30:43 OM3: Heel vaak mag je geen contact hebben met stakeholder tenderfase. Dat vinden ze vervelend. Dat snap ik ook wel, want dan gaat iedere aannemer met mensen op de koffie. Aan de informatie, ja, dat dat is, dat is best wel moeilijk. Dat probeer je toch te kijken van oké, bijvoorbeeld in de vergunningen. Er zijn mensen die bezwaar maken, dat je even kijkt. Oké, waar ligt het bezwaar? Wat is de aard van het bezwaar? Dus je gaat je gaat kijken in openbare stukken die er zijn en ook heel vaak, de opdrachtgever bij de tenders, die levert ook informatie aan, die heeft vaak een communicatie participatieplan of die ze delen, waardoor je kan zien: oké, wie zijn de stakeholders en wat is hun belang? En je gaat natuurlijk kijken van oké, wij zitten nu bij een dijkversterking met heel veel agrariërs. Nou ja, die moeten natuurlijk zorgen dat ze een bedrijf blijven draaien. Hoe zorg je dat ze bereikbaar blijven? Dus dat soort dingen. Uit ervaring weet je natuurlijk heel veel, hè, je weet gewoon dat een boer die wil natuurlijk open zijn en weinig hinder hebben en die wil ook inkomsten hebben en die wil geen klachten hebben. Dus je weet ook waar je een beetje naar kan sturen en wat kan scoren. We hebben toevallig nu ook net van de week, een gesprek gehad met iemand die die een recreatiepark beheert, wat aan de dijk ligt, en die hebben een slagboom en ja, en die vertelden dat was eigenlijk een bevestiging van wat wij dachten. Die vertelden dat ze hun inkomsten allemaal uit die slagboom krijgen, want de mensen moeten betaald-parkeren en ja, en dan hebben wij zoiets van oké. Maar als het om geld gaat, dan gaan wij gewoon zeggen: we sluiten dat recreatiepark af en jij krijgt een vergoeding voor alles wat je misloopt. Maar soms moet je wel in gesprek, want sommige mensen zeggen: ja, het gaat me niet om het geld, het gaat mij om dat ik bezig ben en dat ik straks niet, weet je, en dan ga je zoeken naar iets anders, dan ga je kijken van oké, hoe kunnen we nou toch zorgen dat je bezig blijft? Maar soms is wel echt een gesprek met de

mensen nodig om echt te weten wat zij nou echt belangrijk vinden. Ik had laatst ook een vrouw die aan de dijk woonde en die zat mij echt te bestoken met vragen en die zegt oh, ik zie dus zo tegenop en zo en opeens hoor je niks meer en toen dacht ik: hé, dat is raar, weet je, ze heeft ze zich bij neergelegd of dan maakt ze zich geen zorgen meer. En dan rij ik daar langs en dan zie ik dat een groot bord huis te koop in de tuin staat. Dus ja, die heeft blijkbaar de knop omgezet. Ik ga hier weg, want ik trek het gewoon niet, ja, en dat vind ik gewoon waanzinnig. Maar dan denk je, nu snap ik hem, waarom ze die vragen meer stelt en waarom ze en ze, ze had allemaal eisen en wensen. En zo was een invalide mevrouw en die wilde dat haar invalidenparkeerplaats dichterbij huis zou komen. Nou, daar was ik met de gemeente in gesprek om dat voor elkaar te krijgen en ik was daar al ook met haar, maar ik hoorde daar niks meer over, weet je, en ja, toen ik dat bord in de tuin zag, ja, nu snap ik hem, zeg maar ja, je bent nu met andere dingen bezig. Ja, precies dus dat soort dingen, dat ja, soms denk je dat je iemand snapt, hè, want je bent in gesprek met die mevrouw en ze maakt zich heel veel zorgen en zo. En ja, ik heb haar natuurlijk niet voorgesteld, ga maar verhuizen. Dat moet ze zelf bedenken, maar dat vind je blijkbaar zelf bedacht, maar niet met mij gecommuniceerd ja hoeft ook niet, verwacht ik ook niet van haar. Maar dat maakt wel dat het belang opeens anders is. Ik ga nu niet meer bij de gemeente haar trekken aan dat invalide parkeerplaats, want ik denk, ja, dat speelt nu niet meer. Dus dat soort dingen, dat is soms. Dus jij vraagt inderdaad van: Hoe kom je achter de informatie als je de mensen niet mag spreken? Ja, vaak is het gewoon gezond verstand, hè dat je denkt, oké, het is een bewoner en hij gaat hier en hier last van hebben. Je kan het dus soms uit verslagen halen of uit andere gesprekken, uit rechtszaken kun je dat ook soms halen, dat je ook voorgaande rechtszaken dat je weet van oké, ja of bijvoorbeeld, als je het beroep van zo'n iemand hè, dan kun je ook een beetje inschatten wat die belangrijk vindt en wat niet. En dus zo probeer je wel aan je informatie te komen.

00:35:35 Interviewer: En in welke fase kan jij als omgevingsmanager bezighouden met publieke participatie? Waar zit voor jou nog de meeste beïnvloedingsruimte?

00:35:46 OM3: Ja, dat is zoveel mogelijk aan de voorkant, hè, want dan heb je nog ruimte om grotere wensen te honoreren en hoe verder je in het traject bent, hoe kleiner de schaal is, waar je nog wensen voor mekaar kan krijgen. Dus dus aan het begin, daar kun je nog echt wel hele grote stappen maken.

00:36:14 Interviewer: Oké, dan gaan we nu over de realisatiefase verder. Wat is het doel van de opdrachtnemer tijdens de realisatiefase?

00:36:28 OM3: In het algemeen of van de omgevingswet?

00:36:31 Interviewer: Het algemeen opdrachtnemer.

00:36:35 OM3: Nou en ik denk, een opdrachtnemer wil een werk mooi afronden en ja en wat is mooi, dat is snel, zonder gedoe, gewoon met een beetje ja, een gezonde boterham mee kunnen verdienen. Hè dus in de zwarte cijfers eindigen. Ja, maar ook een tevreden opdrachtgever

hebben en een tevreden omgeving vindt een aannemer ook heel belangrijk. Zij wil gewoon het werk zonder gedoe, met plezier, ja, dat het lekker log, zonder dat er risico's optreden. Zeg maar dat soort dingen dat is, denk ik, het hoofdzakelijk doel van zo'n opdrachtnemer.

00:37:21 Interviewer: Ja, wat zou voor jou? Wat is jouw doel als omgevingsmanager zijn?

00:37:30 OM3: Ja, ik probeer ook, ik heb ook dat doel, hè, dat belang. Ik wil ook een mooi project neerzetten, waarbij bij mij natuurlijk altijd de balans zoeken tussen de tevreden stakeholders en een tevreden aannemer en tevreden opdrachtgever eigenlijk dus ja, alle stakeholders tevreden houden, dat vind ik altijd. Dan is mijn missie geslaagd. Als iedereen zegt: oké, ja, nee, we zijn tevreden met het eindresultaat en dat kan, dus inderdaad. Dus opdrachtgever, opdrachtnemer en stakeholders, gemeentes, provincie, iedereen die daarbij betrokken is, dat die het gevoel hebben van oké, daar is naar mij geluisterd daar is wat mee gedaan met wat ik gezegd heb en we hebben een project neergezet waar iedereen mee tevreden is, goed afgerond en dus dan ben ik helemaal happy.

00:38:31 Interviewer: En wat doe je met de informatie als klachten, complimenten, zorgen die je krijgt tijdens de uitvoeringsfase?

00:38:40 OM3: Ja, ik altijd actie natuurlijk, hè, dus daar complimenten die geef ik altijd door, want dat vind ik ook belangrijk. Hè om de goede dingen te benoemen. Ik ben ook altijd heel blij met complimenten en ja, je merkt ook wel dat de aannemer dat heel leuk vindt om af en toe een compliment te krijgen. Dan gaan ze toch harder voor je lopen. Dus dat is fijn. Klachten en opmerkingen ja, die wordt natuurlijk altijd heel serieus genomen, waarbij ik dus altijd ga kijken van oké, eerst even doorvragen wat is jouw klacht precies? Hè, want er staat iets maar misschien bedoel is heel iets anders en dat is soms hè, dan speelt nog iets onderhuids of zo en dan denk je van ja, ik wil het toch even weten, ook bij klachten. Ik ga ook altijd kijken, weet je, want dan eigenlijk, ja, je probeert allemaal voor mijn deur en zo en dan ga je kijken en dan is er één autootje die inderdaad voor de deur staat. Weet je, ja, weet je, dan is het een groot, heel grote problemen en dan ga je kijken en dan ga je in gesprek en dan zeg je nou iets, is dit nou echt? Natuurlijk? Ja, ik probeer natuurlijk mensen wel in hun waarde te laten van ja, ik snap het dat het heel vervelend voor je is. Maar kijk, hij moet ook zijn werk kunnen doen maar als hij nou een auto daar parkeert heb je daar dan last van? Of zo weet je, dan probeer je toch op te lossen in de kleine dingetjes en dan ga je ook vragen: ja, waarom vind je het vervelend dat ie hier parkeert en zo had ik ook een keer bij een dijkversterking en dat wist ik ook helemaal niet. We hadden een verkeersregelaar op de dijk gezet om vrachtverkeer in goeie banen te leiden. Maar hij stond bij een huis en dat hoorde ik dus pas later dat die man, die was, ja, zo rijk, dat ie bang was dat ie gekidnapt zou worden. En hij dacht dus dat die verkeersregelaar iemand was die op de post stond om te kijken wanneer die weg zou gaan en wanneer die thuis zou komen. En maar ja, hè, had dat natuurlijk niet aan mij verteld. Maar ja, want hij wilde dat natuurlijk niet bekend maken, dat hij beveiligd wordt, want dat was echt best wel, hij was echt best wel bang. En ja, als je dat niet weet, ja, dus gewoon ja, verkeersregelaar gaat gewoon even in huis verder staan dat deze man geen last van heeft, want die man, die kon gewoon daardoor niet van slapen, want die

dacht echt: wat doet dat oranje mannetje met dat of dat mannetje met zijn oranje jas? En ja, die staat gewoon op de uitkijk. Weet je dus nou ja, als je dat soort dingen weet, dan kun je dat zijn. Kleine dingen. Kan je er rekening mee houden, maar soms weet je het gewoon niet. Hè, waarom? Dus daarom is het goed om ook door te vragen van: waarom. Vind je het vervelend dat die verkeersregelaar daar staat? Weet je dat? En als je dan de achterliggende gedachten, dan, dan kan je er wat mee doen. Dan snap je oké, jij vindt dat vervelend. Of als je iets in het verleden gebeurt en nou, daar houden we gewoon rekening mee. Weet je, dan hoef ik het niet aan de organisatie te vertellen wat de achterliggende gedachte is, maar dan ga je wel proberen een oplossing te zoeken waar alle partijen mee kunnen leven.

00:41:49 Interviewer: Ja, dan sta je er zelf op weer meer achter, als je echt iemand begrijpt en dan kan je ze weer verder mee.

00:41:55 OM3: Dus bij een klacht of zo probeer ik dus eerst te kijken van wat is nou precies het probleem, weet je wel, waar zit de pijn en wat ligt achter en ook vaak is het een kwestie van aandacht. Mensen willen ook gewoon gehoord worden en ik had nu iemand. We zijn met boutjes zijn we huizen aan het monitoren voordat we starten met de werkzaamheden en hij, hij stuurt een hele mail over. Ja, de gegevens kloppen niet en dit en dat, ik denk nou dat, dat vind ik een heel raar. Ik ga even contact met hem opnemen, want nou en we hebben gewoon nu met elkaar afgesproken dat wij een aantal dingen doen en dat we hem daarin meenemen, gewoon aan het handje, zodat hij vertrouwen krijgt in onze werkzaamheden en dan denk ik van oké, dat is nu misschien een beetje werk, we investeren in, hè, maar als hij het vertrouwen heeft, dan gaat dat heel veel gedoe voorkomen straks dat ze bezig zijn, als zij echt het gevoel heeft van nou, ik heb vertrouwen in jullie, hoe jullie dat doen en dat is voor mij nu een stukje investeren. Dat we zeggen: oké, we gaan nog een extra meting doen om te laten zien dat onze metingen echt wel kloppen. En we, we leggen je uit waarom, en we gaan nog maatregelen nemen bij je huis om te voorkomen dat het nog erger wordt. En nou daarmee hoop ik dus dat ik hem het vertrouwen geef van Goh, ja, ze luisteren, ze luisteren naar me, ze nemen een klacht serieus. Ik maak me zorgen en zij doen er wat aan. Ja, en dat ik het niet weg bagatelliseer van Joh doe niet zo moeilijk en er is niks aan de hand en ieder huis heeft schade en weet, ja, daar heeft ze niks aan.

00:43:44 Interviewer: Ja, de achtergrond van de klacht onderzoeken, kijken wat je ermee kan, ook doorgeven weer communiceren, wat je er mogelijk mee kan of wat ermee is gedaan, en zo handel je de klachten elke keer af.

00:43:58 OM3: Ja en snel afhandelen, vooral, ik ben heel erg van het klein houden, gewoon direct wat mee doen, en dus klacht komt 's ochtends binnen, gewoon 's middags, dan gaan kijken en direct oplossen, want als je te lang laat liggen, dan wordt het groter en groter en dan moet je dat vertrouwen weer helemaal gaan winnen, en dat duurt gewoon altijd heel lang.

00:44:23 Interviewer: Kun je mij een voorbeeld geven van uitdagingen die je bent tegengekomen bij het implementeren van de publieke participatie in eerder het project en hoe je daarmee om bent gegaan?

00:44:36 OM3: In de realisatiefase wat je vaak ziet is inderdaad, je verwacht een stukje visibiliteit van die aannemen waar we eerder over hebben gehad, dat die aannemer die moet, ja, kan je nu die kerstboom weghalen ja, nee, ik kan niet. Ik heb er helemaal geen tijd voor. Weet je dat dat soort dingen? Dat? Dat vind ik een uitdaging, dat je dingen vraagt en dat is het. Ja, je moet ze zodanig vragen, of je moet iemand hebben die dat ook belangrijk vinden, die dat ook ziet van: Goh, ja, daar moeten we iets mee. Kijk, ik vond het prima als je zou zeggen: de kerstboom gaat over maand weg. Ook prima, moet je het wel doen, weet je, maakt mij niet uit als je een goede reden hebt van sorry het lukt ons echt niet. We hebben nu een deadline te halen, we zetten alles op alles voor die deadline maar direct na die deadline ben jij de eerste beloofd, weet je, en als we dat dan doen, prima, maar je moet je moet zeggen wat je oet en doen wat je zegt. Dat is gewoon super belangrijk en dat heeft alles te maken met ja, met het vertrouwen.

00:45:49 Interviewer: Ja en of dat dat ook echt serieus nemen, zeg maar de omgeving, of?

00:45:55 OM3: Ik ben altijd van mening dat de omgeving heel serieus is en soms zie je dat de aannemer inderdaad zegt van ze moeten niet zo zeuren, hè, dus dat is en soms hebben ze ook gelijk eigenlijk, god ja, we hebben nu te maken met een werk. We moeten dat werk nu eenmaal te maken. Dat kan niet zonder hinder en overlast. Maar wij doen ook ons best om het zo kort mogelijk te doen. En als ze weg zijn, dan wordt het echt wel weer beter. Het is ook voor de veiligheid van hè, van iedereen die achter de dijk woont. Dus we, we doen het niet alleen om u de beste, maar dat doen we natuurlijk voor. En tuurlijk, soms zijn er ook mensen die kunnen ook doordraaien hè van het maakt veel te veel geluid en zo ja, ja, sorry dat wist u, dat hadden we gewoon gezegd. Ja en de plank moet de dijk in. Dus we gaan gewoon door en dat is gewoon ja, we kunnen niet zeggen, we stoppen ermee, want dan is het niet veilig. Dus nou maar dan toch kijken naar oplossingen van. Nou, hoe kunnen we de pijn verzachten? Dus ik, ik denk dat ik wel wat dat betreft geduld heb met die mensen en het vaak nog een keertje en toch kan kijken of ik ze tegemoet kan komen. Ik steek daar best wel veel energie en tijd in en dat is soms wel ja, de uitdaging met de aannemer. Die is eerder geneigd om te zeggen: nou is goed, zo weet je klaar, we zijn klaar met die mensen en dat is de spagaat waar ik in zit en dat is ook dat curling bal hè, dat ik gewoon zit te poetsen en dat ik eigenlijk wil dat die aannemer er niks van merk, dat ik dat doe.

00:47:36 Interviewer: Ja.

00:47:37 OM3: Want ik vind het wel belangrijk dat dat die mensen, ja, serieus worden genomen en dat het goed wordt afgehandeld. En soms hoeft je er niet eens iets voor te doen, hè om het probleem op te lossen. Ik had laatste als de aannemer waren bezig met de proef en de aannemer die zou over een bepaalde weg naar de proefvak rijden. Maar die, ja, die heeft een

afslag eerder genomen en afgesneden. Hadden we niet zo afgesproken en daardoor hebben ze een wasmand kapot gereden en ik was daar niet bij. En een wasmand is niet heel belangrijk. Maar ja, dit hadden we niet zo afgesproken dan had ook een kindje kunnen liggen daar. Dus ja, ik vind, dat is gewoon ja, je moet gewoon de afspraken nakomen dus ik ben direct naar die mensen gegaan. Ja, nee, dat is echt inderdaad, ik kan gewoon niet en ik had een bos bloemen en sorry en toen zei ik: nou, ik ben bereid om die wasmand te vergoeden zeg maar, kopen een nieuwe, geef mij het bonnetje dan vergoeden wij die. Nee hoor, ik ben zo blij met die bos bloemen, weet je, je hebt het direct opgelost en je hebt het klein gehouden. Maar eigenlijk vond ik wel dat die aannemer echt hier een tekortkoming heeft getoond en dat echt niet kan maken om het de verkeerde kant op. Maar die aannemer, ja, die zei wel, kijk, als die aannemer naar die vrouw was geweest, hadden ze gezegd: wat doe je nou moeilijk, wasmand weet je. Maar dan is het goed dat ik dan zeg van nee, dat is inderdaad echt niet goed en ik heb het toch ook de aannemer erop aangesproken van Joh zo gaan wij niet te werken. We gaan gewoon doen zoals we dat wel afgesproken en als je wil afwijken dan moet ik dat eerst van tevoren weten en communiceren met die mensen, want die schrikken zich ook dood dat ze opeens die kraan voor hun keukenraam zagen voorbijkomen.

00:49:25 Interviewer: Snap ik ook. Ja, dan even, heb jij een afspraak hierna? Nee.

00:49:33 OM3: Iemand die mij net belde, maar die bel ik straks.

00:49:36 Interviewer: Oh, ja, want ik heb nou nog wel wat vragen. Ik denk dat er nog wel 20 minuutjes zeg maar door kunnen. Ik weet niet of dat dat vervelend is?

OM3: maar nee hoor, dat is geen probleem.

Interviewer: Oké, fijn, hoeveel beïnvloedingsruimte is er nog in de realisatiefase er zijn er echt dingen die nog omgegooid kunnen worden om de omgeving te ontlasten?

00:49:59 OM3: Nou, daar, daar is zeker wel bewegingsruimte maar dat is een beetje een aftasting van de aannemer, de ene aannemer, die is meer bereid om te doen dan de andere. Dat moet ik ook zeggen. Er zitten toch wel verschillen in de aannemers en in de uitvoerders ook. Dus soms moet je er een beetje leren kennen. Wat kan ik maken? Wat kan ik niet maken? Soms maak ik een afweging, denk: ja, dit moeten we echt doen, want hiermee kweek je zoveel goodwill dat ze de rest goed vinden, zeg maar, bijvoorbeeld we hadden een keertje dat we niet en daar hadden we rijplaten neergezet en wij borstelen altijd hè als het vies is. Maar die afrit daarvan hadden ze gezegd: ja, die gaan we nu niet borstelen want dan wordt het extra glad en dan komen de vrachtwagens niet meer omhoog. Dus die afrit hadden ze niet geborsteld waardoor al die huizen die er omheen stonden waren. Een stuk of vijf huizen hadden ontzettend last van stof. En nou kreeg een filmpje doorgestuurd en je zag echt die stofwolken zo, maar die aannemer had, vond ik ook wel een goed verhaal van. Ja, als wij het schoon borstelen en nat maken, dan wordt het zo glad dat die vrachtwagen niet meer omhoog komt. Dat is ook veiligheid, ook niet veilig. Maar dus toen heb ik toch met die bewoners afgesproken nou, dan,

dan krijgen jullie een was een glazenwassen buurt en ik heb toen georganiseerd dat iemand, nadat wij klaar waren, alle glazen en dat was net voor de zomervakantie en iedereen was daar gewoon heel happy mee. Weet je, dan kon hier toch een soort, iedereen heb je, de aannemer heb je dat die toch lekker stof kon maken en dan de bewoners toch fijn dat nou dat de glazen weer schoon werden. Vandaar had ze toch, dat was gewoon last en een auto, was straat bon kregen ze ook. Mocht ze gratis naar de autowasstraat nou, dat soort dingen, dat zijn netjes kost niet veel, maar je maakte heel veel goodwill mee.

00:52:16 Interviewer: En wat zijn dan redenen dat aannemers dit soort dingen niet willen doen?

00:52:22 OM3: Ja, nou ja, vaak ik wil aannemer door hè, ik wil door met werken. Als wij hier het werk hadden stilgelegd en hadden we gezegd: nou, die vrachtwagen, ze mogen niet meer rijden. Ja, dan had je toch een groot probleem. Ja, dat gaan we dus niet doen. Ja, ik heb ook nog een ander voorbeeld: dat de vrachtwagens die we moesten over een stukje dijk rijden omdat ze naar een depot gingen. Maar daar stonden huizen heel dicht op de weg en die vrachtwagens rijden best wel hard. En ze begonnen al 's ochtends vroeger te rijden en wij hadden gezegd: nou, die vrachtvervoer moeten stapvoets gaan rijden. We hadden daar een bord neergezet: vijf kilometer per uur. Langs die huizen moeten ze gewoon heel langzaam rijden. En er was dus toch iemand die gewoon zo boos was dat die vrachtwagens, ja, niet langzaam reden. Had ie z'n aanhangwagen een beetje half op de weg gezet, waardoor die vrachtwagens dus niet meer langs konden. En en hij ja, hij zei van ja, zolang zij dat niet veranderen, dan laat ik m'n ja aanhangwagen gewoon op de weg staan. Nou en op dat moment word ik dan gebeld, want ik los het op, weet je en dan ja, dan ga je toch in gesprek met beide partijen van Joh dit gaat gewoon niet, dan moet je gewoon langzaam rijden en hoe gaan we voor elkaar krijgen? En nou, daar hebben we het best wel over gehad totdat we tot een conclusie zijn gekomen van we laten ze anders omrijden waardoor die mensen toch minder last hebben gehad, was voor de vrachtwagens iets meer omrijden maar uiteindelijk was dat toch wel de beste oplossing. Maar soms, ja, weet je, ik had het al veel eerder, we hadden met dat bord hadden we al tegen de vrachtwagens. Dit gaat tot problemen leiden. Weet je dat een bewoner toch het hef in eigen handen neemt en zelf besluit om ja om het te laten voelen? En dan kan je als omgevingsmanager wel roepen en zeggen: let op, let op, straks gebeurt er wat nou ja, dan denken ze: oh: Joh we doen toch we, we hebben toch al iets gedaan, maar ja.

00:54:34 Interviewer: Ja, dan komt er toch bij die mensen ook nou, ik ga de aannemer is laten zien: geen woorden, maar daden maar voelen. En dat zit dan echt in een stukje. Ja, we willen door. Dat is kost ons meer tijd en dat soort dingen willen we niet.

00:54:53 OM3: Ja, we willen inderdaad gewoon het werk moet af. Ja, ieder moment dat je stilligt kost natuurlijk ontzettend veel geld. Dus ja, dat is weer die curling bal, die moet, die moet blijven rollen, blijven gaan.

00:55:10 Interviewer: Ja, oké, dan gaan we nu een stukje over de huidige situatie hebben gehad, dus daar gaan we nu iets meer in op de nieuwe omgevingswet en dus wat gaat er komen? Zou je mijn hoofdlijnen kunnen aangeven wat je weet dan in de omgevingswet wat daar echt belangrijke nieuwe doelen van zijn?

00:55:35 OM3: Nou, wat ik begrepen heb van die omgevingswet is dat het moet, vooral de burger vereenvoudigen hè, al die aanvragen, dus dat je nog maar één loket hebt waar alle verschillende vergunningen die je nodig hebt gewoon in één keer gecombineerd worden. Maar dat er ook een is bij is dat jij moet met je burens hebben gecommuniceerd hè, dus je moet aantoonbaar verslagen laten zien dat je contact hebt gehad met de burens, dus dat ze ook weten. Dus als je stel, je wil iets verbouwen aan je huis, dat je dat ook kan laten zien, dat je de burens daarover hebt geïnformeerd, dat je dat van plan bent en dat is dus ook met een wat grotere project is, moet je moet laten zien dat je ook gesprekken hebt gehad met je burens, dus met de stakeholders van zo'n project, waarmee je laat zien dat je ook met ze in overleg bent. En maar het is nog steeds redelijk vrijblijvend, want je hoeft alleen maar aan te tonen dat je het gedaan hebt, maar het gaat niet over de inhoud. Doe je ermee en stel dat een buurman zegt: ja, maar ik ben er toch niet mee eens en ik wil dat je dit en ik wil dat je dat en je doet dat niet, ja, dan mag je toch krijg je toch je vergunning gaat meer, dat je die gesprekken hebt gevoerd en niet zozeer over de inhoud van die gesprekken. En dat is natuurlijk wel het idee erachter dat je gewoon ja, kijk, vroeger kon rijkswaterstaat gewoon werken uitvoeren zonder iemand erbij te betrekken. Ja, dat gaat, dat gaat nu niet meer. Dat is gewoon ondenkbaar dat nu nog zou plaatsvinden. Maar het idee is dus dat je dat nu ook echt kijk we deden het al, maar dat het nu echt ook verplicht is, dat je het moet aantonen, dat je het gedaan hebt.

00:57:20 Interviewer: Ja, dat het toch wat meer op de voorgrond komt, zeg maar.

00:57:27 OM3: Ja, ja, dat dat het gewoon een standaard proces wordt in plaats dat dat je zegt van ja, dat doen we er even bij, weet je dat is. Het is nu gewoon, ja, een verplichting dat je gewoon met iedereen communiceert hoor dat je iets gaat doen, dat het vanzelfsprekendheid wordt.

00:57:44 Interviewer: En denk je dat dan ook? Wat zou dan volgens jou het doel zijn van deze nieuwe omgevingswet.

00:57:51 OM3: Nou ja, dat dat stukje participatie heeft natuurlijk als doel dat je de mensen beter betrekt met wat je aan het doen bent. Hè dus een goede buurman bent, dat ze ook weten wanneer ze overlast kunnen verwachten en dat zij daardoor ook daar rekening mee kunnen houden. dat bijvoorbeeld! We hebben met de mensen van dat recreatiepark hebben gezegd: ja, wij willen graag, ja, dat geen doorgaand verkeer op de dijk is, dus recreatiepark dicht van vanaf volgend jaar, dat zij nu misschien bedenken: hé, nou, misschien kunnen we een jaartje naar Spanje gaan of zo weet je dat ze ook kansen zien en om te benutten, in plaats dat ze het alleen maar als een risico zien. Hè dat we dat mensen niet alleen maar denken, goh wat vervelend, maar ook van Goh, misschien is dat voor mij ook de mogelijkheid om het ook te doen.

Bijvoorbeeld, stel dat de buurman weg, ik ga een dakkapel aandringen, dat je zegt: hoe, welke aannemer heb je eigenlijk, want ik wil ook een dakapel, samen-doen? weet je dat je het zo dus dat soort, daar denk ik dat zo'n participatiewet wel heel goed voor je is, dat het allemaal ook wat ja, wat vriendelijker voor elkaar, het is zo druk land en dat je gewoon rekening houdt met een ander.

00:59:16 Interviewer: Dat vind ik mooi verwoord. Ja, en hoe heb jij je voorbereid op de komst van deze nieuwe omgevingswet.

00:59:29 OM3: Ja, ik moet zeggen, ik doe het gewoon zoals ik het altijd gedaan heb, dus het is eigenlijk geen voorbereiding. Ja, kijk, wij participeren al, we leggen ook alles vast en alles staat bij ons in relatie. Dus we zorgen dat overal. Ja, dat de verslagen vastliggen dus het is niet zo dat wij nu opeens met die omgeving, want het heel anders, gaan werken. Nee, zo deden we dat al en maar ook omdat wij wisten dat die omgevingswet eraan zou komen met hè, dat hij heel vaak uitgesteld. Dus we wisten al heel lang wat erin zou komen te staan en dat die participatie daarin belangrijk iets in zou zijn. En daarom hebben we dat eigenlijk al, ja aan de voorkant geprobeerd, bij alle projecten, om daar al vorm aan te geven, of wel?

01:00:18 Interviewer: Eigenlijk vroeg al juist mee bezig zijn geweest, is ook al voorbereiding natuurlijk, hè.

01:00:24 OM3: Ja, ja, nee, dat klopt dat en wat je ziet is wel waar we nog mee zitten. Een uitdaging is, kijk, natuurorganisatie dan weet je heel goed wat de belangen zijn. De recreatie, een fietsband weet je ook wat de belangen zijn? Hè de vissers, de sport hengel vereniging weet je ook wat het belang is, de historische kring weet je ook wat het belang is, maar een bewoner, dat is niet dat je zegt: alle bewoners zijn: Hetzelfde die willen allemaal Hetzelfde dus dat kan echt heel verschillend zijn. Het kan juist ook tegenovergesteld zijn en dat vind ik wel echt heel moeilijk om het belang van de bewoner door één iemand te laten vertegenwoordigen bijvoorbeeld. Dat is bijna niet te doen en dat proberen we wel heel vaak in het voortraject om een soort van bewonersvereniging te laten organiseren die namens alle bewoners spreekt. Maar dat kan gewoon niet, want bewoners zijn zo verschillend, je kan ze niet allemaal over één kam scheren. Dat doorgaat gewoon niet.

01:01:27 Interviewer: En welke impact verwacht je dat deze nieuwe omgevingswet heeft?

01:01:34 OM3: Ja, ik denk dat het ik denk dat het idee erachter wel heel goed is, hè dus de participatie is gewoon wel een hele. Ja, dat is ondenkbaar omdat zonder participatie meer te doen, dat het echt in de DNA van iedereen moet komen. Het zijn ook van de uitvoerder van. Hé, we hebben, we moeten rekening houden met anderen en we kunnen niet meer als een Jack door het gebied heen gaan. Wij zijn tegen in het gebied, hè dat dat dat zo moeten wij ons ook gedragen. En ik denk dat die participatie, net waar ons daar wel bij helpt om dat veel meer hè, te zorgen dat het in ons DNA zit, net als veiligheid. Dat moet ook vanzelfsprekend zijn, want je je doet gewoon je helm op als je een bouwplaats op gaat, gewoon standaard, je hoeft er niet eens

over na te denken en dat moet eigenlijk ook. Je houdt rekening met de buurman, daar hoeft je gewoon niet over na te denken. En dat vind ik, je doet het gewoon, hé, je borst, stoeltje banen als je klaar bent en je bent over de openbare weg en je hebt gemorst met modder, je ruimt het gewoon op klaar, niet in discussie over wel of niet. Dat hoor je gewoon te doen.

01:02:57 Interviewer: Merk je verschillende wensen vanuit de opdracht gegeven omtrent publieke participatie sinds de nieuwe omgevingswet.

01:03:04 OM3: Nou, kijk een ogenblik, wat ik merk is, je kan eindeloos participeren maar daar moet een ogenblik, 1 punt achter komen en dat is vaak toch waar de opdrachtgever een beetje mee worstelt van oké, wat ik nu merk, bijvoorbeeld. We zijn nu, ja, echt best wel heel concreet bezig met die dijkversterking en mensen gaan nu pas dingen zien zeggen ze oh, wacht even, als je het zo gaat doen, kan je dan mijn opritten misschien helemaal asfalteren of en ja, dan ben ik of kan je die nog verzetten? Weet je, nee, dat gaat niet. Dat je veel eerder moeten noemen. Weet je dit, vergunning is aan verleend, dus we kunnen nu niet meer nog een opritten verte. Dat gaat niet. Waarom heb je het niet eerder genoemd? Weet je dat soort dingen? Maar dan soms zeggen de opdrachten ja, maar we willen toch met die man met de grondverwerving eruit komen. Dus kunnen we toch niet iets voor hem betekenen en daar, daar merk je, weet je, je kan er ook in doorschieten weet je dat dat te veel wordt, dat het en een ogenblik moet je ook zeggen, van tot hier niet verder, hè, je hebt de tijd gehad om te participeren en nu is het loket dicht. Je kan nog wel wat dingen over de realisatiefase vertellen, maar niet meer over het ontwerp bijvoorbeeld, en dat dat moet gewoon heel duidelijk worden gecommuniceerd en en dat is natuurlijk soms heel moeilijk omdat je toch ja, je wilt toch mensen nog steeds tevreden houden en toch met ze meedenken.

01:04:32 Interviewer: Ja, dat snap ik. En bij wie ligt de verantwoordelijkheid van publieke participatie ligt wel bij de vergunningaanvragen in het theater van een project bij iedereen?

01:04:44 OM3: Ja, ik zeg bij iedereen hè dat, dat moet gewoon in dat DNA zitten van iedereen. Ik, ik vind ja, iedereen moet met dat beeld in zijn hoofd te werk gaan.

01:04:58 Interviewer: En als je dan hebt over zeg maar, maatschappelijke verantwoordelijkheid van een project, dus om dat zeg maar toe te voegen in elk project, waar bij wie ligt dat dan?

01:05:09 OM3: Nou, ik vind een projectmanager die is uiteindelijk eindverantwoordelijk hè, die die, die mag alle knopen doorhakken dat is een beetje een nadeel van een omgevingsmanager het is vaak, je haalt dingen op en je koppelt dingen terug, maar je mag niet beslissen of die oprit nou ergens anders komt. Dat is, dat is uiteindelijk alle disciplines bij mekaar die dat bepalen. Van we gaan het wel, we gaan het niet doen. Dus en uiteindelijk denk ik zo'n projectmanager die zegt: ja, dat gaan we doen of nee, we gaan het niet doen, hè, die, die moeten de goede afweging doen. Dus als omgevingsmanager kan je wel een signaalfunctie doorgeefluik ben je en en vaak kun je ook adviseren. Natuurlijk, hè, de projectmanager ik zou dit echt doen, want het levert echt zoveel meerwaarde op straks voor je project, waardoor je minder vertraging gaat

oplopen. Hè als je deze persoon mee hebt, ja, ja, dat is een beetje gevoelsmatig wat je doet als omgevingsmanager maar ik denk, kijk, niet iedereen moet gaan participeren hè, dus het moet wel in het DNA zitten, dat je rekening houdt met je buurman. Maar het is ik verwacht niet van de uitvoerder dat ze met alle stakeholders gaan praten. Van hoe zullen we dit maken? Dat dat moet je wel inderdaad bij de omgevingsmanager laten liggen, dat hij die die rol heeft, dat doorgeefluik tussen de stakeholders en het project. Niet iedereen moet gaan participeren dat dat dat is.

01:06:37 Interviewer: En vind je dan zeg maar zo'n project zo'n initiator als opdrachtgever? Die zet zo'n project op, dus die heeft echt een scoop en een doel erbij. Vind je dat de aannemer daar genoeg in aanvult als je kijkt naar niet alleen naar tijd kwaliteiten maar ook echt dat je die scoop gewoon goed man.

01:06:58 OM3: Ik denk dat die aannemer echt wel probeert mee te denken met de opdracht nemen. Dat dat gaan ze zeker doen. Maar de opdracht nemen is wel vaak verantwoordelijk voor tijd en budget en toezeggingen. En zo'n opdrachtgever moet zelf ook nadenken. Oké, wat mag ik nou wel? En wat mag ik nou niet vanuit de bestuurlijke maatschappelijke taken die ze hebben? Kijk, een aannemer, die kan natuurlijk veel makkelijker dingen beloven, want ja, die die die is, die is geen publieke partij, maar zo'n opdrachtgever is vaak wel, heeft publieke taken en moet daar heel goed over nadenken. Oké, waarom doe ik dit wel en waarom doe ik dit niet? Hè, dat moet heel consequent zijn. Kijk, wij kunnen, als aannemer kan je heel makkelijk zeggen: nou, weet je, die man die wil een boom extra, plant, een boom extra, maar dat kan een opdrachtgever, kan dat niet doen, want dan komt de buurman en wij kunnen heel goed zeggen: nou nee hoor, man, we hebben, we hebben niks met jou te maken, dat gaan we niet doen en bij die andere buurman, daar krijgen we iets voor terug. Dus daarom planten we wel die boom bij hem. Dan kunnen wij gewoon als aannemer veel makkelijker doen dan een opdracht geven. Die die moet echt kunnen verantwoorden waarom hij bepaalde dingen wel bij iemand doet en bepaal. Hij moet heel consequent te werk gaan en hij heeft aannemer is daar wat dat betreft heeft daar meer vrijheid in.

01:08:31 Interviewer: Oké, ik heb denk ik al mijn vragen gehad. Ik leuke nog even sneller heen. Oh ja, ik heb er nog wel als je de tijd hebt, als je zegt: het is, het is mooi geweest, deze heb ik ze overgeslagen hoe ga je met de diversiteit aan belang en mening om dan van stakeholders?

01:09:12 OM3: Ja, beter, ja, dat is echt super ingewikkeld, ja, en dus de één wil dit en de ander wil dat. En we hebben dat bijvoorbeeld bij de inrichting van de weg op de dijk. De een die wil rooie fietsstroken de andere wil strepen, de andere wil een losliggend fietspad, de andere, ja, dat is, dat is echt zo ingewikkeld. Dus daar moet je eigenlijk een expert voor hebben en die zegt: oké, ik heb jullie allemaal aangehoord en de argumenten waarom jij een rood fietspad en waarom jij los stilstaan, het fietspad en ik heb de expert verkeerskundig erbij gehaald en al die ideeën samen, en dan breng ik tot één ontwerp, waar ik 100 procent achter staan. En dat is het. Ja, soms moet je gewoon ook zeggen van: ja, we kunnen niet iedereen tevreden houden, kunnen niet en een fietspad op de dijk en een losliggen fietspad maken. Ja, dat gaat gewoon

niet. Dat is dus dat en soms kosten ook bepaalde losstaande fietspad kosten ontzettend veel geld, want dan moet je het aankopen. En wie gaat het onderhouden? En dat vind ik wel inderdaad heel moeilijk om inderdaad al die verschillende ideeën en dan heb je altijd mensen die zeggen: ja, ik voel me helemaal gepasseerd, want ik heb toch aangegeven dat ik dit wil en dan wordt er toch iets anders mee gedaan, wordt je helemaal niet naar me geluisterd en zo en dat vind ik wel moeilijk. Maar we kunnen gewoon niet alles. En ik vind wel, je moet wel goed kunnen uitleggen waarom kom je dan bepaalde keuzes heb gemaakt en dat je goede afweging, dat je verschillende scenario's hebt beschouwd en dat je daar echt hebt keken op en dat je er voren de nadelen op een rij hebt gezet en dat er uiteindelijk een keuze is gemaakt en dat dat die keuze is punt weet je, en dat goed communiceren, dat dat is, denk ik, heel belangrijk en ja en dat, ja, dat moeten we goed op de rails hebben, van tevoren bedenken hoe je dat wil.

01:11:16 Interviewer: Oké, duidelijk ja, ik heb nog eentje, maar je hoeft niet per se, maar dat is maar.

01:11:26 OM3: Ja.

01:11:27 Interviewer: Ja, jouw ideale wereld. Wat zou jouw ideale publieke participatieproces zijn?

01:11:36 OM3: Nou ja, als opdrachtnemer als omgevingsmanager bij de opdrachtnemer, zou ik inderdaad heel graag een teampje en een budget wil hebben, waar ik vrijuit kan bepalen wat ik met participatie doe. Hè dus dat ik niet steeds mijn handje hoeft op te houden of iemand in beweging moet zetten om dingen voor elkaar te krijgen. Hè. Dus dat ik eventueel wel met het team besluiten, oké, we doen het, we doen het niet, maar dat ik niet steeds dat ik snel kan handelen, dat ik niet steeds.

01:12:09 Interviewer: Eens.

01:12:10 OM3: Ja, dat ik gewoon een, een, een, ja, een potje heb, waar ik gewoon een mensen hè, dus die die ik direct kan inschakelen zodra ik ze nodig heb. Dat is mijn ideale wereld, dat ik.

01:12:22 Interviewer: Ja, leuk vind ik toch altijd een leuke vragen, zal ik je echt super erg bedacht, want ergens heel veel leuke voorbeelden, ook daar. Wat maakt het toch altijd! Ja, nogmaals zorgstand.

01:12:43 OM3: Erger zijn: kun je me altijd nog even bellen of malen of wat dan ook?

01:12:47 Interviewer: Dat dank je wel, ja, ik zal de resultaten sturen. Het wordt dus wel wat later, omdat tussendoor gaan reizen.

01:12:58 OM3: Maar nou, dat is toch mooi, daar ga je heen!

01:13:01 Interviewer: Ik ga, ik doe mee aan een zeilrace van cielt door het plan kanaal naar Washington, van Washington en Londen. Heel veel dingen, heel vet.

01:13:11 OM3: Nou, heel veel plezier en succes met het uitwerken daarvan en neem gerust contact met mij op, personal agent.

01:13:20 Interviewer: Nou heel erg bedankt, ook bij gedaan.

01:13:24 OM3: Ja, ja, nou, misschien zien we elkaar nog binnen.

01:13:29 Interviewer: Ja, oké.

OM4

00:00:00 Interviewer: Situatie in beeld brengen, en daarin zal ik een stukje over publieke participatie, realisatiefase en iets over contracten vragen. Maar het wordt straks duidelijk dans ik over weet je wat er komt, dus de nieuwe omgevingswet en hoe je denkt dat dit je werk gaat beïnvloeden. En zo lopen we door de vragen heen. Ja, dan gaan we beginnen even kijken of dat ik één van de algemene net heb gemist. Werkt nu voor van Gelder? Ja, klopt.

00:00:42 OM4: Ja zit en ik zit nu in een in een bouw combinatie, dus eigenlijk samen met mobiles en met Boskalis.

00:00:52 Interviewer: Ja. Is dat vitaal dacht wat bij jou staan? Nee, nee, nee, nee. Als je lang nadenken, dan heb ik het verkeerd.

00:01:04 OM4: Ja, we hebben, ik zit met meerdere bouwers dus eigenlijk meerdere aannemers zitten we samen zitten nu.

00:01:12 Interviewer: Oké, dan ga ik beginnen met gewoon de eerste. Wat doe je nu daarin? Wat is voor jou op hoofdlijnen publieke participatie, dus pak hem breed?

00:01:24 OM4: Wacht op hoofdlijnen publieke publieke participatie is een lekker tongbreker is het maar nou, het is het betrekken van omgeving bij ontwerp, vraagstukken die er nog liggen bij een project.

00:01:43 Interviewer: Dus vooral in het begin, of zeg je ook het later, in een project.

00:01:49 OM4: Nou ja, wij komen. Het is een beetje afhankelijk van hoe het pact wordt aangenomen maar meestal ligt er of een voorontwerp of er ligt een. Een definitief ontwerp ligt er vanuit een opdrachtgever en daar zitten nog eigenlijk randen van het project die nog niet goed nog zijn uitgewerkt. Dus en dat gaat van vaak om groen ontwerpen. Bijvoorbeeld, je hebt een geluidsschermbord erin staan, in je ontwerp bijvoorbeeld, maar er is nog niet bekend hoe die aangekleed moet gaan worden, zo'n geluidsschermbord dus welke planten moeten ertegen aankomen? Dat is dat stem je dan bijvoorbeeld af met een met bewoners. Of hoe zet je je bomen? Dus je weet er wel welke bomen in je plek komen. Maar hoe zet je je bomen neer? Dat iedere bewoner eigenlijk zelfs Eisen en wensen erin kan opnemen? De één wil tegen een boom kijken en de ander niet. Dus iedereen, iedereen is daar weer verschillend in. Als er bij iemand sommige soms heb je bij bewoners die willen tegen, die willen heel graag een lichtmast voor een deur hebben in verband met inbraak en anderen willen niet zo'n lichtmast anders schijnt het weer een woonkamer in. Dus iedereen heeft er eigenlijk weer een beetje eigen wensen en Eisen in. En dat is maar dat is echt een hele praktische participatie die wij toepassen in het in het werk, maar niet de varianten studies die komen bij ons niet meer voorbij. Die zijn, die zijn bij ons door een opdrachtgever zijn die al gedaan en dat, daar heb je veel meer participatie in. En dat die trajecten nou, gaat het echt over, waar komt hem weg te liggen? Komt die aan de ene kant

van het dorp te liggen of komt die aan de andere kant van het dorp te liggen? Of gaat die bijvoorbeeld bijna 27? Gaat die door het amelisweerd heen of gaan ze een dubbele tunnel maken? Dat is een hele andere soort participatie. Die komt bij ons in de werken niet meer vooruit.

00:03:43 Interviewer: En hoe wordt publieke participatie gezien door de opdrachtnemer.

00:03:50 OM4: Ja, dat, dat is eigenlijk al wel een invulling. Ik gaf net al eigenlijk een invulling daarvan, dus het is meer het praktisch vormgeven van Eisen en wensen in vanuit een omgeving en af en toe een opdrachtgevers. Bij het opstellen van een plan hebben ze Eisen meegekregen vanuit bewoners of afspraken met bewoners meegekregen hoe ze willen dat een geluidsscherm eruitziet en dan leggen ze een ijs neer bij ons als opdrachtnemer, die stemt dit eerst af met een bewoner voordat je het kunt gaan bouwen. Dus die participatie, die komt dan bij ons in het contract te zitten. Nee!

00:04:34 Interviewer: Oké, en dan ben je bekend met de participatieladder.

00:04:41 OM4: Ja, één tot en met vijf.

00:04:45 Interviewer: Ja, dat gaan we ook nog even. Ik ga misschien maar even delen, want dat vind ik altijd handig om toch even te doen. Als we kijken naar hier heb ik hem nou staan. Ik weet of ik hem goed kan zien.

00:05:01 OM4: Maar je hebt hem één tot en met acht.

00:05:03 Interviewer: Ja, en daarvan één en twee zijn dan manipulation therapie. Die worden eigenlijk in Nederland niet echt gebruikt. Maar stel je zou de optocht neem hier tussen moeten plaatsen. Waar komen zij op deze ladder?

00:05:28 OM4: Nou, waar wij heel veel zitten, we hebben bouwcommunicatie en dan zit je echt op die in voorkant. Dan heb je de consulteren dat is vooral bij als je verkeersmaatregelen gaat instellen de weg dat je gaan afsluitingen gaat gaat doen, dan ga je bij mensen langs en ga je het afstemmen dan ga je echt mensen consulteren om na te gaan of de afsluiting die je gaat doen geen belemmering geeft, bijvoorbeeld of voor een bedrijf of voor de direct aanwonenden en daar staat daarna kan ik niet zo groen, dat is vallen.

00:06:12 Interviewer: Busstation en dat, dat is eigenlijk bijna hetzelfde als consultation alleen is er iets meer ruimte voor de bewoner onze mening te geven, maar die komen redelijk.

00:06:27 OM4: Ja, ik denk dat je tot daar ongeveer zit, en heel af en toe heb je een partnership nog wel eens, maar dat is me echt met belangengroepen voorgaand project. Wat ik had, dat was met een, dat heette, dat was een stichting voor EDIS landschap en die wouden echt meekijken in het ontwerp en die wouden het ook hebben over soorten die we gingen, plantensoorten die

we in het project gingen toepassen en inrichting, over bepaalde cultuurhistorische delen binnen het project. Dus die komt heel af en toe voor, maar niet meer dan dat.

00:07:11 Interviewer: En dan komen ze, zeg maar, in de aanbestedingsfase kunnen ze dat nog?

00:07:15 OM4: Nee, dat, dat is wel echt na aanbesteding in de aanbestedingsfase heb je eigenlijk bijna nooit contact met stakeholders ook met je omgeving. Dat staat meestal. Is dat een uitsluiting in je contract, dus dat je geen contact mag opnemen met met bewoners.

00:07:39 Interviewer: Oké, en dan ga ik tussen twee contractvormen heel breed onderscheid maken, dus je hebt twaalf traditioneel model. Het definitief ontwerp ligt er al.

00:07:54 OM4: En.

00:07:55 Interviewer: Ja, en UAV-GC is vrij, waarbij er nog een vorm is dat de opdrachtnemer nog een deel van het ontwerp moet invullen.

00:08:06 OM4: Mm hmm.

00:08:08 Interviewer: En mijn vraag is dan aan jou: wat wordt er vanuit opdrachtgever van jullie als opdrachtnemer verwacht omtrent publieke participatie bij een uav-gc, dus dat dat ontwerp voor een deel nog kan beïnvloeden?

00:08:22 OM4: Ja, ik ken, ik doe nooit raw bestekken eigenlijk, dus ik heb geen ervaring in raw werk. Dus als ik, als ik dat is, misschien ook wel goed om erbij te zeggen, het werk wat ik doe is alleen maar uav-gc werk, over het algemeen enkele keer een DB of contract gedaan, maar niet niet systematieken.

00:08:47 Interviewer: Dat, dat is niet erg. Ik ben vooral geïnteresseerd in de in de UAV-gc.

00:08:53 OM4: Ja, nou ja, ik heb nog, ja, je hebt nu wat nu meer in opkomst zijn. De de bouwteams zijn die de, maar die zijn over het algemeen nog wat de kleinere werken. Dan net een aanbesteding gehad voor een bouwteam maar dat was eigenlijk ook al. Er was ook een definitief ontwerp, maar dat was, had weinig mogelijkheid. Het participatie uiteindelijk maar in dus bouwteams die die lijken er wat meer op ingesteld om meer participatie doen, meer varianten studies te gaan doen, maar omdat daar zien de omgeving nog wat te veel risico's in om die op de markt te zetten.

00:09:41 Interviewer: Dus dan zijn ze vooral nu een beetje mee aan testen, eigenlijk van Joh.

00:09:44 OM4: Ja.

00:09:44 Interviewer: Wat de werking?

00:09:45 OM4: Ja en vooral bij de gemeente zijn ze daaraan testen bij. In de rijkswaterstaat hebben ze nog geen grote bouwteams toegepast, wel twee fase contracten, maar daar gaat het niet meer over varianten.

00:09:59 Interviewer: En wat zijn dan de dingen die je daar aan wel kan doen? Blijf je dan weer bij de op detailniveau de boompjes plaatsen en de fasering misschien?

00:10:11 OM4: Ja, meestal word je fasering al in je in de aanbestedingsfase bepaald en die is zo: prijs bepalen dat je daar bijna niet meer van af kan wijken. Dus het kan wel. Maar dan heb je meteen ook weer contract, discussie met een opdrachtgever..

00:10:37 Interviewer: En als er een belangrijk aandachtspunt voor de opdrachtnemer bij publieke participatie, waar let je voora op?.

00:10:48 OM4: Ja, vooral, wat zit er in ons contract en wat zit er niet in ons contract? Dus een opdrachtgever die maakt een contract en die heeft op voor aantal afspraken gemaakt over waar je participatie moet toepassen. Waar niet, daar zit dan een bepaalde risico, vorm in hoeveel, hoeveel dat gaat kosten en daar kijken dat je daar goed binnen blijft. Dus blijf ik binnen de randvoorwaarden van mijn contract. Daar kijk je vooral naar en als je, als je dat daar kijk, je op voorhand naar en als je dan in het traject met bewoners zit, probeer je goed te kijken, goed te luisteren naar wat de bewoner uiteindelijk wil. Dat is een heel belangrijk gegeven en af en toe past dat niet binnen je contract en dat moet je dat goed bespreekbaar maken, met een opdrachtgever..

00:11:36 Interviewer: En ook met de omgeving, denk ik dan.

00:11:39 OM4: Ja, vooral, ja, je kunt hem niet zo breed pakken als met de omgeving, want iedere een omgeving bestaat allemaal uit de individu. Dus je moet per individu bekijken: hoe, hoe past dit precies binnen mijn contract en hoe kunnen we daar invulling aan geven, aan wat je vraagt? En daar kan niet altijd invulling aan gegeven worden, aan wat ze vragen. Want heel vaak proberen ze ook terug te pakken op afspraken die gemaakt zijn met een opdrachtgever. Dus dan hebben ze in voortraject zijn er bepaalde afspraken gemaakt van hier mag je over praten, hier uiteindelijk niet meer over. Maar bewoners en mensen proberen eigenlijk constant die eerder gemaakte afspraken weer de discussie te stellen. Omdat als het er niet mee eens zijn, blijven ze er niet mee eens en zullen ze het blijven proberen aan te passen in je, in je werk.

00:12:29 Interviewer: Dan denken ze toch van oh, dan kom ik nog even bij een nieuwe.

00:12:32 OM4: Ja, ik zie weer iemand nieuw. Nou, laten we het daar eens bij proberen, net zolang tot ze weten dat het daar ook niet bij gaat gaat lukken dus dat is denk ik ook nogal een aandachtspunt die je die je hebt kijken waar ze niet hun gelijk in hebben gekregen. Want ja, daar proberen veel bewoners en mensen uiteindelijk wel weer een gelijk te krijgen en dat kan ook bij gemeentes uiteindelijk zo zijn dat je dat gemeentes maar ook waterschappen wel hun Eisen en wensen door gaan voeren in een, in een contract.

00:13:07 Interviewer: Ja, ook die streken. Kijken jullie dan ook niet naar van of dat het nog mogelijk is om dat mee te nemen? Of kijken jullie echt naar dit is wat zij vragen en dus wat we gaan leveren, als jullie daar een kans in zien? Van nou, eigenlijk zou dat wel toegepast kunnen worden.

00:13:33 OM4: Je je in gesprekken luister je er altijd naar als er wat anders gevraagd wordt, maar heel vaak hebben niet de tijd om het allemaal meer goed door te voeren.

00:13:48 Interviewer: Oké, en je bent betrokken bij een uvgc contract. Voor jou gewoon de gang van zaken en je bent betrokken in de aanbestedingsfase zou je met mij de stappen kunnen doorlopen wat jouw aanpak is, dus welke informatie is van belang? Hoe kom je aan je informatie? Hoe bepaal je strategie?

00:14:19 Interviewer: Hoe je kan, mag ook voorbeelden noemen, hoe je het bij een bepaald project hebt gedaan. Dat vind ik ook interessant.

00:14:32 OM4: Ik heb wel een heel aantal aanbestedings directe in ieder geval doorlopen, maar het is nogal afhankelijk van de aanbesteding?

00:14:44 Interviewer: Nee.

00:14:44 OM4: De laatste, nou in ieder geval goed voorbeeld daarvan, denk ik. Ik heb de aanbesteding Apeldoorn zo gedaan. Dat is de verbreding van de A.. tussen Apeldoorn en twee was het volgens mij dan heb je je contract, heb je, maar je hebt daar ook altijd een bij een uitvraag zitten bij een aanbesteding, dus dan willen ze, kunnen ze bijvoorbeeld een vraag stellen van hoe ga je de omgeving tevreden stellen en hoe, hoe borg je stakeholder tevredenheid? Dat zijn dan algemene vragen die je bij een aanbesteding krijgt en dan moet je dan invulling aan gaan geven. Dus dan moet je zelf een analyse gaan maken. Waarom zou een stakeholder of een bewoner ontevreden kunnen raken bij het uitvoeren van het werk? En dan bij dat specifieke werk was het maar daar zat er ook zat er ook werkzaamheden aan het contract, die waren toegevoegd die voor een waterschap waren en die voor gemeentes waren. Dus dan moet je de de Eisen en de wensen duidelijk hebben van een stakeholder dus van het waterschap of van een van de gemeente. En hoe hoe zitten die dan vertaald in je contract? En welke bijlagen zitten daar allemaal bij een contract en kloppen de is, teksten en de tekeningen? Kloppen die met elkaar en daar ga je dan op op onderzoek uit. Van snap ik wat er staat. Als je het niet snapt, weet je al dat. Dit kan een reden zijn dat stakeholders ontevreden gaan zijn. Maar dan ga je daar ook vragen over stellen tijdens zo'n aanbesteding. Dus dat is eigenlijk vanuit je contractkant goed bekijken. Welke randvoorwaarden? Dus welke werkzaamheden moet je eigenlijk voor een gewoon stakeholderr uitvoeren die niet je opdrachtgever is? Dus op dagen als Rijkswaterstaat, dan dat je een provincie of een gemeente of een waterschap waarvoor je ook werkzaamheden moet doen. Dus dat is een beetje een lastige. Dat zijn lastige constructies in een contract. Dus je moet eigenlijk een goedkeuring ophalen bij een externe partij die niet je opdrachtgever is. Daar doe je dan onderzoek naar en dan heb je de tweede zijn de juridische stappen in het voor een

aanbesteding. Dan bij een snelweg heb je bijvoorbeeld tracébesluit maar bij een Provinciaal heb je een PIP dat is een Provinciaal inpassingsplan bij het waterschap heb je nog weer een andere naam daarvoor. Dat zijn publieke processen. Zijn dat dan wordt er iets, er inzage gelegd en er komen zienswijzes komen erop. Die zienswijzes die worden ook allemaal gepubliceerd. Dus als een waterschap er niet mee eens is of als een gemeente het er niet mee eens is, tieners en zienswijze in op een besluit en dan weet je: waterschap is het niet eens met dit besluit en er staat ook al altijd een onderbouwing bij en dan kun je die eruit halen en dan kun je op basis daarvan kijken. Zijn die zienswijzes goed vertaald in het in het uiteindelijke besluit of niet? En daar moet je dan uiteindelijk op focussen bij een uitvoering van. Als je als een wensen en Eisen niet goed meegenomen zijn, moet je daar een plan voor maken.

00:18:11 Interviewer: Dus ik kijk weer naar.

00:18:14 OM4: Een aanpak die je doet.

00:18:16 Interviewer: Ja, dus je kijkt vooral naar de niet-algemeen maar publieke documenten die al in het voortraject zijn geweest over de planvorming.

00:18:27 OM4: Ja.

00:18:35 Interviewer: En je mag de omgeving vaak niet betrekken.

00:18:39 OM4: Nee, tijdens de aanbesteding mag je vaak geen contact opnemen met met de omgeving. Je kunt er wel toestemming voor vragen om bijvoorbeeld contact op te nemen met een partij, maar dan zal. Een opdrachtgever zal er dan vaak bij blijven zitten.

00:18:58 Interviewer: En ga je ook naar de locatie of mag dat dat mag?

00:19:08 OM4: Jawel ja, ja, je wordt geen gebiedsverbod wordt erop gelegd.

00:19:15 Interviewer: Mag er in die jongen niet meer komen?

00:19:19 OM4: Dus je mag er, nee, dat doen we vaak wel. Je rijdt, je gaat ernaartoe naar het werk, je je gaat buiten kijken hoe het eruit ziet. Vanaf van begon map ziet het er altijd heel anders uit dan als je daarbuiten staat, dan zie je de drukte op de weg, zie, dan zie je waar fietsers echt fietsen, dan zie je de knelpunten zie je ontstaan en dat geeft een veel beter beeld en dan kun je veel betere aanbidding doen dan vanaf vanaf een beeldscherm uiteindelijk.

00:19:49 Interviewer: Oké, dan gaan we door naar de realisatiefase dat is het doel van de opdrachtnemer tijdens deze realisatiefase.

00:20:01 OM4: Wat het doel is van ons?

00:20:06 Interviewer: Wat wil je het opdrachtnemer bereiken?

00:20:09 OM4: Het project zo goed mogelijk afronden, dat is dat is. Dat is gewoon je hoofddoel.

00:20:16 Interviewer: Dat doe je door.

00:20:20 OM4: Op het gebied van participatie of gebied van.

00:20:24 Interviewer: Gewoon wat is nuttig op het gebied van participatie.

00:20:33 OM4: Als omgevingsmanager is dat vrij breed. Wat je daarvoor doet als ik, dat verschilt ook per project. Maar ik ben bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de vergunningsaanvragen voor het en daar moet je ervoor zorgen dat alle vergunningen aangevraagd gaan worden voor het werk, dus dat je het werk Luca mag uitvoeren, het plaatsen van alle verkeersmaatregelen het het verkeersmanagement ben dan voor verantwoordelijk dus dat je goed afstemt met de verkeerscentrale of met de wegbeheerders dat je dat je het werk mag gaan uitvoeren, maar ook voor de ondergrond. Voor die procedures ben je verantwoordelijk dus als de verontreiniging in de ondergrond zitten, dat dat weggehaald wordt, zitten de kabels leidingen zitten hier in de ondergrond moet je ervoor zorgen dat die kamers, leidingen verlegd gaan worden en aangepast gaan worden. Dat is wat je vanuit een omgevingsmanagement kan doet. Ecologie er zitten beschermde soorten zitten er vaak bij hun werk, dus daar moet je ervoor zorgen dat dat iedereen ervan op de hoogte is en dat de werkmethodes zo zijn gekozen en aangepast zijn, dat er geen, dat je die beschermde soorten niet aantast. Dat doe je eigenlijk vanuit een veilig management.

00:21:56 Interviewer: Vooral vergunningen, stukje regels die je afgesproken hebt, dat die ook nageleefd worden.

00:22:02 OM4: Ja.

00:22:05 Interviewer: En stel je krijgt klachten, complimenten zorgen tijdens de uitvoeringsfase wat doe je daarmee?

00:22:13 OM4: Beantwoorden. Ja, dus communicatie is ook een onderdeel van de omgeving. Dus daar en daar heb je verschillende manieren voor om die communicatie in te richten en er kunnen komen af en toe ook of regelmatig klachten van van je werkzaamheden.

00:22:38 Interviewer: Maar stel, je krijgt zo'n klacht? Wordt dat dan altijd intern besproken of ga je eerst wat? Wat doe je met deze klachten?

00:22:47 OM4: Sommige klachten moet je intern bespreken, onveilige situaties bijvoorbeeld. Die moet je altijd intern bespreken. Dat je de situatie gaat weer veiliger gaat maken. Maar een klacht over geluidshinder ja, als je van tevoren gecommuniceerd we gaan geluidshinder maken, heb je dat gedaan, dan komt er. Uiteindelijk. Kan er nog steeds een klacht komen van ja, we vonden het te hinderlijk, het geluid. Dan beantwoorde je beantwoord je gewoon de vraag van ja, met meer een excuus dan van dat je er wat aan kan oplossen. Dus aan dat soort klachten doe je niks halve netjes beantwoorden.

00:23:32 Interviewer: En hou je veel contact met de omgeving, dus zit er in een project, worden er dingen georganiseerd waardoor je mensen van de omgeving spreekt of hoe je informatie deelt.

00:23:49 OM4: En dat verschil, dat verschilt ook heel erg per project. Project waar ik nu zit, dan bij dat die het station bouwen, daar heb je relatief weinig contact met je omgeving. Er lopen wel heel veel mensen in en uit van het station. Dan heb je weinig contact mee. Voorgaande plek waar ik bij zat, was een project in Ede dat was eigenlijk echt bij mensen voorlans dus dat je huizen, ja, dat ze niet meer thuis konden komen met een met een auto, ja, daar heb je heel, daar heb je veel meer intensief contact. Dus dan ga je gewoon bij de mensen langs en dan ga je de werkzaamheden uitleggen. Dus dan vertel je volgende week of twee, over twee weken gaan we voor de deur starten met de werkzaamheden en daardoor kun je tijdelijk niet zo goed bij je huis komen. Dan ga je dat goed afstemmen met de mensen, of dat mogelijk is, of dat nog tegen bezwaren, of dat nog bezwaren heeft of niet. En dan kom je af en toe wel dingen tegen die niet heel handig zijn. Als je net de weg wil openbreken of dat mensen weer net gaan verhuizen of gaan verbouwen in de periode dat wij ook bezig zijn, dat dat het meestal niet een hele handige combinatie.

00:24:56 Interviewer: Nee dat, maar dat komt er wel voor, terwijl.

00:24:58 OM4: Zeker, ja, dat komt zeker voor. Ja.

00:25:01 Interviewer: En dan weten ze vaak ook wel, want nou ja, zo'n project wordt redelijk vroeg aangekondigd.

00:25:09 OM4: Ja, maar het project waar ik hiervoor op zat, dat meer dan een jaar vertraging doordat de ondergrond, dat kabels leiding niet verlegd worden. Ja, mensen kunnen daar geen rekening meer mee houden. Ze kunnen niet denken van ja, als je wil verhuizen, ga je verhuizen als je bij huis verkocht is. Wat ga je en uiteindelijk moet?

00:25:29 Interviewer: En wat valt er dan nog te doen?

00:25:32 OM4: Er valt altijd wat te doen. Ja, dan moet je in de afstemming mee. We hadden een stukje straat afgesloten bij het voorgaande project en daar had iemand precies, die had, die had een grote boot, had die in zijn achtertuin staan. Nou, die wou die na een loods brengen. Ja, ja, precies tijdens de werkzaamheden en dan ga je gewoon met die mensen afstemmen van moet het nu moet of kan je ook nog even twee weken wachten of moeten we helpen om hem weg te halen? Of moeten we even tijdelijk iets neerleggen dat je eroverheen kan rijden? Dan ga je dat soort maatwerk afstemmingen ga je zoeken.

00:26:10 Interviewer: Nou, dat is vooral in overleg. Kunnen we tot een compromis komen.

00:26:13 OM4: Ja, en af en toe weet je bijvoorbeeld niet of iemand minder verleden is, dus ja, dan moet daar, daar kom je pas later achter. Dat staat niet op een voordeur van. Let op, ik ben

minder-validen dus ik moet altijd met een rolstoel thuis kunnen komen. Je moet altijd zorgen dat mensen met een rolstoel langs je werk kunnen komen. Maar af en toe kunnen we het heel lastig maken voor minder verleden, mensen om bij hun huis te komen of bij een andere locatie te komen. En dan kom je pas echt achter als je in gesprek gaat bij bewoners.

00:26:49 Interviewer: En wanneer voel je zo'n gesprek? Is dat, zoals je net zei, twee weken voordat werk eerder beginnen?

00:26:56 OM4: Meestal.

00:26:57 Interviewer: Nee.

00:26:57 OM4: Meestal is het contact eerder ga je aangeven, langere tijd van tevoren we gaan dan en dan gaan we beginnen. Dus eigenlijk wordt dat publiekelijk. Dat is publiekscommunicatie wat meer bij de opdrachtgever ligt. Die zet bijvoorbeeld in de krant: over een half jaar gaan ze starten, gaat aannemer starten, of over een jaar gaan ze starten. En dan komen al wel vaak de eerste mensen in de lucht van dat ze iets te melden hebben. En als je dan nog en dan ga je kleine stapjes ernaartoe ga je het melden, iedere keer weer en dan twee weken van tevoren doe je eigenlijk de echte melding van. We gaan nu echt aan het werk. Let op!

00:27:38 Interviewer: Oké, en kun je mij voorbeelden geven van uitdagingen die je bent tegengekomen en hoe je daarmee om bent gaan?

00:27:49 OM4: Wat? Wat zie jij als uitdaging?

00:27:52 Interviewer: Van publieke participatie dus dat mensen toch weer terugkomen, misschien op afspraken die ze graag hadden gewild, maar die dan toch weer in de lucht komen. Of, zoals je net zei, er iemand die toch minder valide is, hoe gaan we die dan wel helpen? Zijn dingen waarvoor je echt nog plannen om heb moeten gooien? Omdat.

00:28:22 OM4: Ja, hoor je altijd wel, maar omdat het zo lopende het werk is, dus sla ik het niet altijd op als een probleem of als een uitdaging. In ieder geval voorgaande project hadden we ieder geval een pannenkoekenhuis zitten, gewoon een restaurant en die ja, daar hadden we een bepaalde fasering bedacht om het werk te maken, en dan eigenlijk precies in een drukke periode ging het bij hem afsluiten, maar hij ging zelf, ging die ook nog verbouwen en dat ging die net naar de kerst, ging die dat volgens mij doen en ging die voor een week of drie, vier ging die ging die dicht, toen hebben we gewoon toen hebben we ons werk eigenlijk anders gefaseerd dus dan hebben we gezegd: nou, we bouwen het eerst een heel deel van het werk en dan komen we als we het laatste stukje nog moeten afmaken dat doen we dan gewoon bij jou voor de deur. Dus jij wordt het laatste stukje en dat stemmen we dan tegelijkertijd af met zijn verbouwing. Dus dat soort afspraken maak je dan met een, met een partij, die dan beiden langs het werk zit. Dus dat is voor ons makkelijker en hoeven geen rekening te houden dat die eigenlijk gasten aan zijn werk krijgt of naar naar, naar het restaurant krijgt. En wij kunnen ons

werk gewoon goed uitvoeren en snel uitvoeren. Dus dan hebben we er eigenlijk beiden geen last van.

00:29:40 Interviewer: En wordt het dan voor? Wie komen deze kosten dan om die fasering om te gooien?

00:29:51 OM4: Nou, volgens mij zijn zaten hier niet eens zozeer kosten bij, dus dan ja, is het voor iedereen het meest optimale. En.

00:30:03 OM4: Ja, kijk het, het zou je misschien een keer wat tekenwerk extra kosten, dus je moet een keer extra teken tekeningen maken voor verkeersmaatregelen maar uiteindelijk maak je je werk ook weer gemakkelijker. Dus je hoeft minder rekening te houden met ja, met zijn gasten, dus je hoeft ook geen stukjes werk open te houden voor dat de gasten doorheen kunnen. Dus dat, dat bespaart je geld. Aan de andere kant geef je weer iets geld uit. Ja, dus daarvoor, dat soort dingen maken we niet eens echt inzichtelijk van ja, voor wie die kosten zijn, we hebben gewoon op basis van gevoel doe je zo iets van. Het is voor onszelf voordelig. Dat geeft ons minder gezeur, dus dan is het beter dat we dit gewoon doorvoeren.

00:30:48 Interviewer: En iedereen ziet dat ook: Hetzelfde vaak moet je echt overtuigen dat dat het beter is voor het werk en sneller.

00:31:02 OM4: Nee, dat je hoeft, heel, soms moet je wel wat wat hoofduitvoerder moet je nog even meenemen in waarom je iets afsprekt en waarom iets zelf loopt. Maar vaak zorg je ervoor dat die er ook wel bij zitten bij die gesprekken. Dan weten ze ook meteen waar de gevoeligheden liggen, bij bij andere partijen en dan hoeft, hoeft ik dat niet over te dragen en dan krijg je er ook geen discussies intern over. En zo hebben we dat ook bij, dat was bij dan een restaurant, maar wel de conferentiecentrum hadden we ook langs het werk zitten. Daar ga je ook in afstemming mee. Van wanneer bij heb jij de drukste periode? Waar moesten zijn inrit moesten wij helemaal aanpassen en wanneer komt dat nu het beste uit? Bij jou in tijd gezien en dan vraag je bij hem ook zien: hoeveel bezoekers vraag je op, hoeveel bezoekers krijg je op die momenten hoe kunnen we ervoor zorgen dat die bezoekers goed, ja, het conferentiecentrum kunnen bereiken? En dat had daar bij al iets meer voeten in de aarde. Maar dat daar kregen we dan wel weer vergoed door een opdracht geven. Maar daar daar lieten we bijvoorbeeld ook googlemaps aanpassen. Dus als je in Google Maps de locatie intikte werd je op een andere manier naar dit conferentiecentrum gestuurd dan dat je op normale manier naartoe gestuurd werd.

00:32:27 Interviewer: Dat is ook handig, dus eigenlijk is het, vooral als ik het zo-even heel samenvat is, vooral toegankelijkheid.

00:32:36 OM4: Bij bij uitvoerings werk is het gaat het vaak heel veel toegankelijkheid dat je daar nog veel afstemming over hebt. En dan die ontwerp zaken aan de voorkant. Maar dat dan weet je dat er al een bepaalde ontwerp kant in zit.

00:32:59 Interviewer: Hoeveel beïnvloedingsruimte is er nog in een realisatiefase dus om dingen aan te passen tijdens, om de omgeving te ontlasten wat? Wat kan je nog?

00:33:15 OM4: Dat zit echt in die bereik, echt in die bereikbaarheid zit, omdat.

00:33:29 Interviewer: Oké, dan heb ik allemaal vragen gesteld over wat is de huidige situatie?

00:33:37 OM4: Mm hmm.

00:33:37 Interviewer: Nu de nieuwe omgevingswet die vanaf januari in is gegaan. Zou je mij kunnen aangeven wat je weet van deze nieuwe omgevingswet.

00:33:58 OM4: Ja, het zijn het zijn 26 wetten die in één zijn gevoegd en een hele hoop ambtelijke maatregelen die zijn samengevoegd. Maar kijk, dat is meer het juridische verhaal dat en ik weet dat er een kopje participatie in de nieuwe omgevingswet staat benoemd, dat is alleen dat je dat in de voorfase moet de participatie hebben plaatsgevonden, maar er staat niet de vorm van participatie. Dus, zoals jij net die participatieladder liet zien, je kunt ook gewoon het informeren is ook participatie. Dus als je alleen maar informeren toepast, is dat met de nieuwe omgevingswet ook voldoende.

00:34:46 Interviewer: Heb je, hoe heb jij voorbereid op de nieuwe omgevingswet.

00:34:58 OM4: Ja, veel over lezen eigenlijk vanuit. Ik heb er veel over gelezen, dus gewoon wat er over gepubliceerd wordt, vanuit bouwend Nederland, eigenlijk oefensessies gedaan voor vergunningen om te kijken of dat nieuwe DSO dus dat softwaresysteem goed werkte. Dat werkt nog steeds niet goed. Om heel eerlijk te zijn, dus dat dat zal, dat zal ooit wel weer een keer goed gaan werken, maar dat duurt nog een tijdje en dan daarnaast cursussen gevolgd. Dus mensen die er echt actief mee bezig zijn, dus echt met het opstellen van die omgevingswet die hebben gegeven, cursussen en die en die kun je dan uitnodigen als bedrijf en daar toelichting op krijgen. Dus zo heb ik me eigenlijk voorbereid op de nieuwe omgevingswet maar er verandert niet extreem veel in de omgevingswet het zijn 26 wetten die ze samen hebben gevoegd, maar het blijven nog steeds net zoveel regels ongeveer dus ze hebben ze hebben sommige al dubbele regels hebben ze eruit kunnen schrijven, maar in plaats van dat je 26 dunne wet hebt, heb je nu één hele dikke wet heb je gecreëerd.

00:36:14 Interviewer: Wat wat is er dan wel veranderd?

00:36:20 OM4: Ja, ja, je hebt een paar besluitvormen zijn wat anders geworden, maar ik vind het. Het verschil vind ik niet extreem groot.

00:36:36 Interviewer: Dus jij denkt dat de impact van de nieuwe omgevingswet niet heel veel verschil gaat geven met onze vervolging?

00:36:47 OM4: Nee, het geeft niet heel veel verschil. Het is iets makkelijker zoeken. Maar doordat nu alles weer op een andere plek staat, moet je uiteindelijk weer meer zoeken dan dan

dat je in voorgaande situaties moet zoeken. Dus de standaardvergunning analyses die we in hun werk hadden, die zijn nu, die zijn nu niet meer Hetzelfde dus, die moet je weer, die moet je allemaal weer even opnieuw opstellen, de artikelen waar het op van toepassing zijn. Wat moet je allemaal weer opnieuw bij gaan zoeken? Dus dat kost uiteindelijk weer. Dat kost ons wel meer werk, hè!

00:37:23 Interviewer: En heb je het gevoel dat publieke participatie meer naar de voorgrond is gekomen door de nieuwe omgevingswet.

00:37:31 OM4: Nee.

00:37:34 Interviewer: Waarom niet?

00:37:36 OM4: Het is geen verplichting en de vorm van participatie is ook geen verplichting geworden. Dus ik verwacht dat daar nog wel wat jurisprudentie over het gaat ontstaan, maar tot nu toe lijkt het nog niet op, maar we zijn pas drie maandjes onderweg, dus dat, dat kan allemaal. Ja, we zijn pas net begonnen, ja.

00:38:06 Interviewer: En merk je dan een verschil met wensen vanuit de opdrachtgever? Om publieke participatie vragen ze meer van jullie.

00:38:14 OM4: Nee, dat is dat is nu eigenlijk nog te vroeg, denk ik ook om te zeggen. Ik denk niet dat dat heel erg gaat veranderen voor ons.

00:38:24 Interviewer: En de nieuwe omgevingswet zou voor een tijdje al ging al een tijdje in de lucht, dus hij is een paar keer uitgesteld.

00:38:31 OM4: Hm.

00:38:33 Interviewer: Maar werk dan ook niet daarin door de jaren heen dat bepaalde publieke participatie belangrijker is geworden.

00:38:42 OM4: Ja, als je, als ik gewoon vanaf het begin van mijn carrière bekijkt tot aan nu wordt, is het belangrijker geworden. Dus het meenemen van een omgeving is belangrijker geworden en is belangrijker geworden bij aanbestedingen maar dat is eigenlijk al een trend die al wel langere tijd gaande is.

00:39:02 Interviewer: Nu ligt peper persen een nieuwe omgevingswet.

00:39:05 OM4: Nee, zeker niet aan de nieuwe omgevingswet.

00:39:09 Interviewer: Zou je weten waar het wel aan ligt?

00:39:14 OM4: Nee, dat dat is, dat is eigenlijk al een een rent die al langer aangaande is van de markt en zij principes wat er ooit begonnen is met de markt veel meer verantwoordelijk maken. Maar dat zie je in de zorg, zie je dat veel, is dat dat gebeurd is? Dat? Ja, het zijn allemaal externe

partijen geworden die die de zorg gaan, die zorg zijn gaan geven. Maar dat is ook in gebiedsontwikkeling we hebben het ook veel meer bij de marktpartijen neergelegd, daar zie je het meer uit ontstaan en doordat het meer bij de marktpartijen neergelegd is, zie je, denk ik ook dat er meer invloeden en op zijn gekomen. Want uiteindelijk, eerst deed de overheid deed het heel veel en die trok. Die trekt zich over het algemeen heel weinig aan van bewoners en van omgeving, en daar kunnen marktpartijen wat minder makkelijk omheen. Dat is meer mijn gevoel.

00:40:23 Interviewer: Die zijn van.

00:40:25 OM4: Ja, die zijn er meer afhankelijk van en daar wordt meer op gereageerd ook door. Als er een nieuwe woonwijk gemaakt moet worden en dat wordt door een ontwikkelaar gedaan wordt er anders naar gekeken dan als het die ontwikkeling gedaan wordt door een door de gemeente zelf. Als de gemeente zelf het doet, kijken ze de makkelijker naar dan bij een ontwikkelaar.

00:40:49 Interviewer: En bij wie ligt de verantwoordelijkheid voor publieke participatie? Ligt dat bij de vergunning aanvragen of de initiator van een project?

00:41:00 OM4: Initiator van een project, een vooral bij prak besluiten, zoals een tracébesluit in een PIP daar zitten de variant studies en in die variant studies heb je de echte participatieruimte en bij ons bij het uitvoeren van het project. Er zit weinig ruimte meer voor participatie.

00:41:26 Interviewer: Terwijl je wel aan het informeren bent, wat ook bij participatie.

00:41:29 OM4: Ja, maar ik vind dat niet echt een hele echte vorm van participatie. Informeren, dat ze communiceren. Er zijn één richting communicatie en dan participatie zie ik wel als een tweerichtings trajecten.

00:41:51 Interviewer: Oké, en ik heb eigenlijk al mijn vragen gesteld en ik heb altijd nog één vraag die ik zelf leuk vind om te stellen: wat zou jouw ideale publieke participatie proces zijn? Wanneer zou je betrokken willen worden? Hoe of vind je het goed, zoals het nu gaat, dat je vooral het informeren bent, met fasering bezig?

00:42:24 OM4: Ik bekijk hem echt vanuit een opdrachtnemersrol bekijk ik hem heel erg, niet zozeer vanuit een opdrachtgevende kant, omdat ik die bestuurlijke kant, ja, daar heb ik veel minder mee te maken, maar dat dat lijkt mij nogal een keer heel erg leuk om die kant een keer mee te maken in een project. Dus hoe dat hele traject eraan zit, met alle bestuurders en alle politieke geneuzel wat erbij komt kijken, omdat dat helemaal in te richten.

00:42:52 Interviewer: Ja, echt, dat afwegen van alle alle belangen.

00:42:56 OM4: Ja.

00:42:56 Interviewer: En daar dan een ontwerpproject uit, maar je hebt niet een bepaald idee bij wanneer een opdrachtnemer betrokken zou moeten worden om zo'n publieke participatieproces te verbeteren, of.

00:43:24 OM4: Ja, je kunt er zijn behoeven in gedaan, in ieder geval om vroegtijdig te betrekken, zodat je ook de bouwkosten kunt verlagen. Maar dat zijn, ja, daar zijn ze ook weer van afgestapt omdat het is heel complex, omdat op voorhand al goed die die bouwkosten in te schatten en de ervaring van een opdracht nemer er heel goed in mee te nemen. Want eigenlijk zijn die contractvormen eigenlijk tot nu toe altijd gestrand. Knopen, hoevelaken is bijvoorbeeld zo'n project geweest, die dat dat waarbij dat gebeurd is, dat heeft de bam heeft dat ooit aangenomen daar zaten ze nog voor het tracébesluit hebben ze samen met de opdrachtgever hebben ze toen het tracébesluit helemaal opgesteld, maar uiteindelijk werd het Prec veel te duren is. Het moesten ze weer uit elkaar omdat het veel te duur werd. Maar het komt puur door de aanbestedingsregels weer dat ze het niet zoveel geld naar een één praktijk toe door konden schuiven.

00:44:26 Interviewer: Ja, daarom heb je ook die twee. Bij zo'n twee fase contract heb je wel wat meer dat je in de voorkant ook komt. Meedenkt toch, of ben je dan ook al voorbij dat besluit?

00:44:41 OM4: Dan ben je ook wel voorbij tracébesluit ja, en dan, ja, je doet die twee fase beginnen om ja, je risico's goed in te kunnen schatten. Als aannemer bij een project waar we nu in zitten, zijn de risico's zijn gewoon groot en moet je die kun je die op voorhand nog niet allemaal goed inschatten en doordat je het in twee fases hebt opgeknipt zijn de risico's voor een opdrachtnemer zijn kleiner.

00:45:09 Interviewer: Oké, dat is nog niet. Ik loop nog even heel snel door al mijn vragen heen kijken als ik toch niet het eentje gemist heb. Ik denk het nu niet. Nee, dat was.

00:45:46 OM4: Ja.

00:45:47 Interviewer: Ja, heel erg bedankt, steward, ook de voorbeelden.

00:45:53 OM4: Je hebt nu, je had nu zes interviews zo gedaan. Toch?

00:45:56 Interviewer: Ja.

00:45:57 OM4: En allemaal met Opdrachtnemers omgevingsmanagers en heb je al een beetje hetzelfde beeld, of nog niet zo?

00:46:09 Interviewer: Verschilt een beetje per persoon, vooral. Je merkt wel heel erg. Ja, de bereikbaarheid is vooral hetgene wat je nog kan doen.

00:46:19 OM4: Ja.

00:46:19 Interviewer: Dat is gewoon eentje waar je veel mee bezig bent, dat het lastig is om op de voorhand alles te bepalen en in te vullen. Uiteindelijk, in de uitvoering, zullen we altijd nog dingen gewijzigd worden.

00:46:32 OM4: Ja.

00:46:34 Interviewer: En het verschil is dan, denk ik, vooral in welke omgeving en sommige een geven moment willen, heel graag heel vroeg al betrokken worden.

00:46:43 OM4: Mm hmm.

00:46:44 Interviewer: Dus het liefst als de opdrachtgever al bezig is met berekenen of dat ec besluit en sommigen die zeggen: nou ja, wij doen vooral het uitvoeren. Dus daar focus mij vooral op het communiceren en die fasering dan dat iemand nog weet wat er omgevingswet gaat doen.

00:47:07 OM4: Ja, ik denk dat het uiteindelijk allemaal wel meevalt die omgevingswet dus maar goed. Het is denk ik altijd goed om vroegtijdig bij een nieuw project aan te sluiten, maar het is heel lastig hoe je dat goed in gaat richten, dus daar zit ik eigenlijk ook meer bij. Kijk ik ook meteen naar van de kans dat dat goed ingericht gaat worden, is heel klein en er zijn de voorbeelden waarvan dat dat eigenlijk niet lukt. Dus daarom heb ik zoiets van. Hoe we nu ingericht hebben, gaat goed. Nieuwe methodes verwacht ik niet-direct dat ie heel snel door gevoerd gaan worden. Het is heel interessant om vroeg daar betrokken te worden, maar dan moet ik eerder bij de opdrachtgever gaan werken.

00:47:58 Interviewer: Ja, nee-ja, maar daarom vond het heel interessant, want misschien is het hetgene wat nu gebeurt juist gewoon het maximale wat gebeurt en ook gewoon goed moeten. Moeten we meer willen? Dat is ook de vraag.

00:48:13 OM4: Ja, Nederland wordt steeds voller het wordt ook steeds lastiger om dingen ontwikkeld te krijgen. Heel veel projecten zijn al meer dan 20 jaar zijn ze ermee bezig. Ja, je kunt je af en toe afvragen of het handig is om heel veel partijen te betrekken. Het is misschien tegen het zere been van heel veel omgevingsmanagers maar soms kun je beter maar iets doordrukken dan wordt het op de lange termijn beter van dan dan uiteindelijk heel lang te blijven polderen.

00:48:41 Interviewer: Ja, daar komen zoveel belangen en over 20 jaar zijn er toch weer andere belangen.

00:48:48 OM4: Er zijn altijd belangen die tegenstrijdig zijn en elkaar ja, en daar kun je als individu die ergens langs woont heel moeilijk onderscheid in maken.

00:49:02 Interviewer: En logisch ook soort, heel erg bedankt.

00:49:07 OM4: Ja, graag gedaan! Als je nog een keer vragen hebt, ja, als je nog een keer vragen hebt, dan kunnen ze altijd op de mail zetten.

00:49:17 Interviewer: Ja, fijn, nou, dank je wel. Nogmaals succes nog vandaag.

00:49:23 OM4: Ja, dank je wel en succes met je af te weren.

00:49:26 Interviewer: Ja, dank je wel. Ik zal de dingen doorsturen als ik klaar ben bij uitkomsten ben benieuwd oké.

OM5

00:03:35 Interviewer: Ja, oké, dat waren we eigenlijk een beetje, de algemene vragen. Dan gaan we. Wat doen we nu? Wat is voor jou een hoofdlijnen publieke participatie?

00:03:47 OM5: Wat is voor mij in hoofdlijnen publieke participatie? Voor mij? Ik interpreteer het als dat de belanghebbenden bij een ruimtelijke ontwikkeling op meerdere momenten in de tijd kunnen participeren in hoe het eindbeeld eruit gaat zien en ook hoe de tijdelijke situatie eruit gaat zien.

00:04:22 Interviewer: En hoe wordt publieke participatie gezien door de opdrachtnemer?

00:04:27 OM5: Ja, dat vind ik een goeie vraag en ik weet het niet zo goed, omdat de wet natuurlijk per één januari is ingegaan en je zei het zelf toen ik al een beetje. Het is heel duidelijk, het is redelijk helder hoe dat nu bij de opdrachtgevers ligt en wat ze daar aan doen zijn. Ik heb het afgelopen jaar ook mee mogen maken, toen zat ik bij een opdrachtgever maar en wat we nu gaan zien de komende jaren is hoe het echt gaat uitwerken voor de opdrachtnemers we zitten nu in de fase dat de eerste echte vergunningsaanvragen onder de nieuwe publieke participatie onder de omgevingswet aangevraagd gaan worden. Lopen nog zelfs pilots om het allemaal maar te testen met de DSO en hoe dat dan uiteindelijk uitwerkt voor opdrachtnemer, dat moeten we echt nog zien, dat weten we niet. Misschien zijn er een paar kleintjes wel gedaan, maar de echt grote die ik heb het nog niet nog niet gehoord hoe dat voor een opdrachtnemer werkt.

00:05:25 Interviewer: En stel, je zit ergens op een project. Hoe merk je dat hun dat zij tegenover publieke participatie staan?

00:05:32 OM5: Het is het speelt een veel centralere rol in het hele project, nu voor een opdrachtgever, en dat doet het gelukkig al enkele jaren, omdat iedereen de wet al zag aankomen, dus opdrachtgevers hebben zich goed kunnen voorbereiden in die zin en het wordt wel echt beschouwd als ja, als essentieel onderdeel van een project om een succesvol project te kunnen maken, de publieke participatie.

00:06:03 Interviewer: En ook je zegt net opdrachtgever, maar dat speelt ook bij de opdrachtnemer dan.

00:06:09 OM5: Nee, ik denk niet dat. Ik heb het nog niet gezien, nee, dat is.

00:06:13 Interviewer: Natuurlijk ook.

00:06:20 OM5: Er zit een heel groot verschil in, in hoe ze daar tegenaan kijken. En kijk de opdrachtgever die zit natuurlijk al, die zit, die zit al helemaal op z'n project. Vaak dus wat ik ook afgelopen jaren gezien heb, dat project als de sterke Lekdijk en dat loopt al, dat deelproject loopt al een jaar of drie, vier, zeg maar, en dat zit nu in de planuitwerkingsfase en daarin is het

Hoogheemraatschappen heel veel participatie aan het doen. Met die omgeving zijn gezette momenten om bijeenkomsten te organiseren. Je hebt natuurlijk formele inspraak nog, maar dat is wettelijk vanuit de vergunningsprocedures bepaald, dus die zijn daar heel erg mee bezig. En als over een tijdje dan die aannemer erbij komt om zo'n werk te bouwen, dan is nog even de vraag van ja, wat moet zo'n aannemer dan nog doen in die publieke participatie? Of kunnen zij? Kunnen zij gewoon de uitvoeringsvergunning aanvragen? Een beetje op de oude manier niet helemaal, want dat stelt natuurlijk een beetje veranderd en hoeft ook participatie op dat moment misschien niet meer, hè veel te gebeuren, of misschien niet meer dan wat er al gebeurde. Dat is dat is mijn vraag.

00:07:33 Interviewer: Ja, dus de invulling van de publieke participatie door de opdrachtnemer is bij elk project weer opnieuw een vraagteken.

00:07:40 OM5: Ik denk dat het voor elk project wel net even een beetje maatwerk is. Je hebt natuurlijk een bepaald proces of stappen die je kan doorlopen. Dat is allemaal uitgedacht maar hoe je het precies doet in het project en wie je betreft daar zitten denk ik, wel de crux.

00:08:02 Interviewer: En wat zijn dan belangrijke aandachtspunten voor altijd voor de opdrachtnemer waar je op let bij zo'n publiek participatie.

00:08:09 OM5: Voor de opdrachtnemer, is het denk ik heel erg belangrijk dat je goed gaat, goed zicht hebt op wat is er al gebeurd in de fase voordat ik als opdrachtnemer betrokken was. Er is natuurlijk wel een hele voorgeschiedenis geweest met heel veel participatie en volgens mij maar correct me if i am wrong, is het zo dat als je als opdrachtnemer je vergunningen gaat aanvragen voor een realisatie, dan moet jij ook in die vergunningen meenemen, ergens dat er voldoende geparticipeerd is. Maar dan wil je dus weten, op moment dat je dat gaat doen, wil je weten: wat is er voor mij allemaal aan geparticipeerd want dat daar zit heel veel participatie. Als dat niet gebeurd is, ja, dan ben, ga, ik, ben ik het haasje als ik mijn vergunningen aanvraag. Dus volgens mij is het zo dat je als opdrachtnemer maar voordat je een project oppakt heel goed wil weten: hoe is de participatie tot nu toe uitgevoerd? Waar zitten, waar zitten de knelpunten de risico's hoe is dat opgelost? Welke stakeholders waren daarbij betrokken? Hoe heeft een opdagen op gereageerd dat hele dossier, dat wil je hebben voordat je zelf daarmee verder gaat.

00:09:19 Interviewer: En dan ben je bekend met de participatieladder? oké, die hebben altijd toch even bijpakken. Hij is in het Engels. Als je de opdrachtgever ergens zou mogen plaatsen, waar zou je opdrachtnemer bedoel ik? Waar zou je de opdrachtnemer plaatsen op de ladder?

00:09:50 OM5: Als als partij in de participatie?

00:09:54 Interviewer: Ja, wat doen zij aan publieke participatie? Waar waar zitten zij nu?

00:10:00 OM5: Even denken, hoor of ik snap je bedoelt. Je bedoelt wat zij, wat zij moeten doen naar de stakeholders als een opdrachtnemer.

00:10:12 Interviewer: Ja, dus stel, ze zijn betrokken bij een project, dan heb je je hebt verschillende levels die je door kan lopen. Dus nou ja, de eerste twee, die gebeuren eigenlijk niet in Nederland. Maar gaat de opdrachtnemer meer op het informeren zitten of gaan we consulteren placesation en consultation redelijk hetzelfde of gaan we nog echt in overleg en discussies voeren?

00:10:40 OM5: Oké, en je vraag was waar ze nu zitten. Oké, ik denk vooral op drie en een beetje vier. Vooral dat dat is denk ik, het leeuwendeel van alles wat gebeurt.

00:10:58 Interviewer: Ja, oké, denk je dat dat omhoog zou kunnen?

00:11:07 OM5: Weet ik niet voor een opdrachtnemer het zou misschien kunnen. Alleen alleen de onzekerheid wordt veel groter voor een opdrachtnemer.

00:11:22 Interviewer: Meer risico.

00:11:24 OM5: Ja, want de bandbreedte voor wat er altijd eindbeeld dus in project en hoe je daar komt, wordt groter en daardoor neemt je risico-profiel toe.

00:11:35 Interviewer: Oké, dan ga ik heel breed onderscheid maken tussen twee contractvormen, UAV 2012 contract traditioneel dus dan heb je het vaak over raamwerk en UAV-GC 2005, waarin vaak nog een deel van het ontwerp zit, of dat nou definitief of voorlopig ontwerp is wat de opdrachtnemer ook moet uitwerken. Wat wordt er vanuit de opdrachtgever van jullie als opdrachtnemer verwacht omtrent publieke participatie bij een UAV-GC contract is? dat een deel van het ontwerp nog bij de opdrachtnemer ligt.

00:12:15 OM5: Nou, dat zit, dat zit voor de opdrachtnemer momenteel vooral in de vergunningprocedure zit die participatie en die is natuurlijk gewoon wettelijk vastgelegd hoe dat werkt met de momenten van inspraak, periodes van inspraak. en beroep en zo, dat is waar dat nu echt gebeurt. Wat je wel vaak ziet is dat een opdrachtnemer voordat die formele procedure plaatsvindt dus voordat die inspraak kan plaatsvinden, heeft de opdrachtnemer wel een inschatting gemaakt, doe je vaak als omgevingsmanager ook wel van: ja, we gaan iets aanvragen, is er is er kans op inspraak en daarmee op mogelijke vertraging van die vergunningverlening want dat is dan natuurlijk er een risico voor opdrachtnemer en als dat, als je daar inderdaad risico zit, of inderdaad, hé, we zien dat dat er inspraak kan zijn, dan kan je, daar ga je daar vaak, dan ga je daar vaak aan de voorkant wel wat mee doen. Dus of je gaat allemaal in overleg met een partij, een beheerder of een eigenaar of iemand, en dan zou het kunnen dat je misschien je ontwerp nog een stukje aanpast dat zijn vaak wel kleine, kleine dingen hoor, maar daar zit het hem vaak dan wel in.

00:13:32 Interviewer: Ja, dus nog echt van tevoren kijken. Waar zitten de knelpunten dat ik mijn vergunning niet zou krijgen?

00:13:38 OM5: Ja.

00:13:39 Interviewer: En daarop inspelen.

00:13:40 OM5: Ja, een voorbeeld: je wil je wil in Amsterdam wil je in de binnenstad wil je een brug vernieuwen. Dit heb ik meegemaakt. Die brug is, is een rijksmonument, maar die hele brug moet eruit en moet worden vernieuwd. Dus dan ga je daar zijn vergunning voor nodig bij de gemeente. Maar dan ga je van tevoren ga je bij de, de afdeling, die gaat over, hoe heet het over over. Volgens mij was dat welstand uiteindelijk, ja, en en nou, hoe heet dat nou monumentale monument, en nou ja, een afdeling die gaat over hoe alle shit moet zien. Daar ga je dan langs, heel dit is ons ontwerp. Dit is ons aanzicht van van die brug straks en dat zit net effe anders daar, net anders, daar vanwege de constructie, weet ik veel, maar daar ga je dan voor overleg mee aan. En dan zij zeggen: oké, maar dat is goed, oké, dan weet je dat je goed zit.

00:14:42 Interviewer: En stel je krijgt een UAV 2012 is echt een raamwerk definitief ontwerp. Waar zit dan nog de publieke participatie in?

00:14:49 OM5: Die zit dan heel erg op de manier waarop je gaat uitvoeren. Nog dan ga ik er even vanuit dat je dus zit in een gebied waar direct aanwonenden zijn, of een winkel, straatje of iets, en dan ga je daarop zitten van ja, het ideale is helemaal helder. We weten allemaal wat we moeten doen, want dat hebben we hier op tekening al staan, maar er zijn nog wel een paar smaken van hoe we dat gaan doen. Heel lang over doen, tekort ervoor doen. We kunnen eerst links of rechts, nou ja, dat soort dingen, daar kan je het met mensen nog over hebben, en dat dat. Dat is ook heel erg projectafhankelijk als je in een agrarisch gebied zit, dan ga je kijken naar wanneer rijden die trekkers, wanneer zijn oogst tijd, wanneer moeten ze het land op? En zo, als je in een winkel winkelgebied zit, dan, en je moet in de maand december van alles gaan doen, ja, liever maandje wachten zeg, maar dan ga je heel erg daarop zitten. Dat kan je binnen de UAV daar is die speelruimte vaak nog wel als het niet al voorgeschreven is in het contract, want vaak zou je nog best wel wat voorschrijven.

00:15:43 Interviewer: Oké, helder. Je bent betrokken bij een UAV-GC contract, dus er is nog een deel van het onderwerp bij en je bent betrokken bij de aanbestedingsfase dus je gaat meedoen met de tender kun je met mij de stappen doorlopen, wat jouw aanpak is als omgevingsmanager hoe kom je aan de informatie die belangrijk is? Hoe vind jij belangrijk? Knelpunten kansen voor de aanpak?

00:16:25 OM5: Je begint altijd met stakeholder analyse. Wie zitten daar? Hoe ziet dat gebied eruit? En dan kom je altijd tot een tot een mooi palet aan bewoners, gebruikers, ondernemers, beheerders en noem maar op in zo'n gebied. Dat is een goed startpunt en dan ga je kijken: oké, wie, wie doet er nou echt toe? Dus wie heeft er nou misschien ook een hoop invloed? Dat is één deel van je voorbereiding, kan je zo'n matrixje maken en een ander stuk van je voorbereiding is weten: hoe gaat die uitvoering er ongeveer uitzien? Gewoon even een uitgangspunt, want er zijn altijd al mensen bij een aannemer die gaan nadenken: hoe gaan we dat naar bouwen en dat eerste beeld heb je ook nodig om elkaar heen te kunnen leggen van oh, ja, ik heb een beeld bij. Hoe ziet dat gebied eruit? Stakeholders belanghebbende ect., en ik weet hoe we dat gaan

uitvoeren, wat de basis zou moeten zijn. Als je, als je nergens rekening hoeft te houden, nou, dan ga je dat over elkaar heen leggen en daar rollen knelpunten uit, dan zie je van oh ja, maar wacht effe al inderdaad, je moet uitvoeren in de rol, hé, maar hier hartstikke kruispunt, harstikke gevaarlijk. Dan kom je op allerlei van dat soort knelpunten en op basis daarvan ga je dus gericht die knelpunten er uitlichten en kijken of je daar of je daar meer van moet weten. Weten wij wel alles? Van die stakeholders kunnen wij langsgaan misschien al op een gesprek gewoon eens even een informele kopje koffie gaan drinken, ergens hè, daar is een andere ontwikkeling. We gaan eens even kijken welke vergunningsaanvragen er allemaal aan de grondslag hebben gelegen, want dan kunnen we vast nog wel wat informatie uithalen. Dus zo ga je meer. Dus dat wel, stap is dat je heel erg gericht je verdieping gaat maken om meer informatie op te halen en om daarna met degene die dan over een uitvoering gaan, te bepalen. Maar dan moeten we inderdaad eerst die stap doen voordat we die stap doen. Of we gaan dit niet in zes-weeken doen, maar in twaalf weken of juist minder, of zo kom je dan tot een aanpak voor een project.

00:18:49 Interviewer: En kan je kan je de omgeving belanghebbende vaak in zo'n fase er al bij betrekken?

00:18:57 OM5: Dat verschilt heel erg in. In het ene project zegt een opdrachtgever zeggen: dat kan, maar in een aanbestedingsstukken zeggen ze van prima. Of als ze zeggen vaak niks, dan mag je inderdaad dat gaan doen. En vaak zeggen ze ook: daar mag geen contact zijn met belanghebbende door de partijen tijdens de aanbestedingsfase zo ja, dan hoor je terzijde gelegd als ze er achter komen. Dus dat is vaak nog wel precair en dat maakte tegelijkertijd ook dan moeilijk voor een opdrachtnemer vaak om dingen op de juiste waarde te schatten.

00:19:32 Interviewer: Ja.

00:19:33 OM5: Van ja, hoe hoe moeten we daar nou dat werkelijk een? Hoe zit iemand nou echt erin? Want anders doe je een aanname waar misschien best wat risico of geld aan kleeft die achteraf die beter had kunnen inschatten als je even een gesprek had kunnen voeren. En dat is soms wel dat, dat wringt soms ergens van. Je wil veel meer weten, maar je kan het nog niet weten.

00:19:52 Interviewer: En zouden zou dat niet een stukje ook bij de opdrachtgever aan informatie kunnen zijn die ze wel hadden kunnen geven? Of.

00:20:00 OM5: Ja, dus dus dan vaak in een, in een proces aanbestedingsprocedure stel je een vraag en dan opdrachtgever eerst. Misschien is het iets dat zij het weten, of je geeft aan van Goh, dit is essentiële informatie, willen graag daar meer van weten of een gesprek voeren. De ene keer gaat er wel iets gebeuren, een andere keer niet. Dus daar ben je een beetje. Nou, maar ben je sterk afhankelijk van hoe een opdrachtgever er in zit. Hè natuurlijk gebiedskennis eigen gebiedskennis is vaak een enorme pre als je op projecten in het verleden hebt gedaan, als aannemer. Kijk naar wat bijvoorbeeld in Amsterdam is gebeurd afgelopen vijftien jaar. 20 jaar

Max beugel heeft daar ooit de ruwbouw van de noordzuidlijn gedaan. Het is alleen maar de tunnels aanleggen en ook de drie verdiepte stations aangelegd. En vervolgens hebben zij zoveel gebiedskennis opgebouwd in dat hele gebied dat ze vervolgens een beetje doorstroonden naar het stationsgebied van Amsterdam Centrale, dus die hele entree hebben ze kunnen vernieuwen. Ze hebben de Vijselsstraat gedaan, als ik bij een vijf graag gedaan. Daar hebben ze de ruwbouw eerst van gedaan en nu mochten ze de afbouw van begeleiden. Dus die organisatie, dat zoveel kennis van dat gebied en van de constructies die ze daar zelf, in het verleden gebouwd hadden, dan heb je een enorme voorsprong. En daar moet je het vaak ook wel van hebben als je in een gebied zit en je, ja, je bent een aanpak aan bedenken voor hun werk. En wat weet je uit het verleden? Als je niet met een blanco vel hoeft te beginnen, heb je een voorsprong.

00:21:43 Interviewer: Oké, en in welke fase kan jij je als omgevingsmanager bezighouden met publieke participatie?

00:21:52 OM5: Je bedoelt hier bij dpi, of bedoel jij überhaupt?

00:21:56 Interviewer: Zeg maar in een in de projectfase dus zeg maar als je kijkt vaak om dat opdrachtnemer, natuurlijk pas bij de tenderfase aanbesteding, fase komen erbij. Waar zit voor jou de meeste ruimte om nog wat publieke participatie door te voeren?

00:22:18 OM5: Ja, in de tenderfase niet, want dat is dan net de fase dat er even vaak een adempauze is richting buiten, dus het zit, en dan juist weer daarna eigenlijk.

00:22:28 Interviewer: Eigenlijk net voor de uitvoering.

00:22:30 OM5: Ja, vaak heb je in een, in een UAV-GC heb je vaak boven een jaar ontwerp nog even voorbereiding en ontwerp. En daar heb je nog veel invloed, want dan kan je een strategietje bepalen en dan kan je nog eens even heel goed in dat jaar die voorbereiding doen, ook met wat er om zo'n project heen gebeurt, voordat het buiten echt van start gaat. Dus dat dat jaar een half jaar wat het is, daar zit vaak de ruimte dan nog.

00:23:01 Interviewer: Top, dan gaan we nu naar de realisatiefase dus zijn begonnen buiten. Wat is het doel van de opdrachtnemer tijdens de realisatiefase van een project?

00:23:14 OM5: Een project maken binnen budget, binnen tijd, met tevreden opdrachtgever en de omgeving.

00:23:22 Interviewer: Helemaal.

00:23:23 OM5: Dat klopt.

00:23:24 Interviewer: Mooi samengevat! Wat is voor jou belangrijk als omgeving manager? Wat is jouw doel en zo'n project als omgevingsmanager?

00:23:33 OM5: Mijn doel, ik vind: ja, een tevreden omgeving is een mooi doel, maar is niet het hoofddoel. Het Hoofddoel is voor mij toch ook wel echt een werk maken en met wel met draagvlak en het hoeft niet alleen een tevreden omgeving zijn te zijn. Soms dan, dan moet je iemand teleurstellen of ja, die staat niet achter een bepaalde manier. Maar als je het kan uitleggen, dat wel de manier is en diegene ja gaat wel met je mee, dan heb ik, dan heb je, heb je het goed gedaan.

00:24:15 Interviewer: En in zo'n uitvoeringsfase waar hou jij je dan mee bezig?

00:24:25 OM5: Op een hoofdlijn even , zeg maar in een nieuwe UAV-GC werk, dan zou je in het eerste jaar heb je heb je meestal de focus op, dus die voorbereiding, focus op je uitvoeringsvergunning en die hebben vaak een doorlooptijd van nou gewoon van A tot Z. Met de voorbereiding erbij ben je gewoon een dik een half jaar daarmee bezig, dus daar begin je mee. Tegelijk te hebben, een plannetje aan het maken voor je, voor je werk buiten. Dus hoe ga je faseren en dat doe je met de uitvoering. En op het moment dat je dat plan, die contouren duidelijk zijn, dan ga je ook aan de slag met je, met je, dus met je bereikbaarheidsplan met je communicatieplan en je veiligheid en en dat soort zaken. Dat doe je allemaal in de eerste jaar. En dan en dan het moment dat dat je die uitvoering start, dan is de zijn de vergunningen een beetje luv zeg ik altijd. Dan hoeft je daar, die zijn dan de belangrijke vergunningen zijn binnen en die beetje pad bent nathouden en dan ga je echt bezig met die, met het verkeersmanagement heel operationeel je gaat de communicatie doen, de BLVC plan als je in de grote stad zit en het gesprek houden met je omgeving.

00:25:49 Interviewer: En wat doe je dan met informatie als klachten, complimenten zorgen die je tijdens het project krijgt? Hoe ga je daarmee om?

00:25:58 OM5: Hoe ga je daarmee om? Ja, je beschouwt , je lezen natuurlijk, dus je kijkt van: Goh, wat kunnen wij er iets mee? Is dit voor ons? Nou ja, vanuit gaan dat het iets voor ons is? Dan beoordeel je of jij er iets mee kan of dat je het met iemand in je team moet delen. Vaak gaat het over de uitvoering, concreet van 'hé, maar ze zouden toch om acht uur vanochtend beginnen en niet al om zeven uur?' Dus dan ga je daarmee naar projectleider een uitvoerder en dan probeer je aan de hand van zo'n klacht of vraag of iets wat te verbeteren. Nog in zo'n werk, dat kan, altijd, weet je, zo'n project is altijd weer. Je hebt altijd weer wat unieke ingrediënten, hebt een omgeving die net even nieuw is, je hebt nieuwe opgave, je hebt een ander team, andere tijd, ander contract. Dus je zit altijd met weer een stukje leren met elkaar. En in elk project is dat weer nodig en daar kan je vaak klachten. En dat soort dingen kan je goed voor gebruiken, bedoel ik ben Maar de boodschapper. Ik hoor dit en soms kan ik er wat mee doen, maar soms moeten uitvoeren wat mee doen, of iemand anders of het hele team en probeert te leren.

00:27:16 Interviewer: Wat organiseer je om de omgeving/belanghebbende bij een project te betrekken?

00:27:34 OM5: Ja, dat dat varieert doe je op basis van die stakeholder analyse die je eerst hebt gedaan en dan ga je kijken van: Goh, hoe zit het allemaal in tijd, dit project, wanneer willen we die mensen aanhaken. Je wil het vaak ook niet te vroeg, want misschien zijn ze daarna weer vergeten. Als het moment daar is of je weet het zelf nog niet van ja, we kunnen misschien nog links gaan of rechts, ja, dan moet je, dan moet je nog even wachten, dus ergens in het moment, in de tijd van oh, ja, nu is het goed om mensen te informeren, (vaak wel breder) Dan kun je dan informatie-bijeenkomst doen, soms wordt iets voorgeschreven, soms is een op te geven erbij, soms doe je het helemaal op eigen huisje, je kan het natuurlijk ook digitaal doen. Dus de vorm, ja, dat is ook in elk project weer kijken van wat leent zich hier nou goed? In mijn vorige project hebben daar ook heel erg over zitten nadenken. Wel en uiteindelijk ook wel, dacht je, maar het is nu gewoon nog niet het moment. We moeten toch echt wachten, we moeten, we kunnen misschien een briefje sturen, maar we gaan nu nog niet een grote informatiebijeenkomst doen, ondanks dat mensen van alles willen weten. Maar ja, als wij het nog niet weten, ja, dan heeft het niet zoveel zin in dan gaan we mensen teleurstellen. Dus je moet ook heel goed inschatten van: ja, wat willen mensen dan weten? Kunnen we ze dat geven voordat je zo'n bijeenkomst organiseert of iets doet?

00:28:58 Interviewer: En heb je dan ook vaak als het werk gewoon bezig is vaste avonden, middagen dat.

00:29:06 OM5: Ja, dat werkt vaak goed, zeker in een in een druk gebied in het centrum van Amsterdam deed ik twee. Wekelijks deed ik een rondje. Iedereen mocht aanhaken die wilde in de directe omgeving. Dat is lekker, ja, het is uiteindelijk hebben we gedurende twee en een half jaar of zo dus elke twee weken een rondje gedaan over het project. Vast rondje begonnen, dat we bij projectkantoor dan gingen we die kant en dan de straat over, en dat varieerde, soms liep je maar met z'n drieën, soms liep je wel met z'n tien of meer en het was heel leuk, want dat dat rondje, kijk het, de uitnodiging ging erover van we gaan met elkaar kijken of de hekjes rechtstaan en staan de bordjes goed en weet je van, is het allemaal veilig? Dat was het doel, maar wat je merkte in zo'n rondje, want daar kwam bijvoorbeeld wegbeheerder kwam, maar ook misschien wel de vaarwegbeheerder kwamen een keer meelopen of een vertegenwoordiger van een hotel die daarbij zat, al die mensen die ging natuurlijk met mekaar praten. Dus het werd uiteindelijk werd het vaak een soort ronde waarin belanghebbende elkaar gingen spreken van hé, maar wat ze met jou en wat doe jij daar? En hoe zit dat? En dat ze elkaar heel erg gingen spreken. Ja, dat ik alleen maar meeliep om weet ik veel wat de boel te faciliteren of zo de koffietjes beetje geschonken maar dat was het soms wel en dat was, vond ik echt heel mooi en ik regelde dat nou, die mensen kwamen wel opdraven en dan zagen ze mekaar weer. Dat was hartstikke gezellig.

00:30:50 Interviewer: Even informeren en zien hoe het gaat.

00:30:53 OM5: En los daarvan was het ook echt wel heel goed om af en toe te zien. Ja, maar dit staat niet goed, hé, het is niet veilig hier, we moeten deze ook echt weten neerzetten of uitvoering moeten anders. Nee, dat moet anders, dat was wel echt ook wel mooi.

Interviewer: En hoe vaak hou je dan contact met de omgeving?

OM5: Ja, ook dat is weer erg aankijken. Maar zoiets wat ik nu zeg, dat het een tweewekelijks leent zich goed. Op dagelijks niveau gebeurt er te weinig om dit te doen en je hebt even tijd nodig, vaak om verbetering in te zetten, zo'n tweewekelijkse check of zo'n op zo'n voortgang, het is heel concreet, natuurlijk, het is buiten, dat is prima.

00:31:32 Interviewer: En ja, hoeveel beïnvloedingsruimte is er dan nog in zo'n realisatiefase voor omgeving/belanghebbende?

00:31:40 OM5: Veel, ja, vind ik veel. natuurlijk waarop de grote lijn staat, vast, hè, ik bedoel, het eindbeeld staat vast en er zijn natuurlijk kaders, planning. Maar als je het hebt over hoe iets op straat gebeurt, is er echt wel veel ruimte. Dus je moet kijken naar het niveau van wat voor een, een bewoner of een ondernemer vaak belangrijk is. En dat is het niveau van voor de deur en daar heb je echt nog heel veel keuzes te maken van ja, ga je, ga je wel of niet die straat opengooien bijvoorbeeld. Nou, dat is voor een aannemer misschien maar iets kleins op dat stukje, maar van ondernemer, dat de wereld van verschil, want op een ochtend kunnen misschien mensen wel of niet naar binnen. Ja, dat maakt nogal uit, dus in mijn beleving is daar heel veel nog te halen. En als je daar slim over wil nadenken, ook met een, met een projectleider van uitvoerder dan kan je daar ook echt veel mee winnen in die omgeving. Maar je moet wel de blik daarvoor van: ja, hoe is dat nou van de voor die ondernemer? Ga ga in die winkel staan en kijk naar buiten, wat zie je dan? En dan zie je nou dat stukje straat, oh, ja, mag even, nou ja, en dan ga je ineens daar anders over nadenken.

00:32:50 Interviewer: Ja, dus daar valt echt nog wel wat mee te doen met.

00:32:54 OM5: Dat dat moeten ze niet onderschatten. jazerker daar zat vaak beetje het gevoel van: was het een goede dag of was het niet de goede dag? Soms, dan was een ondernemer compleet over de zijkant want dan hadden we ze een straatje opengebrouwen en dan wisten het niet even los van de oorzaak. Maar heb je gewoon een shit dag en dan de volgende dag, dan kreeg je een compliment omdat het zonnetje achtergelaten of zo weet ik veel wat de straat een keer geveegd daar denken we er over. Nou, dat doen we gewoon.

00:33:22 Interviewer: Ja.

00:33:23 OM5: Maar dat is dan ben je helemaal, dat is helemaal geweldig!

00:33:25 Interviewer: Ja, ziet er netjes uit, dat is goed voor je.

00:33:28 OM5: Dat is heel leuk.

00:33:32 Interviewer: En heb, je kunt een voorbeelden geven van uitdagingen die je bent tegengekomen als je publieke participatie wil toepassen.

00:33:45 OM5: Ja, nou, die die die speelruimte voor een opdrachtnemer die is beperkt, denk ik, los van wat ik net zeg, hè dus op dat op dat kleine niveau in zo'n uitvoering, ja, daar kan je echt veel doen. Maar op het hogere niveau van het eindbeeld ja, dat staat in principe vast. Ja, misschien nog een kleurtje kan je iets aan doen, of een of een metsel patroon. Maar ja, dat zijn kleinere zaken. Dus ik denk dat de verwachting, de verwachting van wat er nog mogelijk is aan publieke participatie op het moment dat dat een werkrichting uitvoering gaat. Die moeten wel goed worden neergezet bij de belanghebbende van het werk. Ik denk dat daar ten opzichte van voordat de omgevingswet er was, in die fase niet heel veel wijzigt in wat je precies doet, nog aan participatie, hoe je dat insteekt en ja, nee, daar gaat, denk ik, niet heel veel veranderen. Misschien is er een risico meer voor, want op de gegeven bijgekomen en een beetje van opdrachtnemer dan, als je inderdaad de participatie toen niet goed hebt gedaan, ja, dan kan je er hier misschien alsnog opgepakt worden in de tijd zeg, maar ik wijs nu, maar ik bedoel dus terug in de tijd. Als je daar niet goed hebt gedaan en hier ga je iets anders doen, ja, dan heb je misschien niet goed geparticipeerd. dat zou dat soort voorbeelden dat dat gaat, denk ik wel gebeuren dat ik in mijn vorige project ook gezien. Als je merkt dat ineens een zich niet van significante scoop wijziging zich voordoet dan moet meteen de vraag op van hé, maar moeten we hierover participeren.

00:35:27 Interviewer: Ja.

00:35:28 OM5: Ja het doet, het doet misschien niet zoveel met je ontwerp of met je financiën, of, maar vaak is nog het spannendste natuurlijk van hier moeten we over participeren want het wordt daadwerkelijk anders. Dit project, dit eindbeeld wordt anders en daarover moeten wij mensen informeren en daar zit, denk ik. Er kan een risico in schuilen als je dat niet zorgvuldig genoeg doet. Ik denk dat hier rechtszaken zeg maar over gaan komen.

00:35:57 Interviewer: Dat is eigenlijk het stukje communicatie en verwachting management. Het is dat daarbij in de wijzigingen.

00:36:06 OM5: Ja, ja, en en wat een wijziging is voor een, voor een project, is voor een, is voor een belanghebbende gewoon een ander eindbeeld hè, van mij is altijd voorgehouden dat de dijk tien-meter van mijn huis af ging. En nu word ik geconfronteerd als puntje bij paaltje, dat de dijk vijf meter naar mij huis toekomt ja, dat soort dingen dat gaat gedeeld.

00:36:27 Interviewer: ... niet goed te vertstaan

00:36:28 OM5: En dan is het logisch ook dat je als burger daartegen in verweer gaat. En dan ga je zoeken naar mogelijkheden. Dan zeg je maar: die overheid heeft niet goed geparticipeerd want ik was daar niet in meegenomen.

00:36:39 Interviewer: Oké, dan ga ik het stukje wat doen we nu afsluiten, dan gaan we, je gaat zelf ook al een beetje over naar ook nieuwe omgevingswet en verwachtingen. Daarvan zou mijn hoofdlijnen kunnen aangeven dat je weet van een nieuwe omgevingswet wat het doel is van de nieuwe omgevingswet?

00:37:00 OM5: Nou maar, hoe zou ik het doel omschrijven, denk ik lastig.

00:37:08 Interviewer: Misschien heb je voorbeelden hoe je denkt dat het was van anderen.

00:37:16 OM5: Ja, volgens mij is het doel van de omgeving. Is het ergens om allemaal wetten te bellen in één grote wet, zo lees ik het altijd terug, en daarmee om het overzichtelijker te maken voor de aanvrager, voor de initiatiefnemer, als ik het goeie, een goeie term gebruik. Ik weet niet of dat zo is, maar volgens mij is dat een beetje waar het om gaat. Dus overheden, ondernemers, burgers, die willen van alles in de publieke ruimte. En dan is er één, één wet, de omgevingswet om dat te managen ondersteund door een DSO waarin alle ruimtelijke informatie voorhanden is, waarin je als een soort god kan kijken en precies weten wat je wel of niet moet aanvragen.

00:38:03 Interviewer: En Welke impact verwacht je dat deze nieuwe omgevingswet heeft?

00:38:10 OM5: Ja, natuurlijk is het dus een wetwijziging best wel grote dus dat wordt even zoeken, nu de komende tijd, voor meerdere partijen, dus voor die overheden zelf; Hoe werkt dat precies? Dus daarom zijn er allemaal pilots met, Oké, we gaan proberen nu een projectbesluit in een DSO te zetten. Daar ben ik zelf ook bij betrokken geweest. Dat is ingewikkeld, heb ik begrepen gaat niet vanzelf, maar iedereen kijkt je daarmee en als het dan leuk, dan is het ook heel cool, ineens ook wel hebben een lijntje in een kaartje en informatie, vlakken en dingen gaan.

00:38:45 Interviewer: Gaaf om aan mee te werken.

00:38:46 OM5: Ja, ja, dus het is nu zoeken, maar ik geloof echt wel dat straks gesneden koek is zijn allemaal bureaus adviesbureaus en ingenieursbureau is hartstikke druk mee om dat te managen en dat komt maar goed. Capaciteit dan denk ik een probleem, want daar zitten ook allemaal de overgang natuurlijk nu. Maar al die gemeentes waterschappen maar ik denk voor algemene, helemaal naar omgevingsplannen moeten alle grote gemeentes reddet het wel. Die hebben wel capaciteit of grote ingenieursbureaus achter zich. Maar die kleinere gemeentes ik heb letterlijk iemand horen zeggen bij een kleinere gemeente op de vraag: goh hoe zijn jullie aan het voorbereiden op de omgevingswet met de verandering richting omgevingsplannen? ja, het is bij ons in de lijn belegd. Nou, en dat betekent zoveel als er waren ongeveer twee medewerkers daarop, vergunningen dus in de lijn beleg betekent wij met z'n tweeën moeten alle omgevingsplannen nu voor de gemeente gaan maken. In een half jaar, zeg maar dat het niet vaak. Ik geloof niet dat er vaak heel veel extra capaciteit wordt gezet op de spoedige overgang naar de omgevingsplannen en niet dat dat meteen een groot probleem is. Alleen dan kom je wel weer in andere problemen te zitten, namelijk als een andere overheid een projectbesluit gaat nemen, moet daar vaak een omgevingsplan nu in mee of als je een wijziging hebt op een op een omgevingsplan daar moet daar een wijziging in mee. Maar als die gemeente, die de eigenaar is van het omgevingsplan dat nog helemaal niet gedaan heeft, dan moet je ineens als derde, als initiatiefnemer overheid, sta jij aan de lat voor een wijziging van een gemeentelijk omgevingsplan dat dat soort dingen gaat in de praktijk gebeuren de komende tijd. Dus je krijgt

wel wat onhandigheden in die hele overgang, want dat is echt gewoon nog een hele grote overgang. En verder, voor, ja, voor de burger kan ik het niet zo goed inschatten dat blijft natuurlijk gaat over een dakkapel of een uitbouw en ik weet niet of het nou makkelijker wordt voor burger. Eerlijk gezegd, je gaat natuurlijk van, dit mag niet, dit mag niet, dit mag niet, ga je naar, dit mag wel, dit mag wel, dit mag wel, ja, ik weet niet of dat makkelijker is, want je kan alsnog een hele grote lijst maken met wat er wel mag. En dan mogen we nog steeds heel veel dingen, misschien ook niet.

00:41:03 Interviewer: En hoe denk je dat het wat voor een impact heeft op de opdrachtnemer.

00:41:06 OM5: Ik denk, ik denk beperkt, omdat je volgens mij nog steeds kijkt. Die opdrachtnemers die zijn natuurlijk altijd bezig met wat complexere dingen. Dat gaat niet over een dakkapel of een of een, tenminste waar wij voor werken.

00:41:25 Interviewer: Ja.

00:41:26 OM5: Ik heb het even over die die die die opdrachtnemers dus dan gaat het over een nieuwe werk, veel spoorviaduct of een wegontwerp, of hebben natuurlijk altijd iets in de sfeer van vergunning voor nodig. Dus misschien wordt het naampje anders, maar ik denk dat je uiteindelijk een beetje dezelfde verantwoordelijkheden houdt en hetzelfde proces, wat erachter gaat als je hebt over het opstellen van ontwerpen, het afstemmen van ontwerp met betrokken voel, gezag, beheerders en daar de toestemming voor krijgen. Ik denk dat dat niet zozeer verandert.

00:41:59 Interviewer: En hoe heb jij voorbereid op de komst van een nieuwe omgevingswet.

00:42:04 OM5: Ik heb natuurlijk een en ander gelezen. Ik heb wel gesproken met wat experts die redelijk dicht op het vuur zitten, waar het kon in het werk, over het van meegepakt wat ik net zei over zo'n pilots voor t DSO dat ik net even wat meer erbij ging zitten dan dat nodig. Maar dan bereid je jezelf een beetje voor op dat stukje. Ja en verder. Het was natuurlijk heel lang wachten op deze wet. Hij is heel vaak uitgesteld, dus we hebben er door de tijd heen ook best wel wat aandacht aangeschreven intern, aandacht aangegeven in term kennisdeling en trainingen. Of als een keer op het congres voor omgevingsmanagement een casus of een training te volgen was of een workshop. Nou dan, dan ga je daarbij zitten en dan hoor je weer een stukje.

00:43:02 Interviewer: En is publieke participatie meer naar de voorgrond gekomen door die nieuwe omgevingswet.

00:43:11 OM5: Ja, ik denk het wel, en

Interviewer: waarom denk je dat?

OM5: Omdat het moet, het moet. Eerst moest het niet, maar overheden voelde natuurlijk al wel aan van ja, door de veranderende maatschappij en burgers zonder geworden en ruimtelijke

belangen die steeds sterker worden en tegenovergesteld staan dat je is met participatie, moet dat als evident. Dus het gebeurde al wel. Maar het is ook eigenlijk een antwoord op wat er tot nou, ja, ik weet niet precies wanneer, maar laten we zeggen, tot tien of vijftien jaar geleden werden de dingen nog wel eens doorheen gedrukt, zeker door Rijkswaterstaat, die die toch van oudsher vanuit vanuit het verleden dat dat kon doen. En die omzwaai die wordt nu wel gemaakt met de omgevingswet doordat, daardoor wordt het eigenlijk geformaliseerd en ik denk dat dat een goede stap is. En tegelijkertijd is de stap die die ook weer nog juist weer voor meer klomp complexiteit zorgt in de keuzes die we gaan maken, met mekaar, met mekaar bedoel ik gewoon als land. Ja, wat kiezen we nou, want de ruimteclaim is enorm. Kijken, kijken hier naar buiten, misschien een mooi veld met zonnepanelen en we zien daarachter grensland snel Schiphol en industriegebied, zeg maar wat vooraan krijgt. En hoe ga je daarmee om? Hoe ga je, hoe ga je daarin participeren wat weg zwaarder. En dat is het ingewikkelde vraagstuk voor de komende tijd. Wat mij betreft, waar gemeenten, waterschappen provincies en rijk en rijk echt een enorme uitdaging hebben. Een aannemer valt dan nog wel mee. Hè die is volgend, hè, ik bedoel, dit is de uitvoerder van m'n werk. Hij bedenkt het werk niet zelf, hè, dat is aan een overheid, maar de echte vragen zitten bij. Hoe ga je dat dus overheid doen? als overheden onderling?

00:45:17 Interviewer: Ja, denk je dat de aannemer of de opdrachtnemer daar een rol in kan spelen? Of laat het vooral aan de publieke organisaties.

00:45:33 OM5: Voor een stukje wel, en dat zit het hem in kijk, je hebt natuurlijk de laatste jaren ook wel wat contractvormen die veel meer zijn gestoeld op gelijkwaardige samenwerking in de sfeer van bouwteams en dat soort zaken. Daar zie je natuurlijk dat een aannemer eerder betrokken is. Een project waar ik hiervoor zat, de sterke lekdijk daar zijn de aannemende partijen ook al in de aan de voorkant betrokken, de tijdens de planuitwerkingsfase en daar zitten wel kansen voor een overheid, om de kennis van een aannemer al te benutten, om beter in te kunnen schatten; ja, hoe gaat, hoe gaat iets er uiteindelijk uitzien? Maar ook hoe gaat het tijdspad er naar het einddoel uitzien? Dat, dat weet een aannemer natuurlijk heel goed, hè, die kun je al vragen, hoe ga je het bouwen? Dus als jou aan tafel zit, dan die is wel bezig met het ontwerp, dan kan die al heel vroeg in de tijd met jou meedenken als overheid. Maar hoe ga je dat dan doen? En wat is handig? De overheid antwoordt met participatie, die spreekt allerlei mensen en dan kun je tuurlijk die die die aannemer gaan consulteren of meegaan nemen in actief meedenken. Alsjeblieft mee van dit is wat op een gegeven moment vraagt; kunnen wij, kunnen wij dat doen over twee jaar, drie jaar dus er zitten wel kansen. Alleen het hangt heel erg samen met de contractvorm waarin je met mekaar om wil gaan en of beide partijen daar echt voor gesteld staan. Dus kan een aannemer inderdaad op die manier productief meedenken een beetje in door de oogbaren van die overheid kijken, en kan een overheid ruimte bieden in die fase, aan de voorkant, om zo'n aannemer ernaast te zetten en ook echt te benutten. En dat zijn we ook allemaal met elkaar aan het leren.

00:47:28 Interviewer: Wel leuk, denk ik, om zo die groei curve

00:47:33 OM5: Ja.

00:47:34 Interviewer: Dat daar meer, dat er hopelijk meer ruimte voor is, dat is dat is natuurlijk nog niet zeker. En bij wie ligt de verantwoordelijkheid voor publieke participatie ligt wel bij de vergunning aanvragen bij de initiatiefnemer?

00:47:46 OM5: bij de initiatiefnemer, wie dat ook is.

00:47:55 Interviewer: En merk jij al verschil in wensen vanuit opdrachtgever omtrent publieke participatie? Verschil wensen, verschillende wensen.

00:48:11 OM5: Ik bedoel dan hoe ze daarmee om willen gaan, of zo.

00:48:14 Interviewer: Ja, bepaalde dingen die zijn belangrijk, vinden dat dat jullie meenemen aandenken

00:48:21 OM5: Nee, nee, nog niet. Ik denk dat daarvoor nog iets te vroeg is. Het is wel iets wat ik in mijn hoofd heb zitten voor tijdens de eerste volgende projecten waar ik in zit, zeg maar om, als de kans zich voordoet om deze vraag aan de opdrachtgever te stellen: van wat wil je nou hierin wat? Wat kunnen wij nou nog doen? Of welk staartje is er nog open aan participatie waar wij op moeten inhaken of welk risico? Je zit er nog, waarvan wij echt moeten weten als wij dat niet doen, dat wij bij vergunningsaanvragen misschien problemen gaan ervaren. Dus daar ben ik zelf ook heel benieuwd naar en ik ben ook benieuwd of daar of contractueel nuances gaan komen. Vaak heb je nu ik weet niet of je of je of je een beetje de Standaard UAV-GC contract kent, hoe die is opgebouwd, die vraag specificaties vaak heb je een vrij standaard paragraaf voor hoe je wat je met vergunningen moet doen en zo met verantwoordelijkheden die je hebt als opdrachtnemende partij. Ik ben benieuwd wat daarin gaat wijzigen, of daar iets in gaat wijzigen vanuit een opdrachtgever. En daar zitten ook nog interessante, mogelijk interessante dingetjes dan heb je al gauw voor risicoprofiel meer, meer of minder verantwoordelijkheid. Want dat kan je bijvoorbeeld; Dat is wel een vraag die ik heb en kan. Opdrachtnemer heb je natuurlijk geen invloed op de participatie voor jouw tijd, maar volgens mij moet je wel op de participatie kunnen aantonen, nog of borgen ergens van wat erin het verleden gebeurd is, van omdat jij voortborduurt op het geen in het verleden gedaan is. Maar als dat niet juist is gedaan of niet-volledig weet ik voor wat. Ja, waar ga je dan nog voortborduren dus ergens wil je als opdracht nemen die informatie hebben en ja, dat is wel ergens in een contractvorm of zo of met verantwoordelijkheden moeten worden belegd, denk ik. Dus daar ben ik wel benieuwd naar.

00:50:19 Interviewer: Ja, want het kan zeker zo zijn dat iets vijftien jaar geleden geparticipeerd is en nu pas de aanvraag.

00:50:26 OM5: Ja, bijvoorbeeld, ja, dan zijn er kennisgevingen gedaan. En hoelang zijn die houdbaar? En is het nog Hetzelfde nou ja, dat soort zaken.

00:50:35 Interviewer: Interessant, ja, dit waren eigenlijk alle vragen die ik had voor het interview, dus ik heb sowieso altijd op het einde nog een ideale wereldvraag en dan kijk ik straks

nog even dat ik al echt alle vragen heb gesteld die ik wil stellen. Maar wat zou voor jou het ideale publieke participatieproces zijn?

00:51:03 OM5: Wat zou voor mij het ideale, het publieke participatieproces zijn? Ideale participatieproces nou ja, misschien, je moet sowieso hoog op de ladder zitten die jullie zien dat is ideaal voor degene die participeert want dan, ja bedoel, als je uiteindelijk kan echt kan meedenken over wat er daadwerkelijk gebeurt, ja, voel je eigenaarschap volgens mij is dat dat willen bij elkaar hadden. En dat je dus een heel mooi als initiatiefnemer een heel mooi, herleidbaar transparant proces gaat optuigen waar de direct belanghebbenden het ook mee eens zijn en dat het voor iedereen duidelijk is. Oh ja, maar zo gaat dat lopen en moment kunnen we hier over meedenken om met b kunnen we hier over meedenken ecetera dat het lekker gewoon logisch is.

00:52:22 Interviewer: Ja, dat het gewoon heel duidelijk is, ja.

00:52:24 OM5: Ja, en dat dat dossier voor iedereen altijd inzichtelijk is, hè, van het project duurt misschien wel vijftien jaar, van a tot z en dat je aan het eind helemaal kan terugzien in de tijd, als een soort tijdlijn kan terugspoelen oh ja, op het moment dat in de tijd hebben wij dat inderdaad geroepen en dat is op die manier vastgelegd is een klant is daar is dit mee gedaan in een ontwerp. Dat is zo doorvertaald in een contract en dat is zo uitgevoerd en nu zien we het buiten. Als je dat gevoel gaat hebben, dan heb je het wel goed voor elkaar. Dat is wel wat projecten nu in gang aan het zetten zijn, want dat gebeurde dan. Ja.

00:53:15 Interviewer: Oké, ik heb nog één vraag gevonden die ik nog niet heb gesteld, en dat is: hoe ga je, met de diversiteit aan belang en meningen om, van belang hebben in een participatieproces.

00:53:27 OM5: Dus ja, dat is een mooie, dat noemen we vaak strategisch omgevingsmanagement zijn we allerlei boeken over geschreven cursus in te volgen? Ja, hoe ga je daarmee om? In eerste instantie, wat ik natuurlijk ook zei, gaat het ophalen van wat zijn die belangen? Wie zit daarachter? En inderdaad, misschien zei ze wel, bestaan ze tegenover elkaar, die belangen? En als dat, als je die niet kan verenigen, dan ga je zoeken met die mensen naar wat is, wat is een weg die voor iedereen acceptabel is. En daarin is transparantie heel belangrijk. Als je, als je zelf transparant bent over jouw eigen belang en wat daarachter zit, van waarom is dat jouw belang? Dat mensen dat gaan begrijpen, dan hoop je ook dat je dat terugkrijgt van ja, maar waarom vind jij dan dat dat hier s nachts geen treinen mogen rijden? Bijvoorbeeld? Wat zit daarachter? Oh je nachtrust heel simpel, maar dat soort dingen, daar moet je het over hebben, van oh, maar dan kunnen misschien ook nachtrust kunnen we op een andere manier wel voor zorgen? Misschien kunnen we jou in een hotel stoppen of we zetten tijdelijk een heel groot scherm, hier weet ik veel wat. Maar dus je gaat zoeken naar wat zit erachter belangen? En van daaruit kan je het gesprek voeren en hopen dat je iets vindt waar iedereen mee door één deur. Kan dat dat?

00:55:05 Interviewer: Dat help je, ja, echt de belangen gewoon afwegen en eerlijk zijn.

00:55:12 OM5: Ja, en dat is natuurlijk wel een ideale plaatje. Vaak is het heel lastig als je echt zwaar tegengestelde tegenover wat er over gestelde belangen hebt, ook zwaarwegend zijn. Denk aan het afsluiten van de A10 in Amsterdam versus afsluiting van de sporen daar of leefbaarheid in de omgeving, daar van alle mensen die daar wonen-werken. Ja, dat zijn hele grote belangen. Dus daar ja, daar moet je vaak hele scherpe keuzes dan maken, die die misschien wel leiden tot beperkt draagvlak, niet zozeer alleen maar bij bewoners of de ondernemers daar, maar ook bij een gemeente. Dat is natuurlijk wat wel gebeurt op zo'n moment. Dus nou heb je het over de grotere, de grotere projecten. Dus vaak heb je er maar tot een bepaald niveau invloed op. En dan op een gegeven moment bereik je ook het punt dat je, als het daadwerkelijk zo is dat het zo tegenover elkaar staat. Dan waar is nog mijn invloed? Als het, als zo sterk tegen elkaar staat, ja, dan moet ik dat teruggeven. Of dan moet ik dat escaleren, zoals we vaak zeggen, naar een betrokken overheid een te geven. De gemeente die dat kan zijn van luister. Ik. Ik word hiermee geconfronteerd. Ik kan dit niet uitvoeren en dan vraag je misschien op een gegeven een keuze maakt of meedenkt.

00:56:48 Interviewer: Ja, ja, dat is eigenlijk een beetje dat draagvlak behouden. Maar ja, op een gegeven moment zal toch moeten gebeuren dus.

00:56:57 OM5: Ja, dat krijg je dan vaak, het moet toch gebeuren, dan wordt er een kant gekozen en dat moet ook. Maar soms is iets zo zwaarwegend dat je daar vaak zelf niet meer voor aan de lat kan staan van ja, ik, ik kan dat besluit gewoon niet nemen, of ik wil het niet of het is het wordt niet geaccepteerd. Dan moet je misschien een niveautje hogerop zoeken om iemand anders aan besluit te laten nemen.

00:57:20 Interviewer: Oké, dan heb ik alle vragen gesteld die ik wilde stellen. Oké, heel erg bedankt voor het interview.

00:57:29 OM5: Graag naar.

OM6

0:8:8.530 --> 0:8:15.600 I:Oké, leuk, dan gaan we beginnen met het eerste deel van het interview, dus wat doe je nu? Dan is mijn eerste vraag, wat is voor jou op hoofdlijnen Publieke participatie? dus het breder begrip.

0:8:28.610 --> 0:8:36.600 OM6: Ja vaak zeggen we altijd, nou ja, Als het gaat om publiek, dan is het eigenlijk vaak dat niet de aannemer, maar juist opdrachtgever voor aan de lat is. Want het valt dan ook hè? Deels onder publieke communicatie en participatie is echt nou ja, het geen ik zou omschrijven als. Dat nou ja, de opdrachtgever zorgt dat er een mogelijkheid is om mee te denken en mee te participeren aan ontwerp of. Aan plannen en daarin hè inspraak te hebben op. Nou ja, op het ontwerp en als bewoner of als ja belanghebbende daarin mee te kunnen denken.

0:9:15.780 --> 0:9:25.460 I: Je geeft net ook al een beetje aan hoe het door de opdrachtnemer wordt gezien, maar hoe wordt publieke participatie gezien door de opdrachtnemer? is dat het hetzelfde als hoe jij het ziet?

OM8: Wat ik nu vertel, is hetzelfde als hoe ik het zie.

0:9:31.590 --> 0:9:36.110 I:Ja nou is, Ik ga de vraag gewoon herhalen. Hoe wordt het publieke participatie gezien door de opdrachtnemer?

0:9:39.620 --> 0:9:41.560 OM6:Ja vaak een beetje als een soort van. Iets wat moet. Dat ze echt zo'n procedure af moeten gaan en iedereen volgens de wet hun zegje Laten doen. Maar uiteindelijk is er vaak ja toch niet heel veel mogelijk om in te spreken en om dingen aan te passen, dus vaak meer een stukje van dat ze. Nou ja omwonenden of bewoners of belanghebbenden hun zegje kunnen Laten doen en dan is het vaak heel minimaal wat er dan aangepast wordt. Zo zie ik dat eigenlijk?

0:10:14.510 --> 0:10:15.390 I:OK en wat is dan de invulling van het publieke participatie voor de opdrachtnemer, vooral informeren of ook wel nog wel een beetje? Meedenken?

0:10:25.520 --> 0:10:34.50 OM6:Nou, goed, ik moet zeggen dat ik er zelf niet echt veel mee te maken heb gehad, dus dat kan ik ook niet zelf heel erg goed formuleren. Maar ja, Er zijn Natuurlijk wel verschillende participatietrajecten waar. Nee, maar dan ook een rol in moet spelen. Dus ja, in die zin dat ze dan Samen optrekken, zou ik Misschien zeggen dan.

0:10:53.360 --> 0:10:55.900 I:Oké, ben je bekend met de participatieladder.

0:11:1.320 --> 0:11:4.710 OM6:Nee, Ik heb wel eens van gehoord, Maar ik ben er niet bekend mee.

0:11:5.670 --> 0:11:9.250 I: Dat is ook niet erg, dan ga ik jou. Als het goed is, is mijn scherm liever gedeeld. En dan zie je hier de participatieladder staan. En het verschillende levels op; Hoe je met participatie om kan gaan, publiek participatie om kan gaan. De eerste twee gebruiken we eigenlijk niet in Nederland dat Misschien. 20 jaar geleden maar op veel langer, Maar de gebruik eigenlijk niet meer. Nou, informeren is dus vooral communiceren wat er gaat gebeuren. Consulteren is meer; Dit gaat er gebeuren, maar ze kunnen ook nog een inspraak hebben van joh ik zou het fijn vinden als? Placation is redelijk hetzelfde, Alleen iets meer ruimte daarvoor en bij partnership een delegated power heb je echt het meedenken en Samen discussies voeren over wat de beste oplossingen is. Stel, je zou de opdrachtnemer ergens moeten plaatsen. Waar denk je dat die vooral in het publieke participatieproces zitten? Op welk level zitten zij?

0:12:16.710 --> 0:12:26.520 OM6: Ik denk dat wij wel heel vaak zitten op hè? Toch wel informeren, want echt aan lat zijn voor bouw, communicatie en dan daarin. Aan de hand van de bouw app of aan de hand van bewonersbrieven en stop aanliggende bewoners en bedrijven op informeren zitten. En het kan Natuurlijk ook wel partnership zitten, hè, dat je echt in een bouwteam echt dus toch Samen kijkt naar hoe gaan we die participatie vormgeven en hoe gaan we dat doen? Dus daar zie ik ons ook wel.

0:12:49.90 --> 0:12:51.770 I: Oh ja oké, ik stop direct op in delen. Oké, dan ga ik nu een heel breed onderscheid maken en tussen twee contractvormen. Je hebt UWV 2012, dus eigenlijk is dat het raamwerk heel traditioneel model definitief ontwerp ligt er eigenlijk al en UAVGC, waarin vaak nog een deel van het ontwerp ook zit voor de opdrachtnemer. Mijn vraag is dan: Wat wordt er vanuit de opdrachtgever van jullie als opdrachtnemer verwacht omtrent publieke participatie bij een UAV-GC contract?

0:13:39.980 --> 0:13:42.530 OM6: Ja, ik zou dat echt in de stukken opzoeken.

0:13:45.440 --> 0:13:46.470 OM6: Vaak in in die eis, die vraag, specificatie staat natuurlijk dan helemaal uitgeschreven. Wat er dan wordt verwacht vanuit de opdrachtgever. Dus dat is echt iets wat wij als aannemer dan hanteren.

0:13:59.230 --> 0:14:4.810 I: Dus het ligt er echt aan wat opdrachtgever zelf heeft neergezet in zijn documenten wat hij vraagt?

0:14:5.320 --> 0:14:5.590 OM6: Ja. Ja, dus Dat is eigenlijk best wel vraag gestuurd dat we doen wat er volgens de opdracht ligt.

0:14:14.200 --> 0:14:14.500 I: Ja, en op het moment dat je bij ja UAV 2012 dus traditioneel contract zit. Wordt er dan nog iets specifiek verwacht omtrent publieke participatie van jullie?

0:14:36.470 --> 0:14:37.430 OM6: Durf ik niet te zeggen?

0:14:48.340 --> 0:14:57.740 I:OK, je bent betrokken bij een project en dan hebben we het eigenlijk een beetje over de aanbesteding tenderfase en We hebben te maken met een UAV-GC contract.

0:14:58.380 --> 0:14:58.810 OM6; Ja.

0:14:58.620 --> 0:15:9.720 I:Je zou je met mij stappen kunnen doorlopen hoe jij aan je informatie van belanghebbende komt hoe jij strategie bepaalt of dat je de wanneer je de omgeving betreft.

0:15:13.410 --> 0:15:20.430 OM6:Ik ben zelf even niet helemaal scherp in het verschil tussen UAV-GC, wat heb je het dan over 2005 en 2012?

0:15:21.80 --> 0:15:22.650 Willemijn van der Meer 2005 en dat zijn vaak contractvormen waarin je dus nog een deel van het ontwerp moet bepalen.

0:15:32.780 --> 0:15:33.140 OM6:Ja.

0:15:34.450 --> 0:15:37.230 OM6: Ja, en wanneer we dan als omgevingsmanagers? Hoe we dat allemaal af gaan stemmen, zei je.

0:15:40.290 --> 0:15:47.10 I:Ja, hoe jij zeg maar die belangen meeneemt in je tender bijvoorbeeld en hoe je aan die informatie komt.

0:15:47.760 --> 0:16:5.750 OM6:Ja dus in aanbesteding nou eerst kijk ik eigenlijk altijd of er een clause is opgenomen of überhaupt In de tender een aanbestedingsfase contact op mogen nemen met stakeholders en belanghebbenden. Want dat? Ja, Dat is altijd Natuurlijk. Anders mag je als Als het er staat, krijg je echt boetes, dus dat zou altijd een ding. En als dat mag en je mag contact opnemen, doen wij dat eigenlijk of nou ja, wij, ik doe dat eigenlijk altijd, want altijd wel meerwaarde is om tijdens de aanbesteding ook contact op te nemen met stakeholders. Nu voor een tender bijvoorbeeld, is dat ook gaan we de eerste stap nemen van hé, kunnen we contact opnemen? Zo ja, dan In de omgeving scan de stakeholders lokaliseren en kijken wat dan de belangrijkste stakeholders zijn en daar selectie van maken hè, welke gaan we dan we bezoeken en wat wat is dan hè in combinatie met ontwerp en in samenspraak met raakvlakken die we hebben tijdens ons werk. Wat zijn dan de belangrijkste vragen die We kunnen stellen, dus Het gaat dan vaak Natuurlijk om bereikbaarheid. Of onder een samenwerking dat je beoogt bouwterrein ziet dat je dat gewoon al gelijk kan afstemmen en dat dat kan je ook. Bijvoorbeeld met scholen is dat ook vaak dat we dat doen dat we al eerder contact leggen van joh, hoe sta je tegenover veiligheidsmessen? Is dat iets om veiligheid te waarborgen bij scholen? Staan jullie ervoor open, hebben dit wel eens gehad dat soort voorbereidende vragen?

0:17:21.50 --> 0:17:22.710 I:En, Als je geen contact op mag nemen?

0:17:25.970 --> 0:17:33.520 OM6: Ja, dan hebben we dus niet dat contact, dan wordt het iets minder specifiek, want alles kunnen Natuurlijk ook soms al contactgegevens in namen noemen. En dan is het wat meer, hè? Speuren op internet en daarin je stakeholders analyse maken. Dan doen we bijvoorbeeld een communicatie en stakeholder matrix opstellen, zodat we dan alsnog de belangrijkste stakeholders in kaart brengen, maar dan wel met model met ringen. Bijvoorbeeld aangeven van hé, deze gaan we echt betrekken, gaan we heel erg sterk mee samenwerken? En dan tot aan informeren, hè. Dat steeds minder belangrijk wordt, wie er dan bij betrekken en dan ook welke communicatie middelen zetten we dan in? Wat denken wij dan per doelgroep wat handig is om nou ja, ze te bereiken?

0:18:20.580 --> 0:18:21.70 I:Oké. Je bent ook in de realisatie, ben je als omgeving manager aan de slag geweest? Toch?

0:18:47.350 --> 0:18:47.900 OM6; ja

0:18:49.500 --> 0:18:52.360 I; Ja, oké, nou dan gaan we nu naar de realisatiefase. En, je bent als omgevingsmanager aanslag? Wat is het doel van de opdrachtnemer tijdens de realisatiefase van een project los van publieke participatie gewoon, wat is hun doel?

0:19:4.760 --> 0:19:9.980 OM6: Ja, We hebben Natuurlijk wel meerdere doelen. We willen Natuurlijk sowieso een geslaagd project binnen tijd en geld en nul doden. Dat is altijd veiligheid voorop, Dat is altijd heel belangrijk. Dus dat de veiligheid wordt gewaarborgd en dat er geen nou ja, vervelende gevaarlijke situaties ontstaan. Nou ja, dat we er natuurlijk ook wat aan verdienen. Dat is ook Omdat we een beursgenoteerd bedrijf zijn Natuurlijk altijd wel een belang dat het nou ja, financieel gezien ook gewoon goed gaat. Dus dat daar ook hè, qua budget en financiën goed op gemonitord wordt, van hoe gaat het met alles? Nou ja, je vroeg aannemer maar voor mijn vakgebied als omgevingsmanager proberen we natuurlijk altijd zorgen om zo een tevreden mogelijk omgeving te hebben. En ja, we zeggen altijd, Het is niet mogelijk om de 100% tevreden omgeving te hebben. Maar het is wel altijd heel mooi als je wel aandacht voor hebt en als je zorgt dat nou ja, het het grootste tevreden is en dat je ook. Nou ja, als er vragen zijn vragen kan beantwoorden of , teruggeven en ook aan kan geven als ze je misschien een keer geen antwoord hebt dat je het gaat onderzoeken.

0:20:30.110 --> 0:20:36.560 I: En zijn er dan aspecten dingen waar je specifiek op letten omtrent publieke participatie tijdens de realisatiefase?

0:20:44.730 --> 0:20:56.250 OM^:Ja meestal eerder als er echt een traject vanuit de opdrachtgever gestart wordt of Als het echt hè? Als we een bepaald project echt scoort op participatie Omdat daar heel erg van belang is en wij als aannemer daar ook echt belang bij zien dat we dit inzetten. Kan nog herinneren bij de landelijke omgevingsmanagement. Dan was er echt een hele moeizame gemeente, waar ze ook echt nou ja, eerst hebben getoetst van, is dit dan al een succesvol project? En als we dan 80% tevreden mensen hebben die akkoord gaan nou dan weten we vanuit zo een participatietraject dat we dit kunnen gaan doen. Weet je, dat is

een hele andere insteek en gedachtegang. Dus als je nou zo een situatie hebt dat je bijvoorbeeld een heel broos draagvlak hebt, wat er politiek gezien heel veel speelt, ja, dan zou je natuurlijk zo participatietraject kunnen inzetten. Maar ja, wat ik al zei, Ik heb er zelf dus nog geen ervaring mee of.

0:21:41.640 --> 0:21:51.790 I:Als we dan kijken naar bijvoorbeeld die ladder die ik er net bij pakte, dat je publieke participatie en daar viel informeren en co.....? eigenlijk ook onder publieke participatie. Zijn er dingen die jullie daarin wél doen tijdens de realisatiefase.

0:21:56.560 --> 0:22:4.330 OM6: Zeker! Ja dan eigenlijk. Standaard is onze bouw communicatie altijd gericht op de aanliggende bedrijven en bewoners. Dus ja, soms draait het voor het zeggen wel, hè? Dat moet binnen een straal van 200 m zijn van het werk en dan Als het echt hè grotere omvang gaat zijn of als er grotere werkzaamheden zijn, dan kan het zijn dat er via lokaal krantje bijvoorbeeld weet je lokaal suffertje communiceren of via de website van de gemeente of van een provincie. Dat we dan samen optrekken met de opdrachtgever, hè? Om om zo te kijken van hé welke communicatiemiddelen gaan we allemaal inzetten? Want wat is het gene wat we gaan doen aan werkzaamheden en wie moeten we daarvan op de hoogte stellen als wij een weg opnieuw gaan asfalteren? Dit is maar een klein stukje, dan doen we alle lichte bedrijven en bewoners, maar dan moet natuurlijk ook bijvoorbeeld wegbeheerder op de hoogte zijn. Nou, zo heb je natuurlijk ook bestuurlijke stakeholders die we moeten inlichten, dus zo hebben we dus dan eigenlijk verschillende communicatie op bestuurlijk niveau op hè? Wat meer omgeving. En, dan kan je dat zo op die manier af ja afvinken. Dus het ligt, denk ik wel een beetje aan de grootte van de werkzaamheden en de omvang. En ook, hè? Wat wil je bereiken? En, wie wil je bereiken als je merkt dat het een gemeente is die nou ja wat meer vergrijsd is dan is 1 is 1 bouwapp bijvoorbeeld niet een communicatiemiddel? Wat we dan veel inzetten? Dus dat doen we natuurlijk bijna aanbestedingsfase ook al in kaart brengen, hè? Wat zijn de doelgroepen die we hebben en waar we mee te maken krijgen in communicatie?

0:23:51.480 --> 0:24:8.260 I:Dus eigenlijk varieert dat, zeg maar van wat je om organiseert met de omgeving. Belanghebbende bij een project kan ze variëren tot 1 bewonersavond tot een krantje tot digitaal verschil per project echt heel erg.

0:24:8.60 --> 0:24:28.230 OM6:Ja, dat verschilt echt per project. Dan kan je heel divers zijn. Het kan zijn inderdaad een bewonersavond. Het kan voorlichting zijn op een school hè? Dat over veiligheidsmessen, Maar het kan ook zijn dat we zeggen van joh, hé, we doen voor bedrijf, doen we een nieuwbouwproject. We laten de scholen in de omgeving, leiden we rond bij zon nieuwbouwproject om ook hè? Scholen juist echt helemaal te betrekken bij ons werk, zodat zij ook weer nou ja, Misschien In de toekomst eerder.

0:24:39.810 --> 0:24:40.490 I:De interesse? Ja leuk.

0:24:39.870 --> 0:24:59.760 OM6: Geneigd zijn om In de bouw te gaan werken, hè? Dat is echt het betrekken van je stakeholders om zo ook meer positiviteit op ja op het werk en van het werk

te krijgen, zodat bijvoorbeeld ook die leerlingen dan thuis weer gaan praten erover ouders betrokken raken. Ze beginnen dan ja toch? Vanuit een onderbewust ooit worden getriggerd om in de bouw te gaan werken. Dat zijn bijvoorbeeld ook dingen die we doen, dus dat is echt heel divers. Eigenlijk dat je per project kijkt van hé, waar is het, waar ligt het? Wie zijn je belangrijkste stakeholders? Misschien zeggen we wel, Ik heb nu in een project bijvoorbeeld Shell als belangrijke stakeholder en die moet altijd bereikbaar blijven. Maar misschien zeggen we wel van hé, We willen er graag de werkzaamheden toelichten. Ze houden wel anders een koffie stand of een koffie karretje bij jullie bij zelf kunnen neerzetten, dan mogen jullie alle producten aanleveren zodat jullie omzet krijgen en de muffins en alle koekjes. Of weet ik veel dat soort dingen aanleveren? Misschien hebben jullie nog een lokale bakker waar jullie verse producten van in de winkel hebben liggen? Nou, wij zorgen dan voor het faciliteren ervan en dan gaan wij flyeren. Mogen we dan bij jullie op Shell reclame maken van de werkzaamheden zodat jullie?

0:25:53.360 --> 0:26:7.260 OM6; Gebruikers dan op de hoogte zijn vanuit ons van onze werkzaamheden, dus dat ja, je mag daar een heel eigenlijk heel creatief zijn. Dan kan je dus kijken. Ja, wat is het doel? Welke doelgroepen wil je bereiken en hoe ga je dat doen?

0:26:8.440 --> 0:26:10.570 I: Wel echt leuke activiteiten die worden georganiseerd.

0:26:10.900 --> 0:26:36.290 OM6: Ja, Dat is. We moeten Natuurlijk heel creatief zijn. Hoe? Hoe betrek je Mensen en hoe kan je ook het meeste bereiken? Nou ja, dat stem je dus samen af met met je opdrachtgever. De opdrachtgever, zegt misschien eerder van wij gaan een persbericht schrijven, maar dan hebben ze ook input vanuit ons nodig om hè inhoud te geven aan zo'n persbericht. Dus Het is heel vaak ook een afstemming en samenwerking op het gebied van communicatie.

0:26:37.20 --> 0:26:40.10 I: Ja en hoe vaak hou je contact met de omgeving?

0:26:43.610 --> 0:26:52.80 OM6: Ja ligt ook heel erg aan het rooten van het project en wat er Natuurlijk ook in het contract staat, dus dat ligt ook echt wel aan de contractvormen en wat je afsprekt. En het ligt Natuurlijk ook aan hoe. Nou ja, hoe waar waar je omgeving is Als het buitengebied is. Je hebt niet zoveel stakeholders. Kan het zijn dat je ja Alleen aan de hand van bewonersbrieven bijvoorbeeld communiceert Omdat er toch maar x aantal hè? Onder de 30. Aanliggende bewoners zitten, maar die zitten zo ver van het werk. Dat zijn de eerste bewoners die aanspreekt, Maar dat ja, die hebben helemaal geen overlast. Ik heb een project gehad in het buitengebied, dan gingen we 600 m. Nieuw zonnefietspad aanleggen, ja, daar heeft bijna Niemand last van het fietsen. De fietsers worden dan omgeleid, dus Het was ook niet een stremming. Het was gewoon naast de weg. Ja dus zodoende hè, is dat ook best wel verschillend en het ene project waar ik bijvoorbeeld nu voor voor zit, heb ik een heel droog, heel broos draagvlak en is het politiek heel gevoelig, dus daar zal je ook veel meer een intensiever met. Communicatie om moeten gaan dan waar je wat meer naar buitengebied zit. En Dat is ook hetzelfde voor binnenstedelijke en buitenstedelijke. Als je echt een middenin de stad zit, kan het zijn dat je ook meer aan communicatie moet doen, maar anderzijds, ja, ze zijn gewend aan

werkzaamheden, dus weet je, ze zijn soms ook weer helemaal niet betrokken, dus het zou ook weer echt heel erg verschillend of je in een dorp of in de stad zit. En hoe betrokken de omgeving is en ook heeft dat met verschillende factoren te maken leeftijd kan daar heel erg gebonden zijn.

0:28:40.210 --> 0:28:47.680 I; En wat doe je dan met die informatie zoals klachten, complimenten zorgen die je krijgt tijdens zo'n uitvoering?

0:28:49.320 --> 0:29:00.920 OM6: Ja, Dat is nog wel iets waar we als aannemer wel vaker al over nadenken. Daar doen we eigenlijk nog niet heel veel mee. Ons bedrijf is best wel nuchter en nou ja, We hebben Natuurlijk wel veel apps en programma's waar het dan wordt geborgd. Dus klachten, hè? Dat moeten we soms ook aan de hand van een eis moeten we een klacht register opstellen, dus dan wordt het geborgd in de klachten register. Soms is het ook zo dat we Natuurlijk relaties. Ik weet niet of je dat wat zegt.

0:29:13.990 --> 0:29:16.290 I; Het komt mij bekend voor, maar zou je het kunnen uitleggen?

0:29:15.570 --> 0:29:16.700 OM6: Ja, Dat is een programma waar we nou ja ook eisen in borgen, maar daar kan je ook klachten in borgen, dan kan je die ook verifiëren. Die kan je dan ook op afgehandeld zetten. Maar wat betreft complimenten daar doen we eigenlijk vrij weinig mee. Soms is het Natuurlijk wel eens dat als er iets goed gaat dat het intern met mijlpalen 4 en Maar het is niet zo dat we per se communiceren over over klachten of of complimenten, maar je krijgt bijvoorbeeld wel eens van de provincie, krijg je ook wel eens een klacht door. En dan vragen zij input om zo'n klacht af te handelen en dan geef je inhoudelijke reactie. En ja, je koppelt daar soms een actie aan als dat moet en dan geef je ook terugkoppeling wat je dan hebt gedaan dus zo zodoende. En dan hebben we bijvoorbeeld bij de bouw app ook zo een chatfunctie dat als Mensen daar klachten op hebben, dat je dat gewoon zorgt dat je dat beantwoordt. En sowieso hebben we een klachtenafhandeling vaak binnen 48 uur moet dat ook geborgd worden in in plannen. Ook bijvoorbeeld in een communicatieplan, moet je altijd omschrijven hoe je met klachten omgaat, hè hoe? Hoe ziet die klachten boom eruit en wat doe je dan in in? Nou ja, wat doe je dan als er een klacht binnenkomt? En hoe ziet dat hele proces eruit? Dus dat moeten we vaak ook over nadenken, ook al in de tender hoe we dat doen en nou ja, Dat is ook meenemen in onze aanbidding. Soms wordt dat wel eens gevraagd.

0:30:42.370 --> 0:30:47.370 I: Ja dus vooral waar zeg maar het borgen van de klachten complimenten?

0:30:55.100 --> 0:30:55.410 OM6: ja

0:30:48.290 --> 0:30:58.920 I: En dan verschilt het per klacht. Of dat jullie daar echt op ingaan of wordt. Er wordt altijd een reactie gegeven, Maar het verschilt hoever zeg maar er wat aan gedaan wordt?

0:30:59.470 --> 0:31:7.380 OM6: Ja, Het is echt wel omgevingsmanagement. Ook de taak om die klacht te doorgronden, want vaak is een klacht helemaal niet gegrond vaak is het meer hè? Er zit vaak wat onder, dus vaak al sprake van een irritatie of hè? Ze hebben last van geluidsoverlast. Maar ja, dan gaan wij ook echt onderzoeken. Is dat geluid dan wel overlast van onze werkzaamheden? En soms kunnen ze het ook niet goed specificeren, dus soms moeten ook onderzoeken gestart worden. Maar ja, heel vaak is het best nog wel een proces om ja zoiets te onderzoeken. Het kan ook bijvoorbeeld in een project In de Rivierenbuurt in Amsterdam hadden we wel eens. Klachten van schade aan een gevel bijvoorbeeld, ja, en dan moeten we echt uitzoeken wat die schade dan is en dan moet er echt een opname gedaan worden. Nou ja, soms blijkt het dat het dan helemaal niet onze werkzaamheden geweest zijn, dus Dat is vaak toch nog best wel een heel traject. Wat je dan moet doorlopen met verzekering erbij hè? Wie is dan aansprakelijk? En is er bewijs van wie die schade heeft gemaakt, dus Het is vaak nog best wel een heel traject.

0:32:7.730 --> 0:32:9.630 I: Ja twee best wel een onderzoek die...

0:32:10.440 --> 0:32:19.210 OM6: Ja, het ligt er Natuurlijk ook heel erg aan wat voor schade, maar bij dat zonnepaneel hadden we bijvoorbeeld een Barrier staan. Dat zijn van die blokken onderweg mee af te scheiden en toen had er iemand vanuit de provincie of nou, in ieder geval op de provincie, provincie, website en de reactie geplaatst. Van ja, Er zijn nu twee doodgereden ezels. Dat moet door die Barrier komen. Nou ja, Dat is dus dan ook iets wat We gaan onderzoeken, hè? En voor de korte duur gaan we dan helemaal ezel trapjes faciliteren, is daar budget voor en voor dat dan zo'n onderzoek klaar is, is soms zijn de werkzaamheden al klaar en het kan ook zijn ja, dat die echt om Misschien al verzwakt was of hè? Dus zo zo doende is het soms ook best wel lastig om, nou ja. Aan iets kleins al gelijk heel veel te doen.

0:32:54.870 --> 0:32:56.210 I; Ja dat snap ik.

0:32:55.580 --> 0:33:3.430 OM6: Dus dan gaat het ook gewoon echt om iemand gehoord Laten voelen en om überhaupt te reageren. En nou ja dat dat soort skills?

0:33:7.430 --> 0:33:12.760 I; Oké, en hoe ga je dan om met de diversiteit aan belangen en meningen van.

0:33:14.100 --> 0:33:14.960 OM6: Goede vraag. Ja eigenlijk willen we dat gewoon af en brengen we dat ook allemaal in kaart, dus ook al bij een tenderfase doen we vaak. Ook al dat we kijken naar van hé, wat kan het belang zijn van de school of van een sportverenigingen nadat ze altijd toegankelijk blijven bereikbaar zijn, dan kunnen we die belangrijke issues zeg maar ook meenemen. En dat ja, dat werkt goed Omdat in kaart te brengen, want dan kan je ook op die belangen inspelen en dan kan je daar eventueel ook hè risico's aan koppelen of dat? Nou ja daar maatregelen weer voor verzinnen om die belangen ten goede te komen.

0:34:4.0 --> 0:34:10.120 I: En hoeveel beïnvloeding ruimte is er dan nog in zo'n realisatiefase?

0:34:14.420 --> 0:34:23.10 OM6: Ja vaak is er dan Natuurlijk niet meer heel veel ruimte, want dan is Natuurlijk een definitief ontwerp vastgesteld. Maar desalniettemin als er klachten komen is er ook wel vaak alsnog heel veel mogelijk In de uitvoering, dus Als je bijvoorbeeld het voorbeeld van bereikbaarheid beet pakt een project, nu hebben we dan een eis dat een atletiekvereniging bereikbaar moet zijn, ook voor nou het een hulpdiensten en dan hebben we een in en uitrit die we te allen tijde bereikbaar is in ons werk , maar ja, soms stremmen we die en dan moeten we wel zorgen dat we de doorsteek maken in ons werkvak. Nou dat dat realiseren we dan, dus Dat is eigenlijk hetzelfde met een ander project voor mij binnen stedelijk. Verhuizingen moeten ten alle tijde door kunnen gaan, maar als wij de hele straat open hebben, hoe doe je dat dan? Nou ja, dan is er dus een lijn dat als Mensen verhuizingen hebben dat ze dan een x aantal weken van tevoren moeten aangeven, of als ze het weten dat ze dat moeten melden, komt het bij ons op een lijst en dan stemt de uitvoerder af hè wat er nodig is. En dan zorgen we dat er altijd. Nou ja, een een banen korrel is waar over gereden kan worden, dus dat ten alle tijden van verhuizingen door kunnen gaan. Dus dan moeten we iets van aanpassingen maken, Maar dat ja eigenlijk is er altijd wel heel veel mogelijk is in mijn ervaring.

0:35:41.920 --> 0:35:47.90 I;Hé en stel een opdrachtgever heeft zo'n verhuizing niet in zijn contract staan, zouden jullie daar dan als aannemer nog steeds rekening mee houden?

0:35:58.310 --> 0:36:12.960 OM6: Ja dan zal het snel misschien ook wel In de afstemming zijn met de opdrachtgever waarin verschillende contractvormen wordt het misschien meer werk, maar heel vaak is dat natuurlijk wel het geval. VtW hè? Verzoek tot wijziging? Ja, We gaan niet zomaar iets zomaar vrijwilliger doen. Maar ja, bij zo een project was dat echt wel bij. Dat was allemaal renovatie van riolering. Ja, Dat is allemaal in woonwijken en dat wordt tot aan huis huizen. Aansluiting wordt het helemaal opgehaald. Als iemand verhuist, ja, dat moet gewoon wel door kunnen gaan. Dat kunnen we niet ontzeggen of zo, dus.

0:36:36.10 --> 0:36:39.320 I: Ja echt die bereikbaarheid om dat voornamelijk?

0:36:40.20 --> 0:36:55.310 OM6: Ja vaak is dat ja, vaak is dat wel altijd belangrijkste bereikbaarheid, toegankelijkheid en tandarts. Die heeft altijd vaak een parkeerplek voor de deur voor spoed. Nou ja, hè? Invalide parkeerplekken, dat zijn echt dingen, daar moeten we altijd rekening mee houden. En ja toch ook ? Hulpdiensten moeten ook altijd overal bij kunnen komen, dus soms is wordt er dan onderscheid gemaakt in prio een dat er dan nou ja afstemming over vindt en Dat is eigenlijk bij elk project dat er altijd. Overleggen zijn met nood en hulpdienst, dus Dat is eigenlijk ook gewoon een eis bij eigenlijk wel. Ook projecten heel vaak die behalve BLVC plannen. Ik weet niet of je dat kent van je studie?

0:37:23.290 --> 0:37:24.930 I; BLVC zei je? Ja, dat ken ik wel.

0:37:25.170 --> 0:37:38.900 OM6; Ja bij BLVC oh ja ja Het is. Ja Dat is Natuurlijk wet en regelgeving in Amsterdam, Maar dat zie je nu ook steeds meer dat het eigenlijk overal wel wordt gebruikt ter toetsing dus dan moet je dat ook borgen Natuurlijk.

0:37:47.240 --> 0:37:50.310 I: Kun je mij vertellen over uitdagingen die je misschien wel bent tegen gekomen bij het implementeren van publieke participatie in eerdere projecten en hoe je daarmee om bent gegaan.

0:38:4.20 --> 0:38:7.80 OM6: Nou, wat ik al zei is dat ik daar dus niet heel veel ervaring nog mee heb. Dus Ik kan Misschien wel wat meer toespitsen op überhaupt, gewoon communicatie breed.

0:38:18.60 --> 0:38:20.170 I; Dat, dat valt er vind ik er ook wel ook onder vallen.

0:38:20.320 --> 0:38:21.380 OM6: Oké mooi. Even kijken hoor uitdagingen. Ja uitdaging is, toch? De meeste uitdagingen zitten toch wel altijd in heel veel weerstand, dus we hebben bij, Ik heb bij een project heb ik heel veel vertraging opgelopen omdat ze er financieel aannemer opdrachtgever er niet uitkwamen. Dus dan heeft het werk heel erg lang stil gelegen. En als er dan al een broos draagvlak is en daarnaast de omgeving helemaal tegen een bepaald project is, dan heb je al heel veel tegenstanders en die weerstand, die ga je ook niet meer om omturnen. Dat is dan gewoon in een bepaalde gemeente. Is dat zo? Ja, hoe ga je daarmee om? Dus Dat is echt best wel een uitdaging. Hoe krijg je dan ontevreden bewoners die allemaal hele gedetailleerde vragen hebben van ruimtelijke plannen die al jaren geleden zijn bedacht? En waarin wij maar een opdracht krijgen van een gedeelte, dan krijg je allemaal vragen van bewoners van ja, maar wat gebeurt er met die fietsbrug? Ja, Dat is niet ons werk. Ja, Maar dat moeten jullie toch? Nee, want wij gaan het als aannemer niet uit, dan moet je echt bij de gemeente zijn en dan voel je ook. Nou heel erg die weerstand dat je dan heel erg. Ja, jij staat aan de lat voor een gedeelte, maar je voelt je ook heel erg. Nou ja, deels verantwoordelijk voor hè? Ook voor klachten die naar de gemeente komen, Maar dat is dus best wel die scheidingslijn is soms best wel lastig en Je moet dan ook zelf heel goed op de hoogte zijn van je eigen werk. Wil je weten wat je wel en niet kan beantwoorden? Dus Ik denk dat dat wel.

0:40:3.60 --> 0:40:4.200 I: Een mooi voorbeeld, ja! Ja oké, dat waren voor mij de vragen over de huidige situatie.

0:40:18.950 --> 0:40:19.560 OM6: Helemaal goed.

0:40:19.630 --> 0:40:21.200 I; Ook mijn eerste vraag? Zou je mijn hoofdlijnen kunnen aangeven wat je weet van de nieuwe Omgevingswet en? Want het doel zou zijn van deze nieuwe wet.

0:40:30.520 --> 0:40:32.810 OM6: Wat weet ik allemaal van de Omgevingswet? Ja, Dat is een brede vraag. En ook best ingewikkeld Natuurlijk, Maar ik weet dat de nieuwe Omgevingswet Natuurlijk al heel lang ingediend zou worden en dat het elke keer is uitgesteld. En nou ja, dat hij nu sinds 1 januari 2024 is ingesteld, maar eigenlijk zeggen wij klaar voor de start, maar Hij is nog lang niet af binnen boom. Dus ja, eigenlijk is het aan alle gemeenten en alle beleidsvoerders en ook aan de aannemers die vergunningen moeten indienen van. Er is een nieuw DSO, hè, dat het digitaal. Stelsel omgeving ja.

0:41:26.900 --> 0:41:29.560 I; Je zegt het goed, hoor die digitaal stelsel omgevingen.

0:41:29.630 --> 0:42:4.470 OM6: Ja en daarin kan je alle aanvragen indienen, maar alles is nog in wording en het staat wel, maar hé, alle gemeenten krijgen volgens mij nu 10 jaar de tijd om alles goed te hebben staan en alles door te voeren. Dus ja, Dat is eigenlijk een beetje hoog over wat ik weet van de Omgevingswet en nou ja, dat er heel veel Natuurlijk aan wetten ook is gebundeld, waardoor we veel minder wetten hebben, dus Dat is Natuurlijk eigenlijk overzichtelijk en ze hebben ook beloofd dat het overzichtelijker, eenvoudiger en makkelijker wordt. Dat nou ja blijkt In de praktijk dus nog helemaal niet Omdat het nog eigenlijk op lossen schroeven staat. En, nou ja, ze hebben Natuurlijk alles nou eigenlijk voornamelijk ook losgekoppeld, hè, waarin je voorheen even vergunning aanvraag. Heb je nu allerlei activiteiten waar je het dan op aanvragen?

0:42:25.810 --> 0:42:27.310 I: En wat denk je wat het doel of? Wat het doel is van deze nieuwe wet?

0:42:31.470 --> 0:42:51.870 OM6: Ja het doel is dus volgens mij ook wat ik net al zei dat ze het eenvoudiger, beter en simpeler willen maken, Maar dat heeft gewoon wel echt tijd nodig. Als je ook al ziet hoe lang het heeft geduurd voordat het eindelijk is ingevoerd. Ja, gaat het nu een tijd duren dat iedereen ja, deze, we hebben makkelijker simpel beter gaat maken.

0:42:57.900 --> 0:43:1.270 I; Dat is altijd weer nieuwe, nieuwe is altijd natuurlijk even uitzoeken.

0:43:1.920 --> 0:43:9.560 OM6: Precies, dus ja, Ik ben benieuwd. Ik hoor nog wel heel veel onwetendheid, maar ja, Dat is met veranderingen ook wel snel zo dat gaat gepaard.

0:43:11.720 --> 0:43:14.620 I: En, en hoe heb jij jezelf voorbereid op de nieuwe Omgevingswet, de komst daarvan.

0:43:18.160 --> 0:43:21.670 OM6: Nou ons omgevingsteam, We hebben een afdeling Omgevingsmanagement, vergunning en ecologie, dus Wij hebben eigenlijk onze eigen vergunnings specialisten in dienst waar we heel veel mee schakelen. Dus daarin ja zijn we eigenlijk klaargestoomd met allerlei presentaties. Wat gaat er veranderen en zijn we op de hoogte gebracht? En nou ja, zo hebben dan nu ook een pagina die gelanceerd is waar alles op staat, dus ja, Wij zijn er als team ook wel voor aan de lat om daar iedereen over te informeren. Wat wat Er is veranderd en waar je op moet letten en welke wetten zijn vervallen? Welke wetten er nu voor In de plaats zijn gekomen en andere benamingen dat soort zaken?

0:44:12.760 --> 0:44:16.190 I: Is publieke participatie meer naar de voorgrond gekomen door deze nieuwe wet.

0:44:18.900 --> 0:44:19.260 OM6: Dit vind ik lastig om te zeggen.

0:44:24.870 --> 0:44:28.890 i; Denk je dat het meer naar de voorgrond gaat komen daardoor of.

0:44:29.640 --> 0:44:31.760 OM6: Volgens mij gaat het meer een rol spelen. Maar ik moet zeggen dat ik dat niet helemaal, maar volgens mij was het wel dat publieke participatie nu anders wordt ingestoken met de nieuwe Omgevingswet. Dat het juist belangrijker gaat worden.

0:44:47.860 --> 0:44:49.870 I; Ja, Het is een nieuwe pijler erbij.

0:44:50.70 --> 0:44:51.950 OM6: Ja ja precies ja. Dus daar willen we wel in de toekomst meer mee te maken gaan hebben. Dat is wel inderdaad nu zo vraagt staat me wel iets van bij.

0:45:1.130 --> 0:45:4.630 I: Ja en je zegt net ja, deels eenvoudig beter simpeler. Is dat, denk je de ook de impact die deze nieuwe Omgevingswet gaat hebben of denk je dat er nog andere impacten van zijn?

0:45:22.510 --> 0:45:24.170 OM6: Nou, Het gaat denk ik ook wel veel vertraging oplopen, dat je Natuurlijk deels nog vanuit het oude vanuit de oude wetgeving bezig bent. Ook Misschien juist heel verwarrend juist dat het niet zo is van hé, We gaan over en dan is de oude gewoon vervallen en een nieuwe is nieuw. Nee, want alles wat in de oude wet en regelgeving is aangevraagd blijft nog oud en alles na 1 januari is nieuw, dus je hebt ook nu Natuurlijk nu dubbel op de combinatie dat Je moet switchen van wat is ook weer oud. Wat is nieuw? Oh, deze is in de oude wabo aangevraagd, dus die is nog van de oude procedure, Maar we zitten ook in een soort transitie naar een nieuwe rand, hè? Dus dat maakt het Misschien ook juist heel verwarrend dat je nog met je ene voet in het auw staat. En ja, Dat is altijd Natuurlijk wel met wet en regelgeving maar dan is het eigenlijk dubbel werk.

0:46:11.710 --> 0:46:13.60 I; Als er een overdrachtsperiode.

0:46:16.430 --> 0:46:25.800 OM6: ja, dat je dus van beide af moet weten, dus niet dat je nu kan zeggen. Nou, Laten we gewoon focussen op het nieuwe nee, want je houdt nog wet en regelgeving vanuit het oude. Dat is niet zomaar in een dag weg.

0:46:34.880 --> 0:46:39.230 I: Merk je verschil in de wens vanuit de opdrachtgever omtrent publieke participatie sinds de nieuwe wet er is of niet mee te maken gehad?

0:46:44.440 --> 0:46:45.600 OM6: Dat is echt nog te kort dag. Het wordt nog niet. Ik heb wel wat tenders al voorbij zien komen, Maar ik heb dat nog niet specifiek. Nou, het verschil heb ik nog niet gezien. Denk ook dat dat soort dingen wel eventjes duurt voordat het allemaal al ook toegepast wordt in uitvragen ja. Tenders liggen natuurlijk ook al lang ter voorbereidingsdag. Vagen tijden, dus Ik denk dat het nog wel even gaat duren.

0:47:16.830 --> 0:47:17.990 I: Ik kan me ook niet zomaar.

0:47:21.40 --> 0:47:24.760 OM6: Maar Als we even een aanneme, Maar ik denk dat het nog wel eventjes duurt voordat we dat even helemaal terug gaan zien.

0:47:26.160 --> 0:47:29.970 I; Oké en bij wie ligt de verantwoordelijkheid voor publieke participatie ligt dat bij de vergunning aanvrager, de initiator?

0:47:43.820 --> 0:47:49.290 OM6: Net denk ik hoe je het afspreekt en wat er in het contract over wordt aangegeven. En welke contractvorm je hebt? Dat maakt het Natuurlijk ook uit, denk ik. Als je in een bouwteam hebt, dan ga je Natuurlijk Samen met dat dan geveer kijken van hé, wie doet wat? En wie staat waarvoor aan de lat? Ik denk dat dat wel Als je het per contractvorm ligt, dat anders.

0:48:21.40 --> 0:48:27.170 I; Dit is mijn laatste vraag dan eens in welke projectfase kan jij je als omgevingsmanager bezighouden met publieke participatie.

0:48:41.950 --> 0:48:57.260 OM6: Ja, Ik denk dan wel het meest In de voorbereidingsfase en In de uitvoeringsfase, want dan ben je daar ook echt daadwerkelijk mee bezig. En In de tender fase ben je Natuurlijk wat meer aan het bedenken hoe je het zou doen, dus dan ben je het niet letterlijk aan het uitvoeren. En In de voorbereidingsfase ga je Natuurlijk ook al bij wijze van keukentafel gesprekken voeren met belangrijke stakeholders. Wat je in het plan hebt opgeschreven en dan ga je dat ook daadwerkelijk doen en In de realisatie uitvoering ga je Natuurlijk ook zo je lijstje af wat je hebt beloofd of wat je hebt bedacht.

0:49:21.880 --> 0:49:41.770 I: Oké en dan mijn laatste vraag en Dat is eigenlijk vooral een vraag die ik leuk vind om te stellen en Dat is een beetje de ideale ideale wereld. Wat voor jou voor het ideale publieke participatieproces zijn? Dus welke informatie wil je hebben? Hoe wil je Mensen betrekken? Wanneer wil je zelf betrokken worden?

0:49:45.500 --> 0:49:59.20 OM6: Nou, Ik denk ideaal is dat je echt op maat gaat kijken naar wat nodig is Omdat elke omgeving zo anders is. We hebben zo een dichtbevolkt land en ja, in ons land is omgevingsmanagement Natuurlijk ook heel belangrijk. Dus Ik denk dat dat echt ook de toekomst wordt. Juist doordat we ook veel meer gaan digitaliseren met alle trends en ontwikkelingen die gaan komen met EII. Ja, is denk ik juist het op maat en persoonlijke het meest belangrijke, dus Ik denk dat je daar echt wel. Ja, het het meest ideale participatieproces op neer kan zetten, dat je dus ook kan kijken van hé als er doelgroep niet zo betrokken is. Nou laat het lekker dan via i lopen en doe via een digitale bewonersbrief die ergens te downloaden valt. Het grote merendeel bereiken en ga je dan vooral heel erg focussen op een paar belangrijke stakeholders waar je heel nauw persoonlijk contact mee hebt waar je echt een relatie mee gaat opbouwen. Een duurzame relatie voor de toekomst dat Ik denk dat dat wel. Ja, het ideale plaatje zou zijn Als je dat. Nou ja, heel, heel goed bekijkt en dat zo op die manier.

0:50:55.310 --> 0:50:57.720 I; Je tijd en communicatie gewoon beter verdelen eigenlijk of efficiënter?

0:51:0.500 --> 0:51:16.350 OM6: Ja dat heel efficiënt inzetten. Ja, je kan ook vragen waar de behoefte ligt, want Als je zelf alles invult, dan ga je straks Misschien voor doelgroepen

maatregelen bedenken. Die is helemaal niet willen, dus bij sommige tanden fase hebben wij ook bij scholen gevraagd van joh, hebben jullie? Behoeft en hebben jullie ruimte in jullie lesrooster voor als wij werkzaamheden uitvoeren voor nou ja, dat wij langskomen en hè? Veiligheidsmessen organiseren. Dat neemt een dag in beslag. En ik heb ook wel gehad dat de scholen dat dan wilde en vervolgens pasten het niet. En dan doen we het uiteindelijk niet in de uitvoering, dus je kan ook dingen opschrijven die je belooft en die uiteindelijk niet uitvoerbaar zijn in in die end dus. Dat ja, Dat is denk ik wel gewoon heel goed. Die behoeftes ophalen en daar daar op inspelen. En Dat is denk ik ook wel. Die omgevingssensitiviteit die je echt probeert als omgevingsmanager naar voren te halen van wat speelt er nou en ga daar ook daadwerkelijk naartoe en Ray proof en zie wat er om je heen gebeurt, dat ga je niet via Google Maps ervaren s toch anders.

0:52:11.750 --> 0:52:16.590 I: Ik heb al mijn vragen gesteld die ik wilde. Kijk, loop ik nog even heel snel doorheen.

0:52:18.910 --> 0:52:19.650 OM6: Mooi zo.

0:52:32.940 --> 0:52:50.690 I: Nou, ik heb nog een vraag die bij mij niet heb gesteld, wordt er anders omgegaan met publieke participatie vanuit de opdrachtnemer op het moment dat je bezig bent, dus met een traditioneel contract, dus meer aan werk en een UAV-GC, dus dat het ontwerp er nog voor een deel bij zit.

0:52:51.910 --> 0:52:53.580 OM6: Nou nog even een keer de hele vraag.

0:52:55.210 --> 0:52:56.790 I: Wordt er anders omgegaan met publieke participatie vanuit de opdracht nemer op moment dat je bezig bent met dus of een traditioneel contract, dus een raamwerk, en een UAV-GC contract waarbij je dus nog een deel van het ontwerp kan doen?

0:53:13.120 --> 0:53:14.890 OM6; Ja, ik denk dat daar wel echt een verschil in zit. Want als echt alles afgeprijsd is, dan weet je ook precies wat. Wat Je moet doen en alles wordt het echt meer werk en en en dan pas ga je extra dingen doen Als het echt gevraagd wordt of Als het een noodzaak Er is. Ik denk dus Als je nog bezig bent dat er dan Misschien juist veel meer ontstaat en dat je zegt Van hé, dan kan je nog veel meer inbrengen, dan zeggen van hé, wij zien dit zo. Dit is onze ervaring op dit dit op andere projecten zullen we dit op deze manier doen en dan is er nog veel meer mogelijk, denk ik vanuit de aannemer, Omdat de tweaken om dat anders te doen, dan Als het allemaal al vastgelegd is, want dan doe je het gewoon volgens contract en alles is afgeprijsd. En dan is er ook gewoon geen bewegingsruimte meer, totdat het echt shit hits the fan en Je moet echt iets oplossen, dan zie je Natuurlijk wel de VZWS en meer werk, Maar dat is echt puur wat meer oplossingsgericht als het gebeurt?

0:54:20.20 --> 0:54:20.870 I: Valt dit dan uberhaupt te prijzen, zeg maar eigenlijk zo'n om hoe je met omgeving omgaat?

0:54:29.170 --> 0:54:39.250 OM6: Ja dan moeten we wel, dat moeten we wel voor ramen? Ja, dat moeten we financieel ook inzichtelijk maken, dus ik maak ook financiële ja in financiële inzichten omtrent ja van financieel overzicht omgevingsmanagement. Dus dan ga ik ook bijvoorbeeld in een bouwteam. Ja, eerst hebben een bouwteamovereenkomst. Vervolgens moeten we alles in een bestek allemaal neerzetten, alles begroten en dan moet de opdracht ons de opdracht verlenen. Opdrachtgever de opdracht verlenen, die moet letterlijk zeggen van joh, We zijn akkoord met de prijs en dan krijgen we realisatie overeenkomst, dus We moeten alles in opgenomen worden, dus dan gaan we ook echt zo. Voorlichting bij scholen, als we dat bij 4 scholen willen doen. Nou dat kost zoveel geld. Ik ga alle verspreidingsgebieden van alle faseringen van de uitvoering ga ik allemaal in kaart brengen. Hoeveel brieven gaan we precies versturen en dan? Nou ja, prijs ik af dat we zoveel 400 brieven in fase 1000 daar nou ja, en dan per fase en sub fases noteren we dat allemaal.

0:55:34.660 --> 0:55:36.100 I; Heel gedetailleerd eigenlijk wel.

0:55:34.580 --> 0:55:57.660 OM6: En dan kunnen we dat die middelen ja, heel gedetailleerd. Ja, en ook bijvoorbeeld de bouw app, hé, daar hebben we de jaarlijkse contracten mee, is maandelijks opzegbaar. Kunnen we gewoon precies aangeven dat kost zoveel geld maandelijks. En dan kunnen we zeggen, nou, de werkzaamheden lopen tot zo op tot die maand, dus dat kost ook zoveel. En nou ja, je weet precies wat je aan communicatiemiddelen inzet, dus dan kan je dat gewoon kan je dat afprijzen?

OM8

00:04:15 Interviewer: Dat is goed genoeg oké, dat waren mijn algemene vragen over jou. Dan begaan we beginnen met wat doe je nu, en daarin is mijn eerste vraag: wat is voor jou op hoofdlijn de publieke participatie?

00:04:35 OM8: Oké, wat doe ik nu? Ik? Ik heb eigenlijk nu twee, drie-projecten lopen, één in uitvoering. Dat is hiernaast op de machine weg in Aalsmeer. Integraal werk met beton en GWW in een druk omgeving tussen in het studiegebied en woonwijken in een omgeving die altijd moet doorgaan in mobiliteit. Dus we werken in heel veel faseringen en puzzelstukjes van links naar rechts en voor naar achter. Nou, dat maakt juist eigenlijk ook het werk leuk. Daarnaast doe ik nog werken in tenderfase dus proberen het werk binnen te halen voor in aanbesteding. En ik heb nog een werk dat is in de aanbesteding, zeg maar een soort van al gebouwd al afgerond, maar dat moet nog worden opgeleverd en daarvoor moeten we het een keer testen en daarvoor zijn ook vergunningen en communicatie en dingen nodig.

00:05:34 Interviewer: Oké.

00:05:34 OM8: Ja, dat is van alles wat.

00:05:36 Interviewer: Ja, elk proces ben je eigenlijk bij betrokken.

00:05:39 OM8: Ja.

00:05:39 Interviewer: Ja, en wat is voor jou dan? Publieke participatie in het algemeen?

00:05:47 OM8: Iets wat nu nog niet gebeurt, met de aannemer eigenlijk, zeg maar, want het betrekken van de stakeholders in het proces van ontwerp is meer iets wat nu door de opdrachtgever gebeurt. Ik denk ook wel dat dat het is ontstaan omdat opdrachtgever door een ingenieursbureau iets laat ontwerpen en het dan met gebrekkige communicatie opeens op tafel gehoord bij een bewonersavond mensen hebben daar moeite mee, maar eigenlijk is het moment van inspraak al voorbij, want de omgevingsvergunningen of de bestemmingsplannen zijn al gemaakt en stakeholders voelen zich gepasseerd. Nu, met die nieuwe omgevingswet proberen ze steeds meer invloed te geven op hun omgeving en daarbij te betrekken. Maar als een aannemer natuurlijk op hetzelfde moment aanhaakt zoals in het verleden, dan is er weinig ruimte meer om het ontwerp aan te passen, want dan is het al klaar. Dus ik weet ik weet niet of je ziet steeds meer bouwteams in een bouwteam start je eerder in het proces gezamenlijk met opdrachtgever en is er ruimte in het contract om nog een wijziging door te voeren. Dus ik denk dat die contractvorm in combinatie met participatie op zich wel kans heeft om daar invulling aan te geven. Alleen dat is nog heel vers elkaar, bijna nog niet gedaan, zeg maar ja.

00:07:40 Interviewer: En hoe wordt de publieke participatie dan gezien door de opdrachtnemer.

00:07:46 OM8: Ja, wordt het gezien? Kijk, uiteindelijk is het wel natuurlijk iets wat vanuit de opdrachtgever moet worden geïnitieerd in een contractvorm als het niet ergens een ruimte krijgen, gaat het niet gebeuren.

00:08:03 Interviewer: Ja.

00:08:03 OM8: En bij een aanbesteding kijk, als je natuurlijk een aanbesteding doet op een contract, dat is het heel simpel: de laagste prijs krijgen, krijgt het werk, dan zit er weinig creativiteit in. Het is het is net als een noemde een snackbar. Lijst er staat op: een patatje kost zoveel en dan krijg je dat weer een sausje bij. Prima kost extra. Nou, volgende stap, uur vergen die zijn er al. dus dan, dan wordt de aannemer al meer gevraagd van maken een ontwerp dat voldoet aan de Eisen van, maar die kaders zijn bepaald. Dus je hebt een heel helder contract. En dan gaan iets ontwerpen binnen die casus maar bij participatie is nog helemaal in dat kader nog niet helder dat kader. We zouden moeten worden geschept door de participanten nou ja, daarom is het ook lastig, natuurlijk om een van tevoren een concurrerende prijs, aanbidding neer te leggen die sluit op een kader die nog niet is vastgesteld. Dus ja, daarom denk ik dat zo'n bouwteam dan daar beter op aansluiten.

00:09:07 Interviewer: En als we kijken naar de participatieladder oké, Pak hem daar ook altijd even bij. Dit is de participatieladder en die is door mevrouw Arnstein 50 jaar geleden op de wereld gezet en die geeft verschillende niveaus van participatie aan. dus die eerste twee therapieën manipulatie non-participatie gebeurt eigenlijk heel weinig in Nederland gaan we vooral om de informing, consultancy, placeation zijn redelijk hetzelfde, je kan overleggen maar uiteindelijk heeft de opdrachtgever in dit geval toch de doorslaggevende.

00:09:52 OM8: Dat gebeurt nu en eigenlijk met de misleiding dat er informatieavonden worden gehouden waarin mensen met een verwachting komen van oh. Leuk, ik mag meedenken een einde van de avond is bedankt voor uw komst en we gaan het lekker zo maken. Of meestal nog erger, met de liggen klap blokken waar mensen hun ideeën op kunnen schrijven. En vervolgens wordt er niks mee gedaan. Of het wordt niet teruggekoppeld en dan wordt gewoon gedaan wat er in de tekening staat. En dat is eigenlijk nog erger, want dan hebben de mensen het gevoel dat ze worden uitgenodigd om mee te denken, en er wordt gewoon niks mee gedaan.

00:10:26 Interviewer: Ja, dan kom je wel weer bij deze twee terecht. Eigenlijk doen alsof en dan uiteindelijk toch niet.

00:10:32 OM8: De onder hebben bij mij wel de soort van ondertoon dat je het bewust misbruikt. Ik denk dat het gemeentes het gewoon ja, ja, uit goede, goede intentie denken, van we betrekken ze, maar betrekken is dat je ook iets mag doen en anders met je gewoon zeggen: het is een informatieavond je krijgt alleen maar te horen wat we gaan doen, je hebt nul inspraak en maar zo hard durft het van tevoren niet te zeggen. Dus dan wordt wat mooier ingepakt maar dat schept verwachtingen. Die verwachting wordt niet nagekomen en dan gaat het niks. Dus

inderdaad, het is maar heel, heel minimaal dat er echt nog ruimte is om een ontwerp aan te passen.

00:11:12 Interviewer: Want waar zou je zeggen dat de opdrachtnemer zit?

00:11:19 OM8: Deze kan overal zitten, was afhankelijk van waar die door opdrachtgever in wordt gevraagd mee te denken. Je kan het als opdrachtnemer niet alleen doen. Aan elke wens zit een prijskaartje en tijd en geld en dat moet ergens weer bekostigd worden. Dus of we moeten contractvorm zijn die die ruimte biedt, maar in een bouwteam zou dat, denk ik, dan kunnen. Ik weet niet of een andere contractvormen zijn die dat bieden.

00:11:50 Interviewer: En als we kijken naar in de realisatiefase waar zou je dan zitten? Dus je bent bezig met de uitvoering van het werk.

00:11:57 OM8: Ja, dus dan is alles wel bepaald wat we gaan maken. Ja, nou ja, het enige wat dan is bouwcommunicatie dus dat je mensen wel goed betreft in planning, minder bereikbaarheid laagdrempelige informatievoorziening dat ze weten waar ze heen kunnen met hun vragen. Maar het is meer meenemen in wat er gaat gebeuren dan dat ze nog invloed hebben op wat er gaat gebeuren.

00:12:31 Interviewer: En vind je dat dan niet ook al participatie, want die ladder laat verschillende niveaus zien en daarin staat bijvoorbeeld informeren en maar zat informeren bijvoorbeeld ook bij? En helemaal bovenin zat eigenlijk co creatie hoort informeren dan niet ook al bij publieke participatie? Of.

00:12:56 OM8: Ben je wel, maar wat lager op een ladder dan? Maar wat is het voor jou? Participeren hoe zie jij dat?

00:13:04 Interviewer: Ik zie het nu als dat je met elkaars belangen rekening houdt en of dat dat nou een muur, geel of roze verf is, wat je op het einde nog kan bepalen, maar bijvoorbeeld in de realisatie rekening mee houden dat iemand altijd zijn huis moet bereiken, vind ik ook al een stukje meedenken met elkaar.

00:13:34 OM8: Mm hmm.

00:13:35 Interviewer: Dus ik vind het niet per se alleen op ontwerp niveau zitten, maar gewoon het hele uitvoeringswijze.

00:13:44 OM8: Maar goed dat je dat erbij benoemt want die bereikbaarheid en die kleur, daar kunnen we nog over praten. Dat, dat is de ruimte die we hebben. Maar of die muren komt, of dat het een hekwerk is of een tunnelbak ja, daar zie ik meer, zeg maar aar zit het problemen met de opdrachtgever.

00:14:01 Interviewer: Ik heb nog maar een bepaald framework zeg maar ja, randvoorwaarden waar je binnen nog wel dingen kan doen, maar hoeveel is dan de vraag noemt dus ja, wat jij net

zegt, zo'n planning, bereikbaarheid bouwcommunicatie ja, dat zie ik daar ook al een deel van, want je bent wel bezig met belanghebbende, stakeholders omgeving.

00:14:29 OM8: Klopt, maar is dat participeren of is dat gewoon een goeie communicatie? Elkaar meenemen?

00:14:33 Interviewer: Dat is de vraag wat ik, waar ik mee bezig ben.

00:14:36 OM8: Kijk, het is, er zijn, er zijn ook projecten waar dat niet gebeurt. Zeg maar dat mensen gewoon echt totaal niet weten waarom de straat opgebroken, wat ze gaan doen, hoe lang het duurt, verrast zijn. Dat is echt niveau nul, zeg maar ja, dus wat ik net zegt, dat is al sowieso goed meenemen. Maar echt participeren ja, er zijn voorbeelden van dat dat dat inderdaad bewoners, al hebben ze een nieuwe plein of een nieuwe straat in brainstormsessies bij elkaar worden geroepen en dat ze dus met stickers weet ik wat voor creatieve ideeën mogen bepalen hoe hun straat eruit komt te zien. Wil je meer groen, meer water, wil je meer parkeren, we kunnen alles tegelijk, moet een keuze maken, beetje meeste stemmen gelden en ja, zoiets ja, dat zie ik meer als. Nou, dat is co-creatie eigenlijk dat dat is het hoge niveau van Participeren en dan heb je mensen of gelukkig gemaakt, omdat ze hebben gekregen wat ze heel graag willen. Of je hebt ze een goede uitleg kunnen geven waarom hun idee niet-uitvoerbaar is. En dan kunnen ze het er ook vrede mee hebben. Hebben ze daar begrip voor, begrip voor? Hebben jullie wel goed gesprek gehad en dan zijn ze misschien tevreden met het niet gewenste resultaat. Maar nou snappen dat het dat geworden is.

00:15:58 Interviewer: Ja, het is duidelijk.

00:16:00 OM8: Ja.

00:16:01 Interviewer: Oké, dan ga ik door naar het volgende gedeelte. Je hebt UAV 2012 twee contract waar ik een heel groot onderscheid tussen ga maken. UAV 2012, al gewoon dat raamwerk dat is die snackbar lijst waar je het net over had en UAV-GC, en daar is dus wat meer speelruimte nog. En nog een deel van het ontwerp zit daar vaak bij. Wat wordt er vanuit de opdrachtgever van jullie als opdrachtnemer verwacht omtrent publieke participatie bij een UAV-GC?

00:16:44 OM8: Ja, weet je die omgevingswet die is pas januari ingetreden we zijn nu net in april. Ik had eerst de verwachting dat er een hele grote verandering zou komen met een jaar wissel, maar ze hebben zichzelf zeven jaar de tijd gegeven om het echt te doen. Ja, op de eerste drie maanden hebben we eigenlijk niks van gemerkt. Of vooral hebben gemerkt, is dat er ontzettend veel projecten met spoed zijn behandeld voor de jaarwisseling, waardoor die alvast uit angst van oh. Er gaat veel veranderen, dus laten we die vooral naar voren trekken en daardoor is eventjes een luwt ontstaan, zeg maar na de Jawel dus ja, echt projecten met waarin participatie nu op een hoge podium staat, heb ik nog niet meegemaakt.

00:17:34 Interviewer: En als je kijkt naar, als je kijkt naar een UAV en een UAV-GC, merk je daarin verschil in wensen als het gaat om publieke participatie, en wat zijn?

00:17:53 OM8: Verschillende participatie. Het aandeel omgevingsmanagement is veel groter, dat sowieso daarin zit automatisch een stakeholder aan wie ze maken en belangen matrix opstellen. Kijken, hoe gaan we met welke partij communiceren en die het vierde kwadrant zitten? Dan gaan we dus echt mee om tafel om planning, hinder, enzovoort met elkaar af te stemmen. Dus dat ligt op een veel hoger niveau dan bij een RAW, dat is in principe altijd zo. Ik weet niet hoezeer in hoeverre de omgevingswet dan. Dan moet die contractvorm al meer ruimte daar moeten zegen.

00:18:40 Interviewer: Ja, dat is eigenlijk nog te vroeg om te bepalen wat dat gaat doen.

00:18:43 OM8: Ja, dus mensen worden al veel meer betrokken vanuit de aannemer, in een UAV-GC. Absoluut, alleen wordt dat nog meer met de omgevingswet de bedoeling is van wel, maar het ligt ook aan een klant hoeveel ruimte die daarvoor geeft.

00:18:59 Interviewer: Ja, dat zou ik nog wel wat tijd kosten voordat.

00:19:03 OM8: Ergens is het natuurlijk wel aan de klant opgelegd dat ie dat moet gaan doen. Maar ja, misschien, het begint je daarover zeven jaar pas mee, zeg maar wacht die macht die maximaal en dan gaat ie dan bewegen. Ben benieuwd. Het lijkt me op zich wel leuk om ook in dat deel van voor het proces, dat is meer naar voren, dat is eerder in het proces. Als wij een ontwerp klaar hebben, gaan we beginnen. Nu is het tussen aanbestedingen ontwerp klaar komt. Dat kan enorm veel tijd kosten, al die brainstorm sessies en terugkomt brengen en weer aanpassen en weer communiceren. En daar kan je veel tijd gaan kosten. En je kan pas die vergunning aanvragen als het klaar is, dus je kan dat vergunning trek gaat daarna pas lopen. Dus volgens mij gaat het allemaal veel langer duren of die aannemer komt dan eerder in beeld. Wat door die langer betrokken is, dan zou het eigenlijk moeten zijn.

00:19:59 Interviewer: Wat zou je als aannemer kunnen toevoegen in zo'n publiek participatieproces.

00:20:10 OM8: Kijk, als aannemer ken je de maakbaarheid van zaken. Je kunt ook al gauw adviseren welke een, het mooie van een van een leek is, dat die niet geremd is, de enige vorm van kennis, zeg maar, het is een, een bewoner, die die flapt er wat uit en heb geen idee of dat dan echt miljoenen kost of eigenlijk met drie kuub zand ook opgelost is. Dus die flapt er gewoon wat uit. Ik denk dat je als aannemer heel goed kan aanvoelen, sturen van nou dit, dit gaat hem echt niet worden of bestuurder richting iets wat realistisch is. Dan, ja, alleen maar brainstorm sessies die ja, ik weet niet eens dat je realisme denk ik, terugbrengen.

00:20:58 Interviewer: Ja, al eerder eigenlijk wat makkelijker, misschien een schatting kunnen maken van. Zou dit kunnen?

00:21:05 OM8: Ja, of met haalbare voorstellen komen? Of.

00:21:12 Interviewer: Oké.

00:21:14 OM8: En wat misschien? Ja, dat is dan even verder doordenkend dat willen we ze met bruggen bouwen en zo en in principe, als je door Nederland heen rijdt, dan is elk bruggetje uniek. Elk dingetje is weer een architect bij benoemd en is het is weer een brainstorm en hier een special en iedere keer wordt het heel duur, want iedere keer is het uniek. Nou ja, er zijn ook ideeën van; Laten we dingen meer standaardiseren en als je een aannemer natuurlijk eerder betreft die weet wat ie in huis heeft, die weet wat, wat snel kan, wat makkelijk kan. Dus als je die ideeën eerder bij betreft dan krijg je ook die voor die netten, dure ontwerpen die uiteindelijk weer met belastinggeld moeten worden betaald, wij het functioneel gewoon ook heel anders kan. Dus ik denk ook dat het op dat opzicht efficiënter kan.

00:22:11 Interviewer: Ja, dan doen ze heel vaak. Doe dan één, zo'n bijvoorbeeld een viaduct, en dan voor het één opdrachtnemer wint dat. En als het moment dat dat goed gaat, dan heeft ie er nog vier klaarstaan toch, of zo kan die dat doorzetten=

00:22:24 OM8: Ja, dat zou kunnen bij wijze van dat je een bedrijf rotonde hebt of zo ik zeg maar die die soort van als prefab al op de plank ligt, en dat je dan weer een rotonde prima, over twee weken ligt die er, maar we hebben t klaarliggen in plaats van, hoe we gaan dus even kijken wat voor kleurtjes scheurtjes bobbeltjes plantjes dingetjes met deze rotonde willen hebben. Elk dingetje is uniek, zeg maar in de infra en dat.

00:22:53 Interviewer: Oké, en dan, je bent betrokken bij een UAV-GC contract en je zei net al dat je ook wel aan Tenders doet, dus een deel van het ontwerp zit er nog bij en je bent betrokken bij die tenderfase die aanbestedingsfase kun je met mij stappen doorlopen, wat jouw aanpak is, dus hoe kom je aan de informatie van belanghebbende? Hoe geef je dat weer? Hoe bepaal je strategie, wanneer neem je contact op met de omgeving? Ja, ik wil alles weten.

00:23:27 OM8: Nou ja, ook dat is ten eerste afhankelijk van wat de klant toestaat ik zit nou in je werk waarin de klant zegt: van voor aanbesteding mag de aannemer geen contact hebben met buiten. Ja, ik denk teleurstellend, want de klant verwacht wel een plan van aanpak die perfect aansluit op de behoefte van buiten. Mogen alleen niet met ze praten. Nou, dus, we moeten maar gokken wat de mensen willen. Nou, daar begint het al eigenlijk met de mismatch maar als je wel met mekaar kan praten, dan kan je echt navragen van waar. Waar zitten dan die behoeftes en mensen goed in invullen voor een ander? Ik denk ik, ik heb jou gezien, dus ik denk dat jij dat wil, maar dat hoeft helemaal nee te zijn en je komt alleen maar achter als je het gesprek aangaat en die gesprekken zijn vaak verrassend en alleen door met elkaar in gesprek te gaan komt en wederzijds begrip en kun je rekening met elkaar houden. En als het dan een keertje anders loopt, dan is daar ook begrip voor, omdat je al een band hebt opgebouwd. Ja, dus het begint bij de klant die moet toestaan of het wel of niet mag. Zo ja, oké, er moeten ruimte

zijn. Dan begint het inderdaad met goede stakeholder inventarisatie in kaart brengen wat er allemaal zit.

00:24:56 Interviewer: En als je geen contact mag hebben met de omgeving, hoe kom je dan aan je informatie?

00:25:02 OM8: Dan, dan is je inderdaad gewoon. Je kan natuurlijk altijd buiten kijken wat er zit en op Google staat ook heel veel, maar wat de individuele belangen zijn, dat dat is dan een invulling, zeg maar.

00:25:17 Interviewer: Ja, ik weet niet of dat je dat eerder hebt gehad. Heb je wel eens een project gehad waarbij er dan een best wel een participatieproces is geweest, waarin ze veel belangen van stakeholders dan ook meegeven als opdrachtgever van dit zijn de belangrijke rekening.

00:25:31 OM8: Dat gebeurt wel. Rijnland heeft een heel uitgebreid omgevingsmanagementteam die nou ja, voorbij bij het voorgaande project, tien jaar voorafgaand al is begonnen met participatie, onderzoeken waar dat project dan zou moeten plaatsvinden, een, een klankbordgroep heeft opgericht met vertegenwoordiging van elk soort stakeholder daarin, ja, tien jaar lang alles heeft getoetst. Nou, daar kwamen wij als aannemer eigenlijk in, in een gespreid bedje en werden we verwelkomd. Zeg maar van nou fijn dat jullie er zijn, vertel maar hoe je dat gaat doen. Als je maar houdt aan alle randvoorwaarden die we hebben meegeven hele waslijst die al die participanten hebt meegegeven zat in contact, nou dan, dan is het wel een match, zeg, maar dan heeft opdrachtgever het voorwerk gedaan en hebben wij (aannemer) randvoorwaarde om mee door te gaan. Ik geloof dat de enige was die echt zo goed z'n voorwerk heeft gedaan. Meestal wordt dat niet gedaan.

00:26:37 Interviewer: Oké, en dan gaan we door naar de realisatiefase bezig met de uitvoering van hun werk, wat ze doel van de opdrachtnemer in de realisatiefase?

00:26:54 OM8: Doel

00:26:55 Interviewer: Ja.

00:27:00 OM8: Met tevredenheid van opdrachtgever en stakeholders realiseren van het project met het randvoorwaarden die erbij zijn en voor omgevingsmanagement is dat dan ook de conditionering vergunningen, kavels leiding, dat soort dingen.

00:27:20 Interviewer: Ja dus, en wat, wat is jouw doel dan in een project als omgevingsmanager.

00:27:27 OM8: Tevredenheid, hooghouden van omgeving en opdrachtgever. Als die blij zijn, dan komt de rest ook wel goed, en die zijn blij als er invulling wordt gegeven aan nou ja, dat is

heel breed eigenlijk aan de communicatie, planning, fasering minder afstemming en een afspraak. Wat gaan we veel plannen!

00:27:57 Interviewer: En wat doe je met informatie, zoals klachten, complimenten of zorgen die je krijgt tijdens de uitvoeringsfase?

00:28:17 OM8: In behandeling nemen. Zo snel mogelijk op terugkomen, dat kan zijn door te bedanken voor het berichtje of door te vragen naar wat er nou precies bedoeld wordt.

00:28:27 Interviewer: Oké.

00:28:27 OM8: Hoe vaak is het inderdaad gewoon een vraag die beantwoord moet worden, maar het belangrijkste is de mogelijkheid te bieden het kan een telefoon zijn of een mail of een bouw of wat dan ook, maar in ieder geval een mogelijkheid te bieden om korte lijntjes te hebben. Niet dat ze een mail moeten sturen via de gemeente, dan liggen twee weken, dan worden het doorgestuurd en dan komt het bij de hoofdkantoor en dat is verschrikkelijk. Dat mensen gewoon een maand later, dan zijn we eigenlijk al weg en dan pas mijn vrouw een melding gemaakt dat dat werkt. Niet. Nee, kort lijntjes, dat is maar.

00:29:06 Interviewer: Oké, en stel er eens echt een klacht. Kan daar dan nog vaak wat aan gedaan worden, behalve zeggen: excuus, zal dit nog een keer gebeuren?

00:29:23 OM8: Afhankelijk. Ja, niet elke klacht, niet elke klacht is misschien dus elke klacht terecht. Nee, niet elke klacht is terecht en niet aan elke klacht kan iets gedaan worden. Ja, behalve dan excuses maken, maar als dat wel kan, ja, dan doen we dat. Ja, maar dat is dat is wel een situationeel wat je kunt doen als er een keer te vroeg is staat, iemand is wakker geworden. Zeg maar ja kan gebeuren. Misschien was het een keertje nodig voor het werk, zeg maar dus ja, kun je dan zeggen: nou, we gaan voortaan altijd om tien uur beginnen. Dat u lekker kunt doorslapen ja, dat kan niet altijd. Nee, dus maar goed had misschien wel voorkomen kunnen worden in een communicatie dat het geen verrassing is als het vooraf bekend is dat is eigenlijk wat ik naar streef, mensen vooraf op de hoogte brengen wat er komt, ook al is het niet leuk. Maak niet uit. Als je van tevoren weet dat het komt en dat treedt op, dan zijn mensen niet meer verrast en ook minder boos, want ze is ze het al. Ik denk dat je daarmee heel veel klachten voor komt.

00:30:32 Interviewer: En maak je het dan mooier, want het is of zeg je gewoon, dit is het.

00:30:38 OM8: Niet mooi maken dan het is dat valt altijd tegen.

00:30:39 Interviewer: Ja, en wat organiseer je met omgeving, belanghebbende? Om ze bij een project te betrekken verschilt project natuurlijk, maar heb je voorbeelden van dingen die je hebt gedaan?

00:31:05 OM8: Ja, ik vind die bouwapp echt een hele goeie, want die is namelijk heel divers. Dan kun je informatie sturen, informatie ophalen, het kan informatief zijn, het kan een leuk feitje zijn, het kan een poll zijn of een tevredenheid verklaring zijn, maar je bereikt meestal rechtstreeks. Dus dat vind ik echt een heel mooi middel met woorden. Opkomst voor een bewonersavond ja, er zijn al wel een prima, maar je bereikt er veel minder mensen heen. Dat is ook maar één moment. Je kan niet-wekelijks. Kan, week, heb ik ook wel eens gedaan, wekelijks een inloop uur weet je, dit is werk afhankelijk. Bij snelweg, werk ga je geen wekelijks in inlopen uur doen, maar zit je midden in een woonwijk. Dan en elke week pak je een andere straat ben, ja, dan wel. Dat is een beetje afhankelijk van.

00:32:04 Interviewer: Van het werk.

00:32:04 OM8: Je moet kijken wie, wie is je stakeholder wie heeft er last van? En wat is dan een passende vorm van communicatie daarmee en dat en dat verschil, een woonwijk of een industriegebied of een? Ga je op Schiphol staan? Kan je wel een informatieavond houden? Zal dat? Piloten komen niet langs, dus het is weer anders. Elke omgeving vraagt om mijn eigen aanpakken.

00:32:31 Interviewer: Ja, en hoe vaak hou je dan contact met de omgeving, gemiddeld gezien?

00:32:42 OM8: Streef is wekelijks, want dan, want dan blijft het lijntje warm. Als je eens in een maand een berichtje stuurt, of minder, dan zijn mensen die ook wel kwijt, hè.

00:33:01 Interviewer: En hoeveel beïnvloedingsruimte is er nog in de realisatiefase hoeveel kan er nog aangepast worden gedaan?

00:33:15 OM8: We zeggen liefst niet, ja, weet je, Dan kom je weer terug op een stukje communiceren, zeggen wat we doen, wanneer we doen hoe we het doen. Maar eigenlijk willen we vanuit omgeving niet nog veranderen. Verandering houdt in dat misschien ook weer kosten met zich meebrengt en die kosten komen dan weer bij opdrachtgever terecht. Dus op het geven zitten ook niet te wachten op extra kosten. Dus verandering tijdens uitvoering is gewoon heel ongewenst. Nee, dat moet vooraf hebben, heel lange fase, daar, neen we praten, mensen bespreken enzovoort, maar ergens moet je dan gewoon bevroren en dan gaan we dat gaan we maken, dan kijken, meenemen in hoe we dat gaan maken, maar gaan we niet meer veranderen.

00:34:01 Interviewer: En waar? In welke fase zit dan nog het meeste beïnvloedingsruimte voor mij?

00:34:11 OM8: helemaal vooraan

00:34:11 Interviewer: Nee.

00:34:12 OM8: Helemaal begin voorkomt in het SO.

00:34:19 Interviewer: En voor de opdrachtnemer waar zit daar dan nog de meeste ruimte?

00:34:24 OM8: Ik dacht dat we het over of opdrachtnemer hadden.

00:34:27 Interviewer: Echt alleen in het ja, dat waar dan ook verduidelijkt. Zo ja, oké.

00:34:32 OM8: Ja, tenminste ja, als je waar zit, de meeste ruimte. Ja, daar zit de meeste ruimte. En hoe meer richting een DO gaat of een UO gaat, dan wordt die ruimte wordt, wordt steeds minder.

00:34:42 Interviewer: Ja.

00:34:44 OM8: Eigenlijk, in een UO heb je geen ruimte meer en misschien nog een beetje in hoe je het doet.

00:34:53 Interviewer: Ja.

00:34:53 OM8: Eigenlijk niet. Nou, ja, eigenlijk bouw je op het UO bouw je gewoon al je je, je beeld plannen en je omleiding doet dus en je bereikbaarheid en dat wordt daarop gebouwd. Ja, daar zitten misschien heel een beetje nog uitvoering maar eigenlijk is het gewoon irritant als je dan nog wijzigingen komen.

00:35:10 Interviewer: En dan, zeg maar die uitvoeringswijze zijn er ook wel eens bijvoorbeeld routes omgegooid omdat dat toch niet handig was. Nou, bijvoorbeeld, een industriegebouw moet bereikbaar blijven, maar je merkt toch dat het voor die vrachtwagens eigenlijk helemaal niet handig is. Worden er dan nog wel een route omgegooid.

00:35:34 OM8: Ja, omleidingsroutes daar zit dan nog inderdaad de ruimte. Ook dan kost het weer 1000 euro om alle borden die er staan weg te halen, nieuw te bestickeren terug te plaatsen. En het gaat niet vanzelf. Maar daar zit nog ruimte in. Als je merkt dat dat hebben we nu ook wel eens gehad dat dat in vrachtwagens verdwalen in een woonwijk, je denkt van ja, laat het maar zeker, hier heb je best wel veel Oostblok chauffeurs. En als dan daar in het Nederlands staat omleiding Middenweg afgesloten voor klopt, ja, en dan als je dat bordje mist, dan kom je echt in een woonwijk. Dus dat en die vrachtwagens, die rijden tegels eruit en weet je wel, dus het levert echt overlast. Ook dan treffen we in overleg met de gemeente extra maatregelen. Dus ja, daar zit dan nog ruimte voor verandering, maar dat zit er niet in het werk. Het werk gaat gewoon door.

00:36:34 Interviewer: Ja, en heb je misschien voorbeelden van uitdagingen die je bent tegengekomen met het implementeren van publieke participatie en eerdere projecten, en hoe je daarmee bent omgegaan.

00:36:53 OM8: Dat bestaat drie maanden toch?

00:36:56 Interviewer: Ja, maar bijvoorbeeld, je hebt natuurlijk al op een gegeven moment daar loop je al meerdere jaren dat je met belangen van omgeving en dat soort dingen rekening moet houden. Heb je daarin zeg maar echt uitdagingen gehad van mensen die toch elke keer bleven

aankloppen die gerust moet stellen of nou wat je net zegt, dat die vrachtwagenchauffeurs die dan toch in zo'n woonwijk komen, die daar de tegels eruit rijden en daar nog meer werk van komt?

00:37:30 OM8: Zeker heb ik heel veel voorbeelden van, maar is dat participeren of is dat gewoon omgaan met stakeholders die andere inzicht hebben, zeg maar of gewoon dwars zijn of ja?

00:37:42 Interviewer: Ja.

00:37:44 OM8: Ja, rijm je dat aan participeren zeg maar, participeren is gewoon heel simpel. Ik denk ook dat het met participeren niet mogelijk is om 100 procent van iedereen blij te maken. Gaat niet, gaat gewoon niet lukken een aantal mensen zijn, blijven gewoon tegen. Je kan niet iedereen blij maken zijn tegengestelde belangen. Ergens komt de project, omdat er heel veel belangen zijn die iets willen. Maar er zijn altijd een paar mensen die het niet willen. Die houd je, die hebben we altijd gehad en die zullen we ook altijd blijven houden. Dus heeft dat met de participatie te maken. Nou ja, ik denk wel dat je als een gegeven kunt meenemen. Bij participatie hoort dat een aandeel van de participanten wordt teleurgesteld. Dat weet je. Dus je kunt eigenlijk ook gaan bedenken: hoe ga je om met het met de teleurstelling van die groep, want die ga je altijd hebben.

00:38:40 Interviewer: Ja.

00:38:41 OM8: Ja.

00:38:41 Interviewer: Maar hoe ga je om dan met die teleurstelling, want het gaat er toch komen en gaan toch last hebben van die realisatie?

00:38:48 OM8: Ja, klopt, ja, ja, kijk, in zoverre is het al voor aannemer makkelijk. Wij hebben niet bepaald dat daar een viaduct komt. Of een ding komt of wat dan ook komt, weet je wel voelen van de opdracht uit.

00:39:09 Interviewer: Ja.

00:39:10 OM8: Want don't shoot the Messenger heel simpel. Dat is natuurlijk ook één, één onderdeel van iemand die tijdens de realisatie nog aankomt met ik ben tegen dit project, weet je wel. Daarom is het dan ook vaak dat dat die stakeholder wordt beetgepakt door de opdrachtgever, want ik kan er niks mee.

00:39:34 Interviewer: Nee.

00:39:37 OM8: En natuurlijk blijft die dan bij mij terugkomen van ik heb last van de herrie, over trilling of geluid of stof. Of weet je wel, oké, prima hem daarin meenemen, maar eigenlijk is dat iets voor opdrachtgever, want daar kan ik niks mee.

00:39:53 Interviewer: En op het moment dat iemand bijvoorbeeld komt klagen over: nou, ik heb last van geluid, wat zou je daarmee doen?

00:40:04 OM8: Nou ja, we hebben bepaalde kaders weer in m'n mogen werken. Van zeven tot vijf decibellen, enzovoort. Nou, als we daar binnen vallen, dan is het echt. Ja, het spijt me, maar ik kan niet anders. Daarbuiten moeten we een ontheffing aanvragen. Ja, dat, en dan begint het mee met goed communiceren en meenemen, enzovoort. Hele enkele keer is er ook wel eens echt maatwerk geboden aan mensen die dan nachtwerk hebben en dus nou s' nachts werken, overdag slapen. Overdag gaan we dus echt heipalen voor in de Woonkamer erin rammen, weet je wel, ja, dan, maar dat ligt dan ook vaak opdrachtgever, die dan zegt van oké, we gaan daar eventjes een bijzondere oplossing voor bieden, maar dan gaan niet voor hele ik doen.

00:41:00 Interviewer: Nee.

00:41:00 OM8: Ja, dat iss maatwerk.

00:41:14 Interviewer: Ja, ik dacht al wat, wat zie ik daar voorbijkomen maar?

00:41:17 OM8: Nog zes over, ja.

00:41:18 Interviewer: Ja.

00:41:18 OM8: Ja.

00:41:19 Interviewer: Dat kan.

00:41:19 OM8: Begin.

00:41:19 Interviewer: Ja.

00:41:19 OM8: Ja.

00:41:19 Interviewer: Oké, dan gaan we naar een stukje van die omgevingswet ook weer in teruggekomen wat is volgens jou het doel van deze nieuwe omgevingswet.

00:41:43 OM8: Ik denk twee leden. Ik denk dat het verhogen van tevredenheid is van die omgeving en indirect, door het verhogen van die tevredenheid voorkomen van lange inspraakprocedures omdat er ontevredenheid is over het gebrek aan participatie. Dus hij, ja, ik denk dat die twee kanten snijden als het goed wordt uitgevoerd.

00:42:19 Interviewer: En hoe heb jij je voorbereid op de komst van deze nieuwe omgeving zit?

00:42:23 OM8: Nou, ja, dat was haast niet mogelijk. Alle allerlei ingineurbureaus melden mekaar van kom naar info, dag en zoveel was eigenlijk niet te melden, want niemand wist precies hoe het zou gaan. Dus ja, hoe kan je voorbereiden? Ja, het is en beetje verrassingen. Die

verassing is, duurt nog zeven jaar. Zeg maar het is, het is niet. Het was dus helemaal niet een moment en vanaf dan zijn we om. Nee, het was een moment en vanaf dan mogen de gemeentes om en oké, het gaat via één loket. Maar achter dat plaatje van het ene loket zitten gewoon heel veel andere loketjes het idee is dat natuurlijk versimpeld wordt, maar tot nu toe, ja, ja, er is niet zo heel veel veranderd eigenlijk.

00:43:11 Interviewer: Nee, je zit nu natuurlijk ook in een soort overgangsfase dat je nog projecten, het oude ding, ja.

00:43:16 OM8: Ja, klopt, nee, ik dacht ik dacht ook van oh je te gaan we één keer iets heel anders doen.

00:43:28 OM8: Met name dan voor omgeving, voor bodem is wel een ander al echt gelijk per ingang van één januari veranderd. Maar goed, ik hou me niet zozeer bezig met bodem zaken, maar daar is het wel direct wel meer merkbaar.

00:43:46 Interviewer: En welke impact verwacht je dat de nieuwe omgevingswet heeft op niet per se publieke participatie? Maar in het algemeen denk ik dat het projecten sneller gaan lopen. Denk je dat het meer participatie komt? Denk je dat het misschien juist vertraging op gaat leveren? Ik denk alles verder.

00:44:07 OM8: Gaat duren, ja, dat denk ik wel.

00:44:12 Interviewer: En dat heeft te maken met.

00:44:15 OM8: Nou ja, ja, is een andere een als een dictator bepaald, dan zijn de keuzes vaak sneller gemaakt dan in een democratie, zeg maar dan in alles wat we hebben gepolderd en gewogen en iedereen tevreden kijk en het idee is natuurlijk mooi, maar ik denk wel dat door het betrekken van heel veel mensen en het luisteren naar heel veel meningen en het correct teruggeven van feedback naar al die partijen en dat allemaal goed werken kost tijd.

00:44:46 Interviewer: Ja.

00:44:46 OM8: Ja, dus gaat iets sneller, denk ik, en misschien wordt daarmee voorkomen dat dat dat nu heb je dan misschien een bestemmingsplan, daar komt de inspraak op en dat kan natuurlijk best wel lang worden uitgesteld. Maar oké, misschien, als dat minder is en die tijd die je er dan niet insteekt steek je er aan de voorkant in. Nou, dat moet blijken of het gehele plaatje korter is dan het oude plaatje, dat daar ben ik benieuwd naar. En dan en dan met meer tevreden stakeholders dat het eindplaatje natuurlijk mooi en dat ze zeggen: één loket in plaats van heel veel loketjes dat klinkt ook heel mooi, in ieder geval duidelijk. Dat is natuurlijk wel mooi. Ja, je moet dan aan de voorkant veel meer duidelijk zijn. Kijk nu, maar nu ga je eerst een ontwerp maken en dan zowel ontwerp klaar is, dan vraag je de vergunning aan, ook terugrekenend vanaf start. In principe is nu zo dat het omgevingsloket het kan ook gesegmenteerd worden aangevraagd, maar het idee is dat je in één keer de aanvraag doet. Voor

alles. Maar helemaal het begin is nog niet alles klaar. Dus als je eerst wacht tot alles klaar is, dan duurt het ook weer langer. Ja, ik ben benieuwd of.

00:46:08 Interviewer: en je gaf net ook al een beetje aan, maar is publieke participatie meer naar de voorgrond gekomen door de nieuwe omgevingswet?

OM8: zeker, ja,

Interviewer: Waar merk je dat aan?

00:46:25 OM8: En nog niet gaan moeten wel gaan komen en misschien wel door de komst van bouwteams die bestonden nog niet. Ik weet niet of dat nou een samenhang heeft. De komst van bouwteams en omgevingswet kan ook een toevalligheid zijn of een ontwikkeling dat overheden denken van het moet toch meer gaan luisteren naar de, naar de wensen en daar biedt de omgevingswet invulling aan. En dan biedt een bouwteam ook een invulling aan. En misschien gaan samen wel voor de komende vijf, tien jaar weer een vorm bieden en ik denk ook wel een zeker te weten dat over tien jaar hebben we nieuwe inzichten en dan gaat het vast weer wat veranderen. Maar ja.

00:47:06 Interviewer: En bij wie ligt de verantwoordelijkheid voor publieke participatie?

00:47:17 OM8: De initiatiefnemer, maar het leuke is natuurlijk, maar dat hebben wij als opdrachtnemer niet zoveel, mee te maken. Maar het is natuurlijk ook andersom bedoeld dat als jij met je mede huisgenoten woonwijk, buurtborrel een super plan hebt om je buurt te verbeteren, dat je dus dan als groep ook naar de gemeente kunt gaan. Want wij zien iets en wij willen graag een verandering en dat dat de initiatiefnemer is in plaats van de overheid, die zegt: we gaan iets doen en we gaan jullie participeren kan. Het kan ook andersom en zo wordt het ook verkocht en ik weet niet of dat van de grond gaat komen. Maar dat, dat is natuurlijk wel een mooi middel, is dat ook?

00:48:15 Interviewer: Als jij denkt, nou, deze straat is helemaal niet veilig.

00:48:17 OM8: En dan denk ik al jouw praten maak je er ook over en niet alleen zijkant van, hij is niet goed. Maar we hebben een beter idee en we willen dit. Dan is het idee dus dat dat overheden daarin meegaan, omdat het dus vanuit de in de in de leanfilosofie heb je dat ook, hè, dan heb je dus ook in plaats van dat de bedrijfsleider projectleider bepaalt en dat het werkende co personeel dan opvolgt wat daarboven wordt bedacht. Dan ook draait die piramide om en most import van people zijn de werkmannen die weten met al hun ervaring heel erg goed hoe je het moet maken en die kunnen dan wel aangeven hoe het moet en dan zijn de leider worden dan de coaches en de directeur wordt eigenlijk gewoon de facilitator van de middelen die ze nodig hebben om hun werk beter te maken. En misschien is dat hè filosoferend even verder wel wat ze met die omgevingswet willen bereiken: dat dat deze bedrijven meer betrokken voelen, dat ze dus denken van als wij met z'n allen iets willen veranderen in plaats van mopperen op de overheid, kunnen we nu dus zelf de handen ineen slaan en een plan maken en daarmee naar de

overheid gaan en zij gaan het voor ons faciliteren in plaats van andersom dat zou mooi zijn als het zo gaat uitwerken.

00:49:41 Interviewer: Via die weg, Voor merk je verschil tussen de wensen over publieke participatie vanuit de opdrachtgever voor 2024 en nu.

00:50:03 OM8: Ja, wat ik net zei, ik denk die opkomst van bouwteams ik denk dat dat wel gehoor geeft aan meer flexibiliteit in het ontwerptraject en niet zozeer van wij van de overheid weten precies wat we willen en we informeren wel een week voordat we gaan stappen, of zo ja, dat, dat is wel het verschil. Of zo ging het voorheen zijn gemeenten wel een schrik op de weg staan. En dan, ja.

00:50:46 Interviewer: Dat is dan heb ik voor een groter allemaal vragen al gesteld, maar ik loop er altijd even doorheen om te kijken of dat ik nog wel belangrijke vragen heb gemist. Dan zijn we weer in die realisatiefase. Wat zijn belangrijke aspecten voor jou om met belanghebbenden om te gaan in de realisatiefase.

00:51:36 OM8: Belangrijke aspecten in de realisatiefase met belanghebbende om te tegen.

00:51:42 Interviewer: Ja.

00:51:43 OM8: Hun contactgegevens dat ik ze kan bereiken, dat ze mij kunnen bereiken.

00:51:46 Interviewer: Ja.

00:51:47 OM8: Want als er iets is dat je elkaar weet te vinden, ja, communiceren gaat twee kanten op. Dus ik, ik kan zeggen wat, wat, wat wij doen en het is natuurlijk ook een om. Maar dat vaak gaat dat wel goed, vaak eigenlijk, dat noemen ook wel het piepsysteem zeg, maar als je niks hoort, dan gaat goed. Maar mensen zijn niet zo scheutig met uitdelen van complimentjes en bedanken dat het goed geïmpliceerd is. Dat dat hoor je niet. Als het goed gaat goed, dan hoor je niks. Als het niet goed gaat, dan krijgen: ja, precies alleen als de lijntjes kort zijn, dan is de toon vragend, vriendelijk en een prima. En als je natuurlijk niet bereikbaar bent, mensen hebben al heel veel energie moeten steken in het stellen van hun vraag bij 1, punt, ja, dan sta je al drie nog achter. Eigenlijk nou, ja.

00:52:39 Interviewer: En als je complimenten krijgt, wat doe je met de complimenten delen?

00:52:48 OM8: Met het team delen.

00:52:59 Interviewer: Ik heb volgens mij al mijn vragen gesteld. Nou eentje, en dat is maar dat is meer een vraag uit eigen interesse altijd: wat zou voor jou het ideale publieke participatieproces zijn?

00:53:14 OM8: Nou, ik denk dat dat ik die net heb omschreven eigenlijk, dat is dat dat gewoon die, dat de initiatiefnemer niet meer bij de overheid ligt, maar bij. En ik snap ook dat iedereen is

druk met zijn eigen bubbel, met met-werk en hoe is en en of het nou kind-zijn en weet ik het wat, iedereen is knetter druk. Dus, ik snap ook wel, ik, ik ga ook niet maar op van hoe zou ik mijn eigen straat anders willen hebben? Of zo weet je, want misschien zijn dat dan meer de oudjes of zo, of mensen die heel veel tijd over hebben, die die dan de initiatiefnemer zijn. Maar het zou natuurlijk wel heel leuk zijn als er wel dat soort projecten van de grond komen, dat ze gewoon zeggen van ik zou iets anders willen, ik wil ook, ik weet ook wat ik wil en dat dat dan wordt opgepakt en gedaan door middel van zo'n participatiewet dat is natuurlijk heel mooi.

00:54:03 Interviewer: Ja.

00:54:03 OM8: Ja.

00:54:04 Interviewer: Ja, dat snap ik. Ik ga nog toch nog één keer door mijn vragen heen, want ik ken mezelf altijd een beetje mee in het gesprek. Ja, ik heb er toch nog eentje, het meer over de huidige situatie. Maar wat is de invulling van publieke participatie voor de opdrachtnemer wat zou daar de invulling in kunnen zijn? Opdrachtnemer? Ja, misschien heb ik allemaal wel dat het helpt.

00:54:43 OM8: Ik denk in herhaling gevallen, ja.

00:54:44 Interviewer: Ja, volgens mij bouwcommunicatie planning, hinder, bereikbaarheid meenemen en wat er gaat gebeuren.

00:54:51 OM8: In de huidige.

00:54:52 Interviewer: Ja, gewoon hoe je het nu doet.

00:54:54 OM8: Ja, zeg maar de voor de omgevingswet versie, ja, dat die die hebben al besproken.

OM9

I: Dat op dan oké, Dat is mijn eerste vraag voor jou. Wat is voor jou een hoofdlijnen publieke participatie in hoofdlijnen?

0:5:33.410 OM9: In hoofdlijnen denk ik dat Het is dat je de omgeving van je project bewust betreft bij het project en dan meer betrekken dan alleen maar informeren over. dat je ze ook enige mogelijkheid geeft tot inspraak dan wel nog beter, hè? Participatie zegt Natuurlijk nog iets meer dan alleen inspraak dat ze ook hebben kunnen meedenken en werken aan het project. Maar dat laatste vind ik ook al vaak wat ingewikkelder maken.

0:6:13.990 I: Dat snap ik. En Als je vanuit oog van de opdrachtnemer moet kijken, hoe zien zij publieke participatie?

0:6:25.650 OM9: Zij zien het voor een deel wel ook als als taak van de opdrachtgever dat hij zeg, Maar het hele voortraject goed heeft doorlopen. En voor een ander deel zien ze het ook wel weer als een soort kans om ja zichzelf In de picture te brengen bij met name de opdrachtgevers denk ik door te laten zien van weet je, wij kunnen ook best wel. Wat, Ja die participatie vorm te geven.

0:6:55.280 I: van nou, wij kunnen wel meedenken en.

0:6:57.680 OM9: Ja, maakt het ook gelijk wel weer lastig, want dit moet voor een opdrachtnemer natuurlijk ook wel een soort van een verdienmodel in zitten, dus het moet ook weer niet te gek worden. En het liefst hart ook nog wat werk uit ja en dat. Ja, Dat is een een lastig evenwicht.

0:7:19.260 I: Ja en wat is de invulling van publiek publieke participatie voor de opdrachtnemer dan?

0:7:27.40 OM9: Wat ik veel zie, is dat je een zogenaamde dat heten dan vaak KES gesprekken gaat doen. De klanteisen ga je ophalen, klanteisen, specificaties geloof ik de afkorting van KES. Dus wat je doet is je je brengt je omgeving in beeld en je gaat na van oké welke steken we ons hebben. We wat voor invloed hebben ze en. Wat voor hinder kunnen ze ervaren of wat? Wat nou ja, wat? Wat is de impact van het project op die stakeholder? En daarna ga je dan de belangrijkste ga je langs. En ga je mee in gesprek om toe te lichten van nou, dit houdt het project in en heel vaak mooier dan even een soort voorgeschiedenis van het project wij zorgen zitten waar frustraties naar jouw opdrachtgever zitten. Allemaal dat soort dingen. Soms komen ze met iets van, nou ja. Nou dat toch heel fijn vinden als ook dit of dat gedaan of meegenomen zou kunnen worden. Wat je dan doet is je noteert dat en je neemt dat mee naar je opdrachtgever en je maakt een soort rapportage. Als je van nou, We hebben het niet in die allemaal gesproken, dit leeft er en nou, dit zou fijn zijn Als het meegenomen zou kunnen

worden. En een ander ding wat je zo wat je nog kan aanbieden is een extra inloop of informatie bij een kosten waarin mensen ook weer niet alleen geïnformeerd kunnen worden, maar ook weer dingen kunnen aanbrengen. Zodat je nou ja, voor jezelf en voor de opdrachtgever een beeld creëert van dit is hoe de omgeving nou werkelijkheid en ik moet wel zeggen, dit geldt voornamelijk voor projecten waarbij er voor de opdrachtnemer ook bepaalde taken liggen op dit gebied. Hè is alles al volledig uitgewerkt, zijn de vergunningen aangevraagd en is bij wijze van spreken een normaal RAW bestek. Dan zal de bijdrage van de opdrachtnemer niet zoveel zijn Als het niet gevraagd wordt, maar je ziet heel vaak dat een opdrachtnemer in een soort bouwteam of design en Construct, dus een geïntegreerd contract werk en ze zelf ook ja taken hebben. En dan pakken ze dat op.

0:9:53.720 I: Ja, dus het moet wel echt gevraagd worden vanuit de opdrachtgever.

0:9:57.380 OM9: Ja, ik denk Als we puur een opdracht hebt van bouw hier gewoon. 20 huizen. Ja dan zullen ze gewoon die 20 huizen gaan bouwen, of. Maar heel vaak is er zo iets van. Hé, vraag ook tot de vergunning aan informeer je omgeving. Nou dan, dan pakken ze die rol op.

0:10:26.460 I: Wordt er dan nog in? Zijn er contracten waarin het nog niet wordt meegenomen dan de iets met de omgeving te doen, of is die tijd wel voorbij?

0:10:36.820 OM9: Die tijd is denk ik wel voorbij. Ja, ik zie dat echt bijna niet en ook. Bij vrijwel alle opdrachtnemers is sowieso de omgeving wel iets waar ze rekening mee gehouden?

0:10:55.240 I: Oké, dan ga ik even mijn scherm delen. Ben je bekend met de participatieladder?

0:11:2.990 OM9: Ja, kijk, Ik kan ze niet uit mijn hoofd al alle treden opnoemen, maar.

0:11:7.430 I: Ja wat wel al van gehoord?

0:11:9.260 OM9: Oké, deze ziet er weer net iets anders uit. Ja.

0:11:12.180 I: Ja ze volgens mij zijn er meerdere andere. Ja, Hij is ook in het Engels. Ik hoop dat dat geen probleem is, anders kan Natuurlijk uitleggen. Maar Dit is de ladder van arnstein en. Stel, je zou de opdracht nemer ergens mogen plaatsen op deze ladder. Waar zitten zij voornamelijk dan? Momenteel.

0:11:37.990 OM9: De opdrachtnemer?

0:11:39.490 I:Ja.

0:11:41.130 OM9: Ja, kijk, Als je kijkt dat dat dat cash wat ik noemde, dat zit hem echt zo een beetje op. Natuurlijk een level 4 hè? Dat is beetje consulteren. Nou ja 3, toen is ook wel goed hè? We hebben een bouw app en dat soort zaken is vaak iets wat een opdrachtnemer heeft. Het is makkelijk om mensen hè, van informatie te voorzien en ze de mogelijkheid te geven om erop

te reageren of om klachten of een vraag te doen. Dat zit een beetje ook in dat deel. Dat dat, wat staat daar bang voor het placation?

0:12:25.120 I: Ja Placation is eigenlijk. Eigenlijk hetzelfde als consultation, vind ik Alleen. Lijkt het alsof de dat de participant nog iets meer invloed krijgt dat er nog iets meer wordt meegewogen. Maar het is voornaam uiteindelijk het degene die betaalt, die bepaalt uiteindelijk. Hier 15 lijken redelijk op elkaar.

0:12:54.60 OM9: Ja, Als ik dan naar 6 kijk een soort partnership maar ja, je betreft daar ook altijd natuurlijk de burgers of de omgeving de stakeholders bij of dat nou echt voorkomt? Dat zie ik niet. Of het moet echt heel specifiek In de opdracht zitten dan wel, zeg maar. Als er echt speel je een project moet doen in een omgeving waarbij je gewoon wordt aangegeven van nou die en die partijen/bewoners/bedrijven zijn gewoon heel belangrijk dat je dat nou dan doen ze dat maakt. Het meeste zit denk ik wel zo een beetje op op 3 en 4. Want daarboven wordt het ook wel heel lastig Natuurlijk, hè? En de burger hè bestaat niet, hè?

0:14:2.340 I: Hoezo niet?

0:14:3.550 OM9: Nou zoveel Mensen zoveel wensen. Ik heb. Ik heb laatst een op een traject van. Ik denk zo'n 1300 m Misschien hetzelfde, iets minder was, zeg maar ongeveer 1 km oefen vervanging heb ik. Ik denk 24 gesprekken gevoerd met allemaal perceeleigenaren die daar langs wonen en allemaal denken ze voor een deel weer anders en hebben ze voor een deel ook hun eigen dingetjes. En ze praten ook wel met elkaar, dus dan krijg je daar ook wel weer bepaalde partijtjes in die zijn meer voor de bomen en die die zijn meer voor dit. Maar ja, het is hetzelfde als In de politiek. Je gaat stemmen en moet je eens kijken hoeveel verschillende partijen Er zijn en hoeveel verschillende meningen wordt ook gelijk het lastiger op dan iets.

0:14:56.200 I: En, hoe ga je dan om met dat verschil in belangen en wensen?

0:15:1.550 OM9: Nou ja, wat wij dan doen? In de meeste gevallen is dat je al die eisen die je ophaalt, een soort van die verzamel je en die ga je samen met je opdrachtgever. honoreren of niet in ieder geval beoordelen. Nou kan niet worden meegenomen, of niet?

0:15:20.50 I: En een soort rode draad Misschien vinden van oh, hier zijn ze allemaal mee eens, Misschien kunnen we?

0:15:25.160 OM9: Ja, Misschien moeten we daar dan wat meer aandacht aan geven en kunnen we het ontwerp of de uitvoering? Of weet ik veel, wat kunnen we dat daar wat op aanpassen? Maar dat is heel vaak toch wel een afweging die je met zijn. Twee één maakt met opdrachtgever en opdrachtnemer. Of het moet jou als opdrachtnemer een enorm voordeel opleveren als jij een bepaalde stakeholder tegemoet kan komen Omdat er een soort win win in zit. Dat je bijvoorbeeld ook wat van die stakeholder nodig hebt. Maar dan bevind je denk ik ook alweer een beetje glad ijs.

0:16:12.570 I: Hoezo?

0:16:14.950 OM9: Ja ik weet ook jij ook wel. Ja, moet ik het zeggen? Opdrachtgevers vinden het ook altijd wel fijn als een opdrachtnemer wat kolen uit het vuur weet te halen Omdat ze het idee hebben van nou die die kunnen vast wel meer regelen. Met partijen dan wat Ik kan regelen? Dan is het bijvoorbeeld, nou weet je, wij pakken bij jou wel dan weet ik veel doen we wat extra werkzaamheden daar als wij gebruik mogen maken van een deel van een van jouw terrein voor de opslag van goederen of zo, kijk, Dat is een soort ruilhandel. Ontstaat er dan of dat nou helemaal valt onder participatie, Dat is dan de vraag.

0:17:4.20 I: Oké, Maar ik snap wel dat dat slim is om dan af en toe de aannemer erbij te betrekken.

0:17:8.140 OM9: Ja.

0:17:11.390 I: Oké, dan ga ik even een groot onderscheid maken tussen twee contractvormen. Ja UAV 2012, dus traditioneel model waarbij DO al klaar is en eigenlijk gewoon een RAW bestek krijgt en UAV-GC 2005 waarbij er vaak nog een stuk ontwerper bij zit.

0:17:30.660 OM9: Ja.

0:17:32.440 I: En dan is mijn vraag, wat wordt er vanuit de opdrachtgever van jullie als opdrachtnemer verwacht omtrent publieke participatie bij een UAVGC? Is dat dan deel van het ontwerp nog gedaan moet worden?

0:17:51.790 OM9: Ja, vaak zit daar wel iets meer. Participatie en betrokkenheid in met je omgeving dat dat merk je dan. Daar zit vaak wel een omgevingen component in, mede ook gevoed door het feit dat in een aanbesteding er ook vaak EMVI moet zijn, of. ja, Dat is dus meest voordelige aanbiedingen, angstige zaken en omgeving is daar vaak ook een makkelijk onderdeel in om te zeggen van oké, laat maar eens even zien beste opdrachtnemer hoe jullie die omgeving gaan benaderen, betreft te informeren en ervoor zorgen dat het draagvlak hetzelfde blijft dan wel vergroot, dan zie je al dat je daar naartoe gedwongen wordt of uitgedaagd wordt om daar gewoon wat op te doen. En in hoeverre. C heb je de af en heel vaak moet je dan ook nog bijvoorbeeld een omgevingsvergunning aanvragen? En Nou ja, daar is nu daar kan nu ook gevraagd worden van wat heb je tot nu toe gedaan aan participatie? Nou, dan is het fijn Als je kan aangeven van. Nou, We hebben een inloopavond gehouden en daar zijn de volgende punten uit naar voren gekomen. En we hebben een plan hier en hier op deze punten nog iets aangepast. Nou dan, dan ziet een gemeente ook van nou, je hebt serieus genomen. Het is wel allemaal vrij nieuw, hè dus? De nieuwe Omgevingswet is is nou ja nu net 4 maanden en 4,5 maand bezig.

0:19:42.680 I: Klopt.

0:19:46.620 OM9: En wat ik wat ik heb gezien, is dat heel veel vergunningen nog ook mede op verzoek van de opdrachtgever, maar ook vanuit de aannemer. Toch wel nog het liefst in december vorig jaar zijn aangevraagd onder het oude regime.

0:20:2.680 I: Ja, Er is toch ook een overdrachts tijd?

0:20:5.530 OM9: Ja ja, Het is nog, Ja dat die oude zaken die lopen nog een half jaar zo'n beetje en dan moeten ze ook gewoon afgerond zijn. De aanvragen in ieder geval. Maar het heeft bij mij ook nog wel geduurd tot bijna eind januari voordat ik mijn eerste aanvraag in het nieuwe loket heb gedaan.

0:20:32.140 I: En als er weer terugkijken naar de twee contractvormen, dus, wordt er dan anders omgegaan met publieke participatie vanuit de opdrachtnemer op het moment dat je bezig bent met een UAV 2012 of een UAVGC.

0:20:48.590 OM9: Ja, Ik denk Als je echt het RAW bestek hebt, dan zullen we het Alleen doen als er ook een betaalde post voor is, of. Iets dergelijks, want anders doe je gewoon je ding? Dus een traditioneel bestek, daar zal de inbreng automatisch minder zijn tot vrijwel nihil. Zullen ze gewoon aan de opdrachtgever kijken.

0:21:24.350 I: Dan, je bent betrokken bij een project en Dat is een UAVGC contract vorm, dus dat ontwerp zit erbij en je bent betrokken bij de aanbestedingsfase de tender. Zou je met mij stappen kunnen doorlopen wat jouw aanpak is? Dus hoe kom je aan de informatie? Welke informatie is nodig voor jou? Hoe bepaal je je strategie? Wanneer mag je de omgeving betrekken?

0:21:52.20 OM9: In een tender?

0:21:53.300 I: Ja.

0:21:53.910 OM9: Ja nou ja, Dat is ook een beetje afhankelijk van wat de wat er In de uitvraag staat. Er zijn bepaalde uitvragen vaak ook wel van Rijkswaterstaat, die aangeven van je mag geen contact hebben met stakeholders in de omgeving, maar dan ben je vrij beperkt en moet je het gewoon doen met zoekwerk. Wat ik meestal doe is kijken van wat heeft de opdrachtgever tot nu toe gedaan? Is daar informatie van beschikbaar over inloopbijeenkomsten dat soort zaken? Daarna ga ik op zoek naar zijn wellicht. Stichtingen verenigingen of bewonersgroepen, bedrijven. Groepen die die zich Verenigd hebben waar ook al iets te vinden is over het project en hoe het daar leeft. Dan heb je dus een beeld informatie verzameld daarna. Wellicht gelijktijdig breng je ook gewoon de hele omgeving in beeld. OK, wie wonen er? Wie werken er? Welke bedrijven welke? Belangenverenigingen heb ik allemaal mee te maken. En welke zouden een rol kunnen spelen in het geheel? Gemaaktje stakeholder analyse. En ja zo probeer je een beetje te achterhalen van wat er leeft en waar jij wellicht als opdrachtnemer wat in kan doen. En dan ga je leuke dingen beloven vaak Samen met de tender, de tender team.

0:23:36.660 I: En stel, je mag wel contact opnemen met de omgeving. Ga je dan altijd langs bij iedereen of zijn er gewoon een paar stakeholders die eruit pikt van nou, die kunnen heel belangrijk zijn, laat ik daar eens op de koffie gaan.

0:23:47.550 OM9: Ja niet niet bij iedereen. Het is. Het is heel intensief, dus het kost je ook best wel. Zie je wel tijd en geld, dus je probeert dan nou een aantal uit te kiezen. Waarvan jij denkt van nou, die die hebben wel? 1 grote vinger In de pap dan wel die kunnen ons wat opleveren.

0:24:15.370 I: Heb ik Misschien een beetje een uitwijkende vraag, maar je zei net dat je bijvoorbeeld met 24 perceeleigenaren had gesproken. Was dat vanuit opdrachtgevers kant of opdrachtnemer?

0:24:24.610 OM9: Dit was bij de opdrachtnemer, maar ik heb het voor een deel ook samen met de opdrachtgever gedaan. Het is meer, Het is bijna een soort bouwteam benadering, maar wij zeg maar, de opdrachtgever had er belang bij dat we daar langs gingen, maar ook vanuit onze uitvoering. Dus Je hebt op twee manieren wat opgehaald. En er werd wel positief op gereageerd vanuit de omgeving, Maar het kost ook wel heel veel tijd.

0:25:4.480 I: Dan gaan we naar de realisatiefase, dus het project is in uitvoering. Wat is het doel van de opdrachtnemer tijdens de realisatiefase?

0:25:17.830 OM9: Ja ja ja, het primaire doel is Natuurlijk het project binnen de afgesproken kaders van met name tijd en geld afgerond te krijgen.

0:25:31.100 I: Wat is jouw doel als al omgevingsmanager?

0:25:33.950 OM9: Dat is om ook de omgeving tevreden te houden en ook je opdrachtgever dus ja dat. Dat kan wel eens conflicteren of een beetje spanning opleveren tussen de uitvoering en ja als omgevingsmanager, Omdat de uitvoering soms iets heeft van dat je we lopen wat achter. Laten we op zaterdagochtend ook gewoon nog even doorgaan. Dan hebben we de achterstand goed gemaakt. Ja en dan vind jij erin uit omgeving, weet je, ze hebben hier nu al een paar weken lang, maandag tot en met vrijdag. Moeten dealen met het feit dat jullie hier aan het werk zijn en dan ga je ook nog eens op zaterdag iets doen. Dan zeg ik ja, als we dat per se willen, denk er dan wel even goed over na en dat we dat goed aankondigen en liever iets te overdreven In de zin van. Nou weet je, we kunnen best wel geluid maken, dus weet wees erop voorbereid of nog liever met je start dit keer eens niet gewoon om 7 uur. Maar ja hè?

0:26:46.990 I: Het team dan?

0:26:48.270 OM9: Zou wat later kunnen zijn. Maar in ieder geval houd er rekening mee.

0:26:56.80 I: Ja dus, die hakt dan uiteindelijk zo een knoop door. Is dat dan echt de opdrachtnemer voor dat ook bij de opdrachtgever aangegeven van joh. We willen op een zaterdag.

0:27:7.550 OM9: Je hoort je hoort dat ook bij je opdrachtgever en aan te geven. Ja, maar al het voorwerk doe je als opdrachtnemer intern dat je daar al goed die afweging hebt gemaakt en en ook hebt. Ze hebben aangegeven aan, weet je, We hebben ook goed over nagedacht. Hoe we het gaan doen?

0:27:26.110 I: Ja, je komt eigenlijk gewoon met een goed plan aan. Het is eigenlijk een.

0:27:29.500 OM9: Ja waarin jij jouw omgevingsbewustzijn laat zien. Ja.

0:27:41.970 I: Neem ik aan dat je informatie was? Klachten, complimenten zorgen tijdens de uitvoering ook wel eens krijgt, wat doe je met deze informatie?

0:27:53.320 OM9: Je registreren. Kijk, ik noem het heel vaak. Moet je een klachten register bijhouden. Ik noem het gewoon een melding aan register, want Ik vind. Primair zou je alles moeten registreren, wat er gewoon komt. En geef het dan wel een labeltje. Nou ja, wellicht is dit dan een klacht en andere is 1 is 1 tip of een compliment of een vraag? Dan heb je tegenwoordig ook hele mooie systemen om dat in te registreren. ja dat, dat vind ik wel een belangrijke voor jezelf, maar ook voor je opdrachtgever dat je gewoon aangeeft van nou dit, dit leeft er. Natuurlijk is het belangrijk dat als er een klacht komt op een vraag dat die ook tijdig afgehandeld wordt, dat ze niet blijven liggen. Dus ook daar is is een systeem om dat goed bij te houden is wel belangrijk en vaak krijg je daar ook wel tegen mij en vanuit de opdrachtgever in maar. Weet jij moet binnen 24 uur geregistreerd zijn en dan moet er een terugkoppeling zijn naar daarop naar de melder. Zeg Maar dat minimaal een ontvangstbevestiging. Nou, Dat is wel het minimale wat vaak gevraagd wordt, dus daar ben je dan ook mee bezig.

0:29:14.220 I: En Als je dan je net het registreren, je hebt meerdere klachten, wordt daar dan ook nog wat mee gedaan. Als je echt denkt van nou, ik zie dan meerdere mensen hier aan problemen hebben of last van hebben.

0:29:25.30 OM9: Vaak zie je dat er ook wordt aangeboden dat je eens In de zoveel tijd. Even naar een analyse doet? Ja is er een trend? Wordt er bijvoorbeeld veel geklaagd over dat er 's ochtends vroeg al veel lawaai is? Nou, dan weet je waar je je, daar moeten we iets mee. Of er komen veel klachten over radio of stof, of noem maar op, zeg maar. Dan zie je dus van, weet je, hier zit een soort trend in, dan moeten we wat mee.

0:29:59.470 I: En, dat gaat dan in overleg met de opdrachtgever of altijd gewoon intern?

0:30:4.680 OM9: Ligt er een beetje aan waar het over gaat. Kijk als Als het je Als het over stof gaat, of of dat soort zaken of vroeg beginnen, kijk dan. Dan kan je kijken wat je zelf kan doen. En stof is echt gewoon iets. Nou ja, daar moet je gewoon zelf wat aan doen, vind ik. Later beginnen. Ik heb wel eens een werk gehad. Waarin een beetje In de achtertuin van een bed & breakfast aan het werk waren. Ja, die hadden toch het verzoek van kunnen jullie in plaats van om 7 uur om 8 uur beginnen? Het is voor mijn klanten en alles toch net een stuk aangenamer. Ja, daar lukte het me niet om de opdrachtnemer te overtuigen van en ja, de opdrachtgever had

het niet als eis gesteld, dus ja, dan zie je al snel. Dat het dan toch niet voor mekaar komt want die die Mensen zeggen, ja, weet je, Ik wil voor de spits wil ik op mijn werk komen, dan wil ik om 3 uur 03.30u klaar zijn, zodat ik ook voor de spits weer weg ben. Als ik om 8 uur pas begin ja. Dan wordt mijn werkdag gewoon een stuk langer, van huis tot huis, En, dat kost ons geld. Dat is altijd toch wel een dingetje dan.

0:31:23.290 I: En stel, omleiding werkt niet zoals in gedachten wordt dat dan ook door de opdrachtnemer gewoon zelf aangepast en verplaats?

0:31:37.990 OM9: Dat, dat ligt er een beetje aan hoe die tot stand is gekomen werk, Je kunt van een opdrachtgever niet de opdrachtnemer niet alles verwachten dat hij maar alles doet in in het kader van tevreden omgeving. Uiteindelijk onder de streep ook geld verdiend voor de aannemer.

0:32:15.450 I: Kijken, En, hoe vaak heb je dan contact met de omgeving? Heb je veel bewonersavonden of is het vooral een Bouw app waarin ze dingen kunnen melden.

0:32:34.300 OM9: Het is, Het is beide. Ik zou zo een bouw app is een hele handige. Die wordt door heel veel bedrijven gebruikt, heeft verschillende functies. Je kunt gewoon zenden. Je kunt zelfs tevredenheid meten. Mensen kunnen ook een klacht, een compliment en weet ik wat er allemaal terug geeft dus. Nou ja, dat Dat is een handig iets? Een inloop moment is ook altijd makkelijk, hè? Dat Dat is gewoon af te prijzen. Bij wijze van ja weet je, we doen gewoon een keer x week ervoor uitvoeringen. Een inloophmoment van zoveel uren huur van een zaal omdat je denkt, nou dat is af te prijzen, zeg maar, dus dat zit er vaak ook wel standaard in. Maar ja, keukentafel gesprekken wordt ook wel eens aangeboden dat je dus echt bij Mensen langs gaat, Maar dat moet je dan wel specifiek gaan meenemen, want Dat is En soort van kwantificeren van oké, dat doen we dan bij die ondernemers en bij die en die en die bewoners. Want voor hetzelfde geld ben je op een gegeven moment bezig om de hele buurt langs te gaan, ja. Dat kan, maar je prijst jezelf ook wel uit de markt, zeg maar, want dit doe je allemaal. Bedenk je allemaal van tevoren moet je afprijzen. Dus ja, dan is de afweging. Hoeveel Plus is zijn die extra euro's die ik erin stop? Ten opzichte van allemaal concurrentie. Ja, Dat is lastig.

0:34:25.390 I: En hoeveel beïnvloedende ruimte is nog In de realisatie fase om dingen nog aan te passen of omgeving te ontlasten?

0:34:38.240 OM9: Ja omgeving ontlasten zou je best wel wat kun je best wel wat in doen aanpassen. Ja, dat ligt ook een beetje aan het voortraject. En, je ziet toch wel vaak dat een opdrachtnemer toch wel naar de opdrachtgever gaat op het moment dat het om aanpassingen gaat? Dit wijkt af van het voorlopig ontwerp uiteindelijk betaalt de opdrachtgever in veel gevallen.

0:35:10.880 I: Ja anders ben je ook in zijn Misschien financiële boekje aan het sleutelen.

0:35:17.440 OM9: Ja en de vraag is Natuurlijk van ja, hoe groot is de invloed van de omgeving, in welke fase van het project? Ja, Ik denk dat daar ook een soort trechter ring in zit. Dat de meeste participatie eigenlijk In de voortrajecten moet zitten. En niet in het traject vlak voor uitvoering, dan wel bij uitvoering.

0:35:44.170 I: En, waar zou dan voor de opdrachtnemer nog de meeste ruimte zitten om aan publieke participatie te doen?

0:35:51.410 OM9: Ja, dat zit hem dan in trajecten waarin je zeg maar betrokken wordt voor een definitief ontwerp. Zoals het UAV-GC nog net een stukje daarvoor zit.

0:36:6.80 I: En dan voor het definitief ontwerp c, hè? En dat zijn dan bouwteams D&C?

0:36:17.190 OM9: Ja voor allianties achtige kijk, Je kunt ook een UAV-GC. Contract hebben, waarin je ook nog een voorlopig ontwerp gaat maken, dat kan. Kijk, dan wordt jouw bijdrage daarin als opdrachtnemer natuurlijk wel veel groter.

0:36:39.730 I: Nou eerder ze betrokken worden?

0:36:42.320 OM9: Ja, kijk maar aan de andere kant merk ik bij opdrachtgevers juist zoiets van, ja, weet je die participatie is ook best wel een lastige. Laten we nou dat een beetje beperken en laten we vooral aangeven van. Nou weet je, hier mag je als omgeving eigenlijk niks van vinden. Dat is gewoon vast en je mag nog iets zeggen over wellicht het soort boom of waar de boom precies komt. Misschien de lichtmast hier of nou, misschien mag je nadenken over een speelplekje over een zitgelegenheid waar een heleboel dingen niet. Want dan haal je eigenlijk je hele project weer overhoop dus ja, wellicht moet je in een heel groep heel vroeg stadium met de omgeving die participatie hebben gehad en daarna zeggen, nou, Dit is gewoon allemaal, dit ligt allemaal vast. En Ik vind eigenlijk die participatie over nou, je mag nadenken over welk soort boom vind ik een beetje? Ja, schijn dat is participatie omdat het moet. We moeten toch iets verzinnen wat we ze kunnen geven, waar ze nog iets over mogen zeggen.

0:38:5.710 I: Ja waar ze op mogen stemmen?

0:38:7.210 OM9: Ja, dus wil je dat bankje wit of zwart of grijs wordt? Nou dan heb je weer zoveel Mensen zoveel wensen. Dus ja ik weet het niet.

0:38:25.630 I: Dan heb ik een laatste vraag voor de realisatiefase heb je voor mij voorbeelden van uitdagingen die je bent tegengekomen, tijdens de uitvoering?

0:38:38.920 OM9: Voorbeelden van uitdagingen tijdens de uitvoering en dan op het gebied van omgeving. Tijdens de uitvoering, hoe deze uitvoering. Te vaak al zo veel Mensen in gesprek geweest dat de verrassingen toch wel vaak wel meevallen. Nee dat ene wat ik eerst noemde van ja, weet je, kun je niet gewoon toch standaard een uur later beginnen? Dat is iets wat wat dan nog wel eens voorbij komt.

0:39:57.510 I: Dus de uitdagingen zit?

0:40:1.50 OM9: Zit ook uitvoerings methodiek dan. Hé kun je niet? Dan wandelen drukker in plaats van trillen terwijl jij al onderzocht hebt dat trillen ook mogelijk is alleen geeft dat meer overlast Maar ja, druk is ook wel weer veel duurder.

0:40:26.910 I: En, je hebt een waarschijnlijk het contract gekregen op trillen in plaats van het open?

0:40:32.760 OM9: Ja, Als het Als het niet is voorgeschreven dat Je moet drukken, gaat Niemand Zomaar zeggen ik niet. Druk aan het aanbrengen aan, want je weet, daarmee speel ik mezelf gewoon Uit de markt qua prijs.

0:40:46.610 I: Nou, en dan vooral de uitdaging zit hem dan vooral precies tussen het contract gegund gekregen en voor de realisatie begint die voorbereidingsfase eigenlijk dan?

0:41:2.410 OM9: Ja, Kijk, het liefst zou je, hè? Zou je de omgeving in gaan? En daar heel veel informatie ophalen. Of weet je dat het heel veel weerstand tegen het feit dat we hier dan We gaan trillen en dat je ook we proberen met je opdrachtgever dan te onderhandelen van weet je kunnen we niet overgaan op drukken dat dat dat leeft, een hoop goodwill In de omgeving op, maar er zit wel een kostenplaatje aan het opdrachtgever moet dan uiteindelijk wel betalen in weinig gevallen zal je, denk ik, als opdrachtnemer? Zomaar bakzeil halen ten gunste van de omgeving Zonder dat je opdrachtgever daar ook iets in mijn betaald, denk ik zo.

0:41:50.460 I: Ja en je zegt net zelf van het liefst ga je Natuurlijk zelfde omgeving in zijn dit dan niet eigenlijk dingen die de opdrachtgever uit had moeten zoeken of.

0:42:4.410 OM9: Ja nou ik, ik werk Natuurlijk ook voor de opdrachtgever. Daar heb je ook al heel vaak zoiets van. Ja, weet je, Wij hebben het als vanuit de opdrachtgever puur over wat gaat er komen? En over het hoe? Hebben we het net iets minder? Want dan zeggen we nou, Als de aannemer eenmaal in huis is dan weten we meer over het hoe? En wanneer? Tenzij je al van tevoren als opdrachtgever heel veel hebben uitgezocht In de zin van ja, weet je, daar leeft hij zoveel in de buurt, We moeten het gewoon op deze en deze manier gaan doen, maar dan schrijf je het dan gewoon voor. us dan kan je al wel zeggen. Nou, weet je, We gaan hier gewoon alles druk het aanbrengen vanwege het feit dat het een gevoelige omgeving is. Zussen, zo zeg maar.

0:42:59.800 I: Oké duidelijk dan sluit ik het stukje huidige situatie af. Gaan we door naar het nieuwe Omgevingswet. Het is een beetje een schoolse vraag, maar kun je mij een hoofdlijnen aangeven wat jij weet van de nieuwe Omgevingswet?

0:43:22.490 OM9: Ja, wat weet ik ervan? Primair denken even kort samenvatten zijn er wat mij betreft twee. Highlight vanuit de opdracht neem opdrachtnemers kampen keken zeg Maar het het zou er en ook vanuit de omgevingen zouden we makkelijker van moeten worden doordat er nog veel meer is samengevoegd in één Omgevingswet. Dat is de ene kant, de andere kant is de

overheid trekt zich ook weer iets meer terug en Dat is dan meer op het gebied van. Hoe heet dat ook alweer? Bij die berekeningen dat je als opdrachtnemer een onafhankelijke partij In de hand moet nemen als toetsen wet kwaliteitsborging is dat meer, zeg maar, dat is meer de constructieve uitdaging die erin zit ja en 1/3 punt is dus eigenlijk dat participatie ook een belangrijk onderdeel wordt in het geheel.

0:44:40.180 I: Wat is volgens jou het doel van deze nieuwe Omgevingswet?

0:44:46.610 OM9: Net als met de belastingdienst, dat zou er wat simpeler van moeten worden. Ik geloof nog niet dat het geslaagd is Als ik merk zowel voor mij Als ik, kijk wat wat, wat wat voor wout aanvragen je soms door ontmoet om om te komen waar je wil zijn. En ik hoor ook vanuit de met name dan bevoegd gezag, ook wel geluiden van. Er is Er is ooit een gedachte geweest. We gaan het simpeler maken. Een Omgevingswet vallen we al die wetten die Er zijn, vroegen we lekker Samen. Mooi één loket handig. Maar ja, uiteindelijk denk ik dat beide kanten van het loket nog zoekende zijn.

0:45:39.700 I: Denk je wel dat het op een gegeven moment weg gaat nemen? Het is nu Natuurlijk ook wennen aan de nieuwe.

0:45:47.560 OM9: Ik weet het niet. Kijk, daar is een bepaalde kant opgegaan en ik weet het niet.

0:45:55.660 I: Nou, het zal leren.

0:45:57.40 OM9: Ja de tijd zal het leren, Maar ik zie nog niet heel veel plussen.

0:46:5.110 I: Ja, op welke manier heb je je voorbereid op de komst van de Omgevingswet?

0:46:11.630 OM9: Wat webinars gevolgd me Laten informeren door ja vakgenoten. Dat soort zaken?

0:46:29.410 I: En is publieke participatie meer naar de voorgrond gekomen door de nieuwe Omgevingswet.

0:46:42.830 OM9: Het is in ieder geval wel zichtbaarder geworden ik denk dat er al best wel veel. In gedaan is en wordt door heel veel met name opdrachtgevers. Aan de andere kant, want Dat is mijn persoonlijke mening. Denk ik dat we ook een beetje te ver door aan het doorslaan zijn. Dat de snelheid van je projecten wordt er ook niet hoger door. Maar dat is persoonlijk. Is net zoiets als we gaan een referendum houden, ben ik ook niet zo'n voorstander van wellicht een ultiem voorbeeld van participatie.

0:47:35.590 I: Ja en merk je verschil In de wensen vanuit de opdrachtgever om te prenten publieke participatie Van voor de nieuwe Omgevingswet en nu?

0:47:50.310 OM9: Ja, die denken er wel bewuster over na van oké. We moeten op een gegeven moment ook een stuk indienen. Wat in mijn aangeven hoe We hebben geparticipeerd met de omgeving. Dat is nu concreet een vraag. Dus jij dan bereik je het er ook op voor en maak je een soort van dossier. Dan wel werk je gezamenlijk aan het dossier van oké, wat zullen we dan? Wat kunnen we dan indienen aan wat hebben wij gedaan om de omgeving erbij te betrekken?

0:48:25.370 I: En bij wie ligt de verantwoordelijkheid voor publieke participatie bij de vergunningaanvragen initiator?

0:48:31.800 OM9: Ik vind primair bij de initiator. En alles wat hij bij de opdrachtnemer neerlegt is, is meer doorleggen van verantwoordelijkheid, maar eindverantwoordelijk. Vind ik een beetje primair altijd als opdrachtgever. En, Dat is ook het bijzondere zeg maar een opdrachtnemer. Die heeft maar een heel korte band met de omgeving. Moment dat hij de opdracht heeft, komt hij In de omgeving op moment dat de opdracht klaar is, gaat hij weer weg, dus Dat is beperkt. Een gemeente en Rijkswaterstaat of een waterschap? Die hebben gewoon een doorlopende relatie. En, die worden ook altijd wel aangesproken op ook wat er opdrachtnemer doet.

0:49:29.230 I: Volgens mij heb ik dan al mijn vragen gesteld, Ik heb nog wel altijd een laatste vraag, Dat is een beetje een ideale wereldvraag vind ik vooral leuk, wat zou voor jou het ideale publieke participatieproces zijn?

0:49:52.180 OM9: Weet je, je hebt zoveel verschillende soorten projecten in zoveel verschillende soorten omgevingen. Dat zo lastig te bepalen is. Kijk een ideale participatie is dat je dat je al hè? Vanuit de opdrachtnemers perspectief is dat je in een project komt waarin een bepaalde structuur al staat. Met bijvoorbeeld een klankbordgroep of noem maar op, waarin je merkt van hè? De omgeving is actief betrokken geweest. En, die is ook actief om dit project tot een succes te maken. Kijk, dan ben je volgens mij goed bezig. Dat zou de ideale wereld zijn, zeg Maar dat je gewoon aanraakt in in iets wat al loopt en waarin je wordt verwelkomd als hè, eindelijk hebben we nu degene hier die het uiteindelijk ook gaat maken en je gaat op die manier door.

0:51:3.70 I: Ja ook een groepje zeg maar begrijpt van, nou ja, het kan gewoon niet anders.

0:51:6.920 OM9: Ja.

0:51:8.270 I: Als je het goed uitlegt?

0:51:9.900 --> 0:51:10.180 OM9: Ja.

0:51:12.760 --> 0:51:13.750 I: Oké duidelijk.

0:51:12.820 OM9: Dat zou de eer, dat zou de idealen zijn. Ja.

0:51:18.290 I: Dan loop ik nog een keer heel snel door de vraag heen. Je weet nooit of dat ik er eentje vergeet. Ik denk nog een vraag.

0:52:4.810 OM9: Ja.

0:52:6.490 I: En dan gaan we terug naar de huidige situatie en publieke participatie. En wat zijn dan belangrijke aandachtspunten voor de opdrachtnemer? Waar let je vooral op?

0:52:21.690 OM9: Dat is tevredenheid waar ik op let. Ja ik let op hoe we het voortraject verlopen is? Ik kijk naar hoeveel ruimte zit er nog in in de opdracht? Om dingen ja aan te passen en zitten daar wellicht. Ja is iets van laaghangend fruit in iets wat zg maar goed te realiseren is tegen minimale kosten, maar wel wat leidt tot veel tevredenheid, zeg maar.

0:53:5.990 I: Ja oke, dat waren al mijn vragen.

0:53:18.610 I: Dan wil ik jou heel erg bedanken, bol voor je gesprek.

CS - Zwolle - OM's ON

[Spreker 1] = Respondent OM-ON vanaf start project betrokken

[Spreker 2] = Interviewer

[Spreker 3] = Respondent OM-ON vanaf realisatie fase betrokken

[Spreker 2]

Ik zal eerst even kort wat uitleggen over het doel van mijn onderzoek en hoe ik het interview heb opgebouwd. En dan vraag ik jullie zelf om jullie functie en wat jullie bij dit project doen. En dan leg ik de rest even verder uit.

Het doel van mijn onderzoek is om te kijken hoe participatie in de realisatiefase ervaren wordt en georganiseerd. En daarnaast kijk ik ook naar hoe de nieuwe Omgevingswet daarvan invloed op gaat en kan zijn. Het interview is ook zo opgebouwd dat ik eerst begin met hoe ziet dat er hier bij Stadtrekken Zwolle uit, wat doen jullie?

En vervolgens heb ik wat meer vragen over stel dit project was onder de nieuwe Omgevingswet gevallen, had dat er anders uitgezien? Zouden er andere verantwoordelijkheden zijn? Dus gaan we daar iets meer op in.

En dan een reflectie en evaluatie. Belangrijk is om te onthouden, ik vraag jullie naar een hypothetische situatie. Dus er zijn geen fouten, geen slechte antwoorden.

Vertel vooral hoe jullie het zien en wat jullie aan het doen zijn. En dan hoop ik dat we een leuk gesprek hebben. Dus de eerste vraag die ik voor jullie heb, kunnen jullie iets korts over jezelf vertellen en de rol die jullie hebben?

[Spreker 3]

Ik zit hier sinds september, dus nog niet super lang. Mijn rol is omgevingsadviseur, zo kan je het noemen.

Eigenlijk zit ik hier met de dagelijkse zaken op het project. Ik werk veel samen met PM-OG die je net hebt gesproken. Alles wat met omgeving te maken heeft, doen wij hier een beetje regelen.

Veel klachten afhandelen, dat soort dingen. Maar ook het op een leuke manier betrekken van de omgeving bij het project. Dat is waar we dagelijks mee bezig zijn.

En veel evaluaties met stakeholders. Heel veel trajecten worden deze periode afgerond. Dan doen we de evaluatie met stakeholders om te kijken hoe is de samenwerking ervaren.

Maar ook wat zijn punten waar we van kunnen leren in de toekomst. En het op die manier goed af te sluiten. Daarom heb ik ook Spreker 1 bij gevraagd, omdat ik hier nog niet super lang zit.

En mijn collega veel meer ervaring neemt op dat gebied. Dus die heb ik hier ook bij gevraagd.

[spreker 1]

Ja, ik zit al vanaf het begin op dit project. We hebben de tender nog gedaan. In 2019 was het volgens mij.

We hebben de planuitwerkingsfase samen doorlopen als Dijkteam. Mijn rol was daar managing projectbeheersing. Dus niet vanuit de omgeving.

Dus dat was anders georganiseerd. Dus het was niet zozeer dat je een omgevingsmanager had in de planuitwerkingsfase. Want we waren één geïntegreerd team.

Dat heeft Edgar denk ik al verteld. Met de opdrachtgever. En de taken die nu onder omgevingsmanaging te vallen.

Onze definitie in ieder geval. Die zat in de Dijkteamfase bij verschillende personen onderverdeeld. We hadden een stakeholder manager die dat onderdeel aanving.

We hadden een vergunningenmanager die voor vergunningen verantwoordelijk was. En ook nog een keertje de technisch manager waar conditionering onder valt. En heel veel dingen die vallen eigenlijk allemaal onder de term Omgevingsmanagement.

Zoals wij dat kennen. Dus dat lag bij verschillende personen. En in de realisatiefase heb ik eigenlijk geen actieve rol meer gehad.

Op een gegeven moment dat we in realisatie zijn gegaan. Dan ben ik van het project af gegaan. Dus ik ben hier om spreker 3 te ondersteunen noem ik het maar.

Met collectief geheugen. Ik weet nog wat de aannames en de uitgangspunten waren. En ik ken het project heel goed.

[Spreker 2]

Oké, top. Goeie kom nu denk ik zo. Dan gaan we beginnen met de huidige situatie dus.

Kun je aan de hand van het project toelichten hoe jullie publieke participatie is georganiseerd in de realisatiefase?

[Spreker 1]

Ja, ik moet zeggen in ieder geval. We hebben het van tevoren gehad.

Maar de participatie zit hier wel een beetje. Dat de groot gedeelte van de participatie is voor de realisatie al gedaan. Dus echte participatie op die manier doen we eigenlijk tijdens de realisatie niet echt meer.

Het is wel heel erg het betrekken dus van de omgeving. Met alle initiatieven die er momenteel ook lopen. En zorgen dat ze overal een beetje weten wat er speelt.

Maar ik denk de participatie, daar kan Spreker 1 beter uitleggen. Want die heeft er daarvoor veel bij getreden. Maar dat is allemaal eigenlijk groot deel voor de realisatiefase al gebeurd.

Dus het zit nu meer op communiceren? Het is nu echt vooral communicatie wat we uitvoeren. Dus eigenlijk qua participatie zit er nu niet zoveel meer in.

Het uitvoeren van wat er ooit besproken is. En waarom vind je dat dat niet bij participatie hoort? Nou ja, dat weet ik niet zo goed.

Het is meer dat dat gewoon zo georganiseerd is. En momenteel ben ik eigenlijk alleen maar heel erg druk met communicatie. En niet zozeer met het...

Eigenlijk alle initiatieven zijn van tevoren al besproken. En die worden nu gewoon uitgevoerd zoals dat van tevoren is vastgelegd.

[Spreker 2]

Oké, en zijn er dan nog wijzigingen in het project geweest die van invloed waren voor belanghebbenden? Waardoor je misschien wel weer extra met belanghebbenden bezig bent geweest? Dat snap ik zo niet beter.

[Spreker 1]

Kunnen we nog één keer een vraag stellen?

[Spreker 2]

Dus zijn er wijzigingen geweest in de realisatiefase die van invloed waren voor belanghebbenden? Waardoor je tot net weer even... Je werkt van het plan af, hoe ga je daarmee om?

[Spreker 1]

Ja, die zijn er wel geweest. Ik weet niet of Edgar dat verteld heeft. Ik probeer even een blaadje te zoeken over de participatie, want dat is misschien wel duidelijker.

Heeft Edgar dat verteld aan jou?

[Spreker 2]

De drie loops die jullie doorlopen. Ik heb de documenten ook gekregen.

[Spreker 1]

Oké, dan weet je eigenlijk al... Dat hoefde ik niet te doen. Dat is dus de planuitwerkingsfase.

Dat is niet waar je je nu naar vraagt, want je vraagt naar de realisatiefase. De planuitwerkingsfase hebben we in drie loops afgestemd. Met vijf participatiemomenten in de voorontwerpfase.

Drie participatiemomenten in de definitief ontwerpfase. En twee participatiemomenten in de uitvoeringsontwerpfase. Dus in zijn totaliteit hebben we gepland tien participatiemomenten.

Dus tien keer gaan wij met stakeholders in de WEER om het ontwerp af te stemmen. Uiteindelijk was dat best veel. Dat is ook wat OJTEN al teruggaf.

Omdat je eigenlijk heel lang trekt. En op een gegeven moment zeggen ze... Wanneer ga je nou beginnen?

Dus dat was eigenlijk een beetje een overkill aan te veel. We wilden het heel goed en zorgvuldig doen. Dat hebben we ook gedaan.

Maar op een gegeven moment zeiden ze... Ga nou aan de slag. Dat kan als wij een subsidie hebben.

En alles is in kan en krijgt het contract. Dan gaan we aan de slag. En voor ons is alles eraan gelegen om zo voorspelbaar mogelijk te werken.

Dus de eindpunt van de participatiemoment met stakeholders. En dat zijn eigenlijk... Het belangrijkste zijn de bestuurlijke stakeholders.

Dat is een bepaalde groep. En de stakeholders van wie we direct iets willen. Dus dat zijn de personeel-eigenaren op de dijkzaal bijvoorbeeld.

Daar hebben we allemaal afstemming mee gehad. Dat zijn dus die momenten. En dat is uitgemond in een set met uitvoeringsafspraken.

En dat is voor ons het contract dat wij afsluiten. Want op een gegeven moment gaan we één team opdracht geven en opdracht nemen. En het contract zegt eigenlijk...

Wij moeten uitvoeren wat wij hebben afgesproken. En dat hebben we vastgelegd in die uitvoeringsafspraken. En dat hebben we afgestemd met de stakeholders.

Dus dat is voor ons eigenlijk de participatie. En wij willen dus zo min mogelijk afwijken... Van wat wij hebben afgesproken met de stakeholders.

[Spreker 2]

Dus is het wel eens gebeurd?

[Spreker 1]

Nou ja, vast en zeker wordt er wel eens van afgeweken. Maar dat is heel mondjesmaat.

Omdat aan de voorkant heel veel dingen heel grondig al hebben besproken. Hoe gaan wij nou het werk uitvoeren? Wat komt er?

Hoe gaan we het uitvoeren? Wanneer gaan we het uitvoeren? En dat hebben we vastgelegd in afspraken.

Dus ja, het is wel eens gebeurd. Maar het is mondjesmaat.

[Spreker 2]

En hoe wordt daar dan mee omgegaan? Of zijn er maar weinig?

[Spreker 1]

Nou ja, normaal gesproken dan proberen we het gewoon zelf op te lossen. Zonder dat dat consequenties heeft. Normaal willen wij niet wijzigen.

Want wij moeten dat met onze opdrachtgever dan afstemmen. Met wijzigingen. Je wilt het liefst wat wijzigingen voorkomen.

Of wijzigingen die hebben effect op tijd of op geld. Dus we proberen eigenlijk altijd met gesloten portemonnee binnen de planning... een wijziging op te vangen.

En als dat kan, dan doen we het op die manier. En daar mogen wij van doen. Wij mogen het signaleren als opdrachtnemer.

En opdrachtgever mag er dan ook iets van vinden. Omdat het een contractuele wijziging is.

[Spreker 2]

Oké. En welke impact heeft het participatietraject gehad op het vergunningsproces? Dus waardoor jij je uitvoerende vergunning hebt gekregen.

[Spreker 1]

Dat is ook een hele goede.

Als je vraagt of er uitvoerende vergunningen zijn... dan valt het denk ik wel mee. We hebben in dit geval de hoofdvergunningen.

Maar ik weet niet of dat dan onderdeel is van... Er wordt een verschil gemaakt tussen hoofdvergunningen en uitvoerende vergunningen. Is dat jouw helder?

[Spreker 1]

Nee.

[Spreker 1]

Wij hebben de uitkomst van de planuitwerkingsfase. Dus de eerste fase.

Dat is dat wij een planwaterwet moeten krijgen. En een planwaterwet is eigenlijk het wettelijk kader... om überhaupt die dek te mogen maken.

Want dat vraagt eigenlijk die moet worden ingepast. Dus dat is eigenlijk een milieueffectrapportage hangt eronder. Je moet misschien je bestemmingsplan wijzigen. Maar voordat je je bestemmingsplan kunt wijzigen dan moet je een kader hebben op basis waarvan je je bestemmingsplan wil wijzigen. En dat is het planwaterwet. Dus dat is een plan wat superbelangrijk is.

Dat kunnen particulieren niet doen. Dat is een enorm belangrijk plan. En dat heb je nodig en dat moet worden vastgesteld.

Dus wij hebben in de eerste fase dat plan vastgesteld. En dat is met de provincie is daar de bevoegde gezag. De gemeente is erbij betrokken.

Rijkswaterstaat is erbij betrokken. Waterschap natuurlijk. Alle bevoegde gezagen zijn erbij betrokken.

En dat is geland in het planwaterwet. Dat is vastgesteld. En daar kun je het bezwarende doek tegen maken.

Omdat wij zo'n uitvoerig participatietrack hebben gehad... dan hebben wij maar ,tussen aandachtstekens, drie bezwaren gekregen. En twee beroepsprocedures dat naar de Raad van State is gegaan.

Dat is gezien de omvang van het werk... is het ontzettend weinig. Normaal gesproken dan zijn het er echt zestig of veel meer. Dus dat is eigenlijk de vruchten van een uitvoerig participatietrack.

Is dat je heel veel weerstand. Je hebt uitgelegd waarom je dingen doet. Dat belangrijk is.

En je begrijpt in ieder geval... dat je integreert zo goed mogelijk... de problemen van de stekel in je oplossing.

En er zijn altijd mensen die zeggen... ik ben het er niet mee eens. Maar dat zijn ook de mensen die principieel bezwaren hebben gemaakt. En dat zijn de hoofdvergunningen. Jij vraagt naar de uitvoerig vergunningen.

Dat zit veel meer in de kleinere vergunningen... over bemalingen... of over een wegontheffing of dat soort dingen. En dat is eigenlijk best makkelijk gegaan... zonder dat er grote bezwaren tegen zijn gemaakt.

[Spreker 2]

Ja, dus omdat jullie in het hoofddocument... al goed duidelijk hadden... waar en hoe het ging gebeuren waren de uitvoerige vergunningen ook.

[Spreker 1]

Ja, dat gaat veel makkelijker. Met een heel lang track heb je al een band met bevoegd gezag opgebouwd.

Dus je kent eigenlijk de lijnen. Je weet wat ze vragen. Normaal gesproken gaat het over participatie.

Zijn er nog mensen die bezwaar maken? Nou, dat gebeurt over het algemeen minder. Want heel veel mensen. zijn aan de voorkant goed geïnformeerd en zijn nog lang op de hoogte van het hele track. Dit leek wel voor niemand als een verrassing.

En je hebt normaal gezegd... dat het over een waterveiligheidsproject gaat. En de afgelopen jaren hebben we hoge stroommoeien gehad. En van alles nog wat. Dus iedereen begrijpt echt op een noodzaak dat er een dijk moet komen. Dus eigenlijk zit de sfeer mee.

[Spreker 2]

Ja, het draagvlak is hoog.

[Spreker 1]

Ja, als wij iets anders zouden gaan beginnen hier dan zou het veel meer tegenstand krijgen.

[Spreker 2]

En Spreker 3, wat merk jij dan van die draagvlak nu je in de realisatie bezig bent?

[Spreker 3]

Nou, sowieso dat we eigenlijk heel weinig klachten hebben.

Dus ook gewoon qua geluidsoverlast en zo. Op het moment dat we alleen maar uitleggen van hoe lang je kan verwachten dat er geluidsoverlast is vinden mensen dat eigenlijk niet zo heel erg. Maar dat heeft ook wel, denk ik, deels te maken met het is een dijkversterking project.

Het is ook belangrijk het heeft een maatschappelijke waarde natuurlijk om een dijkversterking project te doen.

Dus daarin merk ik wel dat mensen heel begripvol zijn. En ook heel geïnteresseerd. Ze vinden het allemaal heel interessant wat er gebeurt.

Dus als je dingen hier organiseert zoals vorig jaar hebben ze dan het dijk terug aan het wijkje met Holtebroek gedaan.

En op het moment dat dat soort dingen worden georganiseerd dan is er ook gewoon heel veel interesse vanuit de buurt. Dus het heeft wel ja, een dijkversterking project hier... het levert altijd een beetje overlast. Maar ik heb niet het idee dat hier dat een heel groot probleem op heeft geleverd. En begrip is er waarom die overlast er is. Ja, dus dat is eigenlijk het voordeel.

Je kan het heel makkelijk uitleggen. En eigenlijk ook altijd als er klachten zijn er zit altijd een toon in van, 'ik snap waar jullie mee bezig zijn'. Maar dan kan je dit of dit even zetten.

En als je maar kleine moeite daarin doet dan is het vaak zo weer probleem weg. We hebben nooit echt dat mensen zeggen van.. oh, waarom moet dit nou weer? Of waarom moet dat nou weer? Omdat ik denk dat mensen wel heel erg veel doorhebben dat het ook wel echt nodig is. Ja. Oké dan wil ik doorgaan naar de verwachte impact van de omgeving. Dan de eerste vraag die ik daarbij heb is

[Spreker 2]

Wat weten jullie over de publieke participatieverplichting binnen de Omgevingswet? En wat vinden jullie van deze nieuwe nadruk wel?

[Spreker 1]

Wij hebben binnen de vakgroep wel een taskforce met de Omgevingswet. Binnen doen we even meer. Dus we zijn er zelf ook druk mee bezig.

Maar het is heel vaak... het is een beetje langs me heen gegaan. Zeker omdat het ding al tien keer verschoven is qua datum.

Dus op een gegeven moment word je er een beetje moeder van. Wat ik ervan begrijp, heel Jip en Janneke, dat helpt eigenlijk, ik wil het graag heel simpel maken is dat het voor ons tussen aandacht stekend. Dus de Omgevingswet verplicht je nu aan de voorkant te participeren. Maar hoe je dat doet is nog steeds vormvrij. Dus eigenlijk is het een kruisje die je in de vergunningsvoorwaarden moet aanvinken van heeft u geparticipeerd?

Maar hoe je dat doet of de mate waarin dat is nog steeds aan de aanvrager zelf. Het is nu dat er wel meer een verplichting zit aan de voorkant om te participeren.

Dus ja, in hoeverre wij nou dingen anders doen dan anders dat weet ik eigenlijk niet. Ik denk wel dat er meer dat het belang van de omgeving belangrijker wordt. Dus dat de focus meer op Omgevingsmanagement komt te liggen. Dat is een algemeenheid.

Om ook dingen beter uit te leggen wat je doet. Dat je uitlegt hoe je dit gaat uitvoeren, dat het belangrijker wordt... want dat is een onderdeel misschien van vergunningsvoorwaarden.

en dat je dat dan mee moet nemen en aan de voorkant moet afstemmen. En als je dat niet gedaan hebt, dat je zo meteen opeens misschien de deksel op je neus krijgt omdat je zegt dit had je eerst moeten afstemmen. Dus ik zie het eigenlijk meer als waarschijnlijk zal het meer tot meer dan voorwaardes opleveren voor ons als aannemer.

[Spreker 2]

Vind je dat als een risico of juist als kans?

[Spreker 1]

Het is eigenlijk een kans. Ik denk voor ons een kans om laten we zo zeggen, om de opdrachtgever wat scherper te houden.

Ik vind het leuker om in kansen te denken dan in risico's. Dus wat dat betreft dan... Maar bij alles wat wij doen komt het neer. Wij beschouwen het vaak vanuit de risico-wiel. Je wil dat het project zo makkelijk mogelijk verloopt.

En je wil geen wijzigingen want dan moet je eigenlijk dan wijk je af van je plan en je moet met je opdrachtgever heel vaak gaan leuren om te kijken wie mentaal bepaalt. Dus dat zijn eigenlijk altijd discussies... waar je weg van wil blijven.

En als de opdrachtgever zijn werk niet goed heeft gedaan ,tussen aanhalingstekens, deze heeft bijvoorbeeld niet goed geparticipeerd.

Dan merk je dat pas in de uitvoeringsfase. En dan zitten wij ermee en dan komt het project bij ons... dan moeten we aankaarten en moeten we met de opdrachtgever iets vooraf stemmen.

De basis is dat wij daar nog slechter van moeten worden... maar ik wil niet op die manier geld verdienen. Ik wil liever geld verdienen op een goede manier...

gewoon lekker je werk maken. Maar dan moet je eigenlijk helpen de opdrachtgevers... hun werk zo goed mogelijk uit te voeren.

En heel vaak kom je pas in het laatste stadium binnen. Of het is niet ons pakje anders. We hoeven er niks van te vinden.

Maar de samenwerking zal wel kunnen helpen om beter invulling te geven aan de manier waarop je zo'n participatie inricht.

En daar zie ik dan de kans, voor ons natuurlijk meer in ieder geval... om daar juist veel meer ogen en oren voor te hebben... en de synapse aan te bestaan dat we de opdrachtgever beter hun rol kunnen laten pakken.

[Spreker 3]

Ja, en ondersteuning, wat het belang is op het moment dat jij de omgeving en stakeholders wel betreft. En wat vervolgen dat? Bijvoorbeeld een goede planning?

[Spreker 1]

Ja, heel vaak denken ze, of heel vaak, dat is een aanname... Misschien dat er wordt gedacht, dat doen we gewoon zo... en dat gaat wel goed, maar dan komt er opeens weerstand...

en dat weerstand frustreert het project. En dan moet je dat in je plek opzien te lossen. En dan ben je met alleen maar dingen bezig die eigenlijk te voorkomen waren als je dan bijvoorbeeld iets meer aandacht had gegeven om bepaalde dingen erop te pakken.

[Spreker 3]

Ja.

[Spreker 1]

En wij kunnen de opdrachtgevers erbij helpen om dat te doen.

[Spreker 2]

En dat is in dit project bijvoorbeeld ook gebeurd?

[Spreker 1]

Ja, de aanpak van dit project vind ik eigenlijk... omdat wij zelf ons eigen budget mochten bepalen... hebben wij een ontzettend uitvoerig participatietrack bedacht.

Ik had tien participatiemomenten. Nou, dat is echt wel... Je kunt het ook doen.

Twee per keer, hè. We komen het een keertje ophalen en we kunnen het een keertje zenden. Maar dit is veel uitvoeriger geweest.

Dus die mensen voelen zich echt serieus genomen. Ze hebben echt de mogelijkheid gehad om in gesprek te hebben. Sterker nog, ze stonden te wachten.

Hoe gaan we zo'n keer aan de slag? Ja, je kunt het ook andersom hebben. Maar dit is wel een manier dat je ziet...

dat een participatietrack uitvoerig en dan maatwerkt. Heel veel maatwerk zit erin. Dus dat kost heel veel tijd en energie en geld.

Maar dat konden wij en dat leidt dan... dat het risicoprofiel in de realisatiefase erg laag is. Soms heb je er tijd en energie en het geld er niet voor.

Dus dan ga je het risico bewust aan in de realisatiefase. Dus het zijn keuzes. En wij hebben hier bewust voor gekozen...

om dat aan de voorkant zoveel mogelijk te regelen. Daar is dit de uitkomst van.

[Spreker 2]

Welke nieuwe verantwoordelijkheden verwachten we in de realisatiefase... voor publieke participatie in de nieuwe Omgevingswet? En dan denk ik dat het misschien handig is om te zeggen...

publieke participatie in de realisatiefase... is eigenlijk ook Omgevingsmanagement. Dus, vooral jouw functie ook.

Omdat je net zei dat je participatie niet helemaal bij de realisatiefase moet passen... maak je ook de vergelijking met Omgevingsmanagement en publieke participatie. En dan zal ik de vraag nog een keer stellen, sorry.

Maar welke nieuwe verantwoordelijkheden verwacht je in de realisatiefase... voor Omgevingsmanagement onder de Omgevingswet? Dat die er dus bij is gevonden.

Wel, ik moet zeggen dat weet ik zo niet.

[Spreker 1]

Nou, ik... De vraag is erg lastig, hè. Ik begrijp wel dat...

Misschien heeft het met de spraak te maken, met de participatie. Ik heb ook een beeld erbij, hè. Participatie letterlijk, dan denk ik altijd van...hoe betrek je de omgeving? En je kunt ze informeren. Is dat participeren of participeren?

Dat is een soort wederkerigheid zit erin, hè. Dus het is niet alleen maar zeggen wat je gaat doen... maar ook openstaan voor wat er terugkomt uit de omgeving.

Dus er zit altijd een soort wederkerigheid in. En omdat we dat aan de voorkant al gedaan hebben... dan is dat nu veel meer op het communicatieniveau.

Uitleggen wat we gaan doen. En daarvoor zeg je eigenlijk... we participeren niet zo veel, want dat hebben we aan de voorkant al gedaan.

En we communiceren weer. En communiceren is meer eenzijdig gericht. Dat is meer zenden.

Het is zo, denk ik, dat je het moet, hè. Ja, en jij zegt eigenlijk...

Ja, maar participatie, dat is ook in de breedste zin een soort. Dat is Omgevingsmanagement. Dus dat is wat meer, Jij trekt hem wat breder. Dus oké, dan moeten we dat even bedenken. Oké, het is wat breder dan dat.

En dan is jouw vraag...

[Spreker 2]

Welke nieuwe verantwoordelijkheden zou er erbij kunnen komen in de realisatiefase?

[Spreker 1]

Ja, ik zie niet veel nieuwe verantwoordelijkheden erbij komen. Het is, hè... Doen wij nu dingen anders dan anders, hè?

Die Omgevingswet dat het is ingevoerd. En wij hebben op dit project er niks van gemerkt tussen aanstekingen. Maar hij is eigenlijk ook vergund op basis van de oude omgeving.

Maar je doet eigenlijk niet dat hij opeens anders bent gaan werken, of zo?

[Spreker 2]

Nee, dus eigenlijk dat er geen veranderingen zitten.

[Spreker 1]

Nee. Dus jij hebt je werk niet anders gedaan. Ingevoerd niet.

En dat hebben wij ook niet gedaan. Dit is een omgeving, dus we weten dat die gaat komen. En voor ons was het meer een bledsel.

Zo zijn we in die nieuwe omgeving aan het kijken. Oké, wij moeten nog een aantal omgevingsvergunningen aanvragen. We gaan hier dan banden maken en dan gaan we dat weer hier doen.

En dat gaat nu om de nieuwe Omgevingswet. Dus de procedure tijd in plaats van acht weken. Die kan potentieel al twintig weken worden.

[Spreker 3]

Ja.

[Spreker 1]

Want die moet bij bevoegd gezag en die weet niet hoe het moet, weet je wel. Daar zitten onze zorgen veel meer. En of wij nu dingen anders doen in de praktijk.

Ik denk niet dat je je rol nu anders invult dan drie jaar geleden, zeg maar.

[Spreker 2]

Nee, niet omdat er een juridische verplichting nu bij zit.

[Spreker 1]

Nee, nee.

[Spreker 2]

Dat je dingen anders zou organiseren?

[Spreker 1]

Nee, nee, nee. Laten we het zo zeggen. Dit project, misschien is het anders dan anders.

Dit is een hele hoge mate van vastleggen, van afspraken. Dus voor Christen is dat misschien zo meteen dat het weer op een ander project gaat gebeuren. Maar we leggen hier voor ons heel vast.

Dus niet alleen maar klachten, dat is logisch, weet je wel. Maar ook contactmomenten met stakeholders, dat soort dingen. Dus van elke stakeholder hebben we ook wel een dossier.

Nou, dat gebeurt ook niet altijd. Maar dit is een hoge mate van. Dus je aantoonbaarheid, die is wel hoog.

En ik denk eigenlijk, vraagt dat dat je dat nu iets anders doet. Ik denk wel dat je in de toekomst misschien veel meer aantoonbaar de dingen moet gaan doen. Maar dat deden wij eigenlijk al.

Dus in die zin, dat vraagt niet zozeer voor ons in dit project iets anders. Ik denk wel dat je denkt, bij andere projecten, dat je misschien bewuster contactmomenten moet gaan vastleggen. Dus dat wij als omgevingsmanagers wat explicieter moeten gaan werken.

En dat doen wij hier op dit project al. Dus je merkt het eigenlijk niet. Maar ik denk op andere projecten dat het wel nodig is om dat te doen.

[Spreker 2]

Ja, dus juist omdat je dat aan de voorkant goed hebt geregeld, is het nu ook veel aantonen en vastleggen.

[Spreker 1]

Ja, we hebben een enorme hoge mate van vastleggingen en alles. En dat is eigenlijk al vooruitlopend op de muziek. En dat gebeurde hier al.

Maar ik kan me best indenken dat je op andere projecten, of kleinere projecten, dat je heel snel naar buiten moet. Ja, dan laat je heel veel dingen vallen, want we moeten naar buiten. En dan komt het eigenlijk wel.

Ja, in de verte moet jij nou een aantal maar dingen doen als omgevingsmanager. Dus dan kom je meer onder druk te staan, volgens mij.

[Spreker 2]

En wordt dat dan een verschil voor de opdrachtnemer, dat ze hier wat gefocust op moeten zijn, of wat scherper op moeten zijn, wanneer de opdrachtgever eigenlijk vraagt van let's go?

[Spreker 1]

Ja. Nou ja, ik roep het heel vaak over de as van de risico's. Dus je moet de risico's signaleren.

Ik zeg het, winst risico is het als bepaalde dingen optreden. En als het zich manifesteert, ja, je moet aan de beurt een keuze maken. Soms moet je ook gewoon snel gaan om een project te beginnen.

Dus dan is dat een keuze. En dan ga je het risico aan dat er weer weerstand komt, dat er beslagen komen. En ja, dan is dat maar zo.

[Spreker 2]

Ja. Oké. Even kijken.

En specifiek op hoe jullie nu met de stakeholders communiceren en samenwerken. Hoe doen jullie dat nu? Nou, op het gebied van stakeholders ligt ook heel erg veel bij de mensen buiten, zeg maar, de uitvoerders.

Dus in principe zijn die eerste contactpunten voor de stakeholder. Dus eigenlijk krijg ik daardoor van de stakeholders ook niet zo heel veel mee. Behalve dan dat dus alles wordt vastgelegd wat met hun wordt besproken.

En ik denk ook dat dat persoonlijke contacten momenteel kan bijdragen. Dat het allemaal gewoon heel erg soepel loopt. Dus eigenlijk wordt alles heel, ze kennen allemaal die jongens die buiten de uitvoerder, die allemaal daar rondlopen.

Die kennen de bedrijven ook goed. Alles wordt snel geregeld. Als er wat is, wordt snel opgelost.

[spreker 2]

En dat merk je nu?

[Spreker 3]

We zijn dus nu veel bezig met het afronden van de trajecten waar bedrijven zitten. En nu we daar met die evaluatiegesprekken bezig zijn, merk je ook dat dat vooral is wat de bedrijven ook het prettigst vinden.

Dus dat dingen snel worden opgepakt. Maar ook dat er veel persoonlijk contact is en dat de mensen makkelijk benaderbaar zijn. Dus eigenlijk daardoor hoor je eigenlijk ook niet veel van de stakeholders.

Dingen die er wel spelen, dat zijn gewoon vaak simpele dingen als dat er modder op het erf ligt en dat opgeruimd moet worden. Maar op het moment dat dat wordt aangegeven, wordt dat ook zo opgelost. En dat heeft wel met dat participatietraject wat van tevoren dan heel goed is doorlopen.

Dat merk je ook dat de bedrijven heel veel momenten hebben gehad waarop ze met initiatieven konden komen. En dat die ook serieus werden meegenomen. En dat is ook een groot positief punt wat alle bedrijven aanhalen.

Er was heel veel ruimte voor initiatieven en het waterschap luisterde goed. En dat dat participatietraject vanuit hun kant ook heel positief is ervaren. En hoe is het participatietraject binnen de aannemer ervaren?

[Spreker 1]

De eerste vraag, waren wij samen in alliantie? Dus opdrachtgever en opdrachtnemer is één team. Dus wij zijn één. Dus we spreken ook vanuit één mond. Dus dit is niet de opdrachtgever of de opdrachtnemer. Wij zijn het dijkteam. En op een gegeven moment als we in uitvoering zijn, zijn we gestart. Dan pas hebben we de rol. Ik ben nu de opdrachtgever en jij bent nu de opdrachtnemer. Toen zijn we pas uit elkaar gegaan.

[Spreker 2]

En wat is er dan nu veranderd in die samenwerking?

[Spreker 1]

Nou met de opdrachtgever dat je nu meer op afstand staat. Dus je doet meer je eigen winkel. Dus wij moeten meer focussen op datgene wat we moeten doen.

We hebben alles nu in onze afspraken, in onze plannen verwerkt. En we moeten nu gewoon uitvoeren wat we in onze plannen hebben neergezet. En zorgen dat we zo hoog mogelijk het werk maken.

Wat dat betreft heb je minder, wat meer afstand met een opdrachtgever. Dus die heeft nu wat meer zijn eigen dingen actief moeten doen.

[Spreker 2]

En door de komst van de omgeving, verwachten jullie dan dat de samenwerking tussen opdrachtnemer en opdrachtgever gaat veranderen?

[Spreker 1]

Nou ik verwacht er niks aan. Maar ik vind dit nou een voorbeeld van hoe je ziet dat aan de voorkant een uitvoerige participatie trekt. Leidt dat in een uitvoering dat je eigenlijk alles gedaan krijgt.

Want je hebt er heel veel gedaan om het vertrouwen op te bouwen met alle partijen. En die ruimte hebben we gekregen. We hebben samen het budget bepaald met de opdrachtgevers.

Samen hebben we dit traject doorlopen. En dat is deze contract vorm. Die helpt daarbij.

Dat is een alliantieform, een tweefase contract. Als jij een ander werk krijgt, dan heeft de opdrachtgever soms al een jaar niet meer bezig. En dan komen mensen aannemers, die moeten een aanbidding maken.

En een paar maanden later moeten we buiten aan de slag. Dan ken je die stakeholders helemaal niet. En dan ga je aan de slag.

En dan weet je misschien heel veel afspraken niet hoe die goed zijn vastgelegd of verankerd. Het overgeven moet dat voor woorden eisen. Wij interpreteren dat.

Dus heel veel kan er fout gaan in die vertaling, wat een stakeholder hier een keertje heeft gezegd. En hoe wij daar invulling aan geven. En dat zijn potentiële risico's natuurlijk.

Die leiden tot weerstand en klachten en bezwaren en beroepsprocedures. Dus verwacht je dat het anders gaat worden? Ik zou ervoor pleiten om de tijd ervoor te nemen.

Dat is misschien het punt voor een goed participatietrack. En dat ook scherp door de opdrachtgever of de opdrachtnemer erbij te betrekken. Hoe heb je dat nou gedaan?

Dat is mijn stelling.

En dit project bewijst dat in die zin een beetje. Omdat we aan de voorkant van de uitvoering getrekt hebben te lopen. Maar de uitvoering, ja.

Dat gaat als een zonnetje.

[Spreker 2]

Misschien dat de opdrachtnemer wat eerder betrokken. Wat vaker eerder betrokken. Gaat worden.

[Spreker 1]

Nou ja, dat zou helpen. Denk ik. Of in ieder geval dat de omgeving goed in staat is.

Om te zeggen, hoe heeft die geparticipeerd. En op een goede manier dat over te dragen. Aan de opdrachtnemer.

Kijk, wij hebben hier een omgevingsmanageplan gemaakt. Wij hebben hier een participatieplan gemaakt. We hebben heel veel plannen gemaakt aan de voorkant.

En die zijn allemaal verankerd binnen de organisatie. Dus we weten heel goed hoe wij dingen aanpakken. Wij hebben echt per deelgebied.

De stakeholders benoemd. Aangegeven welk contactpersoon met wie contact heeft. Weet je wel.

Dat is echt next level. Ja, dat mag zo. En dan krijg je een set met eisen.

En dan zegt de opdrachtgever. Ga maar aan de slag. Weet je wel.

Dus dan moet je alles samen gaan bedenken. Heb je de tijd hiervoor. Je moet aan de slag.

Dus het helpt als een opdrachtgever. Hoe hij zijn participatie heeft vormgegeven. Als je het op een hele goede manier kan overdragen.

Aan de opdrachtnemer. Dan gaat het minder verloren. Dus dat zou een oproep zijn richting de opdrachtgevers.

In ieder geval heel zorgvuldig. Dat proces wat ze doen. Op een goede manier vast te leggen.

[Spreker 2]

Zodat jullie ook duidelijker begrijpen. Waarom we dingen zouden doen. En uitvoeren.

Kunnen uitleggen.

[Spreker 1]

En dan zeggen ze. We hebben een system engineering. Dus dat begrijp ik.

Dus dan leg je dat vast. En dat is dus heel erg sec. Maar je wil weten.

Wat is er wel gewoon en niet gewoon in. Waar zit de angst of de zorg. Of wat is de tendens of het gevoel.

En soms krijg je heel weinig van een opdrachtgever. Je legt dingen aan. Maar je kan het wel meer verwachten.

[Spreker 2]

Ja. Ja en weet je dat. Dit wordt dan dus een groter.

En nu ga ik toch weer in risico's spreken. Op het moment dat dit slechter wordt gedaan. Of minder wordt gedaan.

Is dat weer een risico. Een extra risico in de uitvoering.

[Spreker 1]

Ja. Ja dat risico is er al. Dus de participatie.

Dat maakt het niet veel anders. Behalve dat dat risico nu evidenter. Noem ik het maar.

Denk ik meer bij de opdrachtgever ligt. Als dat niet goed is gebeurd aan de voorkant.

[Spreker 2]

En waarom bij de opdrachtgever? Waarom ligt het niet bij de opdrachtnemer?

[Spreker 1]

Nou omdat de wet schrijft voor dat je participeert. Dus dat begint eigenlijk vanaf het moment dat je een initiatief hebt. Dan moet je al gaan participeren.

Op het moment dat er een plan ligt. Dit is het. Dit is de tekening.

En dan moet je gaan beginnen. Dan verwacht ik eigenlijk al dat het heel veel is afgestemd al.

[Spreker 3]

Ja.

[Spreker 1]

En op het moment dat dat niet gebeurt. Dan denk ik ja. Dan heeft een opdrachtgever wat een steekje laten vallen.

Dus het is in ieder geval. Ik pleit voor een vroegtijdige betrokkenheid erbij. Maar als dat niet kan weet je wel.

Dan denk ik ja. Dan in ieder geval dat er een goed dossier wordt overgedragen. En in de basis begint het dossier altijd bij een opdrachtgever.

[Spreker 2]

Ja. En wat zou dan je eigen verantwoordelijkheid als opdrachtnemer hierin zijn? Wanneer dat niet is gedaan?

[Spreker 1]

Nou kritische vragen stellen natuurlijk. De opdrachtgever moet ook zijn rol als opdrachtgever uitvoeren. Als je dat niet goed doet moet je dat ook zeggen.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Daar mogen we ook wat scherper in zijn denk ik.

[Spreker 2]

Ja niet gewoon een vinkje zetten. Dit is gedaan. Dit is gedaan.

[Spreker 1]

Nee. Nee ik vind dat we altijd wel. Vanuit een bepaalde beroepseer.

Gewoon ook moeten zeggen wat wij ervan vinden. En als we zeggen dat je zegt. Nou het is niet echt hoogstaand wat er gebeurt.

Dat we dat ook mogen vinden en zeggen.

[Spreker 2]

En dat is niet iets wat nu die nieuwe Omgevingswet teweeg heeft gebracht. Dat jullie daar scherp op zijn.

[Spreker 1]

Of misschien wel. Ja maar ik heb het nog niet gemerkt in ieder geval. Het zou kunnen.

Maar ik weet het niet. Oké. Niet op dit project in ieder geval.

[Spreker 2]

Ik kijk even verder naar de vragen die ik heb. Ja hebben jullie nog specifieke voorbeelden in het project. Waarin je dus merkt van.

Die participatie aan de voorkant. Helpt ons hier. In de uitvoering.

Ja ik denk de Leidenbrug.

[Spreker 1]

Ja. Is een mooie. Ja.

Hele goed.

[Spreker 2]

Het is eigenlijk hier aan de overkant. Je kan het nou net niet zien. Maar daar zit een energiebedrijf.

Of een gasbedrijf.

[Spreker 1]

Dat zijn de olie benzine. Die tankt.

[Spreker 2]

En die hadden leidingen door de dijk heen. Op het moment dat we hier begonnen. En toen tijdens het participatietraject.

Zijn allemaal varianten besproken. Waarmee. Want het waterschap had liever ook geen gasleidingen meer.

Door de dijk heen hebben. En voor. Nou ja voor hun was het ook minder wenselijk.

En omdat daar natuurlijk damwanden in zouden komen. Werd het ook wel een hele lastige. En toen zijn er meerdere varianten besproken.

En uiteindelijk is daar toen de Leidenbrug ontworpen. En daar lopen nu de leidingen.

Over de weg heen. Zeg maar. En dan vanuit daar lopen ze richting de dijk.

En kunnen ze daar dus worden aangesloten. En dat is wel eentje. Wat van tevoren wat.

Nou ja wat ook wel een wat. Duurdere variant was. En wat voor.

Het bedrijf ook wel wat spannender was. Maar uiteindelijk was dat echt. Dat ze daar zeiden van dat is echt super goed.

Dat dat op die manier is aangepakt. Ook vanwege andere redenen. Dat je nu de leidingen beter kan inspecteren.

Omdat ze ineens in het open liggen. En niet meer in een dijk. Dus er zijn allemaal nog extra voordelen bijgekomen.

Wat voor het bedrijf gewoon super fijn is. En dus dat is bijvoorbeeld. Wel een voorbeeld wat.

Denk ik wel heel erg geholpen heeft in de uitvoeringsfase. Ook een beetje de goodwill van het bedrijf daarbij. Dat dat soort dingen mogelijk zijn.

En dat bedrijf je ook. Daardoor met andere dingen ook makkelijker. Of iets meer mechanisch te worden.

[Spreker 1]

Dit was aan de voorkant. Dat is een van de grootste risico's. Leidingen door een dijk.

Want dan moet je de dijk ophogen. Dus er komt zand op. Leidingen zijn heel zettingsgevoelig als er iets kapot gaat.

Met olie en dat soort dingen. Deze oplossing. Eigenlijk werd een kans genomen.

En gepakt. En dat lukt alleen maar door aan de voorkant. Heel vroegtijdig te participeren.

En dan deelgenoten maken. Dus eigenlijk is er een risico rond gezet. In de kans.

En dat is eigenlijk heel goed gegaan. We hebben er nog één. We hebben twee bedrijven.

Die liggen buitendijks. Dus normaal gesproken betekent dat als het hoogwater is. Dat de trein onder kan lopen.

En dat ze ook een hele hoge verzekeringsplezier moeten betalen. Want als het gebeurt. Ja je bent niet verzekerd want je zit buitendijks.

Dat is een keuze.

[Spreker 3]

Ja.

[Spreker 1]

En we hebben nu de dijk omgelegd. Met Van den Kamp. Dat zij buitendijks komen te liggen.

Dus eigenlijk zouden we eerst de dijk alleen maar ophogen. En we zeggen ja het kost een bedrag x. En we zeggen ja.

Maar we hebben heel veel gedoe krijgt over. Allemaal kabels, leidingen verleggen. Allemaal ingewikkeld.

Dus we zeggen misschien kunnen we beter. Die dijk helemaal omleggen. En dan komen die bedrijven buitendijks te liggen.

Dus die oplossing is duurder. Die bedrijven hebben er zelf aan bijgedragen. Omdat ze ook de meerwaarde daarvan zien.

En in de uitvoering. Leidt uiteindelijk wel dat we dan een makkelijker. En een simpelere uitvoering.

Kunnen maken. Dus de meerkosten heeft niks extra's gekost. Ten opzichte van de oorspronkelijke situatie.

Het heeft alleen maar voordelen gehad in de uitvoering. Ja. En die bedrijven.

Die hebben eigenlijk voor relatief beperkte investeringen. Dus buitendijks komen te liggen. En dan zijn ze nu wel.

Beschermd tegen het hoge water. En we hebben zo'n lagere verzekeringsplannen. Dus eigenlijk zijn dat mooie voorbeelden.

Die anders nooit had kunnen realiseren.

[Spreker 2]

Ja. Oké. En u zegt dus nu. Die planning is van tevoren. Die hebben we lang gehad. Daar is een betere kwaliteit uitgekomen. Ik denk ook meer kosten? Weet niet of dat zo is.

[Spreker 1]

Soms dus ook niet. Want ik zei. De meerkosten hebben de bedrijven zelf betaald. Dus je hebt eigenlijk meer kwaliteit en meer openheid. Minder risico, tegen dezelfde kost.

[Spreker 2]

Dus als je over het hele project kijkt. Kom je er qua projectbesluit Beter uit?

[Spreker 1]

Ja. De prijs kwaliteit verhouding is beter geworden. Want je krijgt voor dezelfde prijs veel meer kwaliteit.

[Spreker 2]

Oké. Nou top. Dan ga ik door naar het laatste gedeelte.

Reflectie aanbevelingen. Wat zouden jullie als belangrijkste aanbeveling geven. Aan andere aannemers. Die te maken krijgen. Met publieke participatie. Onder een nieuwe Omgevingswet?

[Spreker 1]

Ik denk dat punt wat jij net al aanhaalde. Dus het. Heel uitvoerig doen En vaak teruggaan ook weer naar de stakeholders en naar de omgeving.

Dus goed contact houden. Veel overleggen. Maar dus ook de tijd voornemen. ja. We hebben het wel bewust gedaan. Ik zeg al.

We hebben echt een participatie plan gemaakt. Dat vind ik wel krachtig. Dat je wel een beetje maatwerk levert.

Van wie heb je nou echt nodig. Dat zijn inderdaad 30 stakeholder. Die op het werk zelf zitten.

Op hun terrein moeten wij aan de slag. Dus daar moeten we fysiek iets mee gaan doen. Dus je komt elkaar tegen.

Dus begin vroeg met het ophouden van de band. Maak duidelijke afspraken. En ook duidelijke verwachtingen.

Wat je wanneer komt doen. Dus wij komen eerst ophalen. Eerst kennis maken.

Daarna komen we ophalen. Wat vind je belangrijk? Waarom zit jouw proces eruit?

Waar zitten je zorgen? Waar zitten je wensen? Dan gaan wij naar binnen.

Gaan we ons dingetje doen. En dan gaan we terugleggen. Wat hebben we ermee gedaan?

Dat zijn die loopjes. Dat werkt op zich best goed. Dat is wel uitvoerig.

Maar het werkt wel goed. Dat je elke contactmoment hebt. En laat zien wat je ermee doet.

Dus in die zin dan.

[Spreker 2]

Stel je wordt als aannemer wel later vertrokken. Wat zou je dan aanraden? Waar zou je dan je focus op leggen?

[Spreker 1]

Laten we het zo zeggen. Het eerste wat ik altijd zou doen. Is met een opdrachtgever of een stakeholder manager.

Of iemand vanuit de opdrachtgever. Zeggen hoe is dat contract aan de voorkant gelopen. Ik wilde mezelf een keer voorstellen.

Wat die moet weten. Waar de grootste pijnpunt is. En de grootste knelpunt.

Op een gegeven moment kom je gewoon nieuw op een project. Terwijl er al heel veel historie ligt. Wat een opdrachtgever heeft gedaan.

Dus je wil eigenlijk zo goed mogelijk. Dat die historie helder is. Zodat je er zelf ook iets mee kan doen.

En dat pleit dus niet voor die vroegtijdige betrokkenheid. Is dat het niet? Dan ligt gewoon een duidelijke archivering.

Of een duidelijke opbouw. Van een dossier. Dat je daar een beeld bij kan krijgen.

[Spreker 2]

Dat het goed aan te horen is wat er is gebeurd.

[Spreker 1]

Ja. Dat je er echt iets mee kan. Want anders word je verrast.

En wij willen niet verrast worden. En opdrachtgevers ook niet over het algemeen. Dus het is overal belang om dat te doen.

En je moet zo goed mogelijk dat vastleggen. Dus dat zijn de punten.

[Spreker 2]

En wat ik als het belangrijkste inzicht dat jullie opgedaan hebben voor publieke participatie in de realisatie fase?

[Spreker 1]

Ja. Ja. Ik vind dat een lastige vraag.

Maar dat heeft nu ook weer te maken. Omdat we aan de voorkant heel veel gedaan hebben. Dus de referentiekade is niet helemaal.

Ja. Ik denk niet of het het juiste referentiekade is. Jij kan het misschien beter beantwoorden.

Hoe dat nu gaat. Maar ik zeg altijd. Het zit veel meer op het informeren.

En het communiceren. En het is niet echt in de realisatiefase. Ik denk dat het een superactief participatieproces is.

Behalve dan met bepaalde stakeholders. Zoals een leedman. Ja.

Die mensen blijf je hebben natuurlijk.

[Spreker 2]

En waarom is dat informeren dan. Zie je dat niet meer als. Een groot deel van participatie.

Het staat een beetje. Tijdens de realisatie staat dat een beetje los van elkaar. Dus het informeren nu.

Is echt gewoon. Dat heeft ook niet echt. In die zin met participatie te maken.

Dat is echt alleen zorgen dat mensen weten wat er gaat gebeuren. Ja gewoon zorgen dat. Op het moment dat mensen goed geïnformeerd zijn.

En op tijd zijn geïnformeerd. Dan is de hinder ervaring ook minder hoog. Dus dat is vooral.

Waar we nu gewoon heel erg veel mee bezig zijn. Een stukje. Constant zorgen dat mensen weten wat er gaande is.

Maar ook een stukje begrip krijgen. Dat ze snappen. Dat was daarvoor.

Of die wegafsluiting is daarvoor. En daar ook een beetje. Soms een beetje vroegtijdig op inspelen.

Dus op een ludieke manier. Een beetje zorgen dat mensen. Snappen wat wel.

Dit project is. Soms zijn er ook andere projecten die nog ergens anders gaan. Dus dat je die scheiding een beetje legt.

Maar dat is meer het informeren. Wat we nu gewoon constant doen. Dat staat denk ik een beetje los van de participatie.

Gedeelte. Omdat het in het verleden al uitgevoerd is.

[Spreker 1]

Ja ik denk dat jij. Je hebt een breder begrip van participatie.

[Spreker 2]

Ja dat denk ik ook.

[Spreker 1]

En jij. Is dit een onderdeel van de participatie. Misschien denk je dat dan.

Alleen maar informeren. De participatie is inmiddels tweezijdig. En informeren is eenzijdig.

Maar jij ziet het als een onderdeel van. Misschien de hele participatie.

[Spreker 2]

Jazeker want jullie zijn waanzinnig bezig. Met het belang. Hinder verminderen.

En waarom zou informeren. Daar dan. Niet toe behoren.

[Spreker 1]

Dat hoort er ook aan. Ja ik snap het. Het is meer een definitie kwestie.

Ik denk wel dat we. Hier best wel veel aan doen. Om juist die hinder beleving.

Tot een minimum te realiseren. Dit hoort er ook aan hoe actief. Er is natuurlijk ook een bepaalde maat.

In hoe actief je iets doet. En hier gebeurt het wel heel actief. En we proberen ook eigenlijk ons werk.

Meer uit te dragen. Actiever dan het andere betreft. Dus dat creëert ook een bepaalde draagvlak.

Dus ja. Dus dan ben jij inderdaad bezig met je participatie.

[Spreker 2]

Het was als compliment.

[Spreker 1]

Wij houden het goed hoor.

[Spreker 2]

En dan heb ik. Mijn laatste vraag. Welke kansen.

Niet de Omgevingswet. Om publieke participatie. Te verbeteren.

[Spreker 1]

Ja ik heb. Die Omgevingswet niet gelezen. Dus het is meer.

Heb je hem gelezen?

[Spreker 2]

Zeker.

[Spreker 1]

Ik kan dat niet zo. Inschatten denk ik. Ik denk dat het misschien.

Het is een verplichting. Dat je aan de voorkant iets moet doen. En dat is meer de kans.

Op diep bekijken. Is dat de kans vanuit de aannemer. Of is dat een kans in zijn algemeenheid.

[Spreker 3]

Vanuit de aannemer.

[Spreker 1]

Ja. Ik denk dat je. Omdat je goed bewust bent.

Van de Omgevingswet. En wat erbij komt. Dat je dan misschien.

Aandacht kan krijgen. Een uitvoerde participatie. Dat we de Omgevingswet beter kunnen helpen.

Dus in die zin denk ik. Dat je als opdrachtnemer. Misschien ook meer kan profiteren.

Dat we. Ter zaken kundig zijn. Op het moment dat je dit vaak gedaan hebt.

Dan kun je de Omgevingswet helpen. Met het inrichten van zo'n participatie track. En nog niet direct jouw.

Eerste pakje anders. Je moet hem nog steeds op de Omgevingswet. Die moet ook echt willen.

Ja. Je kunt ze wel helpen. Belangrijker te maken.

[Spreker 2]

Als je dit aan de voorkant doet. Dan heb je dit resultaat een uitvoerde.

[Spreker 1]

Exact. Ik denk dat dat. Ik heb dingen nooit gelezen.

Ik heb ook die dingen. Van die podcast gehoord. Maar ik ben niet zoveel wijsheid geworden.

Moet ik eerlijk zeggen. Waar is het voor jou. In het algemeen.

Denk jij een groot verschil.

[Spreker 2]

In dit project niet zozeer.

[Spreker 1]

Ga je zelf mee.

[Spreker 2]

Ik denk dat er bewuster. Omgegaan zal worden met. Wat je in de voorbereiding.

Regelt. Ga je in de uitvoering ook. Resultaten kan zien.

En daardoor de risico's verminderen. We hebben heel veel complexe projecten. In Nederland.

Er zijn veel stakeholders en veel belangen. Die allemaal een andere.

Inzicht hebben. En ik denk dat we. Het is zo opgesteld.

Dat het promoten om die samenwerking. Met elkaar aan te gaan. Dus.

Zo zie ik het. Met veel meer inzien. Dat je het.

Samen gaat aanpakken. Het project.

[Spreker 1]

Ja. Ja. Dat vind ik op zich juist.

Een positieve ontwikkeling.

[Spreker 2]

En. Daarom heb ik ook. Een project waarbij.

Het project. Zichzelf is georganiseerd. Dan zie je het belang.

Ik denk dat jullie. Dat begrijpen. In het project.

[Spreker 3]

Ja.

[Spreker 2]

In vergelijking. En hoe dat met de nieuwe regeringswet. Gaat.

Kan gaan veranderen.

[Spreker 3]

Ja. Ja.

[Spreker 2]

Dan hoort vooral de aantoonbaarheid.

[Spreker 1]

Eigenlijk is het meer. We hebben het eigenlijk al een beetje gedaan. We gingen eigenlijk al bij denken.

Ik denk wel dat het heel duidelijk is. Dat het lukt in de realisatie fase. Volgens mij wordt het een goede tijd.

Ja. Ja. Dus wat dat betekent.

Het is een goede casus inderdaad.

[Spreker 2]

Toch sluit ik hierbij. Top. Ik wil jullie beiden heel erg bedanken.

[Spreker 1]

Nou graag gedaan. Blijf maar hier zitten.

CS - Zwolle - OM OG

[Spreker 1] = respondent

[Spreker 2] = Interviewer

[Spreker 2]

Ja, dan hebben we dat ook vastgesteld.

[Spreker 1]

Ik heb al iets geladen. Nou, goed.

[Spreker 2]

Ja, we gaan het zo zelf merken. Goed. Oké, dan zal ik eerst even iets kort uitleggen over hoe ik het interview heb opgebouwd en wat het doel daarachter is.

Daarna zal ik wat algemene vragen aan u vragen. Ja, dat mag ik juist zeggen. Ja, fijn.

En dan gaan we het interview beginnen.

[Spreker 1]

Ja, prima.

[Spreker 2]

Nou, het interview is opgebouwd, het is driedelig. Dus we gaan eerst een stukje kijken van de huidige situatie van de praktijk. Hoe gebeurt participatie nu in de realisatiefase?

Hoe hebben jullie het op dit project gedaan? En vervolgens in het tweede gedeelte gaan we wat meer kijken naar hoe je had verwacht dat dit project was gelopen als de nieuwe Omgevingswet wel ingevoerd was geweest. Daar wil ik benadrukken, het is een verwacht, het is een hypothetische situatie.

Er zijn geen goede, geen foute antwoorden. Het is om samen te ontdekken hoe of wat soort dingen waren er anders georganiseerd of nieuwe rollen bijgekomen. Wat mijn doel van het onderzoek is om te kijken hoe realisatie in de praktijk sowieso in de realisatiefase wordt georganiseerd en ervaren.

En daarbij gaan we dan ook kijken hoe de nieuwe Omgevingswet als invloed gaat zijn daarop.

[Spreker 1]

Het kan dus ook zijn dat er gewoon weinig of geen invloed is.

[Spreker 2]

Ja, precies.

[Spreker 1]

Goed, oké.

[Spreker 2]

Ja, dat is natuurlijk altijd de vraag in een onderzoek. Nou, dan gaan we het onderzoek, het interview beginnen. Kunt u kort iets vertellen over uw rol in het project?

[Spreker 1]

Ik werk voor het waterschap in het Overijssel Delta en mijn rol is omgevingsmanager. Dat was ik in de PU-fase en nu zit ik ook in de realisatiefase. En ik ben verantwoordelijk voor de contacten met de omgeving van het project.

Dat zijn allerlei soorten stakeholders, grondeigenaren, bedrijven, bewoners, maar ook bestuurlijke stakeholders. De gemeente, Zwolle, provincie, Rijkswaterstaat. Dus die contacten onderhouden.

Verder verantwoordelijk voor communicatie, publiekscommunicatie. Dus vertellen over het project wat we aan het doen zijn en waarom en uitleggen hoe lang het nog duurt. En klachten en meldingen, dat soort dingen, daar heb ik ook verantwoordelijkheid in.

Maar dan samen met de omgevingsmanager van de opdrachtnemer.

[Spreker 2]

Oké, en heeft u al eerder een project ervaring gehad met publieke participatie?

[Spreker 1]

Heel veel, maar niet in dit soort projecten, want wij bouwen projecten en van alles eigenlijk. Heel aardig van parken. Het is niet het eerste project, zeg maar.

Nee, bij de gemeente Utrecht was dat en Hilversum en adviesbureau, verschillende plekken.

[Spreker 2]

Oké, top. Dan gaan we beginnen met de huidige praktijk. Kunt u me aan de hand van Stadtijkén Zwolle toelichten hoe publieke participatie is georganiseerd?

[Spreker 1]

Voor nu, hè? In de realisatiefase. In de realisatiefase, want in de PU-fase hadden we een heel plan gemaakt en hebben mensen op allerlei manieren kunnen meedenken over het ontwerp.

In de realisatiefase was de nadruk vooral, ligt er natuurlijk op informeren. Dat wordt al op allerlei manieren gedaan. En in beperkte mate gaat het ook om, het is een woord uit het welzijnswerk, place making.

Dus dat mensen weer wennen aan een nieuwe situatie en dat ze weer een nieuwe dijk in gebruik gaan nemen. Daarvoor hebben we Traverse Welzijn ingeschakeld. Die organiseert allerlei activiteiten waardoor mensen weer gebruik gaan maken van de dijk en wennen aan een nieuwe situatie.

Maar de nadruk ligt op informeren en dat doen we op allerlei verschillende manieren. We hebben een communicatieplan gemaakt en er staat in welke doelgroepen we hebben en hoe we de verschillende doelgroepen gaan bereiken. Vier keer per jaar sturen we een nieuwsbrief.

Eén keer per jaar houden we een enquête. We gaan kijken of we onze doelen halen, we gaan mensen interviewen. We maken filmpjes, organiseren opleverfeestjes, doen activiteiten met Traverse.

We willen een podcast maken, allerlei manieren om te vertellen over wat we aan het doen zijn en waarom we dit moeten doen.

[Spreker 2]

En waarom moeten jullie dit doen?

[Spreker 1]

De dijken willen de stad Zwolle waterveilig houden, de stad Zwolle de hoge voeten houden. Ook de komende decennia zouden de dijken moeten worden versterkt.

[Spreker 2]

En is daar begrip voor?

[Spreker 1]

Dat gaat heel makkelijk eigenlijk. Ik heb nauwelijks kritiek opgehoord in al die jaren. Deze mensen zijn overtuigd van de noodzaak.

Of in ieder geval ze stellen niet de discussie. De bedrijven langs de dijk werken gewoon mee. Het moet gewoon, maar ze moeten er wel mee zo aan doen dat ze door kunnen gaan met de productie.

En de bewoners snappen het ook. In 2021 hebben we de plannen gepresenteerd in de wijk. We hebben een kar meegenomen, een soort informatiepunt.

Op allerlei plekken in de wijk gingen we staan om te vertellen over de dijkversteking en het ontwerp. En iedereen was blij dat het gebeurde. Zoals ook net Winburg overstroomd is, dat hielp ook.

Dus het is in die zin gewoon makkelijk om het... Ik zeg makkelijk, omdat ik ervaring heb van andere thema's en onderwerpen waar heel veel discussie over is. Bijvoorbeeld we gaan een nieuw parkeerbeleid invoeren, totaal parkeren.

Of er komt een nieuwe AZC. Dat zorgt voor heel veel gedoe. Maar een dijkversteking niet.

[Spreker 2]

Nee, mensen zien daar de noodzaak van.

[Spreker 1]

Behalve als je direct aan woont, dan word je direct geraakt. Daar hebben mensen ook wel moeite mee. Maar in het groot algemene publiek is het gewoon geen issue.

[Spreker 2]

En waarom hebben die mensen daar moeite mee? Hoe wordt daarmee opgegaan?

[Spreker 1]

Hier hebben we bijna bewoners van andere dijkverstekingsprojecten. Als je tuint je grens aan de dijk of je land. En je moet dan de dijk versterken.

En we hebben een stuk van je tuin nodig om de bouwweg te maken. En alles moet eruit. Dat heeft een groot impact.

Dus het is veel meer hinder. Ervaren mensen dan, wat soms wel een jaar of twee jaar kan duren, van een dijkversterking. Dus die groep die echt direct langs de dijk woont en werkt.

Die kan wel hinder ervaren.

[Spreker 2]

En hoe gaat u, zeker als er één of twee jaar kunnen ze daar hinder van ervaren. Hoe gaat u daar dan mee om in de realisatiefase?

[Spreker 1]

Hier in Zwolle, in de dijk. We vertellen gewoon het eerlijke verhaal. Een deel van de dijk was anderhalf tik een jaar gesloten.

De hele wijk heeft een informatiefolder gekregen. Op allerlei manieren hebben we verteld. Vanaf 1 juni kun je niet meer op de dijk.

Dat is het dan. En je zorgt dat het werk zo wordt uitgevoerd. Dat kan hier ook.

Dat de wijk er weinig last van heeft. Dus het transport ging allemaal langs de dijk en over het water. Dus niet door de wijk zelf.

De hinder, als er een stofhinder is. Dan gaat het allemaal aan met sproeien in de zomer. Je probeert de hinder zo min mogelijk te maken.

Om verder het eerlijke verhaal te vertellen. Ik kan nu niet op de dijk. Als er vragen komen, uitleggen waarom het niet kan.

[Spreker 2]

Zo transparant mogelijk zijn.

[Spreker 1]

Ja, heel transparant zijn. Ik hoor af en toe zeggen, is het nog niet klaar? Want mensen willen het rondje maken.

Maar mensen accepteren het ook. Ja, het moet gebeuren.

[Spreker 2]

Zijn er dan wijzigingen in de realisatiefase geweest? Die van invloed waren voor belanghebbenden?

[Spreker 1]

Nee, want ze hebben echt gemaakt natuurlijk onze doel. Stick to your plan. Vreselijk, maar goed.

Blijf je voer uit wat je belooft. We hebben echt heel veel tijd genomen om het plan uit te werken en voor te bereiden. Dat is ook een hele constructie van onze contracten.

Twee fase contract samen met de aannemers combinatie. Alle plannen uitgewerkeld in details. Iedereen wist ervan en zo is het ook uitgevoerd.

Het enige reden om dingen anders te doen, is dat het soms wat tegen zit. Dus het wat langer duurt, omdat het vorig jaar heel veel geregend is. Dus toen dachten we, in mei kan de dijk wel open.

Maar ja, toen was het zo'n natte binnen dat het pas in juni kon. Dus dat zijn weersomstandigheden kunnen reden zijn om het aan te passen, de uitvoerplannen. Maar uiteindelijk, de wijziging zit meer in details dan op verzoek van de stakeholder.

Nou, dat dan toch het hek niet goed was van een ander soort hek ofzo. Maar het grote verhaal is gewoon hetzelfde gebleven. In het duidelijk zeg maar.

[Spreker 2]

En jullie blijven bij het plan.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Oké, en dit is misschien iets meer in de PU-fase ook. Maar welke impact heeft de participatietraject op de loop van het vergunningsproces gehad? Zeker voor de omgevingsvergunning.

[Spreker 1]

Ja, we hebben dezelfde vergunning. Je hebt de vergunning projectplan Waterwet. Dat is nu tegenwoordig de projectbesluit.

Met ons was het nog projectplan Waterwet. Dat is zeg maar de hoofdvergunning. Die geeft de titel om het werk te kunnen uitvoeren.

Je hebt vergunningen voor wet natuurbescherming, allerlei ontheffingen. Dat hele gedeelte met stikstof en zo. Dus dat hadden we.

En je hebt de bouwvergunningen. En dat zijn heel veel soorten. Dat is een vergunning die je nodig hebt om de dijk te bouwen bij de gemeente.

Een boom met de kappen. En je hebt ook vanuit waterschap watervergunning nodig. Dus van alles heb je nodig.

En dan kijk je dus welke jeans zij zijn ingediend. Twee zijn ingediend op het projectplan Waterwet. Dat waren grondeigenaren.

Die allebei vonden dat ze te weinig geld kregen. Om het niet eens waren met de plannen. En die zijn toch ter haast gestart gegaan.

En die hebben het verder verloren. Dus dat was fijn voor ons. Maar er kwam verder vanuit de omgeving geen enkele zienswijze op het projectplan Waterwet.

Er kwam geen zienswijze op de vergunning voor de natuurbescherming. Er kwam geen enkele zienswijze op de bomenkap. En bomenkap is wel goed aan het vertellen.

Dat hebben we ook heel open gedaan. We hebben het plan voor de bomen gemaakt samen. En overlegd met de gemeente Zwolle.

De vergunning voor lenen. En ook allerlei groene organisaties in de wijk en de stad Zwolle. Dus allemaal meegenomen, uitgelegd.

Elke boom is onderzocht. Waarom die weg moest. We hebben een compensatieplant gemaakt.

Dus waar komen de bomen terug. En waar gaan we de planten. Dat was onderdeel van de kapvergunning aanvraag.

En we hebben zelfs ook nog, toen we gingen kappen. Of vlak tevoren die vergunning werd aangevraagd. Op allerlei bomen die in aanwezig waren voor kap.

Hebben we QR-codes geplakt. En dan konden mensen scannen. Deze boom moet hieronder in aan de website.

Die potjes hebben nog het meeste onrust veroorzaakt. Er waren mensen die gingen wandelen. Enkele keer hebben we iemand gesproken.

Ook een keertje op kantoor gehad. Wat gebeurt hier? Uiteindelijk waren mensen, vonden het begrijpelijk verhaal.

En ze zagen dat ze zoveel mogelijk hebben gespaard. Conclusie. Er was geen enkele zienswijze natuurlijk.

[Spreker 2]

En de twee die er waren, die waren verwacht eigenlijk.

[Spreker 1]

Die waren verwacht. Er waren economische belangen. Mensen hebben een recht om wat te doen.

Dus ze moeten dat doen. Maar er was geen niet. Zoals andere projecten waren dan heel veel.

Ik moet wel zeggen. Ik denk het is in de stad. Maar we hebben wel een bepaald soort stakeholders.

Of grote bedrijven. Die kijken heel zakelijk naar. Die zien ook wel.

Moeten onze bedrijven veilig blijven. Dus als het plan zo wordt gemaakt. Dat hun belangen niet worden gehinderd.

Dan krijg je die gewoon mee. Je hebt hier bewoners van Holtenbroek. Die wonen niet direct aan de dijk.

Maar die zijn met andere dingen bezig. Die vinden gewoon fijn dat het gebeurt. En we hebben weinig particulieren.

Die echt langs de dijken wonen. Of een stukje dijk hebben. Maar een enkele.

En daar hebben we goed contact mee. En hebben we een overeenkomst afgesloten. Maar andere dijkversterkingsprojecten.

Die in het buitengebied lopen. Zoals de Holst. Ja daar heb je echt honderden.

Particuliere eigenaren aan de dijk. En die hebben gewoon veel meer impact. En dan zie je het dus ook weer terug.

In het aantal zienswijzen. Die mensen gaan echt pijn lijden. Van die dijkversterking.

Of dat er bomen weg moeten. Of dat er een bouwweg moet worden aangelegd. Of een terrein.

[Spreker 2]

Die heeft veel meer impact op zich.

[Spreker 1]

Dus ik denk het komt voor een deel. Door onze participatie aanpak. En heel open.

En van iedereen erbij betrokken. Dus anders zijn ze onder credits. Maar het komt denk ik ook door het type steekhonden.

Wat hier woont. Het is wel belangrijk.

[Spreker 2]

Ja en ik hoor hier. Een lang participatietraject. Is dit van tevoren ook zo gepland?

Echt met het doelgroep?

[Spreker 1]

Nee we hadden vier jaar om de planuitwerking te maken. En in die vier jaar. Hebben we veel participatie gedaan.

Vooral in het eerste anderhalf jaar. Toen de voorlopig ontwerp werd gemaakt. Dus met een.

Dus de doelgroep waren de bewoners van Holtenbroek. 10.000 mensen hier wonen langs de dijk. Nou dat hebben we een heel traject met Traverse Welzijn gedaan.

En de particuliere eigenaren. De bedrijven. Die zijn echt.

Mondelingen. Elke nieuwe versie van het onderwerp. Is met ze besproken.

Heel veel gesprekken aan tafel geweest. Dus die waren een op een. Werden die benaderd.

En die moesten ook wel. Want van de meesten moest je ook een handtekening hebben. Als er toestemming gaf om mee te werken.

Dus dat is een. Een lange participatie. Dus dat heeft geholpen in ieder geval.

Denk ik om het. De steun voor het project. Draagvlak.

Geen zienswijze. Maar met als kanttekening. Dat we wel een speciaal soort stakeholders hebben.

[Spreker 2]

Ja oké. Maar dan nog steeds. Elke participatietraject heeft weer een andere vorm.

Invloed. Aanpak.

[Spreker 1]

Dus.

[Spreker 2]

Als je ergens werkt.

[Spreker 1]

En dat laatste soort stakeholders.

Dan heb je ook bijvoorbeeld de Markermeerdijkenr. Dan heb je dan een stakeholder met heel veel invloed. En die weten hoe de advocaten werken.

En zo. Nou die. Die gaan ook helemaal los natuurlijk.

Dus het hangt echt af waar je bent. En met wie je te maken hebt. Zoveel zienswijze er komen.

Wat een belangrijke. Dus voor een deel kan je het ondervangen door. Een goed participatietraject.

Bijvoorbeeld bij die bomen. Dan is er in ieder geval vertrouwen dat het heeft geholpen. Maar voor een deel heb je het gewoon niet in de hand.

En ja. Dan worden belangen geschaad. En dan gaan mensen hun recht halen.

Dan moet je het gewoon heel netjes doen.

[Spreker 2]

En. Dus eigenlijk. Zeg je daarmee dat.

Participatie helpt. Maar het is geen garantie.

[Spreker 1]

Nee als het doel is om zienswijze te voorkomen. Dan kan het zomaar zijn. Dat je stinkend best hebt gedaan.

Je bent transparant geweest. Je hebt mensen de mogelijkheid uitgegeven. Om mee te denken.

Maar. Je raakt belangen van mensen. Dus als mensen denken.

Nee dat wil ik niet. Dan kun je gewoon. Ja juridisch.

We gaan gewoon wandelen. Dus. Je hebt niet alle mensen daarmee mee.

Nee het gaat niet zo makkelijk. Als je misschien.

[Spreker 2]

Denkt. Dan wil ik eigenlijk wel overgaan. Naar de verwachte impact.

Van de Omgevingswet. Wat weet u over. De publieke participatie verplichting.

Binnen de Omgevingswet.

[Spreker 1]

Ik ben er al een paar keer training over gehad. Maar ik weet al. Het is nu verplicht voordat je.

Volgens mij moet het zelfs de particulieren. Een projectontwikkelaar is verplicht. Om voorafgaand aan.

De aanvraag van een vergunning. Of bestemmingsplanwijziging. Moet je al laten zien.

Hoe de omgeving er tegen aankijkt. Dus je moet al in een vroeg stijle stadium. Dat doen.

Dat is. Maar dat was volgens mij ook al. De praktijk voor heel veel projecten.

Maar nu is het al een wettelijke verplichting.

[Spreker 2]

Oké. Wat vindt u van die nadruk die ze nu. Bij de nieuwe Omgevingswet.

De publieke participatie hebben toegevoegd.

[Spreker 1]

Het is mooi dat het in de wedstrijd. Maar het moet denk ik wel. Gewoon intrinsiek moet je gemotiveerd zijn ervoor.

Want anders is het een verplicht nummer. Dus je moet wel een motivatie hebben. Waarom je dat wil doen.

Niet alleen. Mensen zitten in de gaten. Dat het gewoon een verplicht nummer is.

Dat is wel denk ik noodzakelijk. Anders is het gewoon.....

[Spreker 2]

Is dat dan bijvoorbeeld. Een risico die erbij verwacht. Door het wel toe te voegen aan de wet.

Maar als je er niet achter staat. Dat het. Sneller.

[Spreker 1]

Ik weet niet of het een risico is. Het is meer hoe het dan wordt ontvangen. Allemaal door burgers.

Of de belanghebbenden. Die kunnen dan toch wel denken. Het moet.

Het verhaal moet wel kloppen. Wat mensen begrijpen.

[Spreker 2]

Waarom je ze zou betrekken.

[Spreker 1]

En wat is je belang. Waar kun je over meedenken. Waarover niet.

Je moet er wel. Het met overtuiging doen .

Het heeft toegevoegde waarden. Als overheid ben je zo. Dan ben je gewoon.

Moreel verplicht om het te doen. Dan moet je uitleggen. Waarom je zoveel geld gaat uitgeven aan.

Bijvoorbeeld Dijk Versterking. Dat is de noodzaak. Prima dat het in de wet staat.

Maar het is vast vaak. In de praktijk al. Als het niet.

Intensief gemotiveerd is. Dan krijg je ook iets. Misschien bijzonder wat geld.

[Spreker 2]

En wat is dan de reden. Om bij Staddijken Zwolle Wel aan die participatie.

[Spreker 1]

We zijn overheid. Het zijn verschillende redenen. In ieder geval.

De nut en noodzaak. Het verantwoorden. Waarom begrip vragen.

Waarom je iets graag wil creëren. Waarom je zo iets groots gaat doen.

[Spreker 2]

Waarom is dat zo belangrijk dan?

[Spreker 1]

Ik weet niet of het. Wat ik zelf vind. Ik weet niet of het dan ook.

Je ziet. Besloten is. Waarom is het belangrijk?

Dat is je verantwoording als overheid. Daarom doen we dit. Als waterschap.

Je wil ook. Begrip of onderbouwing. Of uitleggen.

Waarom als waterschap zoveel geld. Uitgeven aan zo'n dijkversterking. Misschien leidt dat tot hogere.

Waterschapslasten. Als we heel veel dijken tegelijk. We moeten dat verhaal vertellen.

Waarom zijn we hier op aarde. Ook voor de waterveiligheid. Dat is wel een begin start.

Dat we telkens dat verhaal vertellen. Op allerlei verschillende plekken en manieren. Dat komt dus ook terug.

In een project. Dat is meer wat je vanuit een waterschap. Van het begin af aan doet.

Andere redenen. Draagvlak. Bij het re betrokken.

Dat leidt tot minder zienswijze. Het soepeler wordt. Ook bij grondeigenaren.

Heb je draagvlak nodig. Want die hebben een sterke positie. Een eigendom.

Dan moet je toestemming geven. Om te kunnen bouwen. Kunnen werken.

Als je toestemming krijgt. Kun je wel juridisch afdwingen. Maar het is een heel lang traject.

Heel veel geld en energie kost dat. Je hebt liever dat mensen. Uiteindelijk die handtekening zetten.

Dat je eruit gaat komen. Dat je tot een plan komt. Wat acceptabel is.

Voor de grondeigenaar.

[Spreker 2]

Dat je er samen uit komt. In plaats van met twee advocaten ernaast.

[Spreker 1]

Het is ook vanuit efficiëntie. Het is heel fijn. Dat we maar twee zinswijzer hadden.

Het kost dan ook weer. Een duur advocaat noemen we ook. Het is overzichtelijker.

Dan dat je er honderd hebt. Met honderd mensen moet praten. Voor elke grondeigenaar.

Met vier of vijf grondeigenaren. Hebben we een gedoogplichtprocedure moeten starten. Omdat we niet helemaal uit waren over de overeenkomst.

Over het ongebruik. Het kost ook heel veel geld. Hoe meer je er hinderlijk uit komt.

Dat is dan in die grondeigenaren. Hoe efficiënter. Gewoon vanuit kosten.

En dat is het tweede argument. En het derde argument. Misschien moet je dat op een staan.

Dat je betere plannen krijgt. Door de kennis van de omgeving. Erbij te halen.

Dat mensen kunnen meedenken. Over hoe het eruit moet zien. Je haalt ook beheerders erbij.

Dat is een andere categorie. Die je straks de dag moet beheren. Die krijgen ook een beter ontwerp.

Door een betere plan. Dus de kwaliteit van de plannen nemen ook.

[Spreker 2]

Ook de uitvoeringswijze neemt daarin.

[Spreker 1]

Die hebben we ook in dit geval. Die hebben we ook meegenomen. De Doms aandrijfcombinatie.

Die ging ook mee. Met de gesprekken. Met de steekoppels van al die grondeigenaren.

Langs de bedrijven. En dan gingen ze ook hun uitvoeringsplan bespreken. Dus dat was ook.

Dan hebben ze gepuzzeld. Met bedrijven. Vooral van.

Hoe kunnen we het werk zo bouwen. Dat je er door kan gaan met je bedrijf. Dat er minstens de hinder is.

En dat kun je niet. Als je het op je kantoortje uitwerkt. Zonder dat je met de betreffende stekel.

Met dat bedrijf hebt gesproken. Dus dat is. Je krijgt gewoon betere plannen.

Door erover in gesprek te gaan. En de meeste mensen. Die willen het gesprek ook wel.

[Spreker 2]

Oké.

[Spreker 1]

Het is allemaal een reden om het gewoon te doen. Ondanks dat het in de wet staat. Het is ook verstandig om het te doen.

[Spreker 2]

Precies. En. Welke nieuwe verantwoordelijkheden.

Verwacht u in de realisatiefase. Voor publieke participatie. Onder de nieuwe Omgevingswet.

[Spreker 1]

Ik zie niet een verschil. Nee. Want de wet is al.

Die wet gaat over de vergunningen. Dus over het projectbesluit. Over de bouwvergunningen.

Noem maar op. Dus als je het eenmaal hebt. Dan voer je het uit.

Dat is niet afhankelijk van de wet.

[Spreker 2]

En. In de plannen leg je natuurlijk. Dingen vast.

Participatie wordt nu ook vastgelegd. Denk je dat daar nog. Een verantwoordelijkheid bij komt.

[Spreker 1]

Nee ik denk het niet. Omdat het al zo de praktijk is. Voor het waterschap.

Maar ik ken het ook van gemeenten. De meeste gemeenten. Het is wel zo'n praktijk.

Dat je. Het hangt natuurlijk wel af van de gemeente. Of de ene is de verving van de andere.

Maar het is een praktijk van decennia. Wat nu dan in de wet is vastgelegd. Dus dat zal niet veranderen.

Ik zie het niet zo. Nee. Op een gegeven moment heb je de vergunning.

En dan moet je gaan werken. Volgens die vergunning.

[Spreker 2]

En denk je dat er nog. Juridische of financiële risico's. Veranderen, bijkomen.

Door deze. Nieuw wet in de realisatie fase.

[Spreker 1]

Je moet dan heel goed nadenken. Want heel veel is niet veranderd. Behalve dat dan.

Nee want vroeger was het. Een bouwvergunning. En nu is het een omgevingsvergunning bouw.

Om objecten van het dijk te bouwen. En dat is nog steeds. Dat bedien je anders in.

Maar het komt uiteindelijk bij de gemeente terecht. Die de vergunning aanvraagt beoordeelt. Dat zal niet anders zijn.

[Spreker 2]
Oké.

[Spreker 1]
Ik geloof niet dat het. Ik heb een andere naam gekregen. Andere procedure misschien.

Of in ieder geval indienen. Dat het voor burgers makkelijker is. Dat je op één loket kan indienen.

Maar daarachter dat loket zitten. Verschillende vergunningen of toetsen. Van de gemeente.

En die hebben we toch weer in contact. Met die vergunningverleners. Vanuit het project.

Om uit te leggen waarom we die dingen gaan doen. We hebben het zo georganiseerd. Dat we al die vergunningverleners kennen.

En die nemen we ook mee in de planontwikkeling. Zodat ze niet verrast worden. Als ze een vergunningaanvraag krijgen.

Dat hebben we georganiseerd op deze manier. Niet omdat de wet dat vereist. Maar omdat het gewoon efficiënter is.

[Spreker 2]
Dus ik denk niet dat de nieuwe omgeving. Stel dit project was een nieuwe omgeving. Zodat de aanpak anders was geweest.

In de realisatiefase.

[Spreker 1]
Nee. Het enige wat echt wel wat anders is voor het waterschap. Is dat je projectplan Waterwet.

Dat was dan het overkoepelende plan. En dat moest worden vastgesteld. Door het algemeen bestuur.

Zeg maar uit de gemeenteraad van het waterschap. En in de nieuwe situatie. Is het DB die het vaststelt.

En het AB heeft er niks meer over te zeggen. Het AB. Het algemeen bestuur.

Moet wel een besluit nemen. Over het toekennen van geld. Kredietaanvraag.

Zodat het kan worden gemaakt. Maar die mag niks meer zeggen over. De inhoud van het plan zelf.

Dus even de vraag. Wat dat betekent voor de poëtiek verhoudingen. Binnen zo'n waterschap.

[Spreker 2]

Ja oké.

[Spreker 1]

Voor de burger verandert het weer niet. Die hebben nog steeds dezelfde mogelijkheden. Om zienswijze in te dienen.

Dat is meer intern. Wat gaat dat veranderen.

[Spreker 2]

En merkt u dat er bij de aannemer. Een andere aanpak is. Door de participaties wat meer mee te nemen.

[Spreker 1]

Ik weet niet hoe ze het anders zou hebben gedaan. Ik merk dat. Onze aannemers.

Een combinatie die. Ook heel erg communicatief is. Met z'n haal vertellen.

Omgeving managers. Dus dat zit ook al bij hun. Heel erg in het werk.

En dat moet ook wel. Want een dure familie. Werkt ook op heel ingewikkelde plekken.

Schiphol. Daar zit Teun in een uur. Over de binnenstad van Amsterdam.

Dus. Vaak vraagt de opdrachtgever ook. Dat je uitlegt.

Hoe je de omgeving betreft. Dus je krijgt het gewoon niet voor elkaar. Als je het niet doet.

Dus ongeacht de wet. Het is in Nederland zo ingewikkeld. En zoveel mensen.

Die wat willen zeggen. Of die er belang bij hebben. Dus je moet wel die omgeving.

Meenemen en vertellen. Wat je gaat doen. En informatie ophalen.

In gesprek gaan met. Anders krijg je zo'n project helemaal niet uitgevoerd. Je krijgt het gewoon niet gemaakt.

Dus. Misschien is de wet eerder een gevolg. Van alle ontwikkelingen.

Die al jaren gaande zijn. Maar het was er al.

[Spreker 2]

Ja jullie zijn er eigenlijk al eerder mee begonnen. En de wet is ook meerdere keren uitgesteld.

[Spreker 1]

Geweest natuurlijk. Ik weet niet hoe het nu gaat. Maar het is in anderhalf jaar.

Ik hoor er niet zo heel veel van trouwens. Dat het puinhoop is. Dus misschien valt het wel mee.

Maar het is heel vaak uitgesteld.

[Spreker 2]

Ja dus misschien is die voorbereiding er naartoe.

[Spreker 1]

Zijn mensen. Zijn jullie er ook al mee bezig geweest. Ja.

De geest van de wet is al langer. Denk ik al.

[Spreker 2]

Ja. En. Hoe denkt u dat de nieuwe.

De nieuwe wettelijke vereisten. De manier waarop u met stakeholders. Communiceert en samenwerkt.

Zullen veranderen. In de realisatie fase.

[Spreker 1]

Nou ik ben helemaal niet met die wet bezig. Dus ik denk niet dat dat uitmaakt. Als het gaat om het stimuli.

Nou we kijken natuurlijk altijd wel. Als er iets juridisch gebeurt. Zeg maar.

Dus je hebt een overeenkomst af te sluiten. Of een vergunning af te sluiten. Dus dan kijken we altijd heel goed.

Naar de procedure. En op welk moment kan iemand wat zeggen. En hoe.

Hebben de plannen zo gemaakt. Dat het goed onderbouwd is. En dat ze het kunnen teruggaan.

Dus in de manier van werken. Zorgen dat ze alles zorgvuldig doen. En goed vastleggen.

Voor het geval dat er ooit een procedure komt. Maar dat is al jaren erom. Dat er al jaren allerlei procedures.

Worden aangespannen. De wet bepaalt niet hoe ik werk. Maar hoe ik er zelf in sta.

En wat de wetenschap er zelf van vindt. Het begint bij me wat ik er zelf belangrijk vind. Intrinsieke motivatie.

En niet de wet.

[Spreker 2]

Precies. Want je maakt in de realisatiefase. Nou hier is dat dan nog niet zo veel gebeurd.

Maar dat er nog weleens wijzigingen zijn. Van plannen. En hoe denk je dat die wijzigingen.

Dan. Effect kunnen hebben. Want je hebt iets afgesproken.

Vervolgens is daar een wijziging. Hoe zou je daarmee omgaan?

[Spreker 1]

Nou dat is een heel ingewikkeld verhaal natuurlijk. Dat is heel ingewikkeld. Maar dat heeft alles te maken.

Dat kan Peter denk ik wel meer over vertellen. Maar heel veel projecten. Grote projecten.

Die ontsporen volledig. Dus dan gaan mensen vanuit. De tram in Utrecht.

Op een gegeven moment werd een datum. Dan en dan kun je met de tram. Van het Centraal Station naar de Uithof.

Nou dat werd dan een half jaar uitgesteld. Of de hele tijd. Door allerlei gedoe.

Dat is gewoon een heel ingewikkeld verhaal. Mensen rekenen erop. Het is daarom zo belangrijk.

Dat je het voorbereidende werk zo goed doet. En de contracten. Er zijn nu allerlei nieuwe contracten.

We hebben ook twee fase contracten. Dat je het zo goed hebt georganiseerd. En voorbereid.

Dat je. Niet voor veel verrassingen. Er mee komt te staan.

Het begint toch vaak in de start. Dat er allerlei verrassingen zijn. En dan.

Dan ligt de ringweg van Groningen. Nog langer open. De stad is nog sneller langer onbereikbaar.

Dat heeft een enorm impact. Het heeft meer te maken met. Hoe het project is georganiseerd.

Dan met wettelijke eisen. Die wetten. Die contracten.

Die komen pas boven tafel op tafel. Als het mis gaat.

[Spreker 2]

En denkt u dat de wet er wel voor gaat zorgen. Dat er van tevoren. Beter over de plannen wordt nagedacht.

[Spreker 1]

Ik denk niet dat het door de omgevingswet wordt ingegeven. Maar andere redenen. Financieel.

Als je het gewoon heel vaak mis gaat. En je gaat om zoveel geld. Dan is het zo belangrijk om het goed voor te bereiden.

En in het begin al. Zoveel mogelijk. Draagvlak te creëren.

Stakeholders mee te nemen. Instemming. Dat je zoveel mogelijk hebt afgetikt.

Afgesproken. Dan pas beginnen. In plaats van beginnen.

Terwijl er nog losse eitjes zijn. Het is een heel complex vraagstuk. Het kost heel veel geld.

[Spreker 2]

U gaf net zelf aan. Dat het project een maand was uitgelopen. Door weersomstandigheden.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Stel dat soort dingen gebeuren in dit project. Hoe wordt daarmee omgegaan?

[Spreker 1]

Daar hebben we dus ook alweer op rekening mee gehouden. Het begint dus ook met een afspraak te maken. Over de planning.

Dus de waterschap met de opdracht nemen. En die planning. Die geeft heel veel lucht.

We hebben alleen afgesproken. Dat deel moet. We hebben het in vijf stukken gehakt.

En dan nog in kleinere deeltjes. Maar dat deeltrek moet. Het eindmoment oplevering.

We hebben de datum vastgelegd. Maar die geeft heel veel ruimte aan. En je ziet dus dat.

In die planning is ook rekening gehouden. Met slecht weer en al die andere omstandigheden. Dus dan kan het.

In bepaalde gevallen ook weer. Naar voren worden gehaald. Je moet een planning maken.

Die ruimte en lucht geeft. En die leg je vast. En die communiceer je ook met de buurt.

Dus we hebben met de buurt gecommuniceerd. In het voorjaar. Gaan we open.

In het voorjaar. Wanneer dat is. Dat hadden we niet gehoopt.

Dat hadden we wel gehoopt op april. Maar het werd juni. En dan heb je gewoon wel een verhaal om uit te leggen.

Het heeft zo hard geregend. We kunnen de afstandsdagen niet opleggen. Nou dat snappen mensen wel.

Ze balen wel. Maar het is geen onzin verhaal. Mensen zien het.

Dus wat wou ik hier nou mee zeggen. Dus vooraf kun je dus ook plannings maken. Die realistisch zijn.

En ruimte geven. En als je dan bij tijd informeert. Waarom het verandert.

[Spreker 2]

Ja dus eigenlijk bij tijd informeren.

[Spreker 1]

Ja bij tijd informeren. En een realistische plan maken. Ja.

En dan. Kan er nog van alles misgaan. Je wil zo min mogelijk risico's hebben.

Dus je wil het zo organiseren. Dat het aantal risico's beheersbaar blijkt.

[Spreker 2]

Ja en het nieuwe Omgevingswet. Gaat niet voor meer risico's.

[Spreker 1]

Of heeft er geen invloed op. Want er zijn andere belangen die zorgen. Dat je dat moet gaan doen.

Ja.

[Spreker 2]

Oké. En hoe verwacht u dat de samenwerking. Tussen aannemer en opdrachtgever.

Verandert als gevolg van het Omgevingswet.

[Spreker 1]

Ja dat is even. Dat hangt heel veel van de situatie af. Wie dan de.

Als de opdrachtgever een overheid is. Dan zal die investeren. Dan verandert dat niet.

Want dan de overheid. Die is zelf verantwoordelijk. Voor het maken van de plannen.

Dat doet ze samen met de opdrachtnemer. Of voor een deel is het zelfstandig. Dus dan.

De overheid stelt al eisen. Dus het is eerder van. Hoe gaat het in de particulier sector.

Je hebt een projectontwikkelaar. En die. Die gaat aannemen.

Hoe gaat dat veranderen. Daar heb ik geen zicht op. Heeft dat dan.

Als de opdrachtgever een particulier is.

[Spreker 2]

Want in dit project. Hebben jullie de aannemer in twee fase contract. Dus eerder erbij betrokken.

En daarna zijn jullie weer overgegaan. Naar UFVGC contract. Volgens mij in de realisatiefase.

[Spreker 1]

Dat moet je maar Peter vragen. Dan weet ik niet welk contract. Het is weer een deel.

Nee dat weet Peter wel. Dat weet ik niet. Hoe het contract daarna heet.

[Spreker 2]

Want hoe verloopt de samenwerking nu. Tussen jullie.

[Spreker 1]

We werken nog steeds in de geest van het Dijkteam. Dat het gemeenschappelijk belang. En samen zoveel mogelijk optreden.

Naar buiten treden. Maar we hebben wel een duidelijke rolverdeling nu. Eerst in de PU fase.

Wist je niet. Bijna wie van wie was. Of dat maakte weinig uit.

Dan keek je van roller. Op een gegeven moment was ik van het waterschap. Maar er was iemand anders.

Voor de vergunningen. Die werd ingehuurd door de aannemerscombinatie. En nu hebben we veel duidelijke opdrachtgevers.

Opdrachtnemers. Dan heb je een hele manier van werken. Systeemgerichte contractbeheersing.

Een of andere manier van werken. Maar in ieder geval dat je gewoon afspreekt. Als het een stuk klaar is.

Dan heb je allemaal stappen te lopen. Een oplevert dossier. Een toetsing.

Dat zit nu in het grote deel. De samenwerking gaat daar dan over. Dat is allemaal vastgelegd.

Als er een wijziging is. Hoe ga je ermee om. Wie betaalt wat.

Maar voor Omgevingsmanagement. Daar hebben we het nu over. Dan is het.

Eén omgevingsteam. Met een communicatieadviseur van het waterschap. En iemand van het.

Dura Vermeer ploeggang. Omgevingsmanager van. De DAS natuurlijk.

Dus we opereren als één team. We hebben met elkaar afgesproken. In het communicatieplan.

Wie op welk onderdeel verantwoordelijk is. En de tracker is. Publiekscommunicatie en bouwcommunicatie.

Dat is een beetje vloeibaar. Nu moet er. Een brief worden gestuurd naar de omwonenden.

Dat stuurt dan naar de DAS. En ik lees mee.

[Spreker 2]

En wat zijn dan uitdagingen. In deze. Samenwerking.

[Spreker 1]

Ja ik weet niet of er van. Ja hout. Ik weet niet of de uitdagingen samenwerken.

Altijd uitdagend natuurlijk. Ik weet niet zo goed. Wat het nou anders is dan.

Je hebt verschillende belangen natuurlijk. Dat kan soms even botsen. Dus.

Men is niet gekoppeld. Aan dit. Deze contractvorm.

Bijvoorbeeld de gemeente Zwolle. Die wil een fietsstraat aanleggen. Langs de dijk.

En. Qua planning. Komt er niet helemaal naar uit.

We zijn net hier de dijk aan het bouwen. Dus dat moet helemaal op elkaar. Afgestemd worden.

Het belang van onze aannemer. Is dat hij gewoon. Ongestoord aan het werk kan gaan.

En niet teveel rekening wil houden. Met de gemeente enzo. Als overheid.

Mede overheid. Moeten we ook rekening houden met het belang van de gemeente. We willen niet ruzie krijgen van de gemeente.

Zeggen tegen de gemeente. Die fietsstraat niet aanleggen. Kom volgend jaar weer terug.

Dat kan gewoon niet. Dan moeten we dus. Die kast inbrengen.

Ook voor het belang van de gemeente gaan staan. Dan moet het aannemer. Toch wat ingaan schikken.

Wat meer plooien. Dan krijg je een gesprek van. Past het wel of niet binnen het contract.

Hij zegt natuurlijk altijd van pas wel. Maar het kost meer geld. Dus daar zit dan een spanning in.

Dus de aannemers combinatie. Wil natuurlijk snel. Gewoon doorgaan.

Ongestoord werken. En als overheid. Wil je natuurlijk ook nog wel.

In dit geval. De mede-overheid. Kijken wat breder.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Maar dat is helemaal niet erg. Daar zie je een rol verschillen in.

[Spreker 2]

De. Wat voor invloed heeft het gehad. Dat de aannemer voortgetrokken is.

In het project.

[Spreker 1]

Het is vanaf het begin af aan. Dat is het succes. Dat ze vanaf het begin af aan.

Sinds 2019. Alle plannen samen hebben uitgewerkt. En nu is het samen uitvoeren.

Of nee. Vooral die uitwerking was belangrijk. Dus ze zaten aan tafel met de stakeholders.

En ze hebben. Relaties opgebouwd. Met de stakeholders.

Plannen uitgewerkt. En dan zit dat nu. Bij de uitvoering.

Iets mis. Er zijn een paar dingen die anders gingen. Dan we hadden gehoopt en gedacht.

Dankzij zo'n goede relatie. Dan ga je terug naar zo'n bedrijf. We hebben iets ontworpen.

Maar het kan niet helemaal zoals we dachten. Dan zijn mensen bereid om mee te denken. Zodat het maar niks kost.

Misschien zit er wat in voor de andere partij. Ze zitten vanaf het begin af aan de tafel. Ze hebben vertrouwen opgebouwd.

En dat is enorm belangrijk. Voor de uitvoering. Dus als er dan wat misgaat.

Dan is het niet meteen een conflict. Je gaat zoeken naar een oplossing. Dat is een goed succes.

Zoals ik al zei. Van het begin af aan. Naar tafel.

[Spreker 2]

Dus daar zit een voordeel in. Dat ze eerder betrokken zijn.

[Spreker 1]

Ja. Dat is een hele andere discussie. De contactvorm.

Dat is ook weer anders.

[Spreker 2]

Even kijken. Dan gaan we door naar een stukje reflectie. En aanbevelingen.

[Spreker 1]

Ik ga even naar de wc.

[Spreker 2]

Geen probleem. Ik heb toch nog een vraag. Die ik ook nog zou willen stellen.

Over de verwachtingen. En dat is. Wat denkt u dat er voor de aannemer verandert?

Door de nieuwe Omgevingswet. In de realisatiefase.

[Spreker 1]

Volgens mij niks.

[Spreker 2]

Waarom denkt u niks?

[Spreker 1]

Omdat de motivatie. Om in contact te gaan. Met omgeving partijen.

Om mensen te informeren. Om mensen erbij te betrekken. Voor ons project.

Is niet ingegeven door de wet. Maar vanwege andere redenen. Dat het welbegrepen eigenbelang is.

Misschien voor de waterschap. Is het een soort noodzaak. Daarvoor zijn we op aarde.

Maar voor de aannemerscombinatie. Is het ook welbegrepen eigenbelang. Doen ze dat niet.

Dan krijgen ze projecten niet voor elkaar.

[Spreker 2]

Ze zien de noodzaak.

[Spreker 1]

Het zal per aannemer verschillen. Die heeft een sterke visie erop. De ene doet meer dan de andere.

Maar je kan niet meer zonder. Ik denk dat de Omgevingswet eerder. Een gevolg is.

Het vastleggen van een bestaande praktijk. Wat in de samenleving aan de gang is. Wat wettelijk is vastgelegd.

[Spreker 2]

Top, dankjewel. Dan gaan we naar het laatste gedeelte. Reflectie en aanbevelingen.

Wat zou je belangrijkste aanbeveling zijn. Voor andere aannemers. Die te maken krijgen met publieke participatie.

In de nieuwe Omgevingswet. Wat heeft hij gemerkt in dit project. Wat in de realisatie.

[Spreker 1]

Het gaat voor aannemers. Niet voor de overheden.

[Spreker 2]

Nee, aannemers.

[Spreker 1]

Dat zou je toch wel hoofdstakeholder zijn. Inleven. Dat het zich loont.

Wanneer je op een vochtige tijd. Contact ligt met de omgeving. Met stakeholders.

Je probeert in te leven. In de belangen van die stakeholders. Kijken hoe je daar rekening mee kan houden.

Als je een plan maakt voor de uitvoering.

[Spreker 2]

Vroegtijdig. Hier waren de aannemers al betrokken.

[Spreker 1]

Dat bepaalt de opdrachtgever. Op welk moment je in het proces kan insteken. Stel als je later mag meedoen.

Het ontwerp is al gemaakt. Hoge lijnen. Dan moet je nog verder uitgewerkt worden.

Ga vooral het gesprek aan. Blijf niet op je kantoor zitten. Ga onderzoeken.

Voor het ontwerp. Maar ook voor de uitvoering. Hoe ga je het doen?

Ga in gesprek met de mensen in de omgeving. Wat zijn hun belangen? Leg die vast.

Probeer het werk zo te organiseren. Dat het voor z'n min mogelijkheden zorgt. Je krijgt gedoe.

Negatief imago. Maar ook misschien ontzettend schade. Met veel gedoe.

Je ontkomt er niet aan. Mensen in de omgeving. Partijen in de omgeving.

Om daarmee in gesprek te gaan.

[Spreker 2]

Zo vroeg mogelijk. Als je kan in gesprek komen.

[Spreker 1]

Dat hangt helemaal van het project af. Wie dat dan zijn. Op de dijk heb je een lange lint.

Met allerlei mensen in de buurt. Als je een plekje maakt in de stad. Een bouwlocatie.

Dan heb je minder mensen in de omgeving. Ze zijn er altijd. Dus maak gewoon een analyse.

Een stakeholders analyse. Wat zijn uw issues? Hoe kun je er bij rekening mee houden?

[Spreker 2]

Wat is volgens u het belangrijkste inzicht dat je hebt gedaan? Met betrekking tot publieke participatie in de praktijk.

[Spreker 1]

Van dit project?

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Dat vind ik wel moeilijk hoor. Omdat ik al zo lang dit doe. In dit project is het dan weer leuk.

Dat we samen gaan werken met een welzijnsorganisatie. In de wijk. Dat je open staat voor nieuwe benaderingen.

Dat het heel veel kan opleveren. Een andere partij erbij te halen. Die je niet vanzelfsprekend kent.

Dat was hier wel binnen. Voor mijn collega's van de DAS. Zo'n welzijnsorganisatie.

Het ziet er gewoon een heel andere wereld uit. Wat zijn we een rare snuit is. Maar uiteindelijk merkte ze wel dat ze heel veel toegevoegde waarde hadden.

Denken ze anders in.

[Spreker 2]

Wat voor toegevoegde waarde?

[Spreker 1]

Dat ze zorgde voor creativiteit. Dat ze contact konden leggen met mensen die we anders niet hadden gesproken. Ze zorgde eigenlijk voor een extra sausje eroverheen.

Extra sjeu. Het maakte het allemaal net niet.

[Spreker 2]

Wat was het doel van deze organisatie?

[Spreker 1]

Het was het doel van... De waterschap heeft die organisatie ingehuurd. De welzijnsorganisatie Traverse.

Dat zijn opbouwwerkers. Die hebben allemaal contact in de wijk. Organiseren contact in de wijk Holtenbroek.

Die probeert verbindingen te leggen tussen allerlei groepen mensen. Dus ons doel als waterschap was om ook mensen bij het project te betrekken die we anders nooit zouden bereiken. En uiteindelijk hebben ze dus meegedacht en meegeholpen om ideeën te verzamelen over de dijk.

En mensen konden het idee komen. En daardoor zijn alle ideeën bedacht. Die zijn opgenomen in het ontwerp.

Het zijn maar kleine dingen. Maar die wel zorgen dat het project een gezicht krijgt. Een dijktrap.

Poëzie langs de dijk. Het zorgt dat het menselijker wordt. Dat het niet alleen een dijk is.

Een hoop klei en stalen damwanden. Maar je krijgt ook de sociale kant. Of de culturele kant van de dijk.

[Spreker 2]

Een beetje de publieke meerwaarde.

[Spreker 1]

Dat de dijk meer is dan alleen een object. Maar ook een plek waar mensen toe gaan. Maar dat komt allemaal doordat je...

Als je dan iemand erbij haalt die daarvan is. Dan gaan er andere dingen gebeuren. Dan wordt het allemaal wat minder standaard.

Je krijgt nieuwe inzichten. Het wordt originele. Het wordt ook leuker vind ik.

Maar dat is meer persoonlijk. Maar je komt op nieuwe inzichten. Nieuwe ideeën.

Door iemand erbij te halen die je niet gewend bent. Een kunstenaar of zo kun je ook bijhalen.

[Spreker 2]

Andere dingen die u in het volgende project ook weer mee zou nemen.

[Spreker 1]

Ja, dat kan wel.

[Spreker 2]

En dan... Welke kansen biedt de Omgevingswet... volgens jou...

om publieke participatie te verbeteren? Of te versterken?

[Spreker 1]

Nou, dan zouden die kansen vooral... voor de particulier opdrachtgevers... denk ik...

gelden. Dat die... verplicht worden om...

na te denken over wie zijn omgeving... en hoe behalen we die erbij. Dus misschien worden er dan ook...

plannen gemaakt... waar ook de omwonenden... wat mee hebben.

Dus dat niet de gemeente... het later moet gaan corrigeren. Maar dat het...

van het begin af aan. Dat zou kunnen. Maar ook daarvan denk ik...

je hebt projectontwikkelaars... die heel erg omgevingsgericht zijn. En die doen het al uit zichzelf.

Dus die hoeft je niet te motiveren. En de mensen die dat niet hebben... die wat...

de kans blijft natuurlijk groot... dat het een verplicht nummer is. Ze hebben een avondje georganiseerd.

Ze hebben verteld wat ze gingen doen. En voor de rest is er niks gebeurd. Dus ja...

de wet simulant... in zekere zin. Maar je kan er nog steeds een minimum variant doen...

voor je vereisten. Maar daarmee is het nog niet veranderd.

[Spreker 2]

En denk je dat...

[Spreker 1]

Ik heb geloof ik niet... Nee, het moet toch wel... uit van binnen uitkomen.

Het is een ondersteuning, zeg maar.

[Spreker 2]

Ja, en denk je dat de wet... ervoor gaat zorgen dat... juist de belanghebbenden ook meer...

ja... een punt hebben om achter te staan... door de Omgevingswet?

Omdat het is juridisch... is vastgeprikt dat...

[Spreker 1]

Ja. Ik weet het niet zo goed eigenlijk... of het dan veranderd is.

Want als je een juridische procedure gaat volgen... met zienswijze en noem maar op... dan krijg je dezelfde...

ja... tegenover elkaar situatie. Dan sta je tegenover elkaar in plaats van...

Dus het kan ook weer een middel zijn... om iets tegen te houden. Dus het kan ook een...

Dus dan heb je een groep mensen... die... Ik ken een project in Wageningen...

dus een coöperatie... dus een groep bewoners, burgers... die willen hun eigen warmtenet aanleggen.

Nou, dat is echt geweldig gedaan... met heel veel participatie... en hebben het samen gedaan.

Maar de burens gaan er tegen in... en die willen niet dat het gebouwtje... wordt neergezet.

Die gaan tegen de omgevingsvergunning in... om het gebouwtje... waar dan die pomp komt te staan...

te bouwen. Dus het is ook weer een gevaar. Dus het is...

Ik geloof niet zo in... dat de wet het bepaalt... hoe mensen erin gaan staan.

[Spreker 2]

Nee, het moet echt...

[Spreker 1]

Ja, het moet intrinsiek komen. Het juridische is juist... een belemmering.

Alles staat vast in je wet.

[Spreker 2]

Dus omdat het vaststaat... is het een belemmering. Heeft u nog andere...

belemmeringen of risico's die u ziet daarbij? Dat het juridisch is vastgelegd?

[Spreker 1]

Nee. Uiteindelijk was het volgens mij ook het doel... van de omgevingswet...

dat het voor burgers makkelijker wordt gemaakt. Dus dat de procedure zeldener zijn. Dat je één loket hebt.

En er is natuurlijk helemaal niks mis mee... als dat allemaal gaat lukken. En dat je kan opzoeken...

makkelijk kan opzoeken. Ik weet niet of het al is gelukt... maar op een website van welke plannen zijn er nog meer.

Dus die transparantie moet toenemen... met gemak.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Dat is denk ik een ander doel van de omgevingswet. Dat heeft sowieso... denk ik een voordeel.

Maar dat kun je ook zonder omgevingswet doen. Want dan heb je... als opdrachtnemer of als overheid...

kun je heel goed communiceren. Transparant zijn. Dit zijn uw mogelijkheden.

Zo ziet de procedure eruit. Je kunt dan bezwaar maken. Dat hebben we ook gedaan vanuit het project.

Een website gemaakt.

[Spreker 2]

En je kunt het zelf uitleggen.

[Spreker 1]

Ja. Met die bomen. We hebben een vergunning aangevraagd.

De gemeente kunt hier zien wat... uw rechten zijn. Dus het is ondersteunend.

Maar het is denk ik niet... Ik kom weer terug op hetzelfde raam. Als je niet gemotiveerd bent...

kun je er ook weer makkelijk onderuit komen. Of een wassen neus.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Dus dan schiet je er nog niet zo heel veel mee op. Als burger.

[Spreker 2]

Oké. Dan wil ik hierbij... het interview afsluiten.

[Spreker 1]

Oké, nou.

CS - Zwolle - PM OG

[Spreker 1] = Respondent

[Spreker 2] = Interviewer

[Spreker 2]

Ik zal eerst even uitleggen kort wat het doel is van mijn studie en hoe ik het interview heb opgebouwd en daarna zal er iets korter komen over u en de vragen natuurlijk.

[Spreker 1]

U zou je zeggen.

[Spreker 2]

Ja, ik weet het niet. Ik wil zo beleefd erover komen. Nou, het doel van mijn onderzoek heeft eigenlijk twee doelen.

Het eerste doel is om te kijken van hoe wordt publieke participatie georganiseerd in de realisatiefase. En het tweede doel is van wat zorgt nou dat die nieuwe Omgevingswet met bij de participatie teweegbrengt. Dus wat verwachten we dat die impact is.

En zo heb ik dus ook mijn interview opgebouwd. Ik kijk eerst even naar hoe gaat het hier in de praktijk, hoe hebben jullie de realisatiefase ingericht. En dan vervolgens ga ik vragen naar de verwachte impact van de Omgevingswet.

En dat te koppelen ook aan dit project. Dus we gaan eigenlijk een beetje een hypothetische situatie creëren. Waarin we dit project naast de Omgevingswet houden te kijken.

Zou er dingen anders aangepakt worden of georganiseerd worden. En daarna is nog de afsluiting met reflectie.

[Spreker 1]

Een verduidelijkende vraag. Jij zegt stakeholder management. Wij zijn altijd gewend te denken in Omgevingsmanagement.

Maar jij richt je specifiek op dat onderdeel.

[Spreker 2]

Ja dus, ik richt me vooral op Omgevingsmanagement.

[Spreker 1]

Ja maar dat is wat breder dan het stakeholder management. Bij ons zit het Omgevingsmanagement bijvoorbeeld ook het grondverwerving bij de stakeholders. Nou dat zou je daar nog onder kunnen vallen.

Maar ook bijvoorbeeld archeologisch onderzoek. Onderzoek naar niet gesprongen explosieven. Dat soort dingen.

[Spreker 2]

Die vallen er minder onder. Wat minder de technische kanten, wat meer het we moeten in samenwerking hier.

[Spreker 1]

Ja dus dan communicatie machten bij stakeholders. En stakeholders tot het niveau van echt de diepste zeg maar die ook grond in moeten leveren.

[Spreker 2]

Bijvoorbeeld.

[Spreker 1]

Oké, nou is dat helder. Dat scheelt weer.

[Spreker 2]

Dan kunnen we denk ik beginnen met het interview. Zou je eerst eens kort kunnen vertellen over uw rol in dit project?

[Spreker 1]

Ja, ik ben Peter Staats en ik ben projectmanager van het project Stadsterdijk in Zwolle. En wij werken met het IPM model. In de realisatiefase hebben we een opdrachtgevers en opdrachtnemers organisatie.

Opdrachtgevers organisatie, daar ben ik dan lid van. En we werken met de IBM model op maat. Dat is wat compacter als normaal.

En in de planuitwerkingsfase hebben we gewerkt met een geïntegreerd team. Dat hebben we duikmanagement team genoemd. Waarin we een organisatie hadden voor opdrachtgever en opdrachtnemer.

Om effectief mogelijk de projectdoelen te realiseren.

[Spreker 2]

Ja, dus om het voor mij even duidelijk te zetten. Er is dus vanuit opdrachtgever een IBM en opdrachtnemer een IPM.

[Spreker 1]

In de realisatiefase wel.

[Spreker 2]

Oké, duidelijk. En hoeveel ervaring heeft u met publieke participatie in infrastructuurprojecten al gehad?

[Spreker 1]

Moet ik even denken hoor. Nou, veertig jaar ofzo. Dus u bent er al bekend mee.

[Spreker 2]

Het is niet het eerste project dat u doet. Oké, dan gaan we verder met de huidige praktijk. Kunt u aan de hand van dit project aangeven hoe publieke participatie is ingericht in de realisatiefase?

[Spreker 1]

Nou, wij maken in die zin niet zo'n scherpe knip tussen de planuitwerkingsfase en de realisatie. Het is goed om te vertellen, we werken met de meerdersystematie. Dus verkenning, planuitwerking en realisatie.

En de verkenningsfase, daar is eigenlijk het fundament gelegd voor de participatie. Daar ook stevig al met Omgevingsmanagement aan het werk gegaan. Dat hebben we uitgediept in de planuitwerking.

En wij zien de realisatie als een logische voortzetting daarvan. Het is niet zo dat er een knip is, dat we dingen ineens anders doen. We werken met strategisch Omgevingsmanagement.

Ik weet niet of je van de andere geïnterviewd al van alles van gehoord hebt. Anders ga ik dat nog een keer vertellen.

[Spreker 2]

Ik heb er iets over gelezen, maar toelichting vind ik eigenlijk altijd leuk.

[Spreker 1]

Oké, nog niet van gehoord?

[Spreker 2]

Nee, de rest heeft u nog niet genoemd.

[Spreker 1]

Dat betekent dat je echt heel erg gaat kijken naar... Laat ik even een blaadje bijpakken. Helemaal in orde stond die.

Dit is ambtenaars, hoor. Een beetje verdwaald in...

[Spreker 2]

Verdwaald in de documenten.

[Spreker 1]

In de documenten. Ik had zo'n mooi plaatje en ik had er een geldstof moeten doen. Dan had ik hem kunnen vinden.

Toch een plaatje van 35. Kijk. We hebben een plaatje.

We gaan eigenlijk analyseren hoe onze omgeving eruit ziet. De omgeving is niet alleen de fysieke omgeving. Dat is ook de ambtelijke, bestuurlijke omgeving.

Met strategisch Omgevingsmanagement ga je kijken... We hebben meebeslissers, medewerkers, meedenkers en meeweters. In de kern zijn dat mensen die mogen meebesluiten.

Die ga je op een andere manier mee om dan de mensen die het alleen maar hoeven te weten. Die meebeslissers, dat is ook best wel een grote club. We werken in de achtertuin van de gemeente Zwolle.

Dus de gemeente Zwolle beslist mee. Die probeer je dan zo dicht mogelijk naar je toe te halen. Het liefst zou je dan projectorganisaties samen met hun opzetten.

Dat wil lang niet altijd omdat ze daar de capaciteit niet voor hebben. Het is voor ons ook maar een ding erbij. Maar in de kern zitten die wel aan tafel.

Dan werken we met een ambtelijke begeleidingsgroep waarin ze afgevaardigd zijn. Daar zit ook de provincie Overijssel in ons geval in en Rijkswaterstaat. Dat zijn allemaal de meebeslissers.

Uiteindelijk geeft ons eigen bestuur een klap op. Die gaan ook over hoe de centen binnengehaald worden. Die geven dan ook kredieten daarvan.

Dan heb je de medewerkers. Dat zijn dan voor een deel mensen in dezelfde organisatie alleen op een andere plek. Dus we hebben mensen van de afdeling onderhoud van de gemeente.

Die moeten met ons meedenken over hoe je het afstemt. En vervolgens hebben we de meedenkers. Je ziet het, deze schermen worden ook steeds groter.

De meedenkers hebben we ook echt gemobiliseerd in de wijk. We hebben met de dijkdenkers in de stad gewerkt. Dat zijn goedwillende mensen die een belang hebben omdat het bij hun in de buurt is.

En die het leuk vinden om mee te denken met ons. Dan heb je veel verderop mensen die in de krant willen lezen hoe hun belastinggeld besteed wordt. De crux is dat soms heb je mensen die mee mogen beslissen maar die heb je niet direct in de gaten.

Op het moment dat jij grond hebt waar wij een stukje van af moeten pikken om die dijk te maken. Dan heb je ook natuurlijk grote invloeden aan meebesluiten hoe dat gaat gebeuren. En dat heeft er ook mee te maken dat op een gegeven moment die waterkering is heel belangrijk in Nederland.

Dus we hebben een hele sterke positie. Als wij echt tot de conclusie komen van er moet een dijkbum in de tuin komen. Ik zeg het nou wat simpel, het kan ook een bedrijventerrein zijn.

Dan kan je uiteindelijk dat onteigenen. Maar er moet heel sterk in je schoenen staan. Of een waterschap hoeft niet per se te onteigenen die mag ook de gedoogplicht opleggen.

Dat betekent hetzelfde als onteigenen alleen hoeft het niet te koop. En dan kan je dat als gebruiker gewoon nog gebruiken zolang je die waterschap functie maar niet aanpast. Het is evident dat iemand die een stuk van zijn tuin moet inleveren op een andere manier benaderd wordt.

Dan de mensen die daar helemaal in de verte wonen. Zo iemand ga je niet met een bewonersavond het gesprek aan over hoeveel dat moet kosten. En we hebben hier in het zuidelijk deel van het gebied hele grote bedrijven zitten.

En van de Scania, nou dat was echt ongelooflijk spannend. Want die maken 200 vrachtwagens per dag. Op het moment dat wij iets doen waar we misschien nog maar 100 maken.

Dan praat je over verschrikkelijk veel geld. En ja daar moet je echt de diepte in met die mensen in stakeholder management. En dat was wel leuk want dat is eigenlijk zo goed gelopen.

Dat men afgelopen heel enthousiast was hoe we het gedaan hebben. Want even een uitstapje dan naar de praktijk. Ja je kan er niet zeggen van gooi die fabriek maar stil een maand.

In de coronatijd hadden ze tekort aan chips en daardoor hadden ze een hele lange zomervakantie. En toen hebben wij heel snel geschakeld en hebben we in die zomervakantie onze werkzaamheden gedaan. En daarna konden ze hun terrein weer gebruiken.

En nou daar maak je heel snel vrienden mee als je dat zo doet. Want uiteindelijk hebben wij 0 euro schadevoer moeten betalen. Terwijl ja als je dat niet goed gemanaged had.

Dan had dat heel spannend geworden. Of rechtszaken ofzo. Nou we hebben dat ook bij anderen gedaan.

We hebben een oude scheepswerf waar we aan het werk zijn. Daar krijgen we even een kort geding. Maar dat hoefde niet.

Het allerlaatste ging die persoon toch op de bocht op. En we hebben voor het totale project één zienswijze gehad. Die viel net voor de Omgevingswet.

Dus dan moet je een projectplan Waterwet. Daar mogen mensen zienswijze op indienen. Als je dat niet mee eens bent kan je ook nog in beroep gaan.

En tegenwoordig hoef je geen zienswijze ingediend te hebben om ook in beroep te mogen. Dus we hadden twee beroepen. Maar dat waren dan mensen die een financieel belang hadden.

Die vonden dat ze te weinig geld kregen. Dat was niet echt een inhoudelijk beroep. Dus daar waren we niet zo bang voor.

[Spreker 2]

Dus welke impact heeft dat participatietraject dan gehad op jullie vergunningsprocedures?

[Spreker 1]

We hebben wel heel goed geluisterd naar de meedenkers. Je ziet, en dat is niet echt gebruikelijk op een aantal plekken, bomen op de dijk staan. En dat heeft ermee te maken dat die echt beeldbepalend zijn.

Waar ik wel heel trots op ben. We hebben 162 bomen behandeld hier. En daar was niet één zienswijze op.

En dat is één van de geweldige trucs. En ik kan dat gewoon vertellen, want ik heb dat helemaal niet zelf bedacht natuurlijk. Dat is dit.

Elke boom kreeg zo'n schildje. En dan kan je met de QR-code, kan je kijken op de kaart waar die boom staat. Dan kan je kijken wat voor een boom het is.

En wat ermee gaat gebeuren. En dat is door ons omgevingsteam in samenwerking met de bomenwacht Zwolle gedaan. De bomenwacht Zwolle is ook tegen het kappen van elke boom.

Daar zijn ze voor. En die gingen er toch mee akkoord. Want we hebben op een gegeven moment bomen verplaatst.

We hebben bomen gespaard. We hebben heel veel uitleg gegeven. En dan merk je als je maar de energie instopt.

Dat het eigenlijk beste mensen heel redelijk zijn. Dus ja, die bomen gaan toch dood. Dus haal er maar weg en plant maar een ander.

Dat is wel mooi. En een aantal bomen die heel karakteristiek waren. Ja, ik heb ook hele mooie foto's van die.

En dan in de kraan hebben we gewoon een verplaatsing. En op die manier neem je dus eigenlijk iedereen op zijn manier heel serieus. Dat laat je ook echt meebeslissen, tot mee denken, mee werken.

Maar wel altijd vanuit van strikte helderheid. In het begin hadden we op YouTube nog filmpjes. Mensen die waren tegen een dijkversterking.

Wand, uitzicht, overlast, ga ze maar door. En we hebben altijd gezegd, ja mensen, je kan hand of laag springen. Die dijk wordt versterkt.

Daar brengen we ons niet van af. Want dat is namelijk verankerd in de Waterwet. Nu ook de Omgevingswet.

Waar de manier waarop we dat gaan doen en hoe het eruit komt te zien. Nou, denk mee. Dat heeft wel toegeleid dat het prima werkt.

En dit is nou zo'n voorbeeld. Dit bedenken we in de planuitwerkingsfase. Maar in de realisatiefase plukt je daar de vruchten van.

En wat je wel merkt op het moment dat mensen geen bemoeienis meer hebben. Dan voelen ze zich ook niet meer geroepen om verder nog te participeren. Bijvoorbeeld de Scania fabriek, dat is klaar.

Nou, gewoon, we doen een evaluatie en dan zijn we klaar.

[Spreker 2]

Ja, dan is je gevaar er zeg maar uit.

[Spreker 1]

Ja, en we hebben dan eind van deze maand nog een soort evaluatie-oplever bijeenkomst met de industriële bedrijven. Omdat we in die hoek klaar zijn. Nou, daar is eigenlijk geen belangstelling meer voor.

Het is ons supergoed gegaan. Een evaluatiegesprekje geweest. Dan hoeven we niet nog een afsluitend feestje.

Dan hebben we het veel te druk voor. Met de wijkbewoners. In dat stuk hierzo, zeg maar, voor de deur.

Daar hebben we echt een feest gegeven. De dijk terug aan de wijk. En er is op een gegeven moment in de dijk een tribune.

En er was een festival met plaatselijke bandjes en optredens. Officiële momenten enzo. Dus ook dat doe je op die maat.

En dat strategisch Omgevingsmanagement. Dat dreigde in het begin best wel lastig te zijn. Want in deze wijk zijn er ruim 80 nationaliteiten.

En als we dan bijvoorbeeld een inloopavond hadden. Dan was ik altijd de een na jongste ofzo. Dat is echt bizar.

Je hebt alleen maar hoogbejaarde koffie met gebak te drinken. En toen hebben we op een gegeven moment. Daar durf ik ook over op te scheppen.

Want het zijn ook niet mijn persoonlijke verdiensten. Dan hebben we Travers. Dat is een welzijnsorganisatie die hier actief is.

Die hebben we bereid gevonden om samen met ons. Die participatie in die wijk te doen. En dat was ook hartstikke leuk.

Want daar bijvoorbeeld is het idee ontstaan. Om een glijbaan in de dijk te zetten. Zo'n tribune voor optredens.

Een poëzie pad. Allemaal dat soort dingen.

[Spreker 2]

Ook iets van een barbecue? Ja, maar die staat niet op de dijk zelf.

[Spreker 1]

Dat is gevaarlijk. Die zit ietsje in de auto.

[Spreker 2]

En wat merk je dan van die vruchten die jullie aan de voorkant hebben. Zoals je net zei.

[Spreker 1]

Slechts één zienswijzer. Dus je kan sneller starten. En we hebben bijna geen klachten nu.

En we hebben ook bijna geen ongevallen. En dat is ook ongelooflijk belangrijk. En we hebben bijvoorbeeld met die dijk.

Een beetje bij inkomsten erover gehad. We willen het veilig zien. We hebben het hele uitvoeringstraject continu in de hekken gezet.

Omdat heel veel evaluaties van andere projecten was. Dat er gevaarlijke situaties ontstaan. Doordat mensen in het werkterrein gaan lopen.

Maar het probleem van de hekken. Dat kwam ook uit de evaluaties. Is weer dat mensen dan wel de hond willen uitlaten.

En het hek stuk knippen. Dus wat is hier nu gebeurd op dit traject. Er zijn drie sluizen gemaakt.

En die gingen s'avonds open. En dan konden mensen gewoon met de hond. De uiterwaarden in hun hond laten spelen.

En ontlasten enzo. En de volgende ochtend voordat we aan het werk gingen. Gingen die sluizen weer dicht.

En dat heeft echt super gewerkt. Er is niks stuk geknipt. En de wijk die wilde ook graag een uitzichtpunt.

Dus hebben we twee uitzichtpunten neergezet. En toen hebben we gezegd. Als daar drugs, afval en condoms in gevonden worden.

Dan gaan ze gewoon lekker weer dicht. Nou die zijn altijd keurig naar school gebleven. Een stukje sociale controle.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Super leuk.

[Spreker 2]

Heel duidelijk over de afspraken.

[Spreker 1]

Heel duidelijk maken. En dan wel ook serieus luisteren.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En dan moet je ook consequent zijn. Want we hebben bijvoorbeeld ook het kinderdagverblijf moeten verplaatsen. Zo.

Dat kostte geld. Maar ja. Het is gewoon onveilig als daar kindertjes zitten.

En op zo'n stukje afstand werken de machines.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Daar hebben we ook heel erg lang over zitten dubben en doen. Maar uiteindelijk hadden we het idee om ze uit te plaatsen voor drie kwart jaar. En we konden geen plek vinden.

Terwijl je allemaal leegstaande schoolgebouwtjes en weet ik veel. Ja dat is dan weer niet goed te krijgen voor zo'n dagverblijf. Toen hebben we naast het wijkcentrum een grasveld van de gemeente geleend.

En daar een tijdelijk kinderdagverblijf gebouwd.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En dat was wel heel leuk. Want dan zitten die stoere hoofduitvoerders van ons met huilende lijstjes van het dagverblijf. Dat dat allemaal zo moeilijk is.

[Spreker 2]

Oh ja.

[Spreker 1]

En wat ook heel erg mooi was. Wat ik nooit had geweten. Omdat het dagverblijf op een ander kadastraal stuk grond stond.

Moesten al die ouders opnieuw toeslagen aanvragen. Het is gewoon een loopafstand weet je wel. Nou dat is ook echt financieel een heel ding geweest.

Ja niet die toeslagen aanvragen. Maar we moesten daar dus een portocabins neerzetten. Maar die moesten kindvriendelijk zijn.

Dus van die strips. Met je vingers er niet tussen komen. heb je zelf kinderen?

[Spreker 2]

Ik heb zelf geen kinderen. Maar ik heb toevallig over portocabins een project gedaan. Dat was nu nog met een verzorgingsthuis van te maken.

En daar kwamen ook allemaal speciale regels bij. Dus ik kan me voorstellen dat...

[Spreker 1]

En de wc potjes moeten lager komen. Er moeten onder de houten gebouwtjes evacuatie bekjes komen. Als de kinderen liggen te slapen moet een leidster met een karretje kunnen komen.

Die moeten ze heel snel inschrijven naar buiten. Dan moesten ze allemaal komen laten bekijken. Dan moesten ze in een speeltuintje met gecertificeerde veilige kindertoestel.

Nou erg leuk. Maar ja dat is dus ook consequent. Want het kan gewoon niet anders.

Dus wil je binnen de marges van veilig en gezond opereren. Dus in die zin is bij ons geen harde knip geweest tussen voorbereiding en uitvoering. En dat was ook wel het fijne van ons samenwerkingsmodel met die Dijkteam Tweede Fase.

Dat de mensen die de voorbereiding deden waren ook verantwoordelijk voor de uitvoering. Dus kunnen dat ook gewoon waar maken.

[Spreker 2]

En in het strategisch Omgevingsmanagement model was het?

[Spreker 1]

Ja ze noemen het strategisch Omgevingsmanagement model aanpakken.

[Spreker 2]

Waar zit dan de aannemer in dit model?

[Spreker 1]

Nou die zit net als het waterschap ook niet in het model. Behalve dat ik zeg ja wij moeten zorgen dat dit geregeld wordt.

[Spreker 2]

Dus het samenwerken tussen jullie.

[Spreker 1]

Ja we hadden in de planuitwerking hadden we. Ja dat eigenlijk veel verder gaan dan samenwerken hadden we gewoon een echt geïntegreerde organisatie. En die hebben we in de realisatie een beetje opgesplitst.

Omdat dat dan niet meer praktisch is. En in die planuitwerking was dat heel effectief om samen. Ja het planuitwerken zou ik maar zeggen.

Inclusief detailontwerp. En dat ging zo ver dat we ook een gezamenlijke management systeem hadden. Gezamenlijke database, gezamenlijke pot geld.

En was wel leuk want Dura voor meer was de penvoerder. En ik mocht dan in hun systeem de rekeningen goedkeuren. Dat is niet zo gebruikelijk zeg maar in onze wereld.

Dat ik in het banksysteem van de aannemer de rekeningen goedkeur. Ja en wij hebben dit omarmd. We hadden twee smaken omgevingsmanager.

In die PU fase die in het management team zaten. Eentje heel specifiek op de vergunningen. En eentje heel specifiek op grondverwerving en bewonersparticipatie.

En die werkten dan ook intensief samen. Want ook dat de vergunningen trekt. Daar kunnen mensen ook op inspreken of zienswijze indienen.

[Spreker 2]

Ja dus dat voordeel wat je dan nu in de realisatie fase merkt. Is eigenlijk dat je weinig beroep hebt gekregen.

[Spreker 1]

Ja twee beroep en één zienswijze. Dat is een aparte smaak. Dat is een heel groot voordeel.

En dat we ongestoord doorgaan zonder protesten. Nul zienswijze op de bomenkap. Wat echt heel bijzonder is vind ik.

En weinig tot zeer weinig klachten. En heel weinig ongevallen.

[Spreker 2]

En merk je dan ook dat er meer draagvlak is nu in de omgeving. Voor als er toch dingen nog moeten wijzigen in zo'n realisatie last minute.

[Spreker 1]

Ja dat speelt zo weinig eigenlijk. Er stond nou vandaag een stukje in de krant over betonblokken op de dijk. Want het wandelpad is zo mooi dat mensen er heel graag op fietsen.

En onze ontwerpers hadden tegen de gemeente gezegd. Moet je daar niet een hekje op zetten. En hij zei aan de gemeente dat is hartstikke lelijk.

Nou op een gegeven moment gingen er topmensen fietsen. En er werden mensen die hun hond uitlieten van de sokken gereden. Toen heeft de gemeente daar plastic barrières neergezet.

Nou die werden weggehaald. Toen hebben ze betonnen barrières neergezet. En nou fietsen mensen zo over de dijk met een bocht om die Barriers.

En daar stond een stukje in de krant dat dat toch heel verschrikkelijk is.

[Spreker 2]

Ja dat dat niet gewenst is.

[Spreker 1]

Nou verder hebben we. Ja dat is wel echt de verdienste van die welzijnsclub. Continu.

Ja niet dat het eenzijdige communicatie was. Maar wij sloten als waterschap aan bij een dijkrap festival. Of een buurtbarbecue.

En dat maakt het veel logischer. En we hadden in de wijk één of twee vrijwilligers die ook rondleidingen deden. Nou dan.

Ja het motto was onze dijk. Nou dat heeft ook best wel redelijk gewerkt.

[Spreker 2]

Oké dan wil ik een stukje door naar de nieuwe Omgevingswet en de inbreng daarvan. Hele algemene vraag als eerste is. Wat weet u over de nieuwe publieke participatie eisen binnen de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Nou die weet ik helemaal niet specifiek. En dat heeft wel mee te maken dat de omgevingsmanager die wij in de planuitwerking in het begin hadden. En in de hele verkenning.

Die zat heel diep in de Omgevingswet. En wij waren toen nog in de veronderstelling dat die Omgevingswet zo snel zou komen dat die ons zou inhalen. Dus op basis van haar expertise hebben we het zoveel mogelijk proberen in te richten als Omgevingswet proef.

Ze hebben dat ook echt genoemd.

[Spreker 2]

En zijn er dan wat u weet aanpassingen geweest in hoe je het anders aan zou pakken het project?

[Spreker 1]

Nee want de Omgevingswet is vrij logisch hoe ik moet doen. Wat ik ervan begrepen heb. Ik zit niet heel goed in die details.

Meer in de juridische. Dus het is eigenlijk met het hele framework van de Omgevingswet. Is die participatie ingezet.

Dat op het moment dat de Omgevingswet ons in zou halen. Dat we niets anders hoefden te doen. En dat was op zich wel intern wel grappig.

Want het bestuur van ons moet ook ons kritisch volgen. Ja dan moet je dat nou wel zo uitgebreid doen. Maar we hebben er over gesproken.

Maar dan zijn we klaar als de Omgevingswet eraan komt. En ik zou het ook nooit meer anders willen doen. Want het is zo ontzettend.

Ja dat klinkt een beetje plat. Het bespaart zoveel kosten als je geen gedoe hebt. Dat iedere euro die je daar in steekt.

Die komt er wel 10 of 20 keer terug.

[Spreker 2]

Ja dus het aan de voorkant goed overleggen met je bewonende. Heeft echt planning en financiële voordelen.

[Spreker 1]

Ja met name dat goed overleggen. Je moet oppassen dat het niet een discussie wordt over de noodzake van die dijkversterking. Daar zijn we al een heel sterk in geweest.

Dat gaat gebeuren. En de details daar praat u over mee. Dat vinden we hartstikke leuk.

En de overlast, kom maar met ideeën. Maar het uitgangspunt staat niet ter discussie.

[Spreker 2]

Ja de versterkte dijk gaat er komen. Hoe kunnen we...

[Spreker 1]

Ja en wat heeft u nog voor ideeën. Nou dat is leuk.

[Spreker 2]

Oké en u gaf net zelf aan dat je zelf niet heel erg in de omgeving zit. Maar er is natuurlijk die nieuwe focus van participatie bijgekomen. Wat vindt u daarvan?

[Spreker 1]

Ja wat ik zeg. Ik vind de omgeving zitten wat dat betreft vrij logisch eigenlijk.

[Spreker 2]

En hoezo vindt u dat?

[Spreker 1]

Nou omdat het blijkt te werken. Kijk als projectmanager moet je ook continu zeg maar 30 ballen in de lucht houden. En dat doen we met een heel team.

In de specialisme. Die zorgt dat zijn ballen de goede kant op gaan. En de manier waarop we hier die participatie hebben ingestoken.

Ja dat klinkt eigenlijk zo logisch. Zet eens even de pet op als je nou zelf bij jou in de tuin een dijk gebouwd wordt. Hoe zou je dan behandeld willen worden?

Zo simpel is het.

[Spreker 2]

Ja. Oké. En zijn er voor de opdrachtnemer nieuwe verantwoordelijkheden bijgekomen in de realisatie fase door?

[Spreker 1]

Ja of dat sectie opdrachtnemer is. Je hebt nu die coördinatie nabij en veiligheid of zo heet het. Vreemd strijd

Moet ik maar even zoeken hoe het heet.

[Spreker 2]

Coördinatie.

[Spreker 1]

Je had in het oude systeem vanuit de veiligheidswetgeving. Heb je een VNG coördinator. Veiligheid en gezondheid coördinator.

Voor de ontwerpfase voor de realisatie fase. En voor de realisatie fase ligt die rol bij de opdrachtnemer. Alleen formeel als dit het bouwterrein is.

Dan beperkt zijn invloed zich tot het bouwterrein.

[Spreker 1]

En in de omgeving zet heb je nu dat nabije omgeving. Daar moet ook veiligheidscoördinatie op komen. Ja en dat zet volstrekt logisch natuurlijk.

En dat deden we eigenlijk al. Alleen het is nu een wat formelere rol. En die hebben wij nu ook bij de opdrachtnemer beleefd.

[Spreker 2]

Ja en dus dat heeft de aanpak in dit project al beïnvloed. Ja. En dat dan extra ruimte krijgt.

[Spreker 1]

Nee wacht even. De formele rol is belegd. Maar dit hele project is ingestoken op beheersbare uitvoering.

En daar zat het toch al in. Alleen het heeft nu een formele rol. Dat hebben we al belegd.

[Spreker 2]

Ja dat is al juridisch vastgelegd zeg maar.

[Spreker 1]

Dat is wel een nieuwe geitje uit de Omgevingswet.

[Spreker 2]

Ja die wil je eigenlijk ook zelf wel.

[Spreker 1]

Nou wat ik zei aan de omgeving zet is niet onlogisch. Nou dit is ook een logisch iets. Het stoffen je niet met de veiligheid op de grens van je project.

Nee. Sterker nog onze hele aanpak is eigenlijk getempeld aan veiligheid en het voorkomen van overlast. Daarom zitten we op deze plekken.

Dit is onze hub. Dat is wel een beetje een modewoord natuurlijk. Vroeger noemde je dat opslagterrein.

Nu is het de hub.

[Spreker 2]

Nu is het de hub. Klinkt leuker.

[Spreker 1]

Ja. En dat heeft ermee te maken dat we alle bulk materiaal over het water aanvoeren.

[Spreker 2]

Dat is gedaan om het niet over de winkel te laten.

[Spreker 1]

Nou als je naar buiten kijkt zorgen om acht uur dan zie je het zwart van de fietsers.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En daar zie je ook een Deltion college. Daar heb je een grote woonwijk. Een hele belangrijke fietsenroute naar de overkant bij Stadshagen.

Een nieuwe boomwijk. Ja daar wil je niet met van die grote vrachtwagens door de stad te rijden. Dat is gewoon echt onverantwoord.

Had de gemeente Zwolle waarschijnlijk ook niet gepikt hoor.

[Spreker 2]

Nee.

[Spreker 1]

Maar goed zover hoeft het niet om te komen. Aan de noordzijde van het project in het Natura 2000 gebied. Daar kan je bijna niet eens over de weg komen.

Dat zijn van die hele gammele weggetjes. Dus ja 1 en 1 is 2. Toen is er echt voor gekozen.

Nou we gaan met een hub werken. Daar gaat alle spul naar toe. En we hebben op de hub bijvoorbeeld heel veel dammant op voorraad gelegd.

Dat we snel konden beginnen. We hebben uitkomende grondstromen die we tijdelijk opslaan. En gekeurd kunnen worden voordat ze afgevoerd worden.

[Spreker 2]

Dus door die participatie is er echt een andere plan van aanpak?

[Spreker 1]

Nou niet anders. Het is niet zo dat we eerst een plan hadden geparticipeerd. Toen is er een plan bijgesteld.

We hebben gezegd nou we gaan participeren. We gaan vanuit beheersbaarheid en veiligheid een aanpak ontwerpen. En dan kom je vrij snel op de toepassing van een hub bijvoorbeeld.

[Spreker 2]

Ja. Oké. En als je kijkt naar hoe de opdrachtnemer nu in de uitvoering communiceert en samenwerkt met belanghebbenden.

[Spreker 1]

Ja wij hebben twee omgevingsmanagers. Eentje van ons. En die handelt nog de hele grondzaken af.

Op het moment dat wij die dijkversterking hebben gedaan. Dan moet je zakelijk hecht gaan vestigen. Dan moet het in het kadaster.

Dan moet het in de leger van het waterschap. Dat is best wel veel werk. En die doet ook de omgevingscommunicatie.

De publiekscommunicatie op hoog niveau. En dan de bouwcommunicatie. Dat gebeurt door de opdrachtnemer.

Maar dat loopt in elkaar over. Dus die trekken heel veel samen op daarin. En dan bijvoorbeeld zo'n oplevermoment voor de wijk.

Ja dat wordt gewoon samen gedaan.

[Spreker 2]

Ja. En verwacht u dat de Omgevingswet de samenwerking tussen aannemer en opdrachtgever verandert?

[Spreker 1]

Ja dat vind ik een lastige. Kijk als je goed samenwerkt. Dan denk je daar heel erg over na hoe je dat slim doet.

Ja dat verandert niet door de Omgevingswet. Ik denk wel dat door de Omgevingswet. Dat mensen die het niet slim deden wat eerder gedwongen worden om er beter over na te denken.

Dat wel.

[Spreker 2]

Ja. Dus op dit project hebben jullie daar gewoon van tevoren al.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Goed met elkaar.

[Spreker 1]

Verdiensten van Hanna om helemaal Omgevingswet proef te maken. Maar het past ook in het verstandig uitvoeren van zo'n project natuurlijk. En het risico bij de voorspelbaarheid vergroten.

[Spreker 2]

Ja want wat zijn jullie dan voordelen in die samenwerking tussen jullie?

[Spreker 1]

Nou het belangrijkste is dat je samenwerkingsgericht contracteert. In de traditionele bouwsamenwerking. Dan schrijf je als.

Gaat dat wel goed?

[Spreker 2]

Ja ik was directie management.

[Spreker 1]

Dan schrijf je als opdrachtgever ongelooflijk veel dingen moeilijk op.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En dan gaat er heel veel naar de markt. En die doen ontzettend hun best om dat te rondschriven. En dan proberen een aanbidding te maken.

En ja dat in a rent. Er zit daar een schutting tussen. Ja.

En wat wij hebben gedaan is. Dat heet met een mooi woord collaborative contracting. Is gezegd nou wij hebben alleen op een heel hoog niveau hebben wij eisen.

Ik ben ook de enige projectleider die alle eisen uit zijn hoofd geleerd. Dat zijn er nou maar drie. Het doel op dit tracé aan de Waterwet.

Pas in en koppel mee. Dat waren onze eisen. En daar vandaan zijn we gezamenlijk het afbelproces gaan doen.

Ik weet niet of je het feestje kent van de systems engineering. Ik ga steeds een stap dieper. Nou elk ontwerpbesluit creëert weer nieuwe eisen.

Creëert weer dingen met de omgeving. Nou dat hebben we samen gedaan. Met wel en dat was wel spannend.

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit daarvan dicht bij de opdrachtnemer.

[Spreker 2]

Oké en waarom?

[Spreker 1]

Omdat wij dan als opdrachtgever gegarandeerd zijn. Omdat we de juiste stappen doen onderweg. En dat is wel een hele zware verantwoordelijkheid.

En daar stonden eigenlijk twee zaken tegenover. Om dat in evenwicht te brengen. Dat is een bal ontwerpverzekering.

Dus de combinatie gaat niet verlieten als er een ontwerpfout in zit. Dat is wel erg belangrijk. En tot het moment dat de uitvoering startte.

Mochten ze zich nog terug trekken uit de samenwerking. Om te voorkomen dat een partij zich met de rug tegen de muur gezet voelt. Ja, we zijn er een beetje.

Het hield ons aan voorkomen. Maar dat wilden we voorkomen. En op die manier lukte dat.

[Spreker 2]
Eigenlijk.

[Spreker 1]
Ja.

[Spreker 2]
En dan. Sorry hoor. Even kijken.

Oh ja. We hadden het net even over. Dat jullie samen die eisen steeds weer hebben opgesteld.

Denk je dat de Omgevingswet ervoor gaat zorgen. Dat de meer aan toonbaarheid vanuit de ontdeknemer gevraagd gaat worden. Wanneer ze niet al eerder betrokken worden bij het project.

[Spreker 1]
Ja, dan durf ik eigenlijk geen antwoord op te geven. Nee, dat weet ik niet.

[Spreker 2]
Oké. En is de opdrachtgever door die omgevingswet nu ook meer verplicht geworden. Om van tevoren al meer belangen op te halen.

En te kijken naar hoe gaan die.

[Spreker 1]
Als je het niet zou doen als opdrachtgever. Dan heb je nu wel een grote verantwoordelijkheid. Dat realiseer ik me wel in de Omgevingswet.

Maar. Ja, de professionele opdrachtgevers deden dat natuurlijk toch al. En sommige dingen moeten qua regelgeving in een wat ander vaatje groter worden.

Bijvoorbeeld de rol van bestuur is wat anders. Vroeger mocht de dagelijks bestuur op alle details meekijken. En nu wat meer op de hoofdleder.

Maar ja. Ze blijven wel budgetverantwoordelijk. Dus als ze details willen weten.

Dan horen ze die toch wel natuurlijk. Ja, precies.

[Spreker 2]

En wat zou dan het gevolg van de Omgevingswet zijn voor een opdrachtnemer? Wat zou daar...

[Spreker 1]

Nou, onder andere die coördinator veiligheid direct omgeven heeft. Die ligt vaak bij de opdrachtnemer. En ja, die hebben natuurlijk rekening te houden.

En aan te sluiten bij wat de opdrachtgevers willen. Maar je merkt dan dat zeg maar. De grotere consorten, ingenieurs, bureaus en aannemers.

Die hebben zich gewoon echt goed voorbereid op de Omgevingswet. En we hebben ook hele kleine projecten. Die opdrachtnemers vinden dat wat lastiger.

Maar dan is het probleem ook minder groot. Als je een rioolgemaalje moet maken. In het midden van de Polen heb je daar ook niet zoveel last van.

[Spreker 2]

Nee, precies. Maar bijvoorbeeld in dit project zijn jullie wel ook bezig geweest. In een wat drukke omgeving of bij bedrijven die allemaal belangen hebben.

En stel je had die aannemer daar niet zo vroeg bij betrokken.

[Spreker 1]

Nou, dan krijg je een effect wat alles te maken heeft met intermenselijke interactie. Je kan natuurlijk als opdrachtgever naar bijvoorbeeld zo'n Scania fabriek. Daar kan je als opdrachtgever naartoe.

En die zegt dan, hoe gaat u dat doen? Ja, dat weten we niet. Wij gaan dat als eis gaan, dat in het contract zetten.

En dan hoort het nog. Dat is best een verschil met hoe wij het nu konden doen. Ik zeg, nou, u moet eens luisteren.

Dit is Dennis, onze uitvoeringsmanager. En Dennis zegt, nou, hier heeft u een kaartje. Als het niet goed komt, dan belt u mij.

Telefoon staat dag en nacht aan, want we zijn gewend met calamiteiten om te gaan. En we hebben ook wel een idee hoe we dat hier kunnen doen in de samenwerking. Maar laten we natuurlijk technische meningen hebben.

Dus je krijgt veel sneller dat eigenaarschap. En dat is voor grote bedrijven, maar ook voor kleinere bedrijven heel erg prettig. Dan weet je ontzettend waar je aan toe bent.

Ik heb een vorige werk toen ik nog aannemer was. We zaten in de binnenstad van Steenwijk. En daar moesten we langs met het riel naar een supermarkt.

Met een bestrating, een herinrichting, stukjes sanering. Nou, die supermarkt zou drie weken dicht moeten. En toen ben ik als aannemer samen met de directeur van de gemeente naar die supermarkt eigenaar en manager gegaan.

Ik zeg, nou meneer, we hebben een probleem. Alleen het is niet morgen, het is over anderhalf jaar. Nou, dan is de spanning er al af.

Als morgen, als we dan horen dat we drie weken dicht moeten. Of over anderhalf jaar. Nou, over anderhalf jaar dan heb je nog alle tijd om wat te vinden.

Toen hebben we ook een hele mooie oplossing gevonden. Door het werk zo te fraseren dat je altijd aan één kant die supermarkt in kan. En dan hebben we gewoon een extra ingang gemaakt.

Nou, toen wilden we na afloop die extra ingang weer weghalen en dicht met. Nou, dit is zo goed bevallen. Laten we er maar in zitten.

En dat is dus het grote verschil. Als je alles in ijzeren gaat zetten als opdrachtgever. En dan moet de opdrachtnemer daarmee iets doen.

Er zit heel veel tijd tussen en geen communicatie. En nu hebben we gewoon de mensen die het gaan doen, die zitten vanaf het begin aan tafel.

[Spreker 2]

En denk je ook dat dit een doel is van de Omgevingswet? Dat dat samenwerken wat meer komt in plaats van...

[Spreker 1]

Dat weet ik niet. Ik heb me niet zo verdiept in die achtergronden.

[Spreker 2]

Oké. Dan wilde ik door naar het laatste gedeelte van het interview. Een stukje reflectie en aanbevelingen.

Wat zou je als belangrijkste aanbeveling geven aan andere aannemers... die te maken krijgen met publieke participatie in de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Ja, nuchter en eerlijk. Nuchter in de zin van, die dijk komt er. Dat valt verder niet te onderhandelen.

Daarna gaan we, als u dat accepteert, gaan we onderhandelen. En eerlijkheid, betrouwbaarheid. Wat hier echt een grote troef is gebleken.

De mensen van de uitvoering die komen mee. Die doen beloftes, maar die komen dus ook tot het gaatje toena. En wat ik voor opdrachtgevers dan als tip heb...

Geef de partij vrijheid in gebondenheid. Wij hebben bijvoorbeeld in het contract alleen een einddatum staan. En dat geeft de opdrachtnemer de gelegenheid...

Bijvoorbeeld, het was heel erg nat. En als het nat is, wordt het klein nat en is het bijna niet meer te verwerken. En op het moment dat je dan in een contract hebt...

Dan moet het klaar zijn. Ja, dat is erg onhandig, want wij hebben daar verre geen belang bij. Want ons is die einddatum van belang.

Dus we konden daar vrij, konden ze daarin variëren. Het is nu heel nat, dan gaan we eerst even een stukje doen met damwanden. Dan is het niet erg dat het zo nat is.

Dan kan het drogen. Op die manier. En ik merk dat, sinds ik ambtenaar ben...

Dat opdrachtgevers wel de neiging hebben om van alles heel veel woorden te gebruiken. Nou vind ik het ook leuk om te vertellen, dat merk je wel. Maar ook in allerlei eisen te gaan stellen die helemaal niet relevant zijn.

Of beperkingen op te leggen. Geef elkaar vrijheid om dat slim te doen.

[Spreker 2]

Ja, om van elkaars expertise en kennis gebruik te maken.

[Spreker 1]

Ja, en dat vinden de professionele opdrachtgevers ook heel prettig. Want dan kunnen ze hun ding doen. En mensen vinden het ook leuk om hun werk goed te doen.

Ik ken eigenlijk helemaal niemand die naar zijn werk gaat... en dan denkt van, ik ga er een potje van maken. Dus je moet vooral in zo'n project, als die mensen uitdagen...

om hun expertise er volop te benutten. En vrijheid te nemen om de betere dingen te doen. Dat zou ik wel echt als tip mee willen geven.

[Spreker 2]

Ja, mooi. En wat is volgens u het belangrijkste inzicht dat je hebt opgedaan... met betrekking tot publieke participatie in de praktijk?

[Spreker 1]

Nou, ken je eigen grens. Wij liepen echt vast in die participatie met die woonwijk. En de stap om dan samen met de welzijnsorganisatie dat te doen...

dat was voor ons waterschap echt shocking. Ik zei, ja, dat kunnen allemaal die mensen met die geitenrol shocken. Die gaan ons vertellen hoe het moet en zo.

Ja, en het werkt. En we hebben ook van het begin af aan... met de aanbesteding onze opdrachtnemers naar kennis laten maken.

We hebben bijvoorbeeld een kick-off van de aanbesteding... in het wijkcentrum gedaan. Ah, superleuk!

Dus al die mensen, wat is dit nou? En die komen helemaal niet in een wijkcentrum normaal... die aannemers, directeurs.

En dan hadden we ook nog Syrische hapjes door vluchtelingen gemaakt. Nou, dan heb je gelijk de sfeer te pakken.

[Spreker 2]

Dat is superleuk. En daar hebben ze dan echt dat traversewelzijn tot slot gemaakt.

[Spreker 1]

Ja, je hebt ook dat wijkcentrum in Beer. Daar zijn ze heel actief.

[Spreker 2]

Oh, vanuit die wijk zelf zitten zij daar altijd?

[Spreker 1]

Ja, en dat kinderdagverblijf valt ook onder hun stichting. Dat is best wel een grote club. En die hebben gewoon hele leuke, bekwame mensen ook.

En die vinden het ook echt leuk om dat samen met ons te doen.

[Spreker 2]

En wat zijn dan de lessen die je van hun hebt geleerd?

[Spreker 1]

Nou, de belangrijkste les is dat wij als overheid... toch niet alles zelf kunnen. Dus hoewel wij hele goede mensen hebben...

wij kwamen gewoon niet in contact. Nou, al die tachtige nationaliteiten, die koffieën toch niet.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Wij zaten te veel als groot waterschap vanop. Wij komen in die wijk. En door hun kwamen we niet zo in die wijk, maar kwamen we zo in die wijk.

En zij kennen iedereen in de wijk. We hebben ook een keer met Nederland doet. Toen hebben we met het hele Toemaak een project geholpen in de wijk.

Ja, leuk. Ja, dan ga je het ook snappen. Het is ook best een lastige wijk.

Want er worden bankstellen uit de flat gemieterd. En er is een drugsoverlast. Daar kom je dan op een andere manier mee in contact.

Maar de stap van groot waterschap... nou, we moeten dat hier anders doen. Dat is de belangrijkste les.

Dat je dat moet durven ook.

[Spreker 2]

Ja, dat je heel goed kijkt naar wat heeft deze situatie nodig. En daar pas ik mee.

[Spreker 1]

En het gekke is, zelfs het bestuur vond dit... ja, we moeten er wel even voor gaan moppen. Terwijl als we voor een dubbele bedrag arcades hadden ingehuurd ofzo, dan hadden ze dat allemaal prima gevonden.

[Spreker 2]

Ja, oké. En... Welke kansen biedt de Omgevingswet volgens jou...

om publieke participatie te verbeteren of te versterken?

[Spreker 1]

Ja, de wet is in principe een stok achter de deur. Dus ja, biedt het kansen. Als je het belang van participatie inziet...

dan doe je dat toch wel natuurlijk. Dus het is meer een soort bodempje wat het legt.

[Spreker 2]

En heb je dan nog specifieke voordelen ondervonden in dit project?

[Spreker 1]

Nee, want wij zaten natuurlijk op het punt dat die ingevoerd werd... waren we net in uitvoering.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En we hadden een omgevingsproef, dus... Nou, je ziet niet zoveel andere dingen.

[Spreker 2]

Oké. Dan ga ik nog één keer even snel door mijn vragen heen. Dan zal het maar met een minister zijn.

En anders hebben we volgens mij alle vragen doorlopen.

[Spreker 1]

Kijk, wat ik wel weet van mijn collega-project langs de IJssel... die waren dan één van de eersten die bij de provincie... de vergunningen moesten aanvragen via de Omgevingswet.

Nou, dan liep die hele software vast, want die hadden ze best wel getest... maar allemaal op zulke projecten. En wij hebben er al zoveel giga bij, weet je wel.

Ja, dat is dan een nadeel, maar dat lost zich ook wel weer op.

[Spreker 2]

Ja, dat zijn ook de beweningen misschien van weer...

[Spreker 1]

Ja, en voor de provincie ook een megaproject toe. Dat staat niet in verhouding tot andere dingen. Dus 30 kilometer dijkversterking langs de IJssel...

met 120 verschillende eigenaren. Ja, dat past je niet direct in het systeem.

[Spreker 2]

Nee, dat snap ik ook wel, ja. Ik heb denk ik alle vragen gesteld.

[Spreker 1]

Mooi.

[Spreker 2]

Die ik wilde stellen. Ja, dat zeker. Heel zeker.

[Spreker 1]

Dan heb ik één vraag. Wij stellen het altijd wel op prijs als we een scriptie of iets gemaald krijgen.

[Spreker 2]

Ja, die krijgen jullie zeker toegestuurd. Zeker.

[Spreker 1]

Graag.

[Spreker 2]

Dat heb ik ook al met de F-card al vaak gemaakt.

[Spreker 1]

Ik was er wel bang voor.

[Spreker 2]

Toch altijd wel even extra. Ik wil jullie heel erg bedanken voor het gesprek. En jij bedankt voor de belangstelling.

CS - Lauwersoog - OM ON

[Spreker 1] = Respondent

[Spreker 2] = Interviewer

[Spreker 2]

Nieuwe opname. Ja, top. In ieder geval, thanks dat je het interview wil doen.

Het doel van mijn onderzoek is om te kijken wat doet publieke participatie in de realisatiefase nog. Het is in de uitvoering en ook hoe de nieuwe Omgevingswet daar invloed op gaat hebben. Zo wordt het dus ook opgebouwd.

Dus deel 1 is gewoon om te kijken hoe ga je hier om met participatie in de realisatiefase, hoe zijn vergunningsprocessen gegaan, dat soort dingen. En vervolgens gaan we naar de verwachte impact van de nieuwe Omgevingswet. Dus we gaan een beetje een hypothetische situatie creëren.

Dus de vraag van, stel dit project was wel onder een nieuwe Omgevingswet gevonden, had je dingen anders verwacht. Of zie je nu verantwoordelijkheden die bij het project zijn gekomen omdat publieke participatie vooraf wel veel is gebeurd. En het laatste gedeelte is reflectie aanbevelingen.

Omdat we natuurlijk een soort hypothetische situatie of verwachte impact creëren. Er zijn geen antwoorden goed of fout. Het is vooral gebruik je eigen ervaring.

En ja, dat is het eigenlijk. Dan kun je eerst iets kort vertellen over jouw rol in het project.

[Spreker 1]

Ja, ik ben het omgevingsmanager hier. Namens de aannemerscombinatie, namens Heijnmanse GmbH. Dus de Combinatie Wallenkwartier noemen we dat.

Dat houdt in dat ik me voornamelijk bezig hou met communicatie naar buiten toe. Communicatie naar binnen toe trouwens ook intern. Het coördineren van de stakeholders.

Ja, eigenlijk heel plat gezegd zorgen dat iedereen een beetje tevreden is hier. Zowel binnen het project als buiten het project. En dat doe ik niet alleen gelukkig.

Dus met, nou heb je ook allemaal ontmoet. X is de omgevingsmanager hier. Y is de omgevingscoördinator, die is lekker veel buiten.

En dan OG-OM vanuit de waterschap. Dus eigenlijk met ons hele team proberen we eigenlijk alle randzaken van het project te regelen. En ook vergunningen valt onder andere onder.

Maar dat hebben we ook uitbesteed aan een vergunning manager. Dus ja, officieel ben ik er verantwoordelijk voor. Maar ik ben ook heel blij dat iemand anders alle praktische zaken op zich neemt.

[Spreker 2]

Oké, en heb je al veel ervaring gehad met publieke participatie in eerdere infrastructuurwerken?

[Spreker 1]

Nou, ik doe meerdere projecten. Dus op dit moment is dit wel de grootste. Maar een aantal kleine bruggen, hogespanningstation.

Die is niet zo klein trouwens, ook redelijk groot. Maar het is niet echt infra.

Ja goed, nou goed. Het zijn in ieder geval alle publieke communicaties als omgevingsmanager.

[Spreker 2]

Oké, en kun je me aan de hand van dit project wat meer vertellen over wat jullie doen aan publieke participatie in de realisatiefase?

[Spreker 1]

Ja, eigenlijk een hele hoop.

Ik denk wel dat je een mooi project hebt uitgekozen. In de zin van, ik zal het ook even over je vragen laten denken. En ik moet zeggen, omgeving heeft echt wel een hele grote rol in dit project.

Eigenlijk wel direct heel belangrijk. Ik ben eigenlijk ingestapt in de realisatiefase. Dus ik heb het hele voortproject niet meegemaakt.

Maar eigenlijk werd het direct heel duidelijk van dat ze veel aandacht willen geven aan de communicatie naar buiten toe. Stakeholders die hier zitten. We zitten natuurlijk best wel in een heel bijzonder gebied eigenlijk.

Ja, en op zich zou ik het zo niet zeggen. Maar er zijn echt wel heel veel stakeholders en mensen die we bij het project moeten trekken naar ieder geval. Maar iedereen gaf ook al wat aan hun defensie.

Maar ook alle ondernemers in de haven. Een aantal bewoners in de haven. En nog wel een hele hoop extra.

Dus dat zijn best wel heel veel factoren waar we rekening mee moeten houden. En die we eigenlijk moeten meenemen. Want Douwe Zorg is best wel een gebied waar mensen zich heel erg mee identificeren.

Als je met een paar ondernemers in de haven praat, dan zijn sommigen hier echt opgegroeid. Die zijn hier heel erg verbonden met het gebied. En dat merk je meteen.

Daardoor zijn we echt een soort van gast hier. We zeggen altijd, dat vind ik altijd een heel cliché, waarvan we zijn eigenlijk tijdelijke burens. En zo moeten we ze ook behandelen.

Waardoor we eigenlijk vanaf het begin echt hebben ingestoken op het betrekken van iedereen. En informeren. En dat doen we dan door alle sociale middelen ongeveer in te zetten.

Dus de Dat is een beetje twijfelachtig wat er doorgaat. Maar goed.

De bouwapp is een hele belangrijke. Die zetten we in. Brieven.

Van andere inloopbijeenkomsten. Tourtjes over de dijk. Dag van de bouweventen.

Eigenlijk om maar te zorgen dat iedereen zich ook betrokken voelt bij ons project. En weet wat er gebeurt en wat er gaande is. Dus we hebben ook een communicatiebureau.

Die ook helpt bij de online middelen. En de flyers. Ik heb ze dan niet helemaal in de film.

Maar we hebben bijvoorbeeld ooit zo'n ansichtkaart gedaan. Met een leeuw ofzo. Kijk we hebben echt best wel een...

Ze liggen hier niet helemaal. Maar we hebben best wel heel veel middelen die we verspreiden. Flyers, et cetera.

Om maar te zorgen dat mensen aangeraakt zijn.

[Spreker 2]

En dat gaat dus heel erg wel twee kanten op.

[Spreker 1]

Ja, want door het inzetten van bijvoorbeeld M. Die gaat oprecht soms gewoon langs bij mensen op de koffie hier. Dus die gaat soms ook gewoon zitten.

En vragen wat er gaande is. En of we ergens bij kunnen helpen. Of ze ergens last van hebben.

Wat gaat het om. Afsluitingen of... Weet ik veel, viezigheid.

Weet ik veel. Maar in ieder geval. We proberen alles wel zodanig op te pakken.

Zodat we er voor zoveel mogelijkheden zorgen hier.

[Spreker 2]

En bijvoorbeeld als er wijzigingen zijn in het project. Hoe gaan jullie er dan mee om? Voor als er een behoorlijke lang termijn geraakt wordt erin.

Dus we hebben iets van tevoren afgesproken. Het is de realisatie. Er gebeuren dingen.

We gaan het toch anders doen.

[Spreker 1]

Ja, meteen in gesprek. Ik denk... We doen niks stiekem hier of zo.

We doen niks hier. Zonder dat het naar buiten toe gecommuniceerd is. En dat weet inmiddels de uitvoering ook.

Kijk, dat is natuurlijk een nieuw proces. Mensen buiten weten het ook. De mensen hier. De Kate weet het ook. Over alles wordt gecommuniceerd. En dat bedoel ik niet als in van... We gooien alles naar buiten toe. Maar als zij iets willen. Ik zeg maar wat hoor. Als zij hier een halve rij bij een afsluiting willen. Ja. Dan hameren wij dat op. Dat wij dat op voorhand altijd gecommuniceerd hebben naar buiten.

[Spreker 2]

Ja, heel transparant ook zijn.

[Spreker 1]

Heel transparant zijn. En niet al dat het er ineens op staat. Zonder dat de mensen buiten het weten.

Zo eigenlijk... Ja kijk, tuurlijk. Het kan een keer voorkomen.

Maar eigenlijk is dat nooit de bedoeling. Nee. Altijd op voorhand.

Of persoonlijk overal langs gaan. Want dat gebeurt ook wel. Of...

Ja, onlangs.

[Spreker 2]

En je zegt nu. En nu is dat wel een gewenning voor iedereen hier binnen. Was het moeilijk om iedereen op die mindset te krijgen?

[Spreker 1]

Nou, participatie is natuurlijk... En omgeving is natuurlijk best wel een beetje een nieuw concept in de hele bouwwereld. Het wordt gewoon steeds belangrijker.

Nou ja, Omgevingswet... Nou, dan al helemaal. Maar het krijgt een steeds grotere rol.

En ik denk dat mensen daar nog steeds maar op moeten wennen. Dat dus dat belangrijker wordt. Eerder was het natuurlijk van.

We maken ons werk. En nou ja. Dit is ons werkterrein.

Dit doen we. En that's it. En nu is het gewoon steeds belangrijker dat we iedereen erin betrekken.

Informeren. Ook weer communiceren. En ja, dat is altijd heel wennen.

En in het begin moet je elkaar even met z'n allen aftasten. Van... Nou ja, om wat.

Maar je merkt nu dat uitvoering eigenlijk meteen aan ons komt. Alleen, we willen dit. Zus en zo doen.

Kunnen jullie hier wel een bericht naar buiten doen? Maar goed. Dus dat werkt heel soepel.

Ja, dat werkt heel soepel.

[Spreker 2]

En dan... Je bent hier gekomen vanaf de realisatiefase. Dus je hebt denk ik een heel overdrachtsprocedure gehad.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Want het is een heel groot voortwerk geweest.

[Spreker 1]

Ja, dat kan Sylvia je veel meer over vertellen. Hoe was het daarbij betrokken? Hiervoor hebben ze vanuit de aannemerscombinatie niet echt een omgevingsmanager erop gehad.

Dus wel iemand gehad die een beetje met OM-OG dit oppakte. Want er zijn natuurlijk op voorhand ook allemaal gesprekken geweest met de mensen in de haven. En et cetera.

Dus dat heeft de aannemerscombinatie eerst interne mensen opgezet. Samen met ook de projectmanager. Ik weet niet, spreek jij OM-OG nog?

[Spreker 2]

Nee. Ik hoop het eigenlijk nog wel. Dus misschien dat ik straks nog even aanklop.

[Spreker 1]

Ja, hij is er niet vandaag. Oh, oké. Dus dat is helemaal waar.

Aan de andere kant, het was echt wel leuk om met hem te spreken. Hij is daar ook helemaal bij betrokken geweest. Maar, dus daar hebben we allemaal gespreksdossiers.

Dat is wat ik dan weet. Alle gespreksdossiers zijn allemaal vastgelegd. Dat is natuurlijk op voorhand.

Zijn er, wat ik zei, heel veel gesprekken geweest in de haven. Met al die stakeholders. Soms wel meerdere gesprekken.

Om gewoon uit te leggen wat we gaan doen. Het is gewoon best wel een groot project. En best wel veel impact.

Zeker afgelopen jaar zijn we in de haven echt bezig geweest. Nou, toen was het echt wel een buikzooi. Om maar door te zeggen.

Was het echt wel... Toen was het heel zichtbaar dat we bezig waren. Kijk, als wij hier bezig zijn.

De dijk is afgesloten. Dat vinden mensen vervelend. Maar de ondernemers hebben daar niet mega veel last van.

En afgelopen jaar zijn we Damwanden gaan trillen, bijvoorbeeld. Gewoon vlak naast een restaurant. Nou ja, daar is best wel wat impact natuurlijk voor zo'n restaurant.

Dus dat moet eigenlijk... Is dat in het hele voortraject... Nou, wat is het?

2021 of zo? 2022? Zijn er al helemaal gesprekken geweest om dat?

Ja, 2021 denk ik. Allemaal gesprekken geweest om daar ook een instemming in te vinden. Ja, en ook maar op voorhand daar met hun over in gesprek te gaan.

[Spreker 2]

En hoe ga je daar dan nu mee om als omgevingsmanager? Want dat is geweest. Die zijn bij andere mensen.

Misschien hebben ze dat contact gehad. Ik weet maar dat het nu ook deels jouw verantwoordelijkheid is. Hoe ga je dan daarmee om dat het...

[Spreker 1]

Ja, nou, afzichtelijk ook recht soepel. Ten eerste omdat Sylvie natuurlijk en op voorhand en nu erbij zit. Dus dat is op zich makkelijk.

En het is op zich best wel een duidelijke start geweest natuurlijk. De voorgesprekken en de start van de realisatie was ook voor de ondernemers hier best wel duidelijk. En daarnaast, ja, het is heel plat, maar gewoon met iedereen op de koffie.

Dat was natuurlijk stap één om met iedereen weer in gesprekken aan te gaan. Om jezelf voor te stellen en duidelijk te maken dat je het aanspreekpunt bent. En ik moet zeggen dat nu bijvoorbeeld M daar een hele grote rol in heeft.

Die is gewoon veel buiten. Die gaat veel op de koffie bij iedereen. En iedereen weet ons inmiddels ook wel te vinden.

Dat is ook wel echt leuk om te zien. Iedereen weet inmiddels bij wie ze moeten zijn.

[Spreker 2]

Het heeft ook wel het draagslag verhoogd, zeg maar. Het praat traject van te voren.

[Spreker 1]

Ja, zeker. Ik denk dat... Je ziet overal wel dat ze allemaal een beetje sceptisch zijn.

Vooraf natuurlijk van, we gaan hier zo zien als de werkzaamheden beginnen. Doen we wat? Maar ik durf wel te zeggen dat we ook in de realisatiefase van ons communicatieproces...

echt wel zodanig hebben ingestoken dat er genoeg draagvlak is. En dat krijgen we nu ook wel terug. Dat ze echt wel tevreden zijn over hoe wij hier met de omgeving omgaan.

[Spreker 2]

En hoe hebben jullie die communicatie dan ingestoken?

[Spreker 1]

Ja, ik denk dat jij bijna alles wel wat kan, hebben we ongeveer gedaan. Dus wij nemen mensen op mini-excursies mee de dijk op... om te laten zien wat we aan het doen zijn.

Dus gewoon ondernemers in de haven, zeg maar. De standaard inloopbijeenkomsten, de brieven, de koffietjes. De kuttafelgesprekken noemen we het dan.

Ja, eigenlijk alles.

[Spreker 2]

Ja, dat ze echt goed deelt vormen met wat hier nou gaat gebeuren.

[Spreker 1]

Ja, want we willen gewoon heel toegankelijk en bereikbaar zijn. Het moet allemaal heel laagdrempelig. Dus we hebben ook weleens hier gewoon een keer binnen komen lopen.

Bijvoorbeeld in Defensie, nou daar komt iemand wel eens even naar binnen... om even te pijlen, oh hoe gaat het, hoe gaat het, zozozo. En het zijn ook de kleine dingetjes, want ik weet toen in het bedrijf in de haven, die hadden wat te vieren. En toen kregen wij hier allemaal gebak. Dus je ziet ook wel dat die relatie en die band is gewoon zo goed.

Ja, dat is gewoon fijn werken. Zeker, ja, nee zeker. En dat kan ook heel anders natuurlijk.

Maar ik ben heel blij hoe we dat hier hebben gedaan.

[Spreker 2]

Ja, dus hebben jullie het ook hier anders met stakeholders of belanghebbend? Dat het wel wat stroever gaat?

[Spreker 1]

Nou, tot nu toe... Je hebt de momenten, moet ik gewoon zeggen. Je hebt helemaal in het begin, toen hebben wij op Defensie samen met Defensie gesloten om wat fietspaden af te sluiten. Want mensen mogen nu in de dijk natuurlijk niet op... en al die paden over Defensieterrein, die leiden naar de dijk toe.

Dus in voorhand was ik niet bij, maar is toen besloten van... nou, laten we de fietspaden afsluiten in Defensieterrein. Dan komen de mensen ook niet op bouwterrein en Defensie vond dat ook goed.

Trouwens, Defensie moest dat besluiten, want dat konden wij ook helemaal niet doen. Het was hun terrein natuurlijk, maar in overleg is dat zo besproken. Nou, toen uiteindelijk puntje per paaltje alles afgesloten was, toen was dat wel...

Nou, daar hebben we heel veel klachten over binnengekregen. En ik weet niet of het onderschat is, maar er waren zoveel mensen... die gewoon gebruik maakten van het gebied.

En Defensieterrein opbouwden en dan wandelen, fietsen, weet ik veel wat. Allemaal recreëren. Nou, daar hebben we heel veel klachten over binnengekregen.

Dus dat was wel een hele zoektocht. En uiteindelijk hebben we met Defensie overgehaald en hebben we gezegd... nou, zullen we dan toch wel eens kijken of het weer open kan.

Dus uiteindelijk is het dan weer open gegaan. Nou ja, uiteindelijk is iedereen heel tevreden en is de dijk natuurlijk nog steeds afgesloten. En dat begrepen mensen ook wel.

Maar goed, dat heeft toen wel voor... Nou, wat opwekken gehoord, ja. Ja, er heeft wel eens iemand hier boos aan het bureau gestaan, ja.

[Spreker 2]

En wat zouden jullie daar dan nu van geleerd hebben?

[Spreker 1]

Ja. Kijk, sommige dingen kun je op voorhand gewoon niet weten. Kijk, wat een impact is, dat kun je op voorhand soms gewoon niet inschatten.

En dan probeer je natuurlijk... Dat is goed mogelijk, ja. Ja, dan probeer je natuurlijk die risicoanalyse voorhand al te doen.

Maar ja, sommige dingen is het altijd een afweging van veiligheid. Ja, en een stukje dingen laten zoals het was. Nou ja, en ik ben niet bij het voortgekomen geweest, dus ik heb deze beslissing niet bijgeweest.

Maar ja, ik denk dat je hiervan kan leren dat je inderdaad op die manier soms iets beter daarover moet nadenken, ja. Ja, soms lopen die dingen ook gewoon zo. Ja, precies.

Klopt.

[Spreker 2]

En weer ben je in het vergunningsproces. Is de opdrachtnemer daar wel verantwoordelijk voor? Ja, ja.

En wat voor invloed merken jullie dat zo'n participatietraject heeft gehad op het vergunningsproces?

[Spreker 1]

Ik denk dat Sylvia daar meer over kan vertellen, want die vergunningen, et cetera, heeft zij echt meer opgepakt.

[Spreker 2]

Zijn er minder zienswijzen gekomen of beroepen?

[Spreker 1]

Ik weet dat er ergens een zienswijze is geweest, maar op dit moment helemaal niks. Tijdens de realisatiefase hebben we eigenlijk met vergunningen niet echt problemen gehad.

[Spreker 2]

En ook niet nadat je weet van dit hadden we verwacht?

[Spreker 1]

Nee, ik moet ook eerlijk zeggen dat we ook niet op voorhand dachten dat er bepaalde vergunningen moeilijk zouden gaan eigenlijk.

[Spreker 2]

En waarom hadden jullie dat idee erbij dat vergunningen geen probleem zouden zijn?

[Spreker 1]

Na een realisatiefase is natuurlijk alles op voorhand. De grote vergunningen zijn natuurlijk voor de start overgekregen. Dus die hele grote dingen zijn dan al binnen.

Dus ja, daar kan ik je niet zo heel veel over vertellen hoe dat hele proces is gegaan moet ik eerlijk zeggen. Maar wat qua vergunningen nu is, is natuurlijk een stuk kleiner.

[Spreker 2]

Oké, en dan gaan we een beetje naar de verwachte impact. Wat weet je over de nieuwe publieke participatie eisen in de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Dat allemaal heel complex is, eerlijkheid kan zijn in de Omgevingswet. Volgens mij is er nog niet iedereen er even happy mee. Dus ik vind het dapper dat je er onderzoek naar doet moet ik zeggen.

[Spreker 2]

Dankjewel.

[Spreker 1]

Nee, wat weet ik erover? Dat het op voorhand qua participatie al beter dichterbij moet worden. Omdat het eigenlijk de verplichting is om projecten dat bevoegde gezag en initiatiefnemers al voortijdig initiatief moeten nemen op participatie.

[Spreker 2]

En wat vind jij daarvan?

[Spreker 1]

Oh, ik vind het wel goed. Maar ja, dat is als omgevingsmensen natuurlijk een simpele antwoord.

Nee, ik vind het zeker goed. Kijk, sommige dingen moeten we ook niet ingewikkelder maken dan het is natuurlijk. Maar ik ben zeker ervoor dat er veel meer aandacht krijgt op participatie.

Ook omdat je ziet dat als er draagvlak is, dat dingen ook gewoon soepeler gaan. Natuurlijk, het kost even tijd en moeite en ingewikkeld. Maar het proces gaat daarna gewoon veel soepeler.

Als je al ziet dat hier... Kijk, er was de Omgevingswet er natuurlijk niet, maar er is heel veel participatie gedaan op voorhand al. Superveel gesprekken cetera geweest.

Als je ziet dat alle partijen eigenlijk al op de hoogte waren van de werkzaamheden. Dat is best wel bijzonder eigenlijk. Ik weet niet of het in Delft ook zo is, maar hoe vaak gebeurt het wel dat er werkzaamheden zijn waar niemand iets van af weet.

Dus ja, dat was op voorhand hier al heel goed ingeregeld. En dat maakt het proces daarna gewoon een stuk soepeler.

[Spreker 2]

En wat voor voordelen haal je daar dan nu precies uit?

[Spreker 1]

De basis is gewoon goed. Ik bedoel, toen wij hier kwamen als omgevingsmanagers nu, waren alle banden met de omgeving gewoon goed. Je begint niet met een 1-0 achterstand, want mensen zijn altijd wel een beetje...

Zeker met werkzaamheden en moeite. Dit gebied draait natuurlijk ook om een stukje toerisme. Mensen zijn heel eigen in het gebied.

Dus het is toch best wel een ingreep wat wij doen. Dus als wij hier komen en niemand wist ergens van af, dan begonnen we al met een 1-0 achterstand. Dus dan begonnen we eigenlijk al dat we eerst onszelf moeten bewijzen, dingen moeten uitleggen.

En dat hoeft er nu niet. Mensen wisten wel, die hebben er wel vertrouwen in, de communicatie is goed. Dus dat zal straks ook wel zo zijn.

Dus dat was heel prettig werken. We gingen niet met een soort van sceptische mensen achter de hoofd gaan zitten van... Vertel eerst maar even wat je gaat doen en hoe je het gaat doen.

En dan bepalen we wel of we je oké vinden. Nee, dat was nu niet. Je werd direct verwelkomd met een kop koffie en dat was kom maar.

[Spreker 2]

Dus in plaats van dat je het draagvlak eerst weer moest krijgen, was het er al. Dat is nu een stukje behouden?

[Spreker 1]

Ja, zeker. Natuurlijk, en dat is ook nog wel werk hoor. Ik bedoel, ja, om maar zo te zeggen, soms zijn we ook wel heel irritant voor de omgeving natuurlijk.

In de zin van, werkzaamheden zijn gewoon niet leuk. En als wij een stuk afsluiten en een bedrijf wordt iets moeilijker bereikbaar of iets minder zichtbaar of iets. Ja, dat is gewoon soms gewoon vervelend.

En dan moet je er ook gewoon over in gesprek. Maar ja, voor geen één ondernemer is dat leuk. Dus dat snappen we ook wel heel goed.

Voor hetzelfde, we moesten bijvoorbeeld een restaurant vorig jaar, om die trillen van de damwanden, moesten gewoon een paar dagen dicht. Al volledig dicht, omdat qua veiligheid stond er gewoon een mega kraan. Ja.

Ja, als die zo ontvallen op het restaurant. Nou ja, kijk, dat soort dingen moet je natuurlijk voorhand allemaal inkomen te leren. Dus die moesten gewoon eigenlijk dicht.

Ja, dat is niet leuk. Dat wil een restaurant natuurlijk eigenlijk gewoon niet. Maar daardoor wel voorhand al veel te communiceren en erover in gesprek te gaan.

En ook te kijken van wat kunnen wij doen voor dat restaurant? Hoe kunnen wij hun ook helpen? Ja, wordt dat toch gewoon goed ontvangen.

En wordt dat niet een enorme getouwtrek. En dan snappen mensen ook dan heel goed waarom het werk hier bezig is. Maar het is zo'n bijzondere omgeving.

En ik denk alle ondernemers snappen wel. Je zit hier natuurlijk aan de kust. Je zit hier met de waterkering.

Ze weten heus wel waar ze zitten. Dus ze weten ook dat de dijk op den duur gewoon versterkend moet worden. En dat ze daar gewoon last van hebben.

Ja, dat is gewoon zo. Als jij in elk gebied heeft wat. Natuurlijk, in dit gebied.

Dat weten ze voorhand ook wel. Ja.

[Spreker 2]

Oké. En... Zijn er nieuwe verantwoordelijkheden?

Of welke nieuwe verantwoordelijkheden verwacht je in de realisatiefase? Voor publieke participaties onder uw nieuwe omgeving?

[Spreker 1]

Ja, verantwoordelijkheden. Ik heb het idee dat we nu onder de nieuwe omgeving precies doen wat er van ons verwacht wordt.

[Spreker 2]

En wat zijn dingen die jullie dan...

[Spreker 1]

Zijn er dingen bijgekomen waarvan je denkt... Dit zijn echt belangrijke dingen. In het vergunningstraject vast.

Zeker qua termijn en vergunning termijn en al dat soort dingen. Qua eisen. Maar goed, dat kun je ook beter dan...

Zit je ook met vergunningenmanagers of iets? Vergunningen?

[Spreker 2]

Nee.

[Spreker 1]

Misschien is dat ook nog wel een tip als je daar weer over wil weten hoor. Maar qua participatie... Ja.

Qua publiekscommunicatie doen we eigenlijk al een hele hoop. Dus ik denk niet dat dat heel erg... Ik heb nog niks gehoord dat we dingen anders moeten doen.

Van onder de nieuwe omgeving.

[Spreker 2]

Nee, dus... Eigenlijk zoals jullie het nu dan inrichten in dit project... Zou eigenlijk in de volgende projecten...

[Spreker 1]

Oh, het zou het mooiste zijn. Ja. Het heeft nu natuurlijk best wel een hele grote rol.

We zijn met een heel groot team. Dat is echt wel bijzonder voor een project. Dat we echt met zo'n groot team zijn.

Ook nog een communicatiebureau erbij die je ook nog ondersteunt. Dat is best wel wat. Maar ja, zeker voor dit soort grote projecten die jaren duren.

Die in zo'n omgeving zitten. Zou dit wel een goede aanpak zijn.

[Spreker 2]

En denk je dat er bijvoorbeeld ook nog juridische of financiële risico's... voor een opdrachtnemer bijkomen? Omdat publieke participatie nu in de Omgevingswet staat.

[Spreker 1]

Ik denk dat vooral het vastleggen ervan is wel belangrijk. Wij werken met een programma. Het heet Dialogue.

Daar leggen we eigenlijk alles in vast wat we doen. Dus eigenlijk alle contactmomenten vastleggen. Alle meldingen, klachten worden eigenlijk allemaal daarin gezet.

Alle communicatiemiddelen die we naar buiten doen. Eigenlijk alles wat je kan verzinnen staat er wel in. Dus juridisch gezien is dat denk ik nog een van de grootste dingen die we opzich wel delen, maar die er wel bijkomen nu.

[Spreker 2]

Ja, een stukje aantoonbaarheid.

[Spreker 1]

Ja, ik denk dat je straks moet overleggen... dat je hebt gedaan wat je hebt gezegd dat je zou doen. Ja, dat komt er wel bij.

[Spreker 2]

En dan, je zegt ook nu van in dit project doen we dat al. Denk je ook dat dat een gevolg is van dat participatietraject dat voorafgaand is gelopen?

[Spreker 1]

Ja, ik denk ook dat we een opdrachtgever hebben die dat belangrijk vindt. En mijzelf natuurlijk ook hoor. Maar het is wel de samenwerking die dit maakt.

En niet alleen de vastlegging vinden we hierin belangrijk... maar ook voor ons als team om samen te werken. Kijk, wat ik eerder zei, communicatielijnen moeten goed lopen.

Door in zo'n programma te werken ben je wel op de hoogte van alles ook. Dat is ook een van de belangrijke punten waarom we dat doen. En nu met de Omgevingswet is het mooi omdat we nu ook allemaal hebben vastgelegd wat we moesten.

Maar als je in zo'n groot team werkt, dan moet je ook ergens online dat allemaal gaan neerzetten. Dus ja, of dat komt uit het voortraject, weet ik niet. Toen hadden we dit programma nog niet hoor.

Toen werd het allemaal nog ouderwets in gespreksdossiers in de buurt gezet, zeg maar. Dus dat is allemaal anders. Maar ja, in de realisatiefase hadden we het net wat complexer.

Net wat sneller. Iets dynamischer. Dus dan is zo'n programma wel heel goed.

Ja, dat iedereen op de hoogte is. Ja, dit is soms heel simpel. Maar inderdaad, als maar één iemand buiten heeft gesproken, dan zet zij dat in een verhaaltje neer.

Dan zijn we weer op de hoogte. Oké, die persoon heeft dit gezegd, nou top. Dan weten we dat weer.

Ja, het is heel simpel, maar wel heel handig.

[Spreker 2]

Ja, oké. Stel, dit project zou wel onder de Omgevingswet vallen. Wat denk je dat anders georganiseerd zou worden op het gebied van publieke participatie in de realisatiefase?

[Spreker 1]

Ja, ik zag deze vraag en vond het heel lastig. Ook omdat ik ook nog geen echt project heb gedaan onder de Omgevingswet. Alles loopt natuurlijk mooi door, dus het is dan een beetje ingewikkeld.

Ja, ik denk wel wat we net ook over hadden, het vastleggen dat dat veel belangrijker is. Dat er ook veel meer eisen aan zitten. Ja, wat voor de rest anders?

[Spreker 2]

Bijvoorbeeld hoe je met stakeholders communiceert of samenwerkt. Denk je dat daar nog dingen zouden veranderen?

[Spreker 1]

Nee, ik denk dat dat wel meevalt. Ik denk dat dat nu al zo soepel loopt en zoveel aandacht aangegeven wordt op wat niet per se anders zou gaan.

[Spreker 2]

Wat doen jullie in dit project? Wat die communicatie met die stakeholders dan?

[Spreker 1]

Ja, wat niet eigenlijk. We geven zoveel aandacht aan het samen doen met. En tegelijkertijd ook, je ziet ook veel projecten, je doet werkzaamheden, je informeert erover en je doet het gewoon.

En waar we ook wel heel veel mee bezig zijn, hoe kunnen we zoveel mogelijk die hinder voor iemand beperken? Wat kunnen we terug doen? Wat kunnen wij eigenlijk voor dat bedrijf ook doen?

Zodat zij de hinder niet zo ervaren. Ik weet het eigenlijk niet.

[Spreker 2]

Het is eigenlijk wat er in dit project, zoals jullie het nu doen, zou je het het liefst ook in andere projecten willen oppakken?

[Spreker 1]

Zeker. Ja, absoluut. Ja, echt.

[Spreker 2]

En als je kijkt naar de samenwerking tussen aannemer en opdrachtgever, denk je dat daar nog iets in gaat veranderen door de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Ja, vraag je wat. In dit project werken we natuurlijk best wel heel nauw samen, wat best wel heel bijzonder is hoor. Waar we het zo net ook eigenlijk over hadden.

Ik ben eigenlijk gewend dat in het voortraject een Omgevingsmanager van de overheid, dus veel gemeenten, provincie, etc. Waterschap, vooral de karttrekker is. En dan de realisatie is de Omgevingsmanager van de aannemer, de karttrekker.

En nu is dat eigenlijk niet zo. Nu ben je echt één team. En je hebt inderdaad andere belangen, andere ideeën.

En je kijkt soms net even iets anders tegen iets aan. Wat juist ook denk ik heel goed is. Want je zag het gebeuren.

Dus in die zin werken wij gewoon op dit moment heel erg veel samen. Wat ik niet gewend ben, maar wat wel gewoon. En dat het echt om de Omgevingswet ook zo zou gaan.

Geen idee. Dat kun jij me net beter vertellen. Jij zit er dieper in.

[Spreker 2]

De Omgevingswet stimuleert natuurlijk wel ook op samenwerking, vol betrokkenheid van belanghebbenden. Ik denk dat je een aannemer ook als een belanghebbende kan zien in de zin van kennis en expertise over hoe je een werk gaat uitvoeren. Dus die samenwerking daarin.

[Spreker 1]

Zou wel mooi zijn, denk ik.

[Spreker 2]

Ja, wat voor voordelen merk je dus in de middag van deze samenwerking?

[Spreker 1]

Nou, we weten dat het gewoon een spanningspartner is. Het is natuurlijk je draagvlak intern ook heel belangrijk. Ik bedoel, je bent als aannemer gewend om je elke keer te verantwoorden naar opdrachtgever toe eigenlijk.

Wat je doet, hoe je het doet. En nu doe je alles samen. Dus trek je als één team naar buiten op.

Je bent ingelicht, je spreekt het één mond. En dat is gewoon heel fijn. Fijn werken.

En je ziet in andere werken soms wel dat er dan wordt geklaagd of iets. Ja, dan moet je voorbij de gemeente zijn, dan moet je niet bij ons zijn. Maar in dit project is dat niet zo.

In dit project zijn we gewoon één team, onze omgeving. We beantwoorden ook vragen samen, gezamenlijk. Dus daarom is die nou samenwerking gewoon heel fijn.

En heel anders, ja. Zie je daar nog uitdagingen die jullie hebben? Nou, soms lastig om met andere belangen te zitten.

Ik bedoel, wij zijn heel erg op de bouwcommunicatie. Wij willen heel erg communiceren over onze werkzaamheden. En de opdrachtgever ziet natuurlijk inderdaad ook nog een beetje die publieke functie van de communicatie.

En soms is daar gewoon de balans in vinden. Ja, en heb je daar bijvoorbeeld voorbeelden van? Ja, het zijn kleine dingen hoor, maar het zijn de hoeveelheid...

Het is echt een heel klein dingetje hoor, maar de hoeveelheid berichten naar buiten toe wat publiekscommunicatie of wat bouwcommunicatie moet zijn. Dat is soms toch wel waar we het over hebben. Omdat het gewoon allemaal andere belangen dient.

Ja, wij willen, wat ik zei, wij willen graag dat soort berichten naar buiten doen over onze werkzaamheden, etcetera. Wij vinden vanuit ons, onze bedeel, publiekscommunicatie iets minder belangrijk. Wat het waterschap wel een stuk belangrijker vindt.

En wat bedoel je met publiekscommunicatie? Ja, dat gaat dan meer over waarom moet een dijk versterkt worden. Maar hou ik ook berichten over bijvoorbeeld elementen vanuit het waterschap die hier betrekking op hebben.

Bijvoorbeeld. Kijk, die zijn van ons natuurlijk veel minder belangrijk. Maar daardoor wel goed om die samenwerking te hebben.

Het is ergens ook weer mooi dat we één kanaal gebruiken voor al dat soort berichten. En dat dat niet allemaal via verschillende kanalen gaat.

[Spreker 2]

En merk je dan ook dat je met een ander, bijvoorbeeld in de bouwcommunicatie, anders communiceert dan, je mag hem ook opnemen.

[Spreker 1]

Nee, nee, nee.

[Spreker 2]

Maar merk je dan bijvoorbeeld in de bouwcommunicatie dat je ook anders communiceert in de zin van, we leggen ook wat meer uit waarom we de weg afsluiten? Of ligt dat echt nog meer bij de opdrachtgever?

[Spreker 1]

Nee, oh nee, dat ligt ook echt bij ons hoor. Tuurlijk, dat soort dingen liggen echt bij ons. Dus ja, zeker zit dat in de berichten naar buiten toe.

Ja, daarover communiceren we. Ik denk dat dat ook juist de hele essentie is van bouwcommunicatie. Dus ook wel het communiceren als we een weg afsluiten, waarom we dat dan doen.

En ze is echt niet inderdaad strak van, nu toe de doel, morgenochtend is de weg gelegd. Nee, dat is het niet. Maar je zit meer in dit soort dingen.

Nou, een voorbeeldje van onze communicatie is dan een groep en die wil eigenlijk het bouwterrein op. En wij zijn daar natuurlijk best wel hard in van, nee, het bouwterrein is afgesloten. Maar wel met het idee erachter, in verband met de veiligheid.

Kijk, we willen natuurlijk gewoon geen ongeluk op ons bouwterrein hebben, want dan zijn wij zelf wel sprakelijk en verantwoordelijk. Dus eigenlijk vanuit dat ogenpunt willen wij geen mensen op het bouwterrein hebben. En dat communiceren we ook hoor, waarom en hoe en wat.

En ik snap Sylvia het idee natuurlijk, vanuit dat bedoelde publiekscommunicatie, van hé, hoe kunnen we zorgen dat we misschien iets anders kunnen verzinnen voor zoiets. Iets kunnen bijdragen aan de educatie over de dijken. En dat ligt in ons wereldje natuurlijk.

[Spreker 2]

Oké, dan gaan we naar het derde gedeelte, reflectie en aanbevelingen. Wat zou jouw belangrijkste aanbeveling zijn voor een andere aannemer, die te maken krijgt met publieke participatie onder de nieuwe Omgevingswet?

[Spreker 1]

Nou, ten eerste zet een omgevingsmanager in. Maar goed, dat is denk ik makkelijk gezegd. Ik denk, wat ik al zei, geef ook die omgevingsmanager ruimte.

Want vaak is het wel, binnen een bouwproject, vaak is het, het wordt steeds meer vereist om een omgevingsmanager in te zetten op het project. Omdat natuurlijk die communicatie en participatie belangrijker wordt, is het vaak een eis om een omgevingsmanager op het project te hebben. Maar wat je ook wel ziet gebeuren, is dat je dan twee bewonersbrieven, één berichtje op de bouwapp, en klaar zeg maar.

Dus eigenlijk, dan zou mijn advies zijn, geef ook veel meer ruimte. Veel meer tijd, besteed de aandacht eraan. Want tijdens het project is dat echt wel mist.

Ja, ik denk dat ze ook, iedereen heeft natuurlijk zijn eigen specialiteit en werk. En ik denk dat uitvoerders en aannemers het soms wel ingewikkeld vinden om de communicatie te doen, of met bewoners op te gaan, of klachten, of etcetera. En dat wordt vaak wel moeilijk ervaren.

En daar kan een omgevingsmanager, of een omgevingscoördinator, of whatever, kan haar echt in ontlasten. En daar uiteindelijk echt het proces soepeler naar te verlopen.

[Spreker 2]

Ja, dus je merkt toch wel dat nemer nog heel erg gefocust is op techniek eigenlijk. Ja, daar zijn ze goed in.

[Spreker 1]

Ja, zeker. Maar ik denk, we moeten gewoon nu veel meer participatie doen. Dus zet daar dan ook gewoon de goede mensen in die dat doen.

Maak het ook belangrijker, dat is het ook meer.

[Spreker 2]

Ja, dat je het vanuit jezelf ook vanuit opdrachtnemer belangrijk vindt. En niet alleen opdrachtgever vragen ernaar, dus we gaan het maar doen.

[Spreker 1]

Ja, nee zeker. Dus niet meer die ene brief die maar verstuurd moet worden en dan that's it. Nee, ik vind het ook echt, ik vind het zo'n moeite duurder.

[Spreker 2]

Oké, en wat is volgens jou het belangrijkste inzicht wat je hebt gedaan met betrekking tot publieke participatie? Wat een vraag. Ja, je mag rustig even nadenken.

[Spreker 1]

Wat is het belangrijkste inzicht die ik heb opgedaan? Ik denk dat je, misschien waar we als casus waren met de fietspaden, dat je niet moet onderschatten wat een gebied is voor mensen. Vaak kom je als aannemer, als gast eigenlijk in het gebied, kom je als vreemde eigenlijk.

En dan wordt er vaak wel gedacht van we doen die werkzaamheden op het heen. Maar ik denk dat we niet moeten onderschatten hoeveel, eigenlijk nog heel zacht, sentimentele waarden er aan in het gebied zitten. We hebben hier bijvoorbeeld ook mensen die gedenkplekken hebben op de dijk bijvoorbeeld.

Dus dat soort dingen. En op voorhand, je kan het bedenken, maar ik denk dat je niet kan voelen wat een plek echt doet voor mensen. Dus daarin een beetje mee kunnen schuiven, een beetje wat soepeler mee om te gaan, is denk ik wel het belangrijkste inzicht die ik heb gekregen.

Ja, een stukje begrip ook. Ja, je probeert dat natuurlijk op voorhand echt wel. Alleen, dat ervaar je ook pas als je echt in het project zit natuurlijk.

En als je echt met de mensen spreekt en echt luistert en echt ermee zit.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Dat is gewoon heel anders. Ja.

[Spreker 2]

En dan is mijn laatste vraag. Welke kansen biedt de Omgevingswet volgens jou om publieke participatie te verbeteren, versterken, die je misschien ook in dit project hebt gevonden?

[Spreker 1]

Het feit dat het erin staat wat het moet, is denk ik al heel belangrijk. Dat gewoon participatie een lust is. Ja, wat brengt er nog meer?

Ja, heel eerlijk, ik ben ook wel een beetje benieuwd hoe dit gaat uitpakken hoor. Omgevingswet in projecten. En waarom wil je dat?

Ja, kijk, omdat er natuurlijk niet echt vereist aan zijn wat voor participatie je moet inhouden. Ja. Dus het geeft ook nog niet direct de kaders van wat je moet doen als bouwproject.

Dus ik vraag me gewoon heel erg af hoe dat uiteindelijk gaat uitpakken. Dus ja.

[Spreker 2]

Zie je dat dan ook als een risico meer?

[Spreker 1]

Ja, want ik snap dat als jij een dakkapel erop wil zetten op je en je hebt een omgevingsvergunning nodig, dan snap ik wel dat je niet een hele straat en inloopbijeenkomst moet doen voor je dakkapel. En ik snap ook wel dat dat een prima vereist is dat dat niet hoeft. Maar in sommige grote projecten mag daar zeker wel iets meer kaders voor zitten, ja.

Maar ja, hoe en wat, kijk, daar zit ik ook wel mee om. Dus dat weet ik ook niet, maar ik ben heel benieuwd.

[Spreker 2]

Het is wel interessant wat die kaders gaan worden en hoe iedereen dat anders doet.

[Spreker 1]

Ja, ik ben wel benieuwd hoe iedereen ermee omgaat straks, ja. Want op zich, wat is het? Motiveringsplicht is vaak een beetje het ding, toch?

Ja, klopt. Dus ja, het zegt natuurlijk nog niet zo heel veel.

[Spreker 2]

Hoe zou jij dat doen dan in een ander project? Is er iets wat je echt zegt van dit heb ik hier geleerd wat ik altijd ben zo?

[Spreker 1]

Nou, ja, dat hangt natuurlijk echt vanaf wat voor ruimte je krijgt als omgevingsmanager. Dus, en uiteraard lobby ik altijd in mijn projecten dat daar veel aandacht voor aangegeven gaat. Maar ja, soms heb je ook maar, is het niet altijd je keuze.

Nee. Dus wat wij hier doen is, dus het echt wel een grote rol geven omgeving. Dat zou ik in de volgende projecten zeker weer doen.

Dus echt wel, echt wel veel bij de omgeving langs. Veel je gezicht laten zien, er echt zijn. Transparant communiceren.

Veel je socials inzetten, veel je brief inzetten. Ja, ja, wat we eigenlijk hier allemaal doen zou ik zeker ook. Maar dat kan ook in kleine projecten, kan dat ook nog steeds.

Out of the box denken. Ja, dat soort dingen.

[Spreker 2]

Ja, je hebt nu ook de voordelen ervan gezien. Dus het is misschien ook makkelijker om aan andere projectteams uit te leggen van, nou, dit heb ik hier ervaren.

[Spreker 1]

Ja, zeker. Dus ik ben benieuwd hoe we dat gaan uitpakken straks. Maar waar we hier mee bezig zijn, ben ik blij mee hoe het gaat.

Dat is wel top.

[Spreker 2]

Oké, we lopen nog even heel snel doorheen. Hoop dat ik nog iets ben vergeten. Ja, zeker.

Je hebt geen nog specifieke uitdagingen of kansen als dit project wel onder de Omgevingswet was gevraagd. Geen idee. Dan denk ik dat ik alles heb verlaagd, ja.

CS - Lauwersoog - OM OG

[Interviewer]

Kijken. Ja, hij doet het. Top.

Nou, mijn onderzoek gaat dus over participatie, publieke participatie, in de realisatiefase en hoe de nieuwe omgevingswet, wat daar eigenlijk de verwachte impact van is, ook omdat participatie dan een pijler is geworden en nu juridisch met een motiveringsblik vaststaat, ja, wat voor gevolgen dat mogelijk zou kunnen hebben voor een realisatiefase. De interview heb ik in drie delen opgebouwd. Dus we beginnen met de huidige situatie.

Hoe werkt het hier op dit project en hoe pakken jullie het aan? Dan een stukje verwachte impact. Dus we gaan kijken naar, stel, het project was wel onder de nieuwe omgevingswet gevallen, zijn er dan dingen die je anders had aangepakt?

Of verantwoordelijkheden die erbij zouden komen of juist dingen waarvan je nu al zegt, nou, die zijn erbij gekomen door het participatietraject dat we hebben doorlopen. En dan het laatste gedeelte is een stukje reflectie en aanbeveling. Dus zo is het opgebouwd.

[respondent]

En zou je een klein beetje kunnen toelichten wat jij voor je onderzoek dan verstaat om de participatie? Of hoe omschrijf je dat?

[Interviewer]

Ja, wat ik heb onder de omgevingswet staat natuurlijk het vroegtijdige vertrekken van belanghebbenden om zo tot een gezamenlijke besluitvorming te komen of een beter besluit te komen.

Ik vind vooral het belangrijkste is het betrekken van belanghebbenden. En ik denk dat dat mijn definitie daarvan is.

[Respondent]

En hier in het project zijn we natuurlijk al vroegtijdiger mee bezig geweest.

En dat vroegtijdige geeft natuurlijk ook effect op de rest. Opdrachtnemers zijn hier misschien wat later bijgekomen, dus vroegtijdig voor hun kan misschien pas zijn op het moment dat ze erbij komen. Dus vandaar dat ik ook neem het betrekken van belanghebbenden.

[Interviewer]

Ja, precies. Dat is het belangrijkste uitgangspunt.

[Respondent]

Ja, want daar heb je in elke fase gewoon mee te maken inderdaad. Ja, precies. Oké, en kijk je dan ook naar bijvoorbeeld die participatieladder?

Dat is natuurlijk ook een beetje het doel of de strategie van de participatie. Ja, wat die participatieladder heel erg heeft is natuurlijk de mate van invloed die je nog hebt. Dus dat is hartstikke belangrijk om mee te nemen.

En tuurlijk, je hebt in het begin waarschijnlijk meer invloed dan aan het einde. Maar participatie is bijvoorbeeld ook heel transparant zijn over je proces. Het draagvlak creëren en dat hoeft niet per se alleen maar via die ladder te gebeuren.

Dus dat eigenlijk. Ik vind het wel grappig dat je tegenwoordig heel veel van die participatieplannen ziet, waar ze zo helemaal die participatieladder uitmelken, zeg maar. In plaats van dat ze kijken, wat hebben we nodig voor de kwaliteit van ons project?

Want dat is hoe wij er heel erg naar kijken. En dan kan de participatieladder echt een hulpmiddel wel zijn, maar is niet waar we onze participatie aan ophangen. Ik snap dat het heel veel mensen een beeld geeft en dat is het eerste waarbij je aan denkt, maar het communicatie is al een heel groot gedeelte.

En informeren, vroeger was het misschien in de krant iets zeggen. Maar je zit met alle f's veel meer op tweezijdige communicatie al. Ja.

Zal ik eerst even in grote lijnen de participatie van dit project schetsen? Want als je het hebt over het betrekken van belanghebbenden, dan zijn we eigenlijk al voor dit project, überhaupt ook al begonnen met het betrekken van onze partners bij onze dijkversterkingsopgave. Vanuit het hoogwaterbeschermingsprogramma zijn we in 2014 gestart met het project Overstuigende Verkenning Waddenzeedijken.

POV Waddenzeedijken. Dat is eigenlijk een samenwerking tussen de drie noordelijke waterschappen van Dijkkring 6, Wetskip, Noorderzeilvest, Hunzenhaas, en het HBP om te kijken, wat zijn innovatieve dijkconcepten die je langs deze dijkkring zou kunnen toepassen. Eigenlijk was dat al één grote omgevingsmanagement klus in de zin dat dat een project was waarbij we het speelveld voor die dijkversterkingen heel erg hebben verkend met elkaar.

Van alle partners die hier zitten, provincies, het Rijk, gemeenten, maar ook de waterschappen onderling om elkaar ook beter te leren kennen op die opgave. Dus daar is het eigenlijk de eerste stap gezet. Toen hebben wij onze eerste opgave die in uitvoering moest was Eemshaven-Delft-Zeil.

En daar hebben we eigenlijk met onze strategisch partners, gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat, natuurorganisaties en het waterschap, meteen vanaf het begin de intentie uitgesproken, als we met die dijk aan gang gaan, dan willen we dat combineren met andere gebiedsontwikkeling in de kust. En bij Eemshaven-Delft-Zeil speelden er eigenlijk allerlei ideeën en initiatieven voor kustontwikkeling die we zo konden oprapen en meenemen. Dit klinkt veel makkelijker dan wat het was.

Hier bij Louwensmeerdijk was dat nog niet zo. Dus bijna later gingen we hier aan de slag of verkennen, maar deden we dezelfde handleiding eigenlijk met onze partners hier in het gebied. Eigenlijk van groot naar klein, dus deze grote strategische partners, Rijk, Rijkswaterstaat,

provincie, maar ook gewoon de ondernemers en boeren en de defensie die hier rond en achter de dijk zit.

Als we met die dijk aan de gang gaan, wat kunnen we dan meenemen? Zijn er ontwikkelingen die we kunnen koppelen aan de dijkversterking? Of zijn er aandachtspunten als we hier aan het werk gaan, waar we rekening mee moeten houden?

Dus toen hebben we al best wel een hele brede inventarisatie gedaan. En ook de mogelijkheid van meekoppelen, wat we noemen, de koppelprojecten, de koppelkansen, koppelprojecten, ook met elkaar uitgewerkt. Hoe doe je dat dan ook praktisch met elkaar?

Hoe organiseer je dat praktisch met elkaar? We hadden natuurlijk al ervaring mee bij Eemshavendelcel, daar hebben we ook allerlei koppelingen gedaan. En hier ook, alleen moesten we dat hier nog iets meer tijd besteden aan de ontwikkeling van die meekoppelprojecten, omdat die nog niet zo uitgewerkt waren als bij het vorige project.

Dus dat is eigenlijk wat we in de verkenning van dit project ook hebben gedaan, is eigenlijk die uitnodiging aan het gebied, het gebiedspartner, als we hier aan de slag gaan, waar moeten we dan aan denken? Dit was in 2018. Toen was er ook al zicht op dat de Omgevingswet ingevoerd zou kunnen worden.

Dus wat we iets later in de gedurende verkenning ook hebben gedaan, is dat we een pilot hebben opgestart, een Omgevingswet-pilot, met de bevoegde zagen en ook een aantal rijtspartijen die met inderdaad de implementatie van de Omgevingswet bezig waren, om eigenlijk met elkaar te verkennen, als je zo'n dijk gaat versterken, waar moet je dan in die nieuwe Omgevingswet allemaal rekening mee houden? Dus een van de dingen die daar ook uitkwam, als je straks moet gaan werken met een projectbesluit, dan moet je een voornemen van, hoe heet het ook weer, voornemen dat je kenbaar maakt, dat je iets veringsplicht. Nee, je zit daarvoor nog.

Je moet een kennisgeving voornemen en participatie moet je doen. Dus dat hebben we toen gedaan, maar dat was eigenlijk een beetje aan het einde van de verkenning, toen we al wisten, deze koppelprojecten, die zijn heel kansrijk om mee te gaan in dit project. Dus we hebben al best wel gericht van, dit subproject, deze dijkversterking, dit zijn de koppelprojecten die we willen gaan doen.

Ja, dit zijn we voornemens te gaan doen. En zo ziet de participatie eruit. Dat hebben we toen best wel snel gepubliceerd, tegelijk met de notitierijpijt, de detailniveau, dat is voor de MER, voor de Milieueffectiviteitsprocedure, waarin eigenlijk omschreven staat, dit willen we gaan doen en zo willen we die effecten in kaart gaan brengen.

En hadden we in de verkenning ook een aantal bijeenkomsten, naast die keukentafelgesprekken, en die gesprekken met strategische partners over koppelprojecten, de keukentafelgesprekken met ondernemers en partijen hier in het gebied, zijn we ook op het moment dat wij die verkenning, begin je eigenlijk met allemaal alternatieven van hoe kun je de dijk gaan versterken, en welke koppelprojecten horen daarbij, en dat maak je steeds specifieker. Wat is uiteindelijk de focusvariant, hoe je de dijk versterkt, en welke koppelprojecten kunnen mee, koppelkansen, kunnen we integraal tegelijk uitvoeren met de dijkversterking.

Dat besluit dus ook met een informatiebijeenkomst met het gebied gedeeld, konden ze ook scoren op de verschillende alternatieven, en daaruit bleek dat er draagvlak was voor de focusvariant die er was. Dus dat was het einde van de verkenning, en op hoofdlijn een beetje de participatie. En toen de planuitwerking, en dat is altijd best wel een lastige fase voor goede participatie, omdat je heel erg de ontwerpen aan het uitwerken bent.

Dus het zit heel veel rekenwerk, ontwerpwerk, zorgen dat het voldoet aan allerlei wetgeving, maar goed, dat werk je wel uit in een projectbesluit voor de Omgevingswet, maar het duurt wel even voordat je dat hebt, zeg maar. Dus dan is het altijd wel zoeken in zijn algemeenheid naar buiten, dat duurt best wel lang, er gaat wel gewoon specifieke stekel, dus belanghebbende betrekken, bevragen op issues die je gewoon tegenkomt in het ontwerp, waar hun belang mogelijk wordt geraakt, of om in te kunnen schatten in hoeverre hun belang wordt geraakt. Denk bijvoorbeeld aan, wij leggen nu een tijdgebied aan met die doorgang, ik weet niet, heeft iemand je een beetje in het project meegenomen?

Pak even een kaartje. Ik heb wel zelf natuurlijk een beetje gelezen hoor. Ja, maar het is handig om even een kaartje op te uitwerken.

Wat we uiteindelijk aanleggen is, dit is de dijk die we versterken, 9 kilometer, en allerlei koppelpjecten zie je hier ook, een tweede toegangsweg naar de haven, waar je ongeveer bent geweest met... en dit is de havendijk, dit is de westelijke haven dan, die nemen we ook nog mee, en drie natuurprojecten, ecologische koppelpjecten, de natuurlijke overgang met riffen en elementen, een getijdengebied met een doorgang in de dijk, om getijdenwerking in dit gebied te maken, en getijden natuur dus ook, en hier uitbreiding van kwelder, dat zijn de drie natuurprojecten. Dus eigenlijk aan het einde van de verkenning wisten we al, dit zijn gewoon de kansen waar ik niet mee kon, we wisten dat het haalbaar was om dat mee te nemen, ten eerste dat het wenselijk was, dat het onze doelen voor natuur en het verbeteren van het ecosysteem van de Waddenzee verbeterde, en dat het haalbaar was en ook dat het betaalbaar was, dus ze waren ook financiers, want ze hebben waarschijnlijk geld voor die dijkversterking, die gelden moeten elders verzameld worden, logisch. Dus even kijken qua... even als voorbeeldje van in de planuitwerking met een belanghemmelde partij met wie we dan hebben gezeten, hier zouden we een doorgang eerst maken, we maken nu een getijdengebied, initieel was hier het idee om een zoetzoutopgang voor vissen te maken, die dan ook vanaf hier naar het meer konden, en dan was dit dus een vispassage.

Er is beleid op de Waddenzee dat als je een vispassage maakt in een dijk, dat er binnen een strui van 250 meter niet meer gevist mag worden. Dus wij hebben met vissers op tafel gezeten van hoe intensief gebruiken jullie dit hier, let op, dit gaat dan wel spelen, daar waren ze absoluut niet blij mee, alleen het was niet ons beleid, dat is gewoon Waddenzee beleid. Maar dat is wel zo'n voorbeeld met een groep met wie we dan apart hebben gezeten, van hoe gaan we hier goed mee om, ook in de plannen.

Maar de basisgesprekken zijn gewoon de belanghebbenden bij die koppelpjecten. Dus dat is de provincie Groningen, die uiteindelijk de initiatiefnemer was voor de natuurprojecten, dat is de programmaatse AAP op Grote Wateren, waar Rijkswaterstaat Nederland een uitvoerende organisatie van is. En dan heb je nog de gemeente, met wie we die tweede toegangsweg doen.

Dus dat zijn wel de hoofdbelanghebbenden, met wie we strategische afspraken hebben gemaakt, samenwerkingsovereenkomsten, uitvoeringsovereenkomsten, om dat ook goed te organiseren met elkaar. Dus dat is een heel groot proces geweest. En echt, wat mij betreft, een hele belangrijke basis, want het zijn allemaal overheden, als je als overheden niet goed met één geluid naar buiten kan, dan is de participatie met andere belanghebbenden ook ingewikkeld.

[interviewer]

Jullie hadden allemaal wel dezelfde visie en doel uiteindelijk?

[Respondent]

Wat betreft de dijkversterking wel, dat willen we combineren met ontwikkelingen. De planning van de dijkversterking is leidend, en de koppelprojecten moeten gewoon fysiek de dijk raken.

Want dan kunnen we het ook tegelijk met de dijkversterking uitvoeren, omdat dat de zone is waar we gaan werken. Dus dat waren een paar randvoorwaarden wel. En de planning voor de dijkversterking is ook leidend.

Dus dat was ook alweer een kans voor de koppelpartners, om ook op hun eigen opgaven wat sneller gerealiseerd te krijgen. Maar het is ook een hele uitdaging, want dat zijn partijen doorgaans minder gewend. Zeker dit soort beleidspartijen als de provincie en het Rijkswaterstaat.

Het waterschap in veel gevallen trouwens ook, maar in dit geval dan wel even niet. Omdat we ook een hoogwaterbeschermingsprogramma hebben, en een grote opgave om vaart te zetten op die opgave. Je moet natuurlijk ook wel kunnen beargumenteren waarom je iets doet.

Dat zit veel meer bij jullie, bij een opdrachtgever, bij waterschappen en zo. Wat betreft de dijkversterking, ja klopt. En zo hebben we genetens en zo'n Rijkswaterstaat dat natuurlijk ook.

Voor hun opgave, ja zeker. En eigenlijk proberen we met die dijkversterking, zeker als je het hebt over participatie en communicatie, te zorgen dat dat één integraal gezamenlijk verhaal is. En de één focust meer op natuur, zegt Rijkswaterstaat, want dat is hun opgave.

De ander focust wat meer op de dijk, dat is het waterschap. Maar zeker ook in de communicatie hier in de realisatiefase, van als we vertellen waarom we dit doen, is het één verhaal. Zeggen we niet, nee Rijkswaterstaat wil graag die natuur.

En zij zeggen dat dat wat oplevert. Nee, de staat, wij gaan de natuur versterken en dit doet het. Dus echt letterlijk één verhaal naar buiten.

Hetzelfde boodschap. En wat heeft dit participatietraject dan gedaan, wat je nu dan in de uitvoering merkt aan voordelen, nadelen? Dat heeft de heel veelbelanghebbenden heel veel vertrouwen gegeven, dat er valt te praten met het waterschap.

En ook een ingang heeft gegeven om het gesprek met ons te voeren, dat er best wat mogelijk is op de dijk. En dat was toch een beetje een beeld van oudsher, hebben wij zelf geschetst als waterschap, van nou, de waterschap wil niks, het is hun dijk, zij beheren dat, en die willen alleen maar alles voor de waterveiligheid, zoals wij dat dan noemen, en verder willen ze niks. En dat is

wel echt veranderd, ook door deze aanpak, dat de partijen mensen wel zien, oh, er kan best wat op een dijk, als je dat gesprek samen ook aangaat, en daar zelf ook wat voor over hebt.

Ja, zo werkt het ook. En merken jullie dan bijvoorbeeld in het vergunningsproces, dat dat voordelen heeft opgeleverd? Ja, nou de hoofdvergunningen, zoals projectbesluit, uiteindelijk hebben wij geen projectbesluit kunnen doen, omdat de Omgevingswet maar werd uitgesteld, werd uitgesteld, werd uitgesteld, maar wij moesten wel een project uitvoeren, dus uiteindelijk hebben wij een projectplan waterwet, maar wel opgezet als projectbesluit, want dat hadden we al helemaal voorbereid zo, ja, met een milieueffectrapportage en een natuurvergunning, dat zijn echt de hoofdvergunningen, en dat is eigenlijk voor alle meldingen en uitvoeringsvergunningen die daarna mag komen, de kapstok, zeg maar. Dus die hebben we in de planuitwerking, zijn we die doorlopen, lange procedure, dus eerst concept te inzagen, daarna zienswijze, daarna definitieve versie te inzagen, daarna beroepsmogelijkheid.

Er is geen gebruik van gemaakt. We hebben destijds drie zienswijzen gehad, we zijn in gesprek gegaan met deze partijen, nou, er was uiteindelijk niks aan het handje. Daar is...

Nou ja, dit is een heel mooi, vind ik een heel mooi, hier zie je eigenlijk de winst van die omgevingsaanpak. Ja. Geen beroepen.

Is het een wat dunner bevolkt gebied, dus je kan dit echt niet op elk project zeggen, als er geen beroep is, maar als er... Ja, mijn uitdaging is altijd om... Gewoon dat je van tevoren kan inschatten welke beroepen er komen.

Dus dat er geen verrassingen daartussen zitten. Je kan niet altijd voorkomen, dat is onmogelijk, en het is ook gewoon een recht dat mensen hebben om zienswijzen in te dienen en ook in beroep te gaan. En er kan soms juridisch echt wel wat voor te zeggen zijn om dat te doen, vanuit een belang.

Maar je had de zienswijzen wel zien aankomen die er... De zienswijzen wist ik, ja. Ik had precies van tevoren een notitie geschreven van ik verwacht deze drie en we kregen die drie ook.

En dat maakt het voor jou denk ik ook makkelijker weer met elkaar aan tafel te komen? Ja, zeker. Ja, oké.

Sterker nog, bijvoorbeeld... Wat was het nou, die vissers? Waarvan ik al zei, als jullie gewoon beleidsmatig op de Waddenzee jullie punt willen maken rondom dat beleid voor die niet-visserzone, die zone waar je niet mag vissen, dan kan je een zienswijze indienen.

Wij kunnen daarmee de plannen niet veranderen. Dus op ons project ga je niks veranderen, maar je kan wel toch het gebruiken om je punt te maken, gewoon voor communicatiedoelinden eigenlijk. Dus zo adviseer ik ook af en toe wel, je kan wel een zienswijze doen.

Het is je recht. Ja, precies. Oké, en hoe hebben jullie dan nu publieke participatie ingericht in de realisatiefase?

We hebben... Daar moet ik eigenlijk wel een beetje beginnen met hoe we het ook voor de planuitwerking hadden ingericht. Want eigenlijk vanaf in de verkenningfase is heel veel gebeurd op al die tafels die ik net al noemde.

Strategische tafel, keukentafel, ondernemerstafel, langs-de-dijk-tafels. En ook wel informatiebijeenkomsten, nog fysiek gewoon, lekker ouderwets. Ver voor corona.

2019 was dit. Maar eigenlijk was er online en voor het grote publiek, eigenlijk los van die kennisgeving en participatie die we toen hadden gedaan. Er was toen wel een advertentie bij, maar dat was allemaal nog zeer juridische tekst.

En dan denk ik altijd, ja, niemand snapt wat we nou eigenlijk precies willen. En er zijn denk ik weinig mensen die die stukken gaan opvragen. Maar goed, is toen ook nauwelijks gebeurd.

In de planuitwerking hebben we al een plan gemaakt van hoe kunnen we ook beter communiceren over deze plannen voor het wat grotere publiek en ook de belanghebbenden die er wat verder afstaan. Maar ook wel weer om wel te toetsen bij de belanghebbenden, hier doen we de goede dingen. Dus communicatie ook wel weer als instrument inzetten om je plannen te toetsen.

En toen hadden we het idee om een digitaal informatiecentrum te maken. En toen kwam ineens corona en zijn we dat gaan ontwikkelen. En midden in coronatijd hebben we die toen gepubliceerd met een informatiebijeenkomst.

En ik denk dat toen onze plannen ook in concept, de conceptproject Plan Water ook ter inzage ging. Dat dat toen de start was. Ja, want op dat moment lag er wel iets te bekijken, zeg maar, voor mensen.

Dus dat was een beetje de start van dat we echt goed gingen nadenken. Even ook hoe gaan we onze middelenmix voor die communicatie ook wat beter organiseren? Nou, met een digitaal bezoekerscentrum, website.

We hebben toen een aantal webinars gehad. Kan je allemaal terugzoeken als je het leuk vindt. Op ons YouTube-kanaal.

Oh ja, is het denk ik allemaal wel te vinden? Ja, er is al heel erg nagedacht van tevoren over hoe gaan we nu ook communiceren, wat we nu hebben liggen en wat mensen daarvan vinden. En hoe nemen we dat weer mee?

Ja, en de grote uitdaging was wel, hoe neem je in zo'n planuitwerking, waar je ook eigenlijk allemaal gewoon... Je hebt de techniek, de maakbaarheid. Ja, en binnenskamers daar heel erg druk mee bent om dat te ontwikkelen.

Maar naar buiten eigenlijk niet heel veel nieuws te vertellen, want de plan is toch steeds dit gaan doen, zeg maar. Maar op het moment dat dan die procedures gaan lopen, ja, dan heb je wel degelijk een momentum om dat te doen. Dus, ja...

En eigenlijk alle middelen die we in de planuitwerking hebben opgezet, die hebben we vervolgens ook vertaald naar hoe ziet dat er dan uit in de realisatiefase. Ja, en dan wordt het allemaal veel concreter. Dus toen zijn we ook echt gaan werken met bewonersbrieven en met de bouw-app en waar we nu eigenlijk allemaal gebruik van maken.

We hebben het bezoekerscentrum omgetoverd. In de planuitwerking was het echt een platform. Ja, ook een digitaal bezoekerscentrum van de dijk waar mensen ook allerlei vragen en opmerkingen konden plaatsen.

Zodat we dat nog konden verwerken in het plan. En nu is het meer eigenlijk naast het fysieke bezoekerscentrum hier een digitale variant om mensen het project te laten zien. Eigenlijk zo'n showcase van het project.

Mensen kunnen ook de laatste stand van zaken vinden. Ze kunnen ook een vraag stellen als ze willen. Maar daar wordt echt heel weinig gebruik van gemaakt.

Maar het wordt wel gebruikt door mensen om gewoon te bekijken wat we aan het doen zijn. Ja, een stukje gemak dat je het ook online kan doen. Ja, maar ook fysiek.

We krijgen hier ook projectbezoeken op bezoek. Of we organiseren ook projectbezoeken. Dus ook allerlei groepen die we hier ontvangen van collega's van andere waterschappen of uit de watersector.

Maar ook heel veel scholen, hogescholen, universiteiten die komen kijken wat we hier aan het doen zijn. Leuk, dat is altijd wel dik. Ja, zeker.

[Interviewer]

Oké, en als we dan kijken naar de nieuwe publieke eisen publieke participatie eisen onder nieuwe omgeving zetten. Kun je me een beetje vertellen wat je ervan weet en wat je ervan vindt?

[respondent]

Ja, nou ja, wat ik ervan weet heb je eigenlijk twee verplichtingen.

Je hebt de kennisgeving participatie. Wij hebben dat gekoppeld aan de kennisgeving voornemen. Dat kan je ook nog loshalen.

Ik weet niet hoe logisch dat is, maar dat zal misschien een beetje per project verschillen. En ook in welk stadium je zit in een project. Waarin je ook moet aangeven inderdaad hoe ga je de participatie organiseren.

En met name wat is ook de ruimte om te participeren. Dat is echt een heel belangrijk onderdeel daarin. En voor de dijkversterking zelf is die ruimte eigenlijk heel erg beperkt.

Want we hebben gewoon te maken met wettelijke normen waar die dijk aan moet voldoen. Dus ja, die participatie die is echt best wel... Nou ja, naast informeren, maar echt mee ontwerpen of mee beslissen.

Ja, dat kan hier niet. En waar zit de participatie hier dan wel in het project? Nou, de participatie zat vooral wat betreft de dijkversterking zelf.

Was het vooral informeren en wel betrekken op de oplossingen. En op inrichtingsmaatregelen. Dus hekje, bankje, oprit, dat soort zaken.

[Interviewer]

En ook uitvoeringsbelangen?

[Respondent]

Ja, zeker ook dat. Dus waar je rekening mee te houden hebt.

Bijvoorbeeld bepaalde aanvoertijden van bedrijven in de haven. Dat die logistiek elkaar niet raakt eigenlijk. Dat is dan de uitdaging.

Defensie heeft een groot militair oefenterrein. Dit is ook de veiligheidszone als zij gaan schieten. Dus over veertien weken in het jaar mogen zij schieten, hebben ze een vergunning voor.

En dan moet deze zone helemaal leeg zijn. Dus dan moeten wij dus ook met u hebben een planning afgestemd. Van wanneer zijn jullie dan, onze schietweken.

Onze dijkversterking is daar omheen gepland.

Het is echt best wel veel hekje als ik denk. En ik vertel nu denk ik nog maar de helft. Maar de belangrijkste, de voorbeelden worden in ieder geval genoeg.

Dus dat is wel goed.

[interviewer]

En wat vind je van die nieuwe nadruk op participatie?

Participatie en dan heb je nog de motiveringsplicht. En dat hebben we opgenomen in ons projectbesluit. Of projectplanwaterwet heet die bij ons nog.

Hebben we omschreven hoe we omgegaan zijn met participatie. En wat we hebben meegenomen, hoe we dat hebben gedaan. Wat dat heeft opgeleverd.

Inclusief ook wat een aantal zienswijzen kregen. Er zit een heel hoofdstukje in. Tussen het concept projectplanwater en het definitieve concept.

In het definitieve projectplanwater staat helemaal omschreven. Hoe zijn we omgegaan met zienswijze en inbreng van derden, van belanghebbenden. Hoe we dat hebben gewerkt.

Dus dat staat daarin. En dan heb je vanuit de omgeving, het is verder geen verplichting meer, is mijn beeld. En dan ga je nog realiseren.

[Interviewer]

En wat vind je dan van die nieuwe nadruk op zo'n motiverings- en kenningsplicht van participatie?

[respondent]

Nou ja, je zou eigenlijk nog ergens, maar dat ligt gewoon nu bij de initiërende partijen zelf.

Een soort evaluatie willen doen. Van wat heeft die participatie als je helemaal klaar bent met dijkversterking. Dan uiteindelijk opgeleverd.

En dan moet je naar alle fases kijken. En dat doen wij wel zelf als partij als initiatiefnemer. En de vraag is ook of je dat moet verplichten.

Maar qua ontwikkeling van participatiebeleid op welk niveau dan ook. Dus ook vanuit de Omgevingswet is het wel goed om dat te doen, denk ik. Of het dan een verplichting moet zijn als initiatiefnemer, dat weet ik niet.

Dat moeten de juristen maar uitzoeken. Maar voor de ontwikkeling van hoe je participatie goed doet als overheid, hier in dit geval dan, is dat denk ik wel goed om te doen.

[interviewer]

En merken jullie nu dingen uit die evaluatie die opvallen waarvan jullie zeggen, dat hebben we wel goed meegenomen of dat is minder gegaan?

[Respondent]

Nou, wat wij nu doen is dat we gewoon jaarlijks onze Omgevingsmanagement en communicatie evolueren als team. Meer bedoeld van hoe kunnen we het nog beter doen volgend jaar. Dus de einde evaluatie komt pas 2026. Want dan zijn we pas klaar.

[Interviewer]

Welke nieuwe verantwoordelijkheden verwacht je voor een opdrachtnemer? In de realisatiefase met betrekking tot publieke participatie onder deze nieuwe Omgevingswet.

[respondent]

Ja, eigenlijk zijn er dus niet, volgens mij. Het ligt er een beetje aan wanneer je die motiveringsplicht invult. En misschien is dat nog wel een vraagteken, wanneer je dat goed doet.

Wij hebben dat nu in de preplanwaterwet gedaan. Dus voor realisatie, ik weet het eigenlijk niet.

[interviewer]

Maar zijn er bijvoorbeeld in dit project, jullie hebben het hele participatietraject doorlopen, en zijn jullie toen achter dingen gekomen van dat is echt belangrijk als we daar in de uitvoering bijvoorbeeld extra op letten of dat er echt iemand mee bezig is?

[respondent]

Van dingen die zijn aangegeven door belanghebbenden?

[interviewer]

Ja, bijvoorbeeld. En hoe zorgen jullie ervoor dat die afspraken ook nagekomen worden?

[respondent]

Ja, ik snap nu je punt inderdaad. Toen wij in de verkenning al die rondes deden, kregen we al heel veel vragen over hoe ga je dat dan uitvoeren? Waar gaan de vrachtwagens rijden?

Maar ook inrichtingsmaatregelen, waar kan ik straks fietsen op de dijk? Waar kan ik straks fietsen misschien niet helemaal goed volbitten? Want dat is eigenlijk ook een van de koppelprojecten, een fietspad op de dijk.

Ik heb het nog niet eens zo benoemd, maar die zit er ook nog in. Maar in de verkenning toen we die hele ronde deden, kwamen er al heel veel dingen voor de uitvoering en moet je ook heel duidelijk zijn, hartstikke goed punt, maar dat komt echt pas bij de uitvoering en daar kunnen we echt nu nog niks over zeggen want we zijn nu bezig met welke alternatieven voor de dijk om die te versterken hebben we? Welke koppelprojecten hebben we?

Dus heel veel moest je in die zin ook al doen, maar die hebben we wel allemaal genoteerd als klanteisen, zo werkt dat een beetje in de system engineering. Dus er zitten ook heel veel aandachtspunten voor de realisatie bij die we gewoon wel genoteerd hebben en op het moment dat de aannemerscombinatie was in de planuitwerking al betrokken, een beetje aan het einde van de planuitwerking toen de ontwerpen ook duidelijker werden en echt de slag naar de uitvoering gemaakt kon worden zijn we die ook wel weer doorgelopen en hebben we gezorgd dat die in de juiste ontwerpen dan wel werkplannen van de aannemer terecht kwamen. Dat is eigenlijk voor ons als Omgevingsmanagement team hier nu ook wel af en toe even een leidraad en we weten het nu allemaal heel goed want we zitten allemaal een tijdje al op het project, maar ook bij de start van het omgevingsteam zijn we ook die lijst weer even doorgegaan van hey, waar moeten we even op letten? Waar moeten we extra aandacht aan besteden?

Ja, die overdracht was dus wel heel belangrijk. We zitten er natuurlijk al meerdere jaren op en de migratie kwam vanaf de startrealisatie erbij. Klopt, ja.

[interviewer]

En denk je dat daar, omdat het nu juridisch voor de participatie ook vastgelegd is, dat daar ook een risico in zit voor opdrachtnemer of opdrachtgever?

[respondent]

Ja, ik denk dat er hier zeker een risico in zit, want ik denk dat nu heel vaak de opdrachtnemer dit voor zijn rekening neemt, opdrachtgever, sorry. En er moet wel een soort goede vertaling naar de opdrachtnemer.

We hebben al een beetje uitgelegd hoe we hier werken. Dat is wel als één team, maar wel met beide onze eigen verantwoordelijkheden. Maar ja, die overdracht moet wel, sorry hoor, die overdracht moet wel goed zijn.

Maar ja, dat is aan de opdrachtgever om dat goed te doen. En elke opdrachtgever kiest zelf weer ook hoe hij samenwerkt met zijn marktpartij. En dat is wel heel verschillend nog.

En je ziet nog veel vaker dat communicatie van de opdrachtgever en communicatie van de opdrachtnemer, bouwcommunicatie, opdrachtnemer, publiekscommunicatie, opdrachtgever,

dat dat twee sporen zijn. En hier kiezen we heel bewust voor dat is één spoor. Ja, maar dat doen we omdat we dat zelf belangrijk vinden.

Niet omdat het verplicht is. En misschien als het verplicht was, hadden we er misschien niet zo'n zin in gehad. Maar dat is ook wel wat verplichting vaak oproept.

Dus ik snap ook wel dat ze wel voorzichtig zijn in de Omgevingswet, met ook verplichten hoe je participatie moet zijn. Dat dat open is gelaten eigenlijk. Ja, dat je er zelf invulling aan wil geven.

Ja, hoe je dat doet. En dan bijvoorbeeld... Doe, fijne avond!

[interviewer]

Nu we het toch nog over die samenwerking hebben. Denk je dat de Omgevingswet wel motiveert tot een andere samenwerking tussen opdrachtgever, opdrachtnemer?

[respondent]

Ik hoop het wel. Het zou wel goed zijn, maar ik heb eerlijk gezegd nog niet zo naar gekeken. Maar je hebt natuurlijk wel dat ook een opdrachtnemer en de bouwers ook kijken naar die Omgevingswet.

En ook kijken van, hey, voldoen we daar goed aan met dit project? Dus in die zin... Ja, denken die in die zin ook wel met de opdrachtgever mee.

En andersom... Gebeurt dat misschien... Minder.

Ja, weet ik niet. Het is een beetje een aanname. Maar je merkt wel bijvoorbeeld dat de samenwerking die hier loopt door één omgevingsmanagementteam te zijn, dat je daar voordelen van krijgt.

Ja. Het is veel leuke werken. Je hoeft niet de hele tijd te wijzen van, dat zou jij toch doen?

Nee, je kijkt gewoon met elkaar wat moet er gebeuren. En wie doet dan wat? En begrijp je elkaar zo'n belang daar dan ook beter in, in die samenwerking?

Nou, dat is dus wel eigenlijk continu ook wel expliciet onderdeel van gesprek. Dus je maakt aan de voorkant afspraken over wie is waar verantwoordelijk voor. Bijvoorbeeld dat onderscheid tussen publiekscommunicatie en bouwcommunicatie.

Maar dan gebeurt er iets. Bijvoorbeeld die melding van die scouting die graag over het bouwterrein van de dijk wil. Waarvan de aannemer zegt, terecht, het is bouwterrein, dat kan niet, is niet veilig, sorry.

Waarvan ik denk, hé, maar wacht even, vanuit publiekscommunicatie is het misschien wel goed om die kinderen even wat te leren over wat we hier aan het doen zijn. Nou, dat is echt een super praktisch voorbeeld. Maar ja, dat is wel een mooi voorbeeld van hoe wij samenwerken.

En dus dat belang dus met elkaar ook gewoon op tafel leggen. En elkaar er wel in zoeken. Oké, en als dit project onder de Omgevingswet zou vallen?

Wat denk je dat er anders georganiseerd zou worden met betrekking tot publieke participatie? Niks, want we hebben echt helemaal gewerkt zoals we dachten toen dat de Omgevingswet werkte. En voor een dijkversterking is nog steeds vanuit de Omgevingswet verplichting dat je dan een projectbesluit moet doen met ook de participatieverplichtingen die daarbij horen.

Dus, en dat hebben we gedaan. En meer denk ik, en we hebben dat meer gedaan niet omdat het vanuit de Omgevingswet werd opgelegd, maar ook omdat wij als waterschap een goede partner in het gebied willen zijn. Ja, echt die samenwerking willen aangaan natuurlijk.

Ja, dus expliciet de strategie ook van het waterschap. Is in de uitvoering niet altijd makkelijk. Je ziet daar nu wel de voordelen van.

[interviewer]

Ja. Kun je een paar voordelen noemen voor mij?

[respondent]

Nou ja, dat je gewoon in een super vroegtijdig stadium al eigenlijk een vraag stelt aan je omgeving van hé, wat voor ontwikkelingen spelen allemaal in de dijk die we bij onze dijkversterking zouden kunnen koppelen of waar we rekening mee moeten houden in plaats van dat we met een boodschap komen we moeten de dijk versterken.

En zeg maar wat u ervan vindt. Nee, wij hebben de hand uitgestoken en die opstelling ja, dat helpt ons tot de dag van vandaag heel erg ook dat we nu eigenlijk in het Omgevingsmanagement in alle contacten die we hier hebben ja, altijd hele positieve reacties krijgen over onze manier van werken over onze manier van communiceren. Ja, dat wij ik nog steeds aan het feit dat we die basisstrategie hebben dat we de omgeving meenemen, serieus nemen en een vraag stellen in plaats van opleggen wat wij echt wat vertrouwen geven en transparant zijn.

[interviewer]

Ja. Ja. En merk je dan dat omdat jullie dit belangrijk vonden als opdrachtgever merk je dat de opdrachtnemer daar dan ook meer in meegaat?

[respondent]

Ja, zeker. Ja. Ja.

Ja. Dus we hebben in de planuitwerking wij hebben onze aannemerscombinatie we hebben een tweefase contract dus zij werkt in de planuitwerking al mee aan de plannen, aan de uitvoeringsplannen juist om ook uitvoeringsrisico's te beperken zeg maar, ook op omgeving. Dus in de planuitwerking hebben we ze al heel erg meegenomen ook in onze manier van Omgevingsmanagement.

Ja. We hebben gezamenlijk het omgevingsmanagementplan voor de realisatiefase geschreven. Toen kwam Sinterra als partij dus waar on team om het Omgevingsmanagement voor dit project te gaan doen.

Dus hebben wel weer een kleine slag ook met hun moeten maken om er wel echt weer een gezamenlijk plan van te maken. We hebben na het eerste jaar samenwerken ook even een herijking gedaan van hoe doen we dit nou goed met elkaar? Ja, zo hebben we dat samen ontwikkeld.

Dus in die zin hebben we elkaar ook heel erg daarin meegenomen. We hebben ook gezamenlijk een communicatiebureau uitgezocht die de communicatie voor ons uitvoert. Ja, ons ook helpt wel bij de strategie, maar ja.

En dan, want jij doet al een tijdje Omgevingsmanagement merk je dan ook dat door de afgelopen jaren heen dat het bijvoorbeeld makkelijker in jouw werk is geworden dat het verder wordt geaccepteerd dat je met omgeving dat dat ook echt een belangrijke stakeholder is? Ik zit even op de klok te kijken, maar ik moet zo echt weg. Heel even praktisch hoor.

Waar moet jij nu weer naartoe? Ik ben met de auto. Je bent met de auto.

Oké, ik dacht anders kan je misschien met me meerijden. Kunnen we dan gewoon door in de auto? Ja, ik moet echt met een paar minuutjes weg.

Ik heb twee belangrijke vragen en dan kan ik die andere vraag dus nooit op de mail zetten of we bellen nog een keer. Ja, maar ja, dat is goed. Welke vraag stelde je me net?

Dat was een uit interesse vraag ook of dat Omgevingsmanagement makkelijker voor jou is geworden. Ja, absoluut. 100% ja.

Ik heb eigenlijk, ik zit hier vandaag wel op dit project maar ik heb hier eigenlijk nauwelijks werk aan want in de uitvoering loopt het gewoon goed. Het is voor een heel groot deel, nou ja, gewoon de uitvoering wat er buiten gebeurt. Je moet heel af en toe even een paar issues oppakken die meer de opdrachtgever raken maar het loopt gewoon heel goed.

Juist omdat het Omgevingsmanagement vanaf het begin goed is ingericht.

[interviewer]

Oké, en wat zou jij als belangrijkste aanbeveling geven aan een ondernemer die te maken krijgt met publieke participatie onder de Omgevingswet?

[respondent]

Ja, ga met je opdrachtgever in gesprek over wat zij belangrijk vinden voor die participatie of hoe zij dat voor zich zien voor het specifieke project.

Dus wat verder kijken dan misschien de eisen die worden gesteld maar ook echt vragen waarom jullie deze eisen vragen. Ja, oké. En een van de eisen die wij bijvoorbeeld stellen is zorg dat de participatie van het project aansluit bij het participatiebeleid van het waterschap.

Nou, dan kan je dat participatiebeleid erbij zoeken maar er staat nog steeds niet in hoe doe je dit dan goed. Ja, ga daar ook over in gesprek met je opdrachtgever.

[interviewer]

En denk je dat door de nieuwe Omgevingswet nog juridische of financiële risico's voor de aannemer bij zijn gekomen?

[respondent]

Oh, dat zou je de aannemer moeten vragen.

[interviewer]

Ik heb de aannemer ook gevraagd.

[respondent]

En wat zeiden ze?

[interviewer]

Ja, wel een stukje aantoonbaarheid.

[respondent]

Wat je veel mee doet met dit project gebeurt dat volgens mij heel goed omdat jullie met een groot team zijn. Waardoor je altijd op de hoogte bent van met wie we dat hebben gesproken.

Ja, we hebben ook een omgevingsmanagement platform waarin we dat vastleggen met elkaar. Dus daar hebben we ook exclusief afspraken over gemaakt. En dan, oké, mijn laatste vraag nog.

Wat is volgens jou het belangrijkste inzicht dat je hebt opgedaan met betrekking tot publieke participatie? Daar ga ik even over nadenken. Dat is helemaal goed.

Ik heb er niet zo hapklaar antwoord op. Maar dat heeft ook mee te maken dat ik heel vaak alweer vooruitkijk naar de volgende stappen. En eigenlijk vraagt deze vraag mij om even terug te kijken.

Heb ik iets meer tijd voor nodig? Dat is geen probleem. We hebben ook geen tijd meer.

CS - N211 - OM ON

[Spreker 1] = Respondent

[Spreker 2] = Interviewer

[Spreker 2]

En dan leg ik het even uit en dan ga ik er veel mogelijk van uitmaken van het uurtje wat we hebben. Oké, doel van het interview of van mijn onderzoek is dus om te kijken hoe wordt participatie in de realisatiefase verpast. En daarna gaan we ook een stukje door vergelijking maken.

Stel dit project was wel onder een omgevingswetgeval. Zie jij dingen die veranderen in jouw rol of verantwoordelijkheden of samenwerking met de opdrachtgever? En een stukje reflectie en aanbevelingen.

[Spreker 1]

Oké, hartstikke goed.

[Spreker 2]

Eerste stukje is dus huidige praktijk. Probeer je het nu. Dan verwachten impact en dan aanbevelingen en reflectie.

[Spreker 1]

Hartstikke goed.

[Spreker 2]

Nou, top. Kun je mij kort wat vertellen over je rol bij de N211?

[Spreker 1]

Ja, ik ben omgevingsmanager. Onderdeel van het MT of het IPM, zoals het zo mooi heet. Wij zitten in een team met een aantal disciplines.

Denk even aan contractbeheersing, denk aan technisch management, projectmanagement, procesbeheersing. En eigenlijk doen wij met z'n vijven de dagelijkse leiding, neemt z'n zessen, de dagelijkse leiding over het werk. Maar dan ieder met z'n eigen discipline.

En daarin is de Omgevingsmanagement mijn portefeuille. Omgevingsmanagement, met name gericht op stakeholder management, op vergunningen en op communicatie. Dat zijn eigenlijk de drie hoofdmoten.

En daarbij bij de verschillende fases ook een stukje mobiliteit. Oftewel, wat is de bereikbaarheidsbehoefte van de omgeving als we een fase ingaan. Dus dat zijn eigenlijk die drie die ik eerder genoemd heb.

Dat is de hoofdmoot en dan per fase komt er een piek wat mobiliteit betreft. Ja, daar focus je op en daar ben je mee bezig. En dan geef je eens in de twee weken terugkoppeling binnen je eigen IPM team.

En eens in de twee weken terugkoppeling met de opdrachtgever die ook z'n IPM team heeft. Dus dan heb je een compleet overleg.

[Spreker 2]

En heb je al vaker ervaring gehad met publieke participatie in infrastructuurprojecten?

[Spreker 1]

Ja, maar dan is het wel goed om te duiden wat we onder participatie verstaan. Dan wordt vaak gedacht dat je mee mag denken aan hele ontwerpen en dat soort zaken. Dan kijken we naar de ladder zoals die in de Omgevingswet is genoemd.

Dan is participatie ook het informeren van de omgeving. Dat doen we al een jaar of acht, als het niet meer is. Aan de hand van bewonersbrieven en bewonersavonden.

Dus op jouw vraag heb ik ervaring ja.

[Spreker 2]

Zeker. Oké, en kun je me dan aan de hand van de N211 toelichten wat jullie aan participatie doen in de realisatiefase?

[Spreker 1]

In de realisatiefase is het vooral informeren. En daarbij is het informeren richting omgeving. Kijken we naar bijvoorbeeld het creëren van een goede omleiding.

Dan is het een heel groot deel betrekken. En daarin betrek je de diverse gemeentes waarin de omleiding erheen moet. Je kan je voorstellen als de N211 afgesloten wordt.

Het is een verbindingsweg tussen de A4 en Den Haag Zuid. Met aan de zuidkant de gemeente Westland. Aan de noordkant de gemeente Den Haag Rijswijk Delft.

Aan de oostkant midden Delftland. Sluip je de N211 af dan gaat het verkeer door de omliggende gemeentes heen. Dat wil je structureren, daar moet je omleidingsroutes voor maken.

Dus nodig je de verschillende gemeentes uit om na te denken over die omleidingsroutes. En dan kom je samen tot één gedragen omleidingsroute. Dus daarin is het betrekken.

[Spreker 2]

En jullie zijn betrokken vanaf als aannemers ook aan de werkvoorbereiding voor de realisatie. En wat doen jullie daarin in participatie?

[Spreker 1]

Ik vind het lastig, niet zo heel veel. Je krijgt in dit geval een contract. Met daarin een VO ongelopen ontwerp.

Waar je dus eigenlijk het VO verder uitwerkt tot een definitief ontwerp. Daar zit geen participatie in. Dat is gewoon een omljnd iets.

En je moet voldoen aan de eisen zoals die door de opdrachtgevers zijn opgesteld. Nu kan het wel zo zijn dat bepaalde eisen in het contract het gevolg zijn van participatie in het voortraject. Dus ik kijk bijvoorbeeld naar de flyover.

Dan is daar op de flyover een zichtschermbord geplaatst naar aanleiding van de omgeving. Die aangegeven heeft hij op. Als daar straks auto's overheen rijden hebben wij last van licht, zeker in de avonturen.

Wij zien daar graag een zichtschermbord op. Er is heen en weer gepraat en uiteindelijk staat er in het VO een zichtschermbord. Wat wij daar verder moeten uitwerken tot een deo.

Maar in het voortraject is dus wel invloed geweest. Dat voor wat betreft de techniek. Kijk je naar de fasering.

Wanneer doe je wat. Ja daar zit wat meer participatie in. En daar heb ik het net over gehad.

Over de bereikbaarheid en over je omleiding en dergelijke. Maar dat is altijd een schuifpunt wat je hebt tussen omgeving en techniek. Het liefst participeer je ook naar aanleiding van de behoefte die er is in de omgeving.

Op drukke dagen of piekmomenten. Wij weten, een van onze stakeholders Flora Holland. Die hier in het Westland zit met een omzet van bijna 6 miljard op jaarbasis.

Met een daarbij behorend transport. Die hebben gewoon hele drukke dagen. Daar hebben ze ook gewoon een kalender voor.

Een drukke dagen kalender. Het is vanuit de agrarische achtergrond. Oftewel bloemen.

En vooral bloemen en planten. Het zou je dus niet verbazen dat hun drukke dagen liggen. In de Valentijnsdag, Moederdag.

Maar niet alleen de Nederlandse, de Engelse, de Poolse, de Russische. Russische Vrouwendag. Je hebt een heel rijtje.

Dat start eigenlijk vanaf 1 februari tot half of eind april. Dat zijn hele drukke dagen met heel veel transport. Wat over die N2 afgaat.

Je wil daar met je verkeer eigenlijk rekening mee houden. Dus als omgevingsmanager heb je al die behoeftes. Dit is er dan één.

Die haal je op aan de voorkant. En die neem je mee in de technische overleg. In het IPM overleg.

Om te kijken of daar rekening mee te houden valt.

[Spreker 2]

Ja, of er iets mogelijk is.

[Spreker 1]

Of er iets mogelijk is, maar. Het puntje bepaalt je. Is het toch tijd, kwaliteit, geld.

Dat bepaalt dan toch. Want je kan een werk niet zes weken stilleggen. Omdat het een drukke dag is bij de bloemenveiling.

[Spreker 2]

Nee, daar zegt de opdrachtgever denk ik ook nee tegen.

[Spreker 1]

Daar zegt de opdrachtgever ook nee tegen. Want iemand moet het betalen.

[Spreker 2]

Ja. En stel je hebt wijzigingen in de realisatie. Die van inpunt waren voor belanghebbenden.

Hoe gaan jullie daar mee om?

[Spreker 1]

Wat ik net aangaf met de bloemenveiling als voorbeeld. Zo heb je ook campings in de buurt. Maar je hebt hier ook hele bedrijventerreinen.

Je hebt dus opgehaald wat hun behoefte is. Waar hun belang zit eigenlijk. Allemaal die verschillende belangen.

Deel één is mee proberen te krijgen in die planning. Daar sta je dan ook voor als omgevingsmanager. Maar doordat je al die belangen opgehaald hebt.

Weet je ook dat als er een wijziging plaatsvindt. Of dat een eventueel belang ergens raakt. Gezegd.

De drukste. Ik gebruik eventjes. Laat ik even een ander voorbeeld.

De camping. We hebben een planning. Hij gaat dicht op het eerste week van januari.

Dan zal de camping met normaal campinggasten en tenten. Die hebben het niet zo druk op 1 januari. Of op eerste week van januari.

Dus als het dan twee weken uitloopt. Is het weinig belang. Je neemt ze mee.

En informeren. Maar dat is eigenlijk het. Stel je voor dat je eenmaal doorgaat naar een voorjaar.

Dat die vertraging zo lang is dat het een voorjaar is. Omdat je dan weet dat het hun belang is. Ga je er veel eerder mee in overleg.

Dus je gaat in overleg met die belanghebbenden. Waarbij de nieuwe planning eigenlijk hun belang schaadt. Of raakt.

[Spreker 2]

En dan ga je vooral in gesprek over. Hier en hier uitleggen waarom het toch anders gaat.

[Spreker 1]

Ja en kijken of je toch nog een oplossing ergens kan vinden.

[Spreker 2]

En merk je dan dat zo'n participatietraject aan de voorhand. Dat dat ook wat meer begrip brengt bij de omgeving.

[Spreker 1]

Nou dat is dubbel. En daar is het stukje verwachtingsmanagement. Wat aan de voorkant erg belangrijk is.

Waarover mag je participeren. Waar schaal je in. Ga je mee over informeren.

Of denk je misschien dat je mee mag beslissen. Dat is heel belangrijk. Maar als die verwachting goed is.

Dan is er ook geen teleurstelling achteraf. Ook niet als het verandert. Nee.

Stel je voor dat het bedrijventerrein mag mee participeren. En die vinden dat de maand juni nooit een wegafsluiting mag zijn. En ze hebben het idee dat ze dat voor elkaar gebokst hebben.

Terwijl het eigenlijk per ongeluk zo is. Dan is het vrij lastig. Als je dan toch in juni wat moet doen.

Om dat dan te overtuigen. En daar komt het eigenlijk aan. Het beeld wat ze van tevoren in het proces beleefd hebben.

Opgeroepen hebben gekregen. Dus daar zit wel een heel groot belang. Dat je dat goed fixt.

[Spreker 2]

Ja en dan. Je hebt dan best wel een groot participatieproces gekregen. Dat is vooral door opdrachtgever gedaan.

En dit werkt wel ja. Hoe gaat die overdracht naar jou toe dan?

[Spreker 1]

In dit geval gaat het eigenlijk goed. Makkelijk zelfs. Eén, je krijgt de textuele pakketten in je ijs.

Nou dat is altijd. Vaak is tekst meervoudig uitlegbaar. Interpretabel.

Multi interpretabel. Alleen wat het grote voordeel van dit werk is. Is dat de omgevingsmanager die tien jaar geleden aan deze kar begon te trekken.

Namens de provincie. Ook nog steeds de omgevingsmanager is. En dat betekent dus dat alles wat hij meegemaakt heeft de afgelopen jaren.

Ook kan duiden op de tekst die in de ijs staat. Oftewel hoe moet je hem dan echt lezen.

[Spreker 2]

Ja ze weet waar het vandaan komt.

[Spreker 1]

Dus dat is. Dus in dit geval gaat die overdracht vrij goed. Nooit helemaal vlekkenloos.

Maar wel gewoon veel beter dan dat je puur alleen een pakketje tekst krijgt. Dan doe je best.

[Spreker 2]

En het vergunningsproces. Hebben jullie die ook aangevraagd?

[Spreker 1]

De omgevingsvergunning zelf. En de aanpassingen van het bestemmingsplan. Dat is allemaal door de provincie georganiseerd.

Alle vergunningen die daarna in de realisatiefase nodig zijn. Die hebben wij georganiseerd.

[Spreker 2]

En merk je dan impact van het participatietraject dat je voor die vergunningen.

[Spreker 1]

Nee het informeren. Dan kom ik denk ik tot dat. Want ik roep heel makkelijk nee.

Omdat ik in eerste instantie denk aan een vergunning voor een depotruimte. Of een caterpark of dat soort dingen. Die zijn allemaal niet zo super spannend.

Maar als je kijkt naar toestemmingen voor de omleidingen. Daar heb je echt wel dat gesprek aan de voorkant nodig. Het betrekken van de verschillende gemeentes.

Om uiteindelijk tot de toestemming te komen. Wij dienen de omleiding in bij de provincie. En die gaat het toetsen.

Dus niet onze opdrachtgever. Maar het verkeersbureau van de provincie. Die gaat het toetsen bij de verschillende gemeentes.

Zijn jullie allemaal akkoord. En dan pas geeft hij in dit geval zijn vink. Dan is het goed.

Heb je de verschillende gemeentes niet betrokken aan de voorkant. Dan krijg je dat vinkje ook niet. Dus daar zit wel een stuk participatie in.

Een stuk overleg in.

[Spreker 2]

Oké. Dan gaan we door naar de Omgevingswet. Zou je me kunnen vertellen wat je weet van de nieuwe participatie eis.

En wat je ervan vindt.

[Spreker 1]

Nou ik weet het niet. De tekst ken ik niet uit mijn hoofd.

[Spreker 2]

Dat hoeft ook absoluut niet.

[Spreker 1]

Ik weet dat die er is. En ik weet dat een opdrachtgever. In de Omgevingswet heb je vijf treden van participatie.

Van informeren tot aan definitieve meebesluiten. En die eisen worden meegegeven in de nieuwe werken. Daarmee bedoel ik te zeggen.

Stel je voor er moet een straat gemaakt worden. Dan krijg je mee vanuit je opdrachtgever. En gemeentes is het vaak.

Dat je moet participeren op ladder 1, 2, 3. Dat krijg je dan gewoon mee.

[Spreker 2]

Ja dat is iets duidelijker zo dan.

[Spreker 1]

Nou ja dan wordt er in ieder geval aangegeven. Op welk niveau verwacht wordt dat een aannemer nog die route ingaat.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Als we kijken naar een heel wat jaren terug. Waar we participatie hebben toegepast bij de realisatie van de speeltuin. Dat zou bijvoorbeeld tegenwoordig ook kunnen.

Niet zozeer het hele ontwerp van de speeltuin. Maar we hebben toen de keuze gegeven aan de nieuwe bewoners van de nieuwe woonwijk. Welk type speeltuin ze willen aan de hand van twee voorbeelden.

[Spreker 2]

Ja die mogelijk waren.

[Spreker 1]

Die mogelijk waren. En dat is ook weer die verwachting die je moet wekken. Je mag dus geen speeltuin ontwerpen.

Nee je mag kiezen tussen speeltuin A of speeltuin B.

[Spreker 2]

Ja. En die verantwoordelijkheid van verwachting ligt dat dan ook bij de aannemer? Hoe je dat duidelijk communiceert?

[Spreker 1]

Ja dat is een beetje hoe dat in een contract staat. Want je kan het hele proces tot participatie kan in een contract weggezet worden bij een aannemer. Het kan ook zijn dat er op te geven die voor zichzelf houdt.

Omdat er misschien bestuurlijke belangen aan zitten. Denk het aan wethouders en dat soort dingen. Dit voorbeeld van de speeltuin.

Dat lag echt bij de opdrachtgever. Ik was toen ook in dienst van de opdrachtgever. En dan ga je dus gewoon echt keurig een brief maken.

Vertellen binnenkort komt er een enquête. Dat is geen participatie proces. Een enquête waarin we uw keuze willen vragen om blablabla.

En dan ga je heel die verwachtingen managen. En dan pas komt die enquête. En dan ga je met die uitslag en natuurlijk die navolging.

[Spreker 2]

Ja heel duidelijk de kaders.

[Spreker 1]

Ja die kaders zijn heel belangrijk.

[Spreker 2]

En dan wat vind je van die nieuwe nadruk op participatie in de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Ik vind het goed.

[Spreker 2]

En waarom?

[Spreker 1]

Ik denk dat het goed is voor het draagvlak. Voor bepaalde keuzes. Er is alleen met één ding wat minder rekening gehouden denk ik.

En dat zijn teleurgestelde mensen. Laat ik het zo zeggen. Als je aan tien mensen wat vraagt.

Dan krijg je misschien zes mensen die positief tegenover staan. En eentje niet. En drie nog minder.

Oftewel je doet dus vier mensen teleurstellen. Als je dat niet goed managet. Dan heb je gewoon een hele hoop teleurgestelde mensen.

[Spreker 2]

Ja. En je houdt eigenlijk altijd teleurgestelde mensen.

[Spreker 1]

Soms is het ook gewoon goed. Net zoals met kinderen. Dat je gewoon als ouders een besluit neemt.

Punt, dit gaan we doen. Klaar.

[Spreker 2]

En je gaat voor maatschappelijk belang natuurlijk eigenlijk in een project.

[Spreker 1]

Je gaat voor maatschappelijk belang. Daar kan participatie in zitten. Dat is ook helemaal geen probleem.

Omdat je daarmee probeert iedereen mee te nemen. En betrekken in keuzes en dat soort zaken. Alleen de vraag is.

Die moet je ook heel goed stellen. Waar ga je dat toepassen? Waar ga je participatie daadwerkelijk toepassen?

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Als je weet wat je wil. Als je weet. Neem nou bijvoorbeeld de herinrichting van een woonwijk.

Je hebt daar als gemeente al een heel boek klaar liggen. Hoe de straatsteen eruit moet zien. Hoe je bandjes eruit moet zien.

Je kolken, je riool en dat soort dingen. Ga dat nou niet door een participatieproces heen proberen te douwen. Want dan ga je heel veel mensen teleurstellen.

Omdat ze eigenlijk nergens wat over te zeggen hebben. Omdat je het al weet wat er moet gebeuren. Dat je dan heel misschien denkt over groen.

Dat je daar wat mee kan participeren. Dat zou dan kunnen. Is dan wel weer heel belangrijk dat je ook afpakend.

Waar je uit kan kiezen. Ja, want misschien ben jij wel hartstikke groot fan van alle naaldbomen. Die misschien in die kleigrond waar die woonwijk ligt niet eens groeien.

Dus als je dat niet goed managt. Dan komt er misschien wel een dennenbos uit het park. Wat je bedenkt.

Waardoor het eigenlijk op de doden opgeschreven is. Omdat de grondsoort er niet voor geschikt is. Dus daar zit echt wel.

Dit is dan een voorbeeld wat vrij makkelijk uit te leggen is. Zo zijn natuurlijk heel veel dingen. Waar je eigenlijk van tevoren echt goed moet nadenken.

We willen participeren, ja prima. Maar waar willen we die ruimte nog bieden?

[Spreker 2]

Ja, wat kan er? Oké. Verwacht jij nieuwe verantwoordelijkheden voor de opdrachtnemer in de realisatiezaal?

Of de fase door de omgeving?

[Spreker 1]

Daar moet ik even over nadenken. Ik voel. Ik denk zelf van niet.

[Spreker 2]

Omdat?

[Spreker 1]

Omdat. Wat er in de Omgevingswet omschreven is. De vijf stappen van participatie.

Die werden voor de Omgevingswet ook al toegepast. Alleen nu staan ze omschreven. En dan is het nog de vraag.

In hoeverre gaat de opdrachtgever een van die vijf delen in een realisatiefase. Waarin dus eigenlijk je bestemmingsplan al. Het heet al geen bestemmingsplan.

Je plan binnen je omgevingsplan. Dat het past. Dat je kan gaan uitvoeren.

In hoeverre is daar nog voor een realisatiefase. Echt participatie mogelijk. En dan kom je in mijn beleving.

Maar dat is misschien het gebrek van kennis nog. In de jaren dat die draait. De Omgevingswet.

In mijn beleving komt participatie dan niet heel veel verder. Dan de keuze van een speeltuin of een type boom.

[Spreker 2]

En dat zijn nog wel informeren.

[Spreker 1]

Ja natuurlijk informeren. En dat betrekken dat blijft. Maar dat doen wij als omgevingsmanagers al heel lang.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Om de faalkosten van hun werk en stagnatie te minimaliseren.

[Spreker 2]

Ik denk bijna niet dat er nog financiële of juridische risico's bij komen.

[Spreker 1]

Nee maar dat heeft niet zozeer met de omgevingswet te maken. Maar meer aan de contractvorm die je aangaft met elkaar. Waar leg je de verantwoordelijkheid om bepaalde zaken uit te lopen.

CS - N211 - OM ON 2

[Spreker 2]

Nou, deel 2.

[Spreker 1]

Deel 2. Staat hij al aan? Yes.

[Spreker 2]

Hij staat weer aan. Dan gaan we door. Zijn er dan in dit project, naar jouw mening, extra verantwoordelijkheden voor jou bijgekomen door het participatieproject?

[Spreker 1]

Nou, verantwoordelijkheden om je functie goed uit te voeren als omgevingsmanager en iedereen op een juiste manier te betrekken, heb je wel de verantwoordelijkheid, vind ik, om de geschiedenis van dit project te kennen.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

In die geschiedenis zit namelijk een participatie. Dit project staat behoren van participatie in de ontwerpfase. Wil jij iedereen betrekken, wil je op een juiste manier informeren, wil je de mensen, partijen, belanghebbenden, van goede informatie voorzien, moet je dus weten wat er in het verleden gespeeld heeft.

Ook op het gebied van participatie. Je hebt mensen hier in de buurt wonen die zijn teleurgesteld omdat hun idee niet door is gegaan.

[Spreker 2]

Dat is belangrijk om dat te weten.

[Spreker 1]

Dat is belangrijk om te weten. Daar moet je mee omgaan. Dat vraagt iedere keer misschien een andere aanpak.

Dus heeft het, als je puur naar het contract kijkt, heeft het extra verantwoordelijkheden? Nee. Kijk je naar, als omgevingsmanager wil je gewoon flink draagvlak voor dat hele werk.

Dat is gevoelsmatig wel een flinke verantwoordelijkheid die je dan oppakt. En die voel ik ook. En die doe ik ook met alle plezier uit te dragen.

[Spreker 2]

Ja, dus je bent best wel specifiek naar groepen gaan kijken. Ja. Oké, hoe hebben jullie in het traject, wat wilden jullie en wat is ervan waargemaakt?

Wat is jullie gevoel nu tegenover?

[Spreker 1]

Je hebt in het kader van informeren en betrekken, heb je sowieso, maak je altijd een hele stakeholderanalyse. Die je zowel van personen tot aan hele belangrijke groepen maakt. Dus je hebt een heel bedrijventerrein, maar bijvoorbeeld binnen de bedrijventerrein zit in ons geval dan een planchaar.

Die heeft hele grote kranen, die passen niet door een omleiding heen. Dus je hebt, eigenlijk heb je de N211, een hele grote cirkel eromheen. En misschien wat verder ook, omdat je ook te maken hebt met de recreatie op Kijkduin.

En in die cirkel ga je allemaal groepen maken. Je hebt een woonwijk, een aanverwateringsveld, dat is een bepaalde groep. Die ga je op een bepaalde manier informeren en betrekken.

Je hebt Zwedkader Noord, Zwedkader Zuid. Waarbij Zwedkader Noord, zeg ik even, daar zitten mensen in die heel lang geprocedeerd hebben tegen dit werk. Die vragen een andere manier van benaderen dan de groep die daar geen moeite mee had.

Dus die analyse maak je helemaal aan de voorkant. En daar maak je dan ook je communicatiestrategie op. En die communicatiestrategie is inderdaad gebaseerd op hetgeen wat in het voortraject van mijn leven afspeelt.

In combinatie met de bedrijfsvoering.

[Spreker 2]

Ja, en denk je dan dat je wel meer tijd nodig gaat hebben om je communicatiestrategie goed op te stellen?

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Omdat er dus zoveel voorinformatie is.

[Spreker 1]

Daar zit, dat klopt, daar zit denk ik wel een invloed. Dat je gewoon de hele analyse aan de voorkant, zowel wat er procedureel gebeurt is als wat er buiten gebeurt qua groepen, belangengroepen, mensen, bedrijven. Om dat heel goed op elkaar af te stellen.

Ja, daar moet je wel ruimte voor krijgen.

[Spreker 2]

Oké, en denk je dat de samenwerking tussen aannemer en opdrachtgever verandert door de nieuwe omgeving bedrijf?

[Spreker 1]

Nee, dat zal ik echt moeten, dat durf ik niet zeggen.

[Spreker 2]

En hoe loopt de samenwerking nu tussen opdrachtgever en aannemer?

[Spreker 1]

Zoals het loopt op een project van honderd miljoen, honderd zware tijdsdruk.

[Spreker 2]

En dat is? Ik heb geen idee.

[Spreker 1]

Nee, geen idee. Ik denk dat de samenwerking ruimte heeft voor verbetering.

[Spreker 2]

En wil je ook zeggen welke verbetering dan?

[Spreker 1]

Ik denk dat wij wat opener en eerlijker kunnen zijn met onze belangen. Als aannemer? Nee, als pzh.

En als aannemer. Dat betekent dus dat wij de harde noten te kraak zijn. Niet om de hete breien te draaien.

[Spreker 2]

Nee, heel duidelijk zijn ook in elkaar.

[Spreker 1]

Dat is ook weleens vervelend, want ik ben wel eens duidelijk richting mijn omgevingsmanager. En dat resulteert ook weleens in dat je elkaar even een dag niet spreekt. Zonder stemwerving en boos zijn en dat soort dingen.

Wij hebben altijd respect voor elkaar, dus dat vind ik wel heel fijn. Soms is het gewoon effe kut. En dat moet gewoon boven tafel liggen, want dan ontstaat er een nieuwe werkelijkheid.

En van daaruit kan je verder. En zolang je om, dat geldt eigenlijk overal, zolang je om een hete breien heen draait, de dagen gaan gewoon door. Maar het punt wordt niet beter gepakt.

[Spreker 2]

Dus dan moet je toch een opdracht vinden.

[Spreker 1]

Kijk, juist omdat zo'n werk zo groot is, zitten het bestuur, dus voor onze opdrachtgever zitten de Provinciale Staten, alles zit natuurlijk ook in hun nek. Hierzo hebben de beide aannemers

continu de hete adem van hun directie in hun nek. Om het maar financieel goed te doen en dat soort dingen.

Dus je hebt ook echt onwijs veel impact van buitenaf, wat ook invloed kan hebben op de samenwerking.

[Spreker 2]

Ja, logisch.

[Spreker 1]

En daarom doen wij ook eens in het kwartaal, zeg ik even uit mijn hoofd, of drie keer per jaar, dus dat is eigenlijk net geen kwartaal, gewoon echt een samenwerking dag organiseren. Om continu hoog te houden voor de samenwerking. Of als er scheef groei ontstaat, om het te benoemen, hoe gaan we het weer rechte trekken en dat soort dingen.

[Spreker 2]

Ja, een soort controle moment van, waarschijnlijk zijn we nog goed bezig.

[Spreker 1]

Dus als je dat gewoon puur sec B pakt, dan vind ik dat we het goed doen met samenwerking. Dat het nog wel eens beter kan in uitvoering, ja dat klopt.

[Spreker 2]

En een aannemer heeft natuurlijk een hele andere kennis en expertise dan een opdrachtgever. Denk je dat die kennis en expertise, als je een goed participatietraject wil doen, dat dat ook eerder betrokken zou moeten worden?

[Spreker 1]

Je zou eigenlijk moeten gaan nadenken of je niet een soort participatietraject, en dan met name op het gebied van betrekken, of je dat niet gewoon tijdens je uitvoering moet doen. Dat betekent dus open en eerlijk zijn, als opdrachtgever, waarom zijn bepaalde keuzes gemaakt. En als aannemer open en eerlijk zijn waarom je een andere keuze voor staat.

En dat betekent dus dat je ook gewoon bot moet kunnen zeggen, dat voor jou, op dat moment, je eerste uitgangspunt misschien wel geld je belangrijkste drijfveer is. Want dat je van daaruit verder dan gesprek gaat. Maar dan moet je ook het lef hebben om dat geld een keertje los te laten.

En andersom telt ook. Dus als opdrachtgever zegt, ik vind de omgeving het meest belangrijk. Maar dan komt er natuurlijk een punt dat je dat niet meer kan volhouden.

Laten we maar kijken hoe we het dan het beste kan volhouden. Dus betrek elkaar en elkaars belangen. En doe dan met elkaar een goede afweging.

[Spreker 2]

En dan verder.

[Spreker 1]

En dan verder.

[Spreker 2]

En je zei open en transparant, dat is heel belangrijk. Hoe vinden jullie dat je dat in dit project doet naar de omgeving? Of stakeholders, belanghebbenden?

[Spreker 1]

Dat doen we goed. Wij zijn, ik durf het zeggen, open en transparant. Het probleem zit er met name in, wanneer kan je daadwerkelijk iets gaan communiceren.

Wij weten bijvoorbeeld al een half jaar lang. Wij moeten een werk uitvoeren buiten. Er zijn op dit moment drie opties.

Of heel veel weekenden achter elkaar de ding dicht. De N211 dicht. Of negen dagen de N211 dicht.

Maar dan gewoon één keer alles. Of een aantal langere weekenden denken even aan hemelvaart, paas en Pinksteren. Dat zijn drie opties waarin we dat werk kunnen maken.

Daar zijn we nu al een tijd mee bezig. Dat is een transparantie die je nog niet naar de omgeving wilt doen. Omdat je met elkaar nog aan het denken bent.

Stel je voor dat je dit wel aan de omgeving doet. Ontstaat er dus ook een soort reuring. En een soort verschillende kampen en partijen.

Die zeggen ja maar wij zijn voor dit, wij zijn voor dat. Negen dagen dicht. Nou ik denk de bedrijfsterrein hier geen voorstander is.

Denken we aan de feestdagen. Nou dat heb ik met de campings en de recreatie en ding. Dus dat zijn belangen.

Als je die buiten neerlegt in de omgeving. Die gaan conflicteren. En dan zou het zelfs tot ruzie buiten kunnen leiden.

Tussen verschillende belangende groepen. Dat wil je niet. Dus daarin wacht je dus dat je met elkaar als team.

Dus zowel provincie als aannemer. Op een gegeven moment de keuze hebt die gedragen is. En dan pas schijnen buiten.

En dat hoop je als omgevingsmanager. Hoop je dat ruim voor het doen. Zodat de belanghebbende.

Waarbij je dus uiteindelijk een belang gaat schaden. En dat die nog tijd heeft om te schakelen.

[Spreker 2]

Dat het niet zo flaragant is.

[Spreker 1]

Nee want neem nou een camping. Dat je een jaar van tevoren kan zeggen. Helaas maar we moeten toch echt.

In het Hemelvaart weekend moeten we keihard werken. Dat levert geluidsoverlast op. Hou er rekening mee.

Als de gasten van volgend jaar. Je plekje willen boeken. Dat ze misschien geluid ervaren.

Waarom is dat dan? Nou dan moet je het kunnen uitleggen. Daarom is dat betrekken.

En met elkaar in overleg treden ook erg belangrijk.

[Spreker 2]

En daar gaat verder een Omgevingswet. Geeft niet meer boter om op te staan.

[Spreker 1]

Tenzij het in het contract is gebakken. Maar dit is een contractvorm. Wat eigenlijk nog ver voor de Omgevingswet is in elkaar gezet.

[Spreker 2]

Stel het project was wel onder de Omgevingswet gevallen. Denk je dat je dingen anders had georganiseerd? Dat trekt tot participatie.

[Spreker 1]

Nee.

[Spreker 2]

En wat vinden jullie dat jullie dan nu goed doen?

[Spreker 1]

Ik vind dat wij continu afwegingen van het afsluiten van de N2 af goed doen. Wanneer wat. Wat je net je voorwerpen noemt.

Dat wij ook bewust zijn van het feit. Dat je soms gewoon zelf de beslissing moet nemen. Om het werk en de omgeving zoveel mogelijk tot dienst te zijn.

Dat je daarna natuurlijk heel veel moet vertellen. En dat doen we ook met brieven, apps. Met van allerlei middelen.

Om iedereen mee te nemen waarom die keuzes zijn. Ik denk dat we dat ook wel goed doen. Dus daar zit eigenlijk het kant wat ik niet zou veranderen.

Kijk je naar de technische kant. Daar verander je ook niet veel aan. Want je hebt gewoon alleen maar een ontwerp liggen.

Daarom durf ik wel te stellen dat wij daarin niet zouden veranderen. Kijk als je vanuit de opdracht geven. Als daar een keuze komt en een budget wordt vrijgemaakt.

De omgeving krijgt nog de gelegenheid om mee te denken over de kleur van de vangrails. Ik noem maar zijstraat. Of de kleur van de wanden van de verdiepte ligging.

Of het soort of type. Dan krijg je natuurlijk wel een andere dynamiek. Maar participeren betekent ook tijd.

En tijd betekent ook geld. En als dan ook nog mensen mogen besluiten. Betekent dus ook dat je geld moet gaan reserveren voor het besluit dat eventueel genomen kan worden.

[Spreker 2]

Allemaal afwegingen.

[Spreker 1]

Allemaal afwegingen. En dat zijn afwegingen die een opdracht geven maakt.

[Spreker 2]

Stel je zou bij een ander project wel al in een bouwteam eerder betrokken worden. Dan zou je als opdrachtnemer hierin ook meer over na of meedenken.

[Spreker 1]

Ja meedenken. Alleen de vraag is waar ligt het financiële risico? Als je als aannemer geen financieel risico wil lopen wil je zo min mogelijk participatie.

Omdat participatie resulteert erin dat het dus een effect van buitenaf jouw werk gaat beïnvloeden. En dat kan zijn in materieel. Materieel in de zin van de omgeving wil alleen maar dat je elektrisch bezig bent.

En geen dieselauto's meer gebruikt. En materiaal en dat betekent dus inkooprijzen. Type geluidsschermen, vorm, kleur weet ik veel wat je.

Dus als je dat soort effecten van buitenaf toestaat in je bouwteam. Dat betekent ergens moet dat dus betaald worden.

[Spreker 2]

Ja je denkt niet per se dat er minder risico in de uitvoering kan komen. Omdat je juist al heel veel kennis en expertise en weet hoe belangrijke mensen erin staan.

[Spreker 1]

Nee je beperkt het risico als je aan de voorkant tussen je stakeholder analyse doet. Zo uitgebreid als dat je kan. Ook op het even terugdenken hoe het project tot stand is gekomen.

In dit geval ook met een heel veel politiek spel. Of procedures moet ik eigenlijk zeggen want spel klinkt negatief. Maar alle procedures en vanuit verschillende keuzes.

Participatietrajecten dat heb je wel nodig om een goed risicodossier. Een goed stakeholder dossier te maken voor je uitvoering. Ga je participatie met dit soort deze omvang toepassen in de realisatiefase.

En dat bedoel ik niet informeren betrekken sowieso. Maar als je mensen laat mee beslissen of mee denken. Dan gaat dit project jaren duren.

Het participatietraject wat in de VO heeft plaatsgevonden in die periode heeft gewoon drie jaar geduurd. Dat wil je niet in een realisatieperiode want dat betekent nogal wat financieel. Idealiter zou wel lekker zijn als een aannemer mee mag denken in de participatie.

Vanuit zijn deskundigheid op techniek en wat er wel mogelijk is in een bouwteamachtige omgeving. Maar ja dat moet wel want ergens moet dat vandaan komen. Het wil niet zeggen dat een opdrachtgever dat allemaal moet betalen.

Het kan ook zijn dat een aannemer risicodragend zo'n project in gaat. Maar dan ga je echt naar een situatie toe dat er eigenlijk geen opdrachtgever, opdrachtnemer meer bestaat. Maar dat er gewoon een projectopgave ligt die door mensen wordt uitgevoerd.

Dat is echt nog ver weg denk ik. Ideaalbeeld.

[Spreker 2]

Denk je dat dat wel door de Omgevingswet aangemoedigd wordt?

[Spreker 1]

Daarvoor ken ik de tekst onvoldoende.

[Spreker 2]

Oké. Even kijken. Denk je nog dat door die nieuwe wettelijke vereisen de manier waarop je met de stakeholders communiceert gaat veranderen?

[Spreker 1]

Ja ik denk het wel. Omdat het is enerzijds gedreven door de Omgevingswet, anderzijds gedreven door de maatschappij waarin we leven. Is dat mensen die vragen steeds meer geïnformeerd te worden.

Die vragen steeds meer om bepaalde platforms te hebben om betrokken te zijn. Dus heel dat deel wordt zowel door de maatschappij als door de Omgevingswet. Ik krijg het even een extra zetje.

[Spreker 2]

Ja, een extra push.

[Spreker 1]

Een extra push.

[Spreker 2]

Informatievoorziening. Hier, jullie hebben bewonersavond, bewonersbrieven. Een website.

[Spreker 1]

Bouwapp.

[Spreker 2]

Bouwapp, een hele belangrijke.

[Spreker 1]

Je hebt een projecttelefoon waarin je gewoon afspraak kan maken van rondleiding tot aan klacht. Dus dat is er eigenlijk allemaal. We doen ook geo-fencing op het moment dat het nodig is.

Stel je voor, we gaan over twee weken een weekend dicht. Dan doen we met de geo-fence een digitale cirkel rondom het werkzet. Iedereen die er doorheen rijdt, die heeft s'avonds een advertentie op z'n telefoon dat de weg dicht gaat.

[Spreker 2]

Dat is gaaf.

[Spreker 1]

Ja, dat doen we gewoon hier. Ken je ze niet?

[Spreker 2]

Nee, ik ken ze helemaal niet.

[Spreker 1]

Dat is alles wat jij op Insta ziet en Facebook is allemaal te sturen.

[Spreker 2]

Ja, dat weet ik wel.

[Spreker 1]

We sturen dat.

[Spreker 2]

Ik wist niet dat dat ook op het project wordt toegepast.

[Spreker 1]

Wij kopen ruimte en dan is het alle auto's die daar rijden, die op een achtergrond, en iedereen heeft dat ergens, een app heeft rijden. Dat kan weer online zijn, dat kan Facebook zijn, dat kan TikTok, X, weet ik veel. Allemaal dat soort dingen.

Daar word je getriggerd, de tik. Omdat je door die fence heen rijdt, door dat hek. En als je dan op een gegeven moment thuis, meestal is dat thuis, want tijdens het rijden is dat niet handig.

Als je dan je app opent en je gaat scrollen, dan krijg je al die advertenties, die zijn jou nu ongebruikelijk denk ik. En dan plopt er een advertentie op, die waar je dan inricht, dat zijn de bewonersberichten, die worden N2 afgedicht.

[Spreker 2]

Ja, dus jullie proberen wel echt heel erg, zo groot mogelijk, groepen te betrekken.

[Spreker 1]

Dat is natuurlijk prachtig, als je goed nadenkt van tevoren, wat er gebeurt. Er rijden 80.000 auto's per dag over die weg. Maar die wonen hier niet omheen.

Als ik die 80.000 forensen moet gaan bereiken met een brief, dan heb ik een verspreidingsbied waar je eng van wordt. Dus dat moet je anders zien te bereiken. Daar moet je dus over nadenken.

En daar is geofencing gewoon een middel voor. Dat checken we ook en dan kom je de site op 1,2 miljoen views.

[Spreker 2]

Ja ziek. Gaaf, gaaf middel om te gebruiken. Even kijken.

Wat zou jouw belangrijkste aanbeveling zijn voor andere opdachtnemers die te maken krijgen met publieke participatie onder de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Ja, ik zou het DPI benaderen om ze te helpen.

[Spreker 2]

Zal ik deze quote in het verslag zetten?

[Spreker 1]

Gewoon doen. Wij gaan iedereen helpen om de Omgevingsopgave goed in te richten.

[Spreker 2]

En hoe zou je die goed inrichten?

[Spreker 1]

Nou, het is gewoon algemeen. Iedereen weet het ook wel, denk ik. Wat gewoon rete blaak is, is dat je gewoon een heel goed beeld hebt van in welke omgeving je aan de slag gaat.

En waar gaat het werk wat je gaat uitvoeren de omgeving raken? Het feit dat we hier een weekend dichtgaan heeft te maken met het feit dat in het weekend minder auto's rijden. Die 80.000, wel werkt het verkeer wat minder. Hier is heel het bedrijventerrein dicht. De Flora Holland die werkt niet in het weekend. Dat zijn keuzes, afwegingen.

Dat is een hele makkelijk om te roepen. Maar zo zijn er natuurlijk veel... Als je in een woonwijk aan de gang gaat, dan is het weer hartstikke belangrijk om na te denken over BV huishouden.

Gezinnen met kinderen die dus naar school moeten, waar een brandweer bij moet komen en een ziekenauto, omdat misschien een oude man of vrouw mogelijk een hartafrack krijgt. Het opruimen van je vuilnis, omdat het anders niet leefbaar blijft. Echt die analyse maken van wat is de bedrijfsvoering van de omgeving waar je in zit.

En de basis daarvan, je ding doen. Dus ook als je ergens iemand zijn bedrijfsvoering schaadt, gewoon omdat het werk gemaakt moet worden. Open en eerlijk, vroegtijdig die kant op gaan.

Ik heb het dus goed bekeken en volgens mij is dit jouw bedrijfsvoering, is dit jouw belang. Wij moeten dit werk gaan maken, wij gaan jouw belang schalen. Wat kunnen we doen om dat zoveel mogelijk te beperken?

[Spreker 2]

En zit dat dan, ik weet dat bij DPI zit dat hartstikke goed. Denk je dat alle of veel opdrachtnemers dat inzicht ook wel hebben, dat het belangrijk is?

[Spreker 1]

Dat inzicht begint steeds meer te groeien. Een groot nadeel van ons vak, het vak wat ik nu al jaren doe, is wij zijn eigenlijk faalkosten besparend. Ik weet niet of je de term faalkosten kent.

[Spreker 2]

Nee, ik zag het toelichting.

[Spreker 1]

Faalkosten zijn kosten waar je op voorhand geen rekening mee houdt. En die ontstaan door bijvoorbeeld stagnatie. Of doordat je een vergunning niet krijgt waardoor je werk stagneert.

Of dat een bewonersgroep bezwaren begint te maken allemaal. Dus dat zijn eigenlijk externe factoren die invloed hebben op de voortgang van je werk.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Als omgevingsmanager sta jij aan de lat om al die externe factoren vroegtijdig in zicht te hebben. En allemaal om de neuzen dezelfde kant op te krijgen. Zodat het werk, het project gewoon zijn planning kan halen.

Nou als je dat lukt, er is geen bedrijf die dat soort kosten meeneemt in zijn begroting. Dan zijn de faalkosten 5%. Dat doen ze niet.

Dus je ziet niet wat een omgevingsmanager oplevert. Je kan wel aan de hand van metingen zien dat een omgeving te blij is. Dat door al jouw vooroverleggen met de verschillende bevoegd gezag al je vergunningen zonder vertraging loskomen.

Dat al jouw omleidingen die je ooit hebt bedacht, die je ooit eens een keertje nodig hebt, dat die continu makkelijk worden afgegeven. Doordat die omgevingsmanager zich helemaal de pleuris loopt naar alle bureaus om het verhaal te doen. En de uitvoerder ziet alleen maar dat alles gewoon keurig op tijd geleverd wordt.

[Spreker 2]

Dat we gaan.

[Spreker 1]

Dat we gewoon door kunnen gaan. Dat als hij een planning maakt, dat hij over drie maanden hier de N2 af wil sluiten. Dat de omgevingsmanager even zorgt dat de omgeving het weet.

Dat alle verkeersbureaus van de omliggende gemeentes akkoord geven. Dat de provincie akkoord geeft. Dat we afgestemd hebben hier met de bedrijventerrein omdat ze via de achterkant eruit moeten.

Dat zie je nergens.

[Spreker 2]

En denk je dan dat zo'n Omgevingswet dan net wel even dat zetje geeft? Dat het belang wordt ingezien?

[Spreker 1]

Het belang wordt wel steeds meer ingezien. Dat. Maar de hele groei van de hele omgeving en de omgevingsmanager, dat belang wordt sowieso wel wat meer ingezien.

Waar ik acht jaar geleden ingezet werd om een bewonersbrief in de bus te doen. Sta ik nu aan de lat om het hele gripmodel. De conditionering, de vergunningen, de communicatie, stakeholder management, BOVC, mobiliteit.

Om dat hele pakket gewoon goed in de smet te houden.

[Spreker 2]

Ja, het is meer een maatschappelijke verandering dan dat die omgeving dat echt teweeg brengt.

[Spreker 1]

Is de Omgevingswet een gevolg of een aanvulling? Geen flauw idee.

[Spreker 2]

Ligt vaak een beetje samen.

[Spreker 1]

Het is wel lekker voor de omgevingsmanagers die daarin staan dat de Omgevingswet het wederom de hele omgeving op de kaart heeft gezet. Bij een hele hoop opdrachtgevers en opdrachtnemers.

[Spreker 2]

Oké. En wat is het belangrijke inzicht wat je hebt opgedaan over de rol van opdrachtnemers bij publieke participatie?

[Spreker 1]

Het belangrijkste inzicht, daar ga ik even uitvoeringstechnisch praten, is dat je de voorkant heel goed met alle partijen die gaan participeren, die naar buiten gaan om dat traject op te zetten. De kaders heel helder en strak met elkaar te formuleren. Waarbinnen mag er geparticipeerd worden door de groep waar we straks naartoe gaan, waar we volgende week naartoe gaan.

En dat iedereen ook gewoon op tijd zijn mond houdt en die allerlei dingen belooft die die gewoon niet waken maken. Dat is een inzicht dat zo voor de hand liggend is als ik weet niet wat. Je merkt dat heel vaak mensen genegen zijn om maar van een discussie af te zijn.

Ergens ja opzeggen of zeggen we gaan er naar kijken of we nemen het mee, ik kom er op terug. Het lijkt dat je ergens op terugkomen kan als je de vraag echt niet kent, maar kom er dan ook op terug. En zeg dan ook gewoon nee het kan niet.

En als je het op een avond al weet dat het niet kan zeggen gewoon nee het kan niet. Dan ga je niet zeggen ik ga kijken wat ik voor u kan doen omdat je dan denkt dat je iets kan betekenen. Of dat het misschien wel een veer in je eigen reet steekt, geen flauw idee.

Je kan er niks meer aan doen, ga die verwachting nou niet op z'n kop gooien.

[Spreker 2]

Niet doen of er nog iets te veranderen is terwijl je kan weten dat het niet meer is.

[Spreker 1]

Als het niet meer te veranderen is, gaat die verwachting daar niet in de wereld helpen tot welkom. Dat is dus wel bij participatie informeren, betrekken. Als iets niet meer te veranderen is, al is het nog zo klein, zorg dat je daarin ook helder bent.

[Spreker 2]

En dat is natuurlijk wel lastig als je van tevoren zo'n participatietraject aangaat. En op een gegeven moment toch dingen gaat veranderen in de uitvoering, maar misschien niet.

[Spreker 1]

En dat heeft vaak, daarom moet je ook heel goed weten wat de geparticipatiespits aan de voorkant. Welke belangen er geweest zijn, wie wat gedaan heeft als groep, niet als persoon maar als groep. En stel je voor dat je door het een of andere reden, het raagvlak van de grond is niet goed, de sloot is verkeerd, beton is er niet, weet ik veel.

Dat je niet van weet dat je terug kwam naar die groep en uitleggen waarom iets niet kan.

[Spreker 2]

En dan is mijn laatste vraag, welke kans biedt de Omgevingswet volgens jou voor opdrachtnemers? Om participatie te verbeteren of versterken.

[Spreker 1]

Nou de grootste kans ligt hem eigenlijk, maar dat is echt serieus out of the box denken en daar is de markt denk ik nog niet klaar voor. Is om na te denken over een project in plaats van op te geven opdracht nemen. Oftewel wat is de maatschappelijke opgave?

Noemen we even bereikbaar Zuid-Holland, dat is de maatschappelijke opgave. Dan heb je een out of the deal verbieden, daar kan je denken aan een snel fietspad of een Airnet busnetwerk of verbetering van een wegstructuur. Dat je dus gewoon deskundigen opzoekt, deskundige bij de opdrachtgever, deskundige in de markt, om gezamenlijk een projectteam te vormen om die opgave tot een project, tot een klus te doen.

Met gelijke verantwoordelijkheden en gelijke inbreng.

[Spreker 2]

Ja, echt die samenwerking.

[Spreker 1]

Ja, maar ook het hele opdrachtgevers, opdrachtnemers, hokjes denken dat je dat loslaat. Ja, kijk je hebt expertise nodig van een provincie om input te leveren en dat kan ook financiële expertise zijn. Je hebt expertise nodig van een aannemer om de juiste mengsel te kiezen, om de juiste uitvoeringsmethodiek te kiezen.

Gaat bij elkaar zitten, niet op basis van een contract, maar op basis van een opgave. En die opgave is echt heel groot. Nogmaals bereikt bij Zuid-Holland, maar je kan ook zeggen, goed drinkwater tot 2080.

Wat hebben we daarvoor nodig? En dan peil je hem af tot het gebied waarin je zit. En vandaar het gezamenlijk opdrachtgever, opdrachtnemer, die we dan eventjes nu loslaten.

Om daar gezamenlijk een oplossing voor te bedenken.

[Spreker 2]

En vind je dat dat dan nu al wel iets meer gebeurt met bijvoorbeeld bouwteams of tweefasecontracten?

[Spreker 1]

Nou, onvoldoende. Zolang het nog een klein beetje, ik merk dat het nog te vaak, ondanks het feit dat je in de bouwteam zit, dat het toch nog te vaak hij-zij verhaalt.

[Spreker 2]

Dat je toch naar je eigen belangen meer gaat kijken in plaats van projectbelangen.

[Spreker 1]

Dan zie je toch dat het financieel heel vaak boven komt rijden. Ik ga het niet doen, het is wel beter voor het project, maar het kost mij wel, weet ik veel, 2 miljoen meer en dat geld hebben we niet. Of zo.

[Spreker 2]

Dat je daar misschien ook een overleg over zou kunnen gaan?

[Spreker 1]

Dat vraag ik gewoon de wijziging van het denken bij alle partijen.

[Spreker 2]

Dat is eigenlijk wat je in de toekomst...

[Spreker 1]

Ik snap wel dat je een budget hebt, maar waar ga je dat dan inzetten? Ik denk ook dat je heel veel kan besparen doordat je één projectgroep maakt. Als je nu kijkt hoeveel geld er in procedures gestopt wordt.

Die wij visie noemen, die we planningsoverleggen noemen, die wij documentcontrole noemen. Plannen van aanpak hier, plannen van aanpak daar. Die dan weer gekeurd moeten worden, getoetst moeten worden.

Terwijl als jij in een projectteam zit met een gelijke opgave. Dan ben je samen met de overheid of met een initiatiefnemer een plan aan het maken. Dat hoef je niet nog drie keer te gaan toetsen.

Want je hebt het samen gemaakt. En die kant valt best veel, zowel tijd als geld te winnen, denk ik. In die gedachte gewoon.

[Spreker 2]

Oké, dan ga ik nog heel snel alle vragen beantwoorden.

[Spreker 1]

Zeker even doen. Wil jij nog een kopje koffie?

[Spreker 2]

Ja, eigenlijk wel.

[Spreker 1]

Dan ga jij maar even die vragen doorkijken. Hou hem aan, de mic.

[Spreker 2]

Voordat we voor de derde opname moeten.

[Spreker 1]

Anders moeten we voor de derde opname. Dankjewel.

CS - N211 - OM OG

[Spreker 1] = Respondent

[Spreker 2] = Interviewer

[Spreker 2]

Ja, dat kan in ieder geval een beetje meer jouw kant doen. Interview bestaat uit drie delen, dat ik jou toegestuurd. En het doel van mijn interview is dus om eruit achter te komen hoe wordt participatie nou georganiseerd in de realisatiefase.

Wat gebeurt daar, wat zijn ervaringen. En wat die nieuwe omgeving zet, wat daar de impact van zou kunnen zijn. Dat we juist meer gaan worden bewust van hoe we daarmee ingaan.

En zo is het interview dus ook opgebouwd. Dus eerst beginnen we met de huidige praktijk. Wat gebeurt er nu, en dan vooral bij de N211.

Omdat ik dat als casus heb genomen. Dus lekker voorbeelden daarvoor noemen wat jij meemaakt. En vervolgens gaan we luisteren naar de hypothetische situatie als de N211 onder de nieuwe Omgevingswet was gevallen.

Het is ook een hypothetische situatie wat er gebeurt. Dus alle antwoorden zijn goed. En het is gewoon voor mij om een beeld te schetsen wat zou hier nou de impact kunnen zijn.

En de laatste deel is reflectie en aanbeveling. Heel kort, je rol in het project is omgevingsmanager op de provincie. En je hebt het al net verteld, maar je hebt meerdere projecten met publieke participatie al gehad in deze ministerie.

Wat heb je daarvan opgemaakt? Kun je mij aan de hand van de N211-pitfolder aan hoe publieke participatie is georganiseerd?

[Spreker 1]

Ik ben er sinds 2021 bij de N211 gaan werken. Dus het is ook een beetje vanuit de overlevering wat ze me hebben verteld. Want de realisatiefase van projecten bij de provincie bestaat uit twee onderdelen.

Eén is de planuitwerking en de andere is de daadwerkelijke uitvoering. Dus als jij het over realisatiefase hebt, heb je het dan over de daadwerkelijke uitvoering. De meeste participatie vindt natuurlijk eerder plaats, dus in de planuitwerking.

En daar is eigenlijk toch wel iets aangepast ontwerp uitgekomen. Dat wil ik dan toch wel even heel kort proberen te vertellen, want het is wel belangrijk voor de uitvoering geweest. Er is een bestemmingsplanprocedure door lopen.

En nadat die klaar was, hebben bewoners een burgervariant voor het ontwerp ingediend. En dat is hier door het bestuur en door de gereputeerder gezegd. Oké, ook al is het nadat de procedure is afgerond, daar wil ik toch mee aan de slag.

Dus er is toen een heel participatietraject opgesteld om toch te kijken van wat kunnen we aan de tegemoetkoming doen. En hoe kunnen we dit burgervariant, kunnen we daar iets mee? En toen is er onder een onafhankelijk voorzitter gekeken.

Zo'n bewonersvariant is natuurlijk helemaal niet eenzelfde uitwerking als degene die wij hadden. Dus gekeken van hoe zit dat dan? En dan is een variantstudie gedaan, dus in wat voor punten scoort-ie beter en wat niet.

Wat je merkt is dat mensen infrastructuur het liefst niet zien, niet horen, niet ruiken. Dus alles moet ondergronds. Dus het was inderdaad ook de twee opkruisingen die wij hebben, die zouden met flyovers komen.

En zij wilden alles verdiept. Er is gekeken, dat was technisch best... Je zit daar met water, met allerlei...

Je moet de grond in, je komt bij de A4 aan, daar zit ook de Zwet. Dat is best wel ingewikkeld. Dus er is gekeken naar techniek, naar kosten, naar allerlei andere criteria.

Er is eigenlijk een derde variant uitgekomen, waarin we één kruising nog steeds als fly-over doen. En die tweede richting de N222 wordt verdiept aangelegd. Eigenlijk zoals zij het wil.

Daar is een besluit opgenomen en dan zie je dat bewoners zeggen van... Je hebt niet ons wens doorgevoerd, dus we zijn nog steeds het er niet mee eens. Dus dat is wel bijzonder, je gaat een heel traject in.

Maar goed, daar is een uitvoeringsbesluit opgenomen. En vanaf dat uitvoeringsbesluit ga je echt een realisatiebesluit onderzoeken. Dus dat zit eigenlijk voor de fase die jij onderzoekt.

En dat is ook een beetje het vervelende. Want participatie is eigenlijk alleen mogelijk als er nog ruimte voor beïnvloeding is. En bij ons zat die ruimte er al eigenlijk niet in.

Want hoe eerder je in een traject zit, hoe meer je te beïnvloeden wordt. Dus echt zeker in de uitvoering, dan heb je het eigenlijk over inpassing, over welke bomen ga je plaatsen.

Dus de ruimte is heel beperkt voor participatie. Als je kijkt naar beïnvloeding. Want informeren is ook participatie.

Ben ik het niet mee eens. Informeren vind ik heel anders, ja. Maar dat is de meest voorkomende vorm van participatie in een uitvoeringsfase.

[Spreker 2]

En waarom vindt u informeren daar niet bij horen?

[Spreker 1]

Je doet niks met inbreng. Je betreft bewoners nergens bij. Of stakeholders.

Je vertelt wat je gaat doen. Ik vind participatie toch wel iets meer van wat anderen ook wat kunnen inbrengen.

[Spreker 2]

En je vindt dan niet van oké, we zijn wel bezig met jouw belangen in deze fase.

[Spreker 1]

Ja, maar bij informeren krijg je soms wel eens wat reactie terug. En dan kijk je nog wel naar hoe je dat kunt doen. Mensen kunnen klachten indienen.

Dan kijken we ook een keer in de twee maanden naar, moeten we daarop acteren. En Sander kijkt naar individueel natuurlijk naar klachten. En ik kijk dan meer naar oplossen.

Wat voor soort klachten zijn het? En moeten we meer gaan inzetten op complicatie? Of moeten we meer inzetten op opleidingen of al dat soort dingen?

Dus ik vind het maar heel bewerkt in de uitvoeringsfase.

[Spreker 2]

En wat zou dan die participatie die jullie voor de uitvoering hebben gedaan, wat voorn invloed heeft op de realisatie?

[Spreker 1]

Het ontwerp is best wel aangepast. Wat ik zei, er zouden twee flyovers komen. Eén komt nu verdiept.

Dat is een enorme aanpassing in het ontwerp. Ook voor je budget en alles. Maar we hebben ook uiteindelijk nog een heel traject gehad over de inpassing.

Dus om te kijken naar wat dingen die belangrijk zijn voor bewoners. Zo vaak geluid, licht, hoe dichtbij de weg is. Dus de weg is uiteindelijk een stukje naar het noorden verschoven.

Zodat de impact op de Zwethove zo beperkt mogelijk was. Dan knijp je in je ruimte bij je in- en afritten. Dus je doet dat werk ook iets met je ontwerp daarin.

Dus ja, dat heeft met name een schat voor het ontwerp. En de inpassing van de weg.

[Spreker 2]

Zijn er nog niet extra eisen bijgekomen?

[Spreker 1]

We hebben naast de wettelijke eisen die er voor geluid waren, dus de geluidsschermen, is er ook een stukje optimalisatie gekomen. Dus er zijn wel extra maatregelen voor geluid gekomen. Die zijn ook meegenomen in het ontwerp.

[Spreker 2]

En ook tijdens de realisatie?

[Spreker 1]

Dat moet nu uitgevoerd worden. Dus alles wat je in de vorige fase ophaalt, dat heeft consequenties voor de uitvoering.

[Spreker 2]

Oké, en je gaf het net ook al een beetje aan. Maar als er wijzigingen zijn in de realisatiefase, dan dient wat invloed zijn van het belanghebbende. Hoe ga je daarmee om?

[Spreker 1]

Je eindigt dan met het opstellen van een contract. En daar verwerk je natuurlijk alles in wat je in de vorige fase hebt opgehaald. En dat contract besteed je aan.

Dus nu hebben we een aannemer, Westlands Entree, en die moet dat contract natuurlijk uitvoeren. En als je nu met stakeholders zit, ik begreep dat er laatst weer een soort ontwikkeling was voor duurzaamheid, voor het soort asfalt wat onze beheerclub wil hebben. Maar dat staat niet in het contract.

Dus op het moment dat zo'n stakeholder, onze beheerderorganisatie, komt met een nieuwe wens of een scherpere eis voor het soort asfalt, dan moet je met je aannemer gaan kijken. Als we deze wijziging willen doorvoeren, wat kost ons dat dan? Dan kan je verklappen dat het elke keer een hoop geld is.

[Spreker 2]

Dus dat wordt dan wel heel erg afgewogen.

[Spreker 1]

Ja, dan wordt gekeken. Is het echt een meerwaarde?

Ja, of wij dat maar. In principe is degene die een wijziging inbrengt vaak de betalende partij. Dus dat zou onze beheerclub dan moeten meegeven.

Maar je hebt ook stakeholders natuurlijk buiten onze organisatie. Met name het hoogheemraadschap. Vanuit de dienstverlening kan die behoorlijk wat eisen stellen.

Gemeentes kunnen dat. Dus daar ontkom je vaak niet aan dat je dan zelf ook nog wat geld moet meegeven.

[Spreker 2]

Oké, en welke impact heeft het participatietraject op het vergunningproces?

[Spreker 1]

Ja, het vergunningproces is natuurlijk heel breed. In de realisatiefase, een beetje een ingewikkeld verhaal bij de N211, we hebben bestemmingsbandprocedure gehad destijds. Toen kwam dat nieuwe ontwerp.

Toen is gezegd, we gaan niet weer opnieuw een bestemmingsbandprocedure doen. Want we hebben al heel veel onderdelen goed. Onder andere voor natuur.

Dus die was natuurlijk heel belangrijk. Voor stikstof. En toen is er een WABO-procedure gestart.

Dat is een omgevingsvergunning. Die vraag je dan bij de gemeente aan. In ons geval de gemeente Westland.

Die dan ook voor de gemeente Middeldelfland-Pennvoorde was. Want het project ligt op twee, bijna drie. Want Den Haag is op een paar meter.

En die omgevingsvergunning is wel al in procedure, helemaal. Alleen we hebben er twee bezwaren op gehad. Dus hij is nog niet onherroepelijk.

Nog steeds niet. En we zijn dus gewoon gaan werken.

[Spreker 2]

Dat is een risico. En dat risico ligt bij de opdrachtgever, neem ik aan?

[Spreker 1]

Dat is wel een risico.. Alleen vanuit de provincie waren er nog twee bezwaren.

Eén was van het tankstation. Dus de verzorgingsplaats. Die is inmiddels weg.

En die andere is, iemand heeft bezwaar gemaakt op geluid. En omdat we tegelijkertijd ook een hogere grenswaardeprocedure hebben gehad. En afgevoerd.

Denken wij van ja, daar zijn die belangen van die bewoner behandeld. Dus wij kunnen, ja. Wij nemen het risico dat de Raad van State ons hier niet op terugfluit.

Plus als zij de bewoner in gelijk stellen. Kun je door middel van maatregelen misschien dat bezwaar wegnemen.

[Spreker 2]

Dus eigenlijk door het participatietraject durf je ook zeg maar nu. Die beroepen zeg maar, die zijn gedaan.

[Spreker 1]

Het is een afweging ja. Want anders zouden wij heel veel geld per maand moeten gaan betalen aan de aannemer. Want die heeft niet gecontracteerd.

Die stond al klaar om te gaan werken. En de Raad van State heeft zich niet gehouden aan. We zouden binnen een half jaar een uitspraak krijgen.

Nou het is nu nog steeds niet. Het is al denk ik twee jaar bijna. Dus zij vertragen.

En wij hebben gedacht van ja, we moeten op een gegeven moment. Moet je beslissen. En anders hadden we al een jaar de aannemer voor stilstandskosten moeten betalen.

Dat betaal je dus voor de hele operatie. Dus alle mensen die er zijn die het doen. En dat maar per maand.

Dat is natuurlijk, maatschappelijk kun je dat niet verantwoorden.

[Spreker 2]

En wie heeft de omgevingsvergunning aangevraagd?

[Spreker 1]

Ja dat zijn wij.

[Spreker 2]

Dus de omgevingsvergunning?

[Spreker 1]

Oké. En in de realisatie, dus echt in de uitvoering, dan moet de aannemer. Dus kapvergunningen, aanlegvergunningen, bouwvergunningen.

Al dat soort dingen regelt de aannemer dan. Dus zij regelen dan dat dat bij de gemeente wordt ingediend. Of bij het waterschap.

En daar zijn zij verantwoordelijk voor. Dus dat doen wij niet. Oké.

Dan gaan we naar het tweede gedeelte.

[Spreker 2]

En hier ben ik wel heel benieuwd naar. Wat weet je over de nieuwe publieke participatie eisen in de nieuwe Omgevingswet? En wat vind je daarvan, van die nieuwe naden? Maar wat vind je daarvan?

[Spreker 1]

Zoals ik het altijd begrepen heb, onder de nieuwe Omgevingswet verplicht je om participatie te doen. Maar is het wel vormvrij. Dus als je vroeger gezegd, mag je zelf bepalen hoe je het doet, als je het maar doet.

En volgens mij moet je het ook naar vol waar doen. Dus je moet aan kunnen tonen dat je er wel van na hebt gedacht en welk proces je bent ingegaan. Dus achteraf moet je kunnen laten zien.

Dus ja, dat. Ik denk dat dat een stap in de goede richting is.

En participatie is maatwerk, dus je kan het ook niet voorschrijven. Dat gaat niet, want de ene keer is er nul ruimte voor beïnvloeding, dan heeft participatie ook geen zin. Dus als je het dan gaat voorschrijven, dan is het ook een beetje wassen neus.

Dus op zich denk ik dat dit nu het hoogst haalbare is.

[Spreker 2]

Maar ik denk dat het best wel moeilijk is voor mensen om het in te voeren. Om daar ideeën bij te houden.

Ook onze bestuurders, onze gedeputeerden van de provincie, die zijn heel erg voor participatie. Iedereen is voor participatie.

Maar ook het moment dat het je eigen... Wij zijn ook gekozen, dus wij moeten ook besluiten. Wij moeten ook dingen uitvoeren.

Wij hebben opdracht gekregen om, noem het maar, windturbines aan te leggen. Dus wij moeten dat gaan doen. Dus ik moet daar ook keuzes in maken.

En als ik allemaal maar moet vragen waar en wie... Ik heb ook beslissingsbevoegdheid gehad. Het is best wel een spanningsveld tussen welke bevoegdheden je weg wil geven.

En daar zit spanning in. Dus dat is best lastig voor degene die beslissingen willen en moeten nemen.

[Spreker 2]

Ja, wanneer je wat gaat afwegen en hoeveel ruimte je gaat geven.

[Spreker 1]

Ja, en het kost vaak ook wel geld. Want wij wegen, bewoners willen het niet zien. Hoogheemraadschappen willen zo'n hele waterhuishouding meteen upgraden.

Er komen vaak ook extra kosten bij. Soms duren die processen langer. Dat kost ook allemaal geld.

Dus je moet daar wel ook van tevoren... Je moet het zelf ook echt willen.

[Spreker 2]

Ja, goed over nagedacht hebben. Oké. En door die komst van de nieuwe Omgevingswet.

Denk je dat er ook nieuwe digitalis aan zitten?

[Spreker 1]

Nou, bezwaarprocedures die worden toch al... Kijk, in de uitvoering, hoe de provincie zijn infraprojecten altijd deed. Er wordt een uitvoeringsbesluit genomen.

En dan weet je dus wat je moet gaan maken. Maar dan kun je nog wel technisch uitwerken. Je kunt ruimtebeslagen allemaal.

Daar heb je de inpassing, daar heb je allemaal nog ruimte voor. Uiteindelijk kwam je altijd in de bestemmingsplanprocedure. En als je daar heel veel bezwaren in kreeg...

dan leverde dat best wel veel tijd, geld, alles op. Want dan moest je allemaal aanpassingen gaan doen. Dus wat wij altijd al deden bij infrastructuur is voor die formele participatie een soort informele participatie doen. En dat is eigenlijk wat ze nu ook zeggen. Ga zo vroeg mogelijk natuurlijk kijken.

Ja, het betreft stakeholders dus erbij. Dus niet alleen de woning, maar ook het algemene maatschappij. Bedrijven langs je project.

Ja, kijk gewoon met veel partijen die geraakt worden door jouw beslissing. Kijk, omdat je anders toch die bezwaren in de formele procedure terugkrijgt. Dus in de infrastructuur denk ik dat er, doordat je je gecontroleerd hebt...

in de realisatiefase, niet heel veel wijzigt. Waar de wijziging zit, is natuurlijk daarvoor. Want ze worden nu ook verplicht in de beleidsvorming...

om daar ook participatie te doen. En dan heb je het over echte keuzes. Ga je überhaupt al een wegverbreding doen of leg je een busbaan aan?

Weet je, daar zijn natuurlijk ook hele andere keuzes te maken.

[Spreker 2]

Oké, en omdat je het natuurlijk nu wat meer vastlegt... bijvoorbeeld de afspraken die je hebt gemaakt. Weet je dat daar nog een risico in zit?

[Spreker 1]

Ja, ze kunnen zich gewoon gaan beroepen op... als je er onvoldoende aan gedaan hebt. Dat is daar natuurlijk een bezwaar tegen te maken.

[Spreker 2]

En bijvoorbeeld, want ik ken de realisatiefase... ook als een fase waarin er veel tot veranderd wijzigt. Het loopt hoe het loopt.

Denk je dat daar dan ook een risico voor de oproep nemen in zit? Dat nu bijvoorbeeld heb je afspraken gemaakt met je bedrijf of omgeving over bepaalde afspraken, die persoon vastgelegd is bij de uitvoering in. Ja, daar wijzigen dan toch altijd dingen of er gebeuren dingen. Zit daar dan nu nog een extra, door die omgeving een extra risico in voor de oproep nemen?

[Spreker 1]

Dat vind ik niet zo. Ik denk dat het belangrijk is dat je transparant bent... dat je je proces goed inricht. en dat je daar ook goede afspraken over maakt. Dus ja, dat daar dan wijzigingen komen.

[Spreker 2]

Dat is dan wat aantoonbaar en transparant. Oké. Even kijken.

Verwacht u nog nieuwe verantwoordelijkheden voor de opdrachtnemer in de realisatie fase?

[Spreker 1]

Wat ik sowieso wel merk is... ik weet niet of je met Sander daarover gesproken hebt... maar omgeving binnen een technisch project...

ik vind dat nog steeds binnen aannemers... ik weet niet of dat dan specifiek voor deze aannemers is... maar dat er wel heel erg vanuit de techniek wordt gekeken.

Dus je verzint een oplossing die is technisch... en dan ga je kijken wat is de impact op de omgeving... terwijl je natuurlijk ook zou kunnen kijken hoe het andersom is.

we nemen die stakeholders eisen mensen mee... ook om de keuze voor de techniek te maken. En ik vind dat het nog wel vaak achteraf een beetje komt.

[Spreker 2]

Techniek in plaats. Dus meer in een loop?

[Spreker 1]

Ja, dus we kijken meerdere oplossingen. Een voorbeeld, N211, die verdiepte ligging... die kun je op bepaalde manieren maken.

En voor één oplossing moet je... wat was het... tien dagen dicht.

Dat heeft een enorme impact op met name de grote bedrijven... die daar met vrachtverkeer natuurlijk over de N211 willen rijden. Wij kunnen niet zomaar dicht.

Het is ook een eis dat je niet dicht kan. Misschien kun je wel andere techniek vinden... zodat je niet die vijf dagen dicht moet.

Maar dat wordt er toch wel heel erg... uit mijn optiek, en ik weet niet of dit een goed voorbeeld is... maar er wordt heel erg vanuit de techniek geredeneerd dan naar de andere consequenties voor de omgeving.

[Spreker 2]

Denk je dan dat die Omgevingswet dat ook meer gaat motiveren? Dat er ook meer vanuit de omgeving wordt gebouwd?

[Spreker 1]

Ik hoop het. Ik hoop dat ook aannemers meer die blik naar buiten... dat dat een ontwikkeling is waarin dat ontstaat.

[Spreker 2]

En stel dit project wel onder de Omgevingswet was gevallen... zijn er dan dingen die anders georganiseerd zouden worden? Of ingediend?

[Spreker 1]

Volgens mij krijg je dan een projectbesluit... en ik denk dat het dan hetzelfde geldt. Je krijgt een contract met een aannemer dus dat is niet anders. Ik geloof niet dat het voor ons in de uitvoeringsfase daar heel veel... Nee, of ik overzie het nog niet zo goed... maar ik heb nog geen project onder de nieuwe Omgevingswet.

[Spreker 2]

En jullie hebben natuurlijk ook al heel veel participatie uitgevoerd.

[Spreker 1]

Ja, en we vallen niet onder de Omgevingswet... omdat je natuurlijk voor die tijd al gestart bent. Dus ik vind het nog wat moeilijk om dat te overzien.

[Spreker 2]

Ja, om daar een antwoord op te geven. Oké, en de manier hoe je samenwerkt met Stakeholders?

[Spreker 1]

Nee, ik denk dat we daar al best wel stappen in gemaakt hebben. Dat het gewoon niet... Misschien een stukje...

[Spreker 2]

Hoe ziet de samenwerking er nu uit?

[Spreker 1]

Nou, in principe goed. Je hebt natuurlijk gewoon gemeenten en waterschappen... die vroeger gezorgd zijn voor bepaalde vergunningen.

En dan ga je een vooroverleg, dan ga je gesprekken aan... over dingen die je straks een vergunning in moet dienen. Dus dat hele proces, dat doorloop je al.

Het enige wat je dan nog zou kunnen doen, is daar nog een stapje voor. Maar volgens mij doen we dat ook al. Volgens mij is het voor de uitvoering wel goed geregeld.

Ik denk dat de winst echt zit in een andere fase.

[Spreker 2]

Ja, de eerdere fase.

[Spreker 1]

Ja, de keuze is in beleid.

[Spreker 2]

En verwacht je dat de samenwerking tussen opdrachtgever en aannemer... gaat veranderen door de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Nee, dan zou je misschien ook tot andere contracten komen. Als dat zo is, als dat het gevolg is van de Omgevingswet... is dat je meer bouwteams of andere constructies krijgt.

Maar volgens mij is die keuze op hele andere dingen gemaakt. Het is meer op het werk wat je moet maken... en in hoeverre het ontwerp al is uitgewerkt...

en welke verantwoordelijkheden je bij wie wil leggen. Dus volgens mij zit daar ook geen... Nee.

[Spreker 2]

Hoe gaat de samenwerking nu tussen jullie?

[spreker 1]

In principe, voor de omgeving hebben we nog steeds lol samen. Ja, altijd goed.

Ja, nee, dus misschien scheelt het ook wel. We zijn natuurlijk maar een heel klein clubje. En ja, het is vooral op persoon ook belangrijk...

dat je de contacten en de relatie opzoekt. Daar is Sander gewoon goed in. Ja, als er iets is, dan spreken we het uit.

Ik denk dat bij ons niet de vrij veel blijft hangen. Daar zorgen we wel voor. En Willem en Sander zijn goed met elkaar.

[Spreker 2]

En dan, je hebt dat hele voortraject gehad. Daar is heel veel gebeurd. Hoe zorg je dat goed bij je opdrachtnemer dus bij Sander in dit geval.

[Spreker 1]

Ja, dat vind ik dus best wel lastig. We hebben een contract uitgevraagd... op de markt gezet waarin de omgeving heel zwaar was ingezet. We hebben in de noten van inlichtingen daar presentatie over gehouden.

We hebben ook nogmaals benadrukt... dat de omgeving heel erg belangrijk is. Dan zie je dat zo'n tenderfase.

zo'n paar mensen binnen een bedrijf... van Gelder en Mobilis... die dan gaan schrijven om die opdracht binnen te krijgen.

Dus die schrijven daar heel erg naar toe... met EMVI-eisen en al dat soort dingen. En in de praktijk komt er niet zo heel erg veel van terecht.

En dat vind ik de een na de ander verval. Kan niet worden waargemaakt. En ik vind het wel jammer...

dat de mensen die in de tenderfase zitten... niet ook betrokken blijven bij de uitvoering. Omdat daar zat het tussen de oren dat de omgeving zo belangrijk was. En je ziet dat nu techniek geldt... zodra je natuurlijk uit de kosten gaat lopen dan ga je kijken waar je op kan bekknibbelen. En dan denk ik toch dat de omgeving vaak sneuvelt.

[Spreker 2]

Verder sneuvelt.

[Spreker 1]

Oh ja.

[Spreker 2]

En dan... Wat zijn dan dingen in dit project die...

[Spreker 1]

Er zou gestart worden met IVRI's. Verkeersregelingsinstallatie op stoplichten.

[Spreker 2]

Oh ja. Die ken ik.

[Spreker 1]

En die zouden zo ingeregeld worden... dat vrachtverkeer in één keer door kon rijden. En dat was dan stap 1 om de doorstroming te blijven garanderen.

Dat is nooit gedaan. Volgens mij is het uiteindelijk ook niet nodig... want op zich blijft de capaciteit nog best wel goed.

Een fietspad zou open blijven. Nou, die is al maanden dicht. Dat heeft dan te maken met dat het voor bouwverkeer makkelijker is... om dan die afsluiting te doen. Anders heb je de hele tijd dat je er mensen neer moet zetten...

die je fietsers langs laten. Ik snap het wel. Er zijn een heleboel eisen...

waar niet aan... Een grote eis als het werk wordt uitgevoerd... maximaal met 5, 4 weekzorgafsluitingen per jaar.

Gaan we straks overheen.

[Spreker 2]

Jammer. Dit zijn wel allemaal eisen die natuurlijk zijn vastgelegd... en die dan toch veranderen.

[Spreker 1]

Dat komt dan omdat er dan keuzes gemaakt moeten worden. Het werk is gewoon moeilijk aan te leggen... terwijl het verkeer erover heen gaat.

Dan moet je keuzes gaan maken. Gaan we die aannemer dan toch verplichten... om daar in meerdere weekenden elke keer het asfalt open te maken?

Dat is natuurlijk ook kostbaar... en ook niet duurzaam. Dus je moet een afweging gaan maken...

van wat je dan belangrijk vindt.

[Spreker 2]

En denk je dan dat deze Omgevingswet daar dan wel wat... dat die dingen daardoor wel belangrijker worden... en wat minder snel opzijgeschoven worden?

[Spreker 1]

Nee, want dit is echt puur issues in de uitvoering. Dingen poppen op. Ik weet niet of je het hoort...

maar we hebben een leiding gevonden. TV West heeft er een heel eind aan gemaakt. Social media stond er vol mee.

Ze hebben een duiker moeten aanleggen... bij de Wateringveldseweg, bij het bedrijfterrein. En toen ze daarmee bezig waren...

kwamen ze een leiding tegen die dus niet op tekening stond. Wij noemen dat een weesleiding. Heeft geen eigenaar.

En dan moet je een heel traject door... om te zoeken naar wie is die, waar loopt die. En niemand heeft zich gemeld.

We weten nu wel wat het is, wat erin zit. Het is gebruikt om grond op te spuiten... voor het bedrijfterrein.

Water en grond zat erin. Geen explosieven, geen NAVO... want er wordt een hele theorie rond.

Maar dat betekent dat als je daar die verdiepte lichte wil aanleggen... dan moet die leiding weg. Dus die wordt nu in een extra weekendafsluiting weggehaald.

Dat zijn dingen dat ze niet voorzien. Dus de uitvoering is toch veel meer reageren op wat je tegenkomt. Prijzen zijn gestegen met Oekraïne.

Daar moet je mee dealen. Dus alle afspraken die je hebt gemaakt... moet je zoveel mogelijk waarmaken.

En waar ze geraakt worden, moet je het gesprek ook aan gaan.

[Spreker 2]

Het gesprek ga je dan aan met de gemeente...

[Spreker 1]

met wie dan ook waar je die afspraken mee hebt gemaakt.

[Spreker 2]

Wat is daar dan het belangrijkste in, in zo'n gesprek... om dit uit te leggen?

[Spreker 1]

Ja, toch ook een beetje partijen meekrijgen... in de problemen die je hebt. Heel veel maatwerk, noodzaak.

Ja, het belang van de weg. Iedereen vindt die weg heel erg belangrijk... dat de verbreding er komt.

Dus ja, we moeten er ook wat voor doen. Dus daar is dan ook wel draagvlak voor? Er is nog steeds draagvlak voor.

Ik ben benieuwd als we nu meer weekenden dichtgaan... en langer dichtgaan, of dat zo blijft. Maar het gebeurt steeds vaker.

Het Rijk gooit ook steeds vaker de wegen dicht als ze aan het werk gaan. Dus het is wel een ontwikkeling die gaande is. Soms is het gewoon goedkoper om dingen anders af te sluiten.

[Spreker 2]

Oké. Dan gaan we al naar het laatste deel toe. Nou, dat komt ook mooi te blijven, volgens mij.

Wat zou je als belangrijke aanbeveling doen voor opdrachtnemers... die te maken krijgen met de nieuwe Omgevingswet?

[Spreker 1]

Nou, dat het nodig is om meer naar buiten te kijken. Niet dat intern gericht, maar dat we naar buiten gericht zijn. En wat ik net, denk ik, zei...

De geest van het contract had heel erg omgeving in zich. Bereikbaarheid. En hou dat ook vast.

En zorg ook in je organisatie dat je... Het belang van die stakeholders is dat je dat ook in je organisatie... en in je processen goed regelt.

[Spreker 2]

Jazeker, want jullie als opdrachtgever kunnen daar niet iets extra's aan doen. Nee. Je moet echt van intrinsiek opdracht nemen.

Ja. Ja, oké. En...

Wat is volgens jou het belangrijkste inzicht dat je hebt opgedaan... wat betreft de publieke participatie?

[Spreker 1]

Nou, ik weet... Er zit een hoop betrokkenheid bij heel veel mensen. Dat voorbeeld van die leiding...

Ik heb vorig jaar wel geroepen van... Kunnen we niet een oproep doen op social media van... Jongens, van wie is die leiding?

Nee, willen we niet. Ja, dat is eng. Het is eigenlijk gewoon eng om je kwetsbaar op te stellen.

Ja. Nu is het door een journalist gebeurd... want die heeft OM-ON en X geïnterviewd...

en die ging door zitten vragen over die leiding. En die heeft het dus alsnog gedaan op social media. De wildste ideeën komen naar voren...

maar mensen gaan bellen, mensen gaan mailen... en er ontstaat een enorme betrokkenheid bij het project. Dus...

De angst om je open te stellen is niet altijd terecht. We moeten alleen leren wanneer wel en wanneer niet. Het is een soort muur om je heen.

Wij weten wel hoe we dit moeten doen. Laat ons nou maar. Terwijl, je gaat wel iets maken in een omgeving...

waar mensen dagelijks voorbij komen, langs lopen... hinder hebben van het geluid en alles. En door die mensen erbij te betrekken...

kan het werk het ook makkelijker en leuker maken.

[Spreker 2]

Een stukje kennis wat je uit de omgeving krijgt. Ja.

[Spreker 1]

Ook. Ja, zeker.

[Spreker 2]

Oké. Mijn laatste vraag is... Welke kansen biedt de Omgevingswet om publieke participatie te verbeteren of te versterken?

[Spreker 1]

In de uitvoeringsfase? ik vind die gewoon heel erg lastig. Daarom vond ik het de escape die ik had.

Omdat wij de uitvoeringsfase splitsen in twee... dacht ik, kom, we kunnen er wel mee weg. Maar in de echte uitvoeringsfase...

dan moet je gaan kijken naar welke ruimte... financieel, maar ook in tijd en in je ontwerp... alles wat nog niet helemaal dicht getimmerd is...

daar kun je misschien iets mee. Maar het is heel beperkt in de uitvoeringsfase... ook afhankelijk van welk contract je hebt.

En wij hebben te maken met een ontwerp... dat in de omgevingsvergunning is ingediend. Daar mag je geen centimeter buiten afwijken.

Dus we hebben onszelf ook best wel vastgelegd... waardoor er gewoon beperkte ruimte voor inbreng is. Ja, alles ligt al best wel vast.

Dus bij ons denk ik niet zo heel erg veel anders. Nee, ik zie dat niet zo heel erg.

[Spreker 2]

En stel de opdrachtnemer was eerder betrokken geweest... dus die had een deel uitgemaakt van het ontwerp?

[Spreker 1]

Ja. Met bepaalde stakeholders was het dan misschien wel anders gelopen... met name met het waterschap, denk ik.

Die verdiepte liggen heeft natuurlijk heel erg te maken met je water. Maar goed, we hebben een ingenieursbureau erbij betrokken... dus die moet dat in feite niet anders doen.

Je merkt toch dat de bouw altijd net weer anders is. Dus ja, dat kan.

[Spreker 2]

Want het ingenieursbureau kijkt ook naar hoe de uitvoering zou...

[Spreker 1]

Tuurlijk, wij maken natuurlijk een referentieontwerp... wat maakbaar moet zijn.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Alleen zijn aannemers niet altijd eens met hoe een ingenieursbureau... natuurlijk dingen initieert.

[Spreker 2]

Oké. Ik wil nog even één keer door mijn vraag heen.

[Spreker 1]

Het is al een hele vooruitgang, denk ik, dat de functie... van omgevingsmanager invulling wordt gegeven bij een aannemer.

[Spreker 2]

Wat dat gebeurt?

[Spreker 1]

Ja, iemand die gewoon naar stakeholders toestapt... en daar op de relatie gaat zitten in plaats van alleen op de techniek.

[Spreker 2]

Ja, want voor mijn gevoel zit de omgevingsmanager nu altijd wel... in het projectteam, zeg maar, als je naar het IBM-model heen gaat.

[Spreker 1]

Ja, maar ik weet wel dat... maar dat moet je maar met OM-ON bespreken. Je hebt Van Gelder, je hebt Mobilis, en dan heb je dpi.

Dat is waar OM-ON zit. Dus hij maakt geen vast onderdeel uit van Van Gelder of Mobilis. En daardoor staat hij er, volgens mijn gevoel, nog niet altijd in.

[Spreker 2]

Oké. Die zijn nog wel heel erg gefocust op techniek en uitzending.

[Spreker 1]

Ja, en techniek is zwaar ingezet, want wij hebben een IBM-team... waar zit één technisch manager in. We hebben nog wel twee mensen die verder bezig zijn met techniek.

Maar in het IBM-team vanuit de aannemer zitten er meerdere. Omdat dan Van Gelder en Mobilis vertegenwoordigd zijn... in de verschillende techniek.

Dus techniek is gewoon zwaar ingezet. Vind ik. En niet alles van...

We hebben geen gespiegelde roller, zeg maar. Dat vind ik ook nog wel eens lastig. Dus wij kwamen er laatst achter.

Verkeersmanagement valt bij ons onder de omgevingsmanager. Terwijl bij de aannemer valt het onder de technisch manager.

[Spreker 2]

Nee, het is denk ik ook een andere invulling.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Bij jullie is het doorstroom en...

[Spreker 1]

Ja, en is het met de partijen uit de omgeving. Dus gemeenteverkeersmanagers komen tot een goede oplossing. Terwijl het bij de aannemer is van...

hoe maak ik mijn technisch ontwerp in de uitvoering mogelijk.

[Spreker 2]

Ja, dat is eigenlijk bij de hele andere doelen.

[Spreker 1]

Ja. De kabels leiding zit bij ons niet onder Omgevingsmanagement... maar bij technisch management.

En bij de aannemer zit dat ook alweer.

[Spreker 2]

Dus het is soms niet helemaal gespiegeld. Je zou eigenlijk willen dat die doelen overeen komen.

[Spreker 1]

Ja, het gaat makkelijker.

[Spreker 2]

Oké. Eh...

[Spreker 1]

Volgens mij is het belangrijkste dat er ruimte moet zijn voor inbreng. En of dat nou bij ons is voor het ontwerp. Of bij de aannemer voor de uitvoering.

Fasering, hoe doe je dingen buiten. Ja, betrek stakeholders daarbij en kom tot een goede oplossing. Want als stakeholders het goed vinden, dan gaat het ook.

[Spreker 2]

Ja. En vinden jullie dan die ruimte daar nog als in jullie contract? Want het is wel heel erg gefocust op de omgeving natuurlijk.

[Spreker 1]

Ja, daar hebben ze wel op ingeschreven. Dus we hebben een aanbieding die heet... Ruimte voor, nee, hoe heet die nou?

Lucht. Lucht voor de omgeving. Gelezen volgens mij.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Dus in principe moet je daar dan wat aan nemen. Maar natuurlijk wel zelf ook. Of ja, ruimte voor je later in de uitvoering ook.

Probeer ze daar aan te houden.

[Spreker 2]

Oké. Kijk een leuke kan ik straks gaan vragen bij Sander.

[Spreker 1]

Laat ik hem maar uitzetten.

[Spreker 2]

Ja, zet maar uit hoor.

CS - N211 - PM OG

[Spreker 1] = Respondent

[Spreker 2] = Interviewer

[Spreker 2]

Kijk even op. Top! Nou, dan zal ik even uitleggen wat ik met het interview wil bereiken.

Dus mijn onderzoek gaat over publieke participatie in de realisatiefase en waarom ik dit onderzoek is, is dat het eigenlijk in deze fase is er weinig over onderzocht. We komen heel vaak op informeren uit en dat snap ik ook. En nu is de nieuwe Omgevingswet er en daar is, nu staat ook juridisch vast dat participatie natuurlijk iets is, een belangrijke pijler.

En mijn vraag is wat voor invloed heeft dat op de realisatiefase en de opdrachtnemers die daar mee te maken krijgen. Dus mijn interview gaat ook in drie gedeeltes. Het eerste gedeelte is huidige situatie.

Dus ik geef vooral voorbeelden over hoe het bij de N211 gaat, omdat ik dat als oké-studie ook gebruik. Vervolgens een stukje over hoe verwacht je dat dit project ook was beïnvloed als het wel een nieuwe Omgevingswet was gevallen, of welke veranderingen verwacht je. En het laatste stukje is een stukje aanbevelen en reflectie.

Heel belangrijk is, we creëren natuurlijk een hypothetische situatie door te zeggen wat als dit onder de Omgevingswet is gevallen, wat dat ook betekent. Er zijn geen antwoorden goed of fout, wat je verwacht, wat je denkt. Ik ben heel benieuwd.

[Spreker 1]

Kun je mij nog voordat we beginnen iets meer aangeven, want ik weet het, de participatie dat zat veel centraler in de Omgevingswet. Maar participatie in participatie, dat kent verschillende ladders. De eenvoudigste is inderdaad informeren en de meest uitgebreide is dat je mee mag besluiten.

Hoe wordt dat gevraagd in de nieuwe Omgevingswet voor realisatie? Want dat weet ik niet.

[Spreker 2]

Voor de realisatie wordt dus helemaal niks gevraagd.

[Spreker 1]

Nee?

[Spreker 2]

Nee, dus wat ze vooral belangrijk vinden is dat er vooraf wordt nagedacht over participatie.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

En dat kan in de vormen van informeren zijn, dat kan in de vormen van echt samen besluiten nemen. Het is alleen belangrijk dat je ook uitlegt waarom je ervoor hebt gekozen om alleen te informeren.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Of waarom je ervoor hebt gekozen en wat er vervolgens met het resultaat is gedaan.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Dat vinden ze vooral heel belangrijk. En waarom het voor de realisatie ook belangrijk wordt en dus ook voor een opdrachtnemer, is omdat je die omgevingsvergunning aan gaat vragen en daarin moet je dit aangeven.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Het ligt net bij wie de verantwoordelijkheid ligt voor de omgevingsvergunning. Maar je gaat nu van tevoren een heel, misschien, participatieproces aan.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Er worden allemaal afspraken gemaakt en hoe komt dat dan in zo'n realisatie, wanneer eigenlijk de omgeving vaak heel veel last ervan heeft, van het bouwen, het werken. Het is natuurlijk ook zo, maar daar hebben ze veel last van. Ja.

Hoe wordt daar dan mee omgegaan?

[Spreker 1]

En je afstuderen richt dan eigenlijk in om daar, zeg maar, tools voor te geven of een advies in te geven?

[Spreker 2]

Ja, vooral advies.

[Spreker 1]

Want je doet studeren, je doet onderzoek en dan...

[Spreker 2]

Ja, dus in de eerste instantie wilde ik een tool ontwikkelen, maar waar we heel erg achterkwamen is dat, omdat dat eigenlijk niet echt is onderzocht, is het al heel complex. Omdat

je in de literatuur, waar je het niet bij elkaar vindt, dan deze gesprekken, daar krijg je nieuwe inzichten in. Dus het is vooral aanbevelingen voor hoe ga je ermee om of wat moet verder onderzocht worden.

Oké. Dus daar heb ik me nu op gericht.

[Spreker 1]

En heb je al wat aanbevelingen?

[Spreker 2]

Nee, nog niet.

[Spreker 1]

Nee?

[Spreker 2]

Nee.

[Spreker 1]

Oké. Dat is wel ingewikkeld, hoor. Maar goed.

[Spreker 2]

Ja, daarom. Dus als eerste, kun je iets kort vertellen over jouw rol in dit project?

[Spreker 1]

Ja, zeker. Ik ben, namens de provincie, ben ik de projectmanager voor de N211 in Polderbaan. En wij werken in een zogeheten IPM-model.

Dus we hebben Omgevingsmanagement, contractmanagement, technisch management en projectbeheersing. En dan projectmanagement is daar ook één van de rollen in. En dan heb je ook nog, ja, en wij proberen juist vanuit IPM-rollen ook stiekem besluitvorming te doen.

Dus ook juist vanuit omgeving dat dat wel goed mee wordt gewogen. En dat probeer je dan eigenlijk altijd in concessions te doen. Maar goed, als dat niet lukt, dan heeft de projectmanager ook nog een soort mandaat.

Ze zeggen nou goed, alles afwegende kiezen we hiervoor.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Dus dat is mijn rol in het kort.

[Spreker 2]

Ja, en heb je al ervaring gehad met publieke participatie in eerdere projecten?

[Spreker 1]

Zeker, ja. De N211 van we hebben ook heel veel participatie in gedaan. Met name omdat het ontwerp kreeg heel veel weerstand in de ruimtelijke procedure, in de stemgevende procedure.

Nou, dat gaf zoveel weerstand dat de bestuurder ook is ingegrepen en dat de bestuurder ook heeft gezegd, nou goed, wij willen een participatie met de omgeving om te kijken. Ja, hebben we nou de goede oplossingen zeg maar in ons project zitten? Nou, dat is helemaal doorlopen.

Dat heb ik niet zelf gedaan. Ik heb de participatie zeg maar afgerond. Daar is een nieuw ontwerp uit voortgekomen.

Die vertaling naar de omgeving, dat heb ik nog gedaan. Dat is dan vooral aangegeven, ja, wat hebben we nou op basis van besloten. Zo is er een verdiepte ligging ingekomen in plaats dat hij omhoog gaat.

Nou, ik denk dat je dat wel weet van Karim. Nou, dat is een voorbeeld, maar ik heb ook wel wat gebiedsprocessen gedaan, waar ik met een aantal telers, dat is herstructurering van oud-glasmuinbouwgebied, en dat wil je eigenlijk vernieuwen. Zit je ook met een vrij grote wateropgave, dan heb je vooral met telers ook gekeken.

Elke teler kan dat individueel doen. Je kan ook iets gezamenlijk met elkaar verzinnen. Nou, we hadden een gesloten waterketen dat we daar toen organiseren.

Het was vooral het doel dat het gebied dat gaat doen. Dus de overheid kan erin faciliteren, kan dat trekken, kan stimuleren, subsidies beschikbaar stellen, dat soort dingen. Maar het was vooral het doel dat het voor en door de telers ging gebeuren.

Nou, zo zijn er nog wel wat projecten geweest, dus ja, ik heb daar wel ervaring mee.

[Spreker 2]

Oké, en kun je aan de hand van het project N211 uitleggen hoe publieke participatie is georganiseerd?

[Spreker 1]

Op dit moment in de uitvoering?

[Spreker 2]

Ja, in de uitvoering.

[Spreker 1]

Ja, in mijn ogen is er niet meer sprake van participatie.

[Spreker 2]

En waarom niet?

[Spreker 1]

Omdat het zit hem eigenlijk alleen nog maar op informeren. En dus we gaan eigenlijk aangeven wat we doen. En ja, participeren is toch in mijn ogen wat meer dat je ook nog een discussie hebt over wat gaan we nou doen.

En dat doen we eigenlijk niet. Dus als je dan kijkt van ja, hoe is dat dan vormgegeven? Dat is deels met stakeholders.

Want participatie is niet alleen naar de burger, maar voor mij ook naar je stakeholders toe. Dat zit bij ons dan denk ik in het verkiezmanagementoverleg. Want wij geven gewoon heel veel overlast met onze werkzaamheden op, nou zeg maar, de infrastructuur die wij nodig hebben, maar ook omliggende infrastructuur.

Dus daar zitten de omliggende gemeentes in. De politie zit erin, noem maar op. Om dat zo goed als mogelijk zeg maar af te stemmen.

Heb je daar dan nog een stukje participatie? Nee, het zijn toch wel de plannen die wij inbrengen hoe we het willen doen. Dus je krijgt goedkeuring of geen goedkeuring.

Er kan misschien wel een aanpassing op komen, maar het is niet zozeer dat we een discussie hebben over wat we gaan doen. En als je kijkt naar omgeving, nou ja goed, we hebben morgen informatie bij inkomst. Dat is ook met name informeren over de werkzaamheden die gaan komen, welke overlasten we daarbij verwachten en welke maatregelen we eventueel treffen.

Maar het is niet dat we met de bewoners in gesprek gaan, nou ja, we kunnen trillen of we kunnen het zeg maar drukken.

[Spreker 2]

Ja, dat is een stukje verwachtingsmanagement wat je nu nog doet.

[Spreker 1]

Ja, want je merkt vooral ook in deze fase, ja, mensen zijn ook gewoon nieuwsgierig, maar ook benieuwd naar wat gebeurt er of waarom is die afsluiting. Dus het is informeren en wat ik altijd ook maar zeg, het is ook eigenlijk draagvlak behouden voor je project. Dus dat mensen ook begrijpen waarom bepaalde afsluitingen zijn of waarom we juist nachts werken in plaats van overdag.

Dus ja, dat is ook participeren, maar niet in jouw definitie. Nou ja, het is de laagste ladder. Ja, maar het is ook logisch, dat weet je denk ik ook wel vanuit je studie en zeker als je projectbeheersing wil doen, is aan het begin kost een project relatief weinig geld en heb je heel veel maatregelen treffen die het project beïnvloed op kosten.

Ja, en aan het einde kost het heel veel geld, maar heb je eigenlijk amper meer beïnvloed. Je project wordt steeds meer ingewerkt. Ja, en als het goed is, heb je de dingen die je hebt geparticipeerd, vertaald.

Alleen nou ja, dan heb je een afgestudeerde aankomen. Ik denk dat daar wel een slag in te behalen is. En welke slag zou dat zijn?

Nou, ik ben zelf wel gecharmeerd van dat je toch een soort klankbordgroep of een soort gewetensgroep houdt. Dus je hebt een uitgebreide participatie gedaan, dat heb je vertaald. Maar ik zou ook mooi vinden als je eigenlijk die partnerschap die je in dat proces met elkaar

hebt, eigenlijk ook wat in de uitvoering kan doortrekken, waardoor zij ook een soort spreekbuis zijn richting omgeving namens jou.

[Spreker 2]

Ja, dus het is een groep vanuit de omgeving.

[Spreker 1]

Ja, we hebben daar, dat was die Zwethoven, weet je misschien wel van Karim. Ja, ik zou het ook leuk vinden als je daar juist een aantal vertegenwoordigers uit krijgt en ook hun meeneemt in de plannen. Zo zijn we nou voornemens aan het maken, de fietsroutes, dit en dat.

Dat je ook met hun een beetje kan klankborden van, nou ja, als we dit zo doen, zie je aandachtspunten niet zozeer besparen, maar zie je nog kansen om het plan te verbeteren.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Wij denken dat de behoefte qua communicatie hier ligt.

[Spreker 2]

Klopt dat.

[Spreker 1]

Klopt dat.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Ik zie dat ook in mijn project bij Noord-Holland. Daar zit een heel grote woontoren aan en die mensen zijn behoorlijk financieel onderlegd. Die zijn eigenlijk ook heel erg nieuwsgierig, is mij opgevallen en zijn ook heel erg betrokken op het project.

Ja. Waarom gebruiken we het nog niet? En dat heeft weer te maken met balansen aanbrengen.

Je ziet dan onder de brug zit een kelder waar we dan nog weken aan het werk zijn, maar dat zie je van buitenaf niet. Dus dat, ik denk dat daar nou alles winst te behalen is.

[Spreker 2]

Dat je samenwerking doortrekt.

[Spreker 1]

Ja, dat je op een bepaalde manier die samenwerking toch vorm kan geven. Ik merk ook wel, en dat is ook wel mijn ervaring, dat mensen vaak wel zeggen ja, we hebben dan toch niks meer te beslissen. We worden eigenlijk alleen nog maar geïnformeerd.

Maar ja, ik zou het toch mooi vinden, als ik kijk even naar de N211 terug, is die participatie, en dat houdt ook te maken met hoe wij als provincie georganiseerd waren. Het was een hele andere organisatie destijds. Participatie was heel erg als belastend te ervaren.

Terwijl ik denk, nou ja, je kan het ook als een kans zien. En dat wat je bedacht hebt is blijkbaar geen draagvlak voor. Zie je daar de kans in?

En nou, we hebben dat wel deels doorgetrokken met, we hebben daar van het Groenplan is ook een inrichtingsplan gemaakt. Misschien dat OM-OG dat heeft verteld.

[Spreker 2]

Ik heb ook veel gelezen, ik had dat document van zondag gekregen.

[Spreker 1]

Ja, we hebben een inrichtingsplan en daar hebben we wel de omgeving in mee laten stemmen. Van oké, dit zijn de kaders, waarbinnen we het gaan maken. Hier kunnen we dan schuiven.

Wij denken dat dit het mooiste is. Vinden jullie dat ook? Ja.

Heeft je liever een ruiterspad of toch liever een mountainbikepad? Nou ja, zo zou je dat eigenlijk wel wat door kunnen trekken, denk ik. Alleen het is ook lastig, want dat liepen we ook al in de N2 af.

Nou, want daar zit dan wel de uitdaging. Vaak lopen je ruimtelijke procedure nog wat parallel. Je hebt nog vaak niet alle vergunningen.

Ja, als daar bezwaren in komen, dan is het raar dat je weer met een klantbordgroep het gesprek voert. Want dat brengt ook weer heel veel ruis.

[Spreker 2]

Op de lijn, ja.

[Spreker 1]

Ja, want dat heb ik zelf ook wel ervaren. Dan blijf je toch met hun weer in gesprek. En jouw gesprek gebruiken ze toch ook weer bij de gemeenteraad om in te spreken op bepaalde besluitvormen.

En dan zie je toch wel dat jouw woorden ook wel weer een beetje verdraaid worden. Maar aan de andere kant, ik vind toch wel, als je uitgebreide participatie doet, is het toch goed om die band door te trekken, denk ik.

[Spreker 2]

Ja, dus die samenwerking doortrekken. En hoe zou je dat zien bij de N211?

[Spreker 1]

Nou ja, ik zou zeggen, zorg dat je dan een groep vertegenwoordigers krijgt van de Zwetzone, we zitten daar tegen het industriegebied aan, of bedrijventerrein bedoel ik, dat je daar nog een paar bewoners in krijgt. Dus dat je ook een beetje een geëmuleerd gezelschap krijgt, met alle

belangen vertegenwoordigd. Ja, en dat je daar, in plaats dat wij het allemaal bedenken, maar daar ook wat meer het gesprek mee aan durft te gaan.

[Spreker 2]

Ja, toch die feedback nog wel opnemen.

[Spreker 1]

Ja, en dat kan er volgens mij ook gewoon zitten op de vraag van, hoe ziet jouw informatiebehoefte er eigenlijk uit? Is dat een nieuwsbericht, of is dat liever een website die wij om de zoveel tijd updaten, of is dat toch een keer een aantal bijeenkomsten organiseren met een tekening erbij? Of heb je liever een interactieve kaart die je kan zien waar je alle objecten op kan bekijken, wat we gaan maken?

En wij proberen dat allemaal te bedenken, en we weten uit ervaring ook wel wat wel en wat niet werkt, maar stel je dat in open, denk ik dan.

[Spreker 2]

Ja, elke omgeving is natuurlijk weer anders, elke stakeholder wil iets anders.

[Spreker 1]

Ja, en ik denk dat er nog wel een grote winst te behalen is, en dat zal OM-ON misschien heel wat mij in dankbaarheid afnemen, maar Omgevingsmanagement en vooral dan participatie, dat doet de aannemer over het algemeen erbij. Het is geen hoofdtak. Terwijl ik denk, daar is ook nog wel heel veel taak.

[Spreker 2]

En denk je dan, als we dan direct even naar die nieuwe omgeving zullen gaan, dat het juist ook motiveert om bijvoorbeeld voor zo'n aannemer het wel ook belangrijker te vinden?

[Spreker 1]

Ja, je ziet ook de aannemers anders georganiseerd. Wij zijn het IPM, dus wij hebben vijf processen, vijf rollen, die zijn in principe allemaal even zwaar. De projectmanager heeft wel een mandaat natuurlijk, want die moet de voortgang doen.

Maar als je naar een aannemer kijkt, die is echt, dat noem je eigenlijk een bezem. En dat is eigenlijk allemaal techniek. En dan gaat er een stil omhoog, en dan zit de management per week bezig, en dan zit de omgevingsmanager.

Ja, dat is heel anders georganiseerd. Terwijl ik denk, die omgevingsmanager moet eigenlijk veel meer een rol krijgen. Dus ook in je technische afwegingen, ook als je dag en nacht gaat haaien, ja dat kan je technisch allemaal wel vinden.

Maar heb je nou in die afweging ook alle omgevingsaspecten goed meegenomen?

[Spreker 2]

Ja, dus toch eerder de techniek die voorgaat dan misschien de andere eisen, afspraken.

[Spreker 1]

Ja, en dan zie je ook nog wel, is de omgevingsmanager intern of is dat ook nog een externe?

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En zit die wat meer geborgd nog in de organisatie of niet? Dus ja, er zit nog wel wat winst te behalen. Je hoeft het ook niet moeilijker te maken dan het is.

Je gaat het project niet meer in 180 graden draaien, dat ga ik niet doen. Maar het zou wat meer verankerd kunnen worden. Dus A, je zou het wat meer kunnen verankeren, denk ik, in de uitvoerende organisatie, dat je dat toch iets meer verlangt.

En je zou het kunnen zeggen, je probeert toch iets meer gesprekspartner met de omgeving te creëren in de uitvoerende. Dus dat is denk ik een beetje mijn beeld.

[Spreker 2]

En dan, want ze zijn direct overgangen Omgevingswet, zou je mij kunnen vertellen wat je weet van die participatie eisen binnen de Omgevingswet en wat je daarvan vindt?

[Spreker 1]

Ik weet er heel weinig van, toevallig, omdat wij zijn bezig met die, die willen we nog. Je hebt de N211 en die komt op de A4 aan. En dat willen we via ANBOPA, dat is een buitenlandse hubbub, dus dat is een soort bestemmingsplaat via de gemeente.

En daar wordt inderdaad participatie ook aangehaald, en dan zie je al dat er, voordat je eigenlijk dat in kan dienen, moet je al een participatietraject doorlopen. Dus zodoende weet ik daar wat van. Maar wat ik nog wel zoekende ben, maar ik heb het ook nog niet inderdaad, maar ik heb er bij ANTEA ons ondersteund, is het ding van, ja, maar wat moet je dan behalen?

Dat is nog wel een beetje vaag.

[Spreker 2]

Bedoel je, wat wil je dan behalen?

[Spreker 1]

Nou ja, het is leuk voordat ik een plan indien dat ik participatie doorloop, maar ja, moeten ze dan meebesluiten of zo? Of is het inderdaad informeren? Dat vind ik nog niet heel scherp, tenminste heb ik nog niet zo scherp kunnen achterhalen.

Ik denk dat het wel goed is. Het is wel goed. Alleen wat, het nadeel van participatie vind ik altijd, een project heeft altijd weerstand.

Ja, je komt in een omgeving. Ja, en de illusie is wel eens van participatie dat de weerstand wordt weggenomen. Dat vind ik wel eens verdringen.

Ik vind, ja, participatie mag ook tot gevolg hebben dat het weerstand goed inzichtelijk is gemaakt en dat je daar ook een bewuste keuze in maakt om het wel of niet te doen. Maar de

illusie is wel, en ook de verwachtingen zijn vaak, ja, als we participeren, dan is er geen weerstand op het project. Ja, zo werkt dat niet.

[Spreker 2]

Want als je nu bijvoorbeeld naar de N211 kijkt, daar had je in het begin heel veel weerstand, dan zijn jullie gaan participeren. Hoe is het vergunningsproces daarna gegaan?

[Spreker 1]

Nou, we hebben toch nog heel veel beroepen gehad, hè. Omdat je dan toch iets wat je over hebt geparticipeerd niet doet, hè. Terwijl je alle technische know-how, alles heb je gedeeld.

En dan zeg je, nou ja, maar goed, dat kan niet, of het is te duur, of dit en dit, of het is niet veilig. Ja, maar dan toch.

[Spreker 2]

Even proberen.

[Spreker 1]

Ja, en dan merk ik ook dat de politiek, die vindt dat dan ook wel weer lastig, en dan denk ik, ja, participatie betekent niet dat je alle problemen wegneemt. En daar ben ik wel een beetje bang voor, voor de Omgevingswet. Als je dat nou heel vroegtijdig inzichtelijk maakt, ja, komen de besluiten dan wel doorheen.

Want Nederland is zo complex, hè, we zijn zo dicht bevolkt, dat, ja, ik zeg ook, wij maken geen weg ergens in Dubai, hè, waar niemand woont en het idee wel leuk vindt. Nee, in Nederland, als je hier iets maakt, heeft dat altijd een nadelig effect. En waarom doet de overheid dat?

Omdat die kijkt naar het maatschappelijk belang. En dat is het algemene belang. En dan moet je ook afweging maken tussen wat kost het, wat mag het kosten, en wat mag de overlast zijn.

En ik denk wel, ja, als je dan heel vroeg gaat participeren, ja, hoe moet ik dat zeggen, borg je dan nog wel een uitvoerbaarheid van project, zeg maar.

[Spreker 2]

Hoe bedoel je?

[Spreker 1]

Nou ja, goed, een uitvoerbaar project in de zin van...

[Spreker 2]

Kan het binnen de tijd geld en...

[Spreker 1]

Ja, kan het binnen je projectkades nog wel. De overheid heeft bijna geen geld meer, dus het mag niks kosten. Nee.

Dus als het niks mag kosten, want dat weet je ook vanuit je studie, een project bestaat uit een driehoek. Dat is tijd, geld en kwaliteit. Ja, als je geen tijd hebt en je hebt geen geld, dan moet je op die kwaliteit gaan inleveren.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Want anders ga je het niet halen. Ja, en ik denk wel eens van, ja, als je dan allemaal gaat participeren, en je gaat het hele proces doorlopen, en uiteindelijk moet de gemeente of de Provinciale Staten een besluit nemen, ja, kunnen ze dat? Durven ze dat?

Dat is dan wel een zorg van mij. Terwijl vroeger had je, ja, die participatie gewoon veel minder, dan had je gewoon al ruimtelijk onderbouwing. Dat is gewoon een technisch verhaal.

[Spreker 2]

Waarmee je het gaat doen, ja.

[Spreker 1]

Waarmee je het gaat doen, waarom het nodig is. Er zit vaak een verkeerskundige analyse, of ik weet niet veel, er zit een aanleiding onder. En dan ga je aan de gang, en parallel daaraan kom je aan bezwaren, noem maar op, en dan, ja, soms wijs je het plan hier en daar nog wat.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Maar nu moet je dit allemaal van tevoren doen. Neem bijvoorbeeld een AZC. Hé, je weet, als ik van tevoren ga participeren...

[Spreker 2]

Dan gaat het er niet komen.

[Spreker 1]

Nee, dan komt er heel veel... Je kan het ook beschouwen, hé, als ik dat nou doe, als ik gewoon feitelijk naar de bezwaren kijk, dan zijn het, ik noem al wat, 80% is emotioneel, en 20% is inhoudelijk. Nou, op die 20% inhoudelijke ga ik maatregelen nemen, ik zorg dat er beveiliging is, ik zorg dat het niet in een bepaalde omgeving staat, noem maar op, heb je dat gedaan, dan denk ik, nou, basis aan je participatie kun je heel goed besluit nemen.

Maar vaak, het maakt het ook heel moeilijk. Daar zit dan wel een beetje mee zorg.

[Spreker 2]

En dan, nu hebben jullie participatie aan de voorkant dus wel gedaan, had je dan wel meer vertrouwen in zo'n vergunningsaanvraag, omdat je weet wat er gaat komen, of gaat spelen?

[Spreker 1]

Dat wel, ja. En je weet wat de bezwaren zijn, je weet ook dat je dat heel veel hebt onderzocht, hè? En wat altijd goed is, maar daar kijken de rechter niet heel erg naar, maar je weet ook van, ja, je hebt informatie gedeeld, mensen weten hoe het zit, snap je aan besluitvorming.

Ja, dus dat wel, maar aan de andere kant, ik vind ook, al doe je geen participatie, zou het ook moeten. En je moet wel goed, vooral infrastructuur, en infrastructuur is typisch een project, dat moet je vanuit het maatschappelijk belang moet je ontwikkelen. Dus ja, dan moet je al een heel goed verhaal hebben, moet je al in bepaalde afwegingen zijn.

Dus ja, maar goed, heel veel vragen die kwamen, hadden we eigenlijk allemaal wel beantwoord. Wel verwacht. Ja.

[Spreker 2]

Oké, en dan, stel dit project was wel onder een nieuwe Omgevingswet gevallen, waren er dan nieuwe taken of nieuwe verantwoordelijkheden bijgekomen voor de opdrachtnemer in de realisatiefase?

[Spreker 1]

Nou, niet los van die ambitie die ik denk ik formuleerde, dat je toch die band wil borgen, dat je misschien een Omgevingsmanagement wat meer geborgd wil hebben bij de opdrachtnemer.

[Spreker 2]

Zie je daar nog extra risico's in voor een opdrachtnemer, door de nieuwe Omgevingswet?

[Spreker 1]

Nee, ik denk dat, mijn gevoel zegt dat dat met name in de opdrachtgeverszijde zit.

[Spreker 2]

Ja, omdat het van de voorkant gedaan moet worden.

[Spreker 1]

Ja, en je kan, een opdrachtnemer, dat risico kun je ook niet bij hun, ja dat noem je, ja dat klinkt dan een beetje helemaal niet, dat kan je ook niet afwentelen, dat kun je ook niet contractueel neerzetten. Nee, dat ligt bij bevoegden zaak, vergunningen. Ja, je kan alleen aan een aannemer vragen van, joh, je moet met de termijnenrekening houden, en dan moet je misschien nog een buffer ophouden.

Maar als het daar nou niet gebeurt, ja, dan zegt zo'n aannemer ook, ja luister eens, ik kan hier verder niet zoveel meer aan doen.

[Spreker 2]

Nee.

[Spreker 1]

Nee.

[Spreker 2]

En dan, ik had het er met OM-OG al over, en die zei van, jullie hadden best wel een contract heel erg gericht op omgeving, naar de opdrachtnemer, en zij merkte nu al best wel dat, dat ook de eerste dingen zijn die in zo'n realisatie opzij worden geschoven. Hoe gaan jullie daarmee om dan?

[Spreker 1]

Ja, dat is een afweging, dat is, vanuit al die verschillende rollen die we dus hebben, probeer je dan een integrale afweging te doen. We hebben het financieel gewoon zwaar, er zijn best wel veel onvoorziene dingen in het project, deels exogeen en deels gewoon binnen het project.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En dat heeft grote financiële gevolgen, ja, en dan moet je een afweging maken van, ja, ga ik toch de omgeving zwaarder belasten, door bijvoorbeeld van meerdere weekenden, langere weekenden, zodat het mijn kosten enigszins beheersbaar houdt. En dat, ja, dat probeer je binnen je IPM-model, probeer je zo goed mogelijk iedereen vanuit zijn rol, de bezwaren neer te leggen, voor bepaalde keuzes, en dan probeer je daar toch een integrale afweging in te maken. Dus, ja, ik snap dat Karin dat zegt, maar aan de andere kant, ook op techniek doen we heel veel, ja, concessies, maar wijzigingen, hè.

Het is ook niet, voor mij doen wij geen concessies op de omgeving. We gaan niet dingen toestaan die we niet, je mag niet in één keer dag en nacht gaan haaien als we dat niet doen. Nee, precies.

Maar je doet misschien wel meerdere dagen achter elkaar. Hetzelfde geldt ook voor techniek. We doen ook bepaalde concessies, of toch consensus in bepaalde oplossingsrichtingen.

Als ik nou onbepaald geld had, zou ik zeggen, ik wil dat hebben, maar ik doe nou toch maar een folie, omdat dat toch iets beter uitkomt. Dus dat zit eigenlijk wel op alle vlakken. Alleen, ik snap dat Karin...

[Spreker 2]

Ja, dat is logisch, hè, natuurlijk.

[Spreker 1]

Maar dat is het mooie van die rol. Dat is ook echt heel mooi van het IPM. Iedereen kan heel zuidelijk vanuit zijn rol aangeven.

Maar als team moet je ook in staat zijn om tot een integrale aflevering te komen.

[Spreker 2]

Het project is natuurlijk afhankelijk van meerdere factoren. En merk je dan op het moment dat dit soort dingen veranderen, dus er komt een extra weekend bij, omdat je die draagvlak wel vanuit die participatie al meer hebt gekregen, dat mensen hier ook makkelijker zeggen, oké, we begrijpen.

[Spreker 1]

Het voordeel van de N211 is, dat maakt het project ook enigszins makkelijk, dat iedereen wil deze verbeteringen. Dus de nut en noodzaak van dit project staat totaal niet te discussie. Dat heb ik ook weleens gehad.

Dat je een project doet waarvan de mensen dan zeggen, ja, is dit nodig? Dan heb je een heel ander iets. En daardoor wordt die overlast ook toch iets meer geaccepteerd.

Omdat iedereen weet, dit is de druk bebouwste gebied van Nederland. Iedereen weet, er is geen ruimte. We kunnen de weg niet even anders leggen.

En iedereen staat elke dag in de file. Dus je weet, ja, we moeten pijn lijden. En er is dan ook weer veel bij gebaat dat die pijn zo kort mogelijk is.

Dus mensen snappen ook wel dat we afsluiting nodig hebben om dit werk te maken. Dus dat maakt wel een groot verschil.

[Spreker 2]

Maar toch ook, ja, ze begrijpen de nut en noodzaak. Ze weten wat er gaat komen, wat er voor nodig is. En zo gaan ze het werk maken.

[Spreker 1]

Ja, maar dat maakt wel een project een heel groot verschil. Heb je een project wat... En dat hebben we ook gezien, we hebben best al wat geld er steeds bij moeten besluiten gaan.

Komen er altijd, omdat iedereen weet, dit moet gebeuren.

[Spreker 2]

Ja, het is toch maatschappelijk belang groter dan...

[Spreker 1]

Ja, het is hetzelfde met jou. Of je een fiets koopt of nou toch een nieuwe winterjas. Ja, die fiets is toch echt wel nodig om elke dag...

[Spreker 2]

Helemaal weer te komen.

[Spreker 1]

Ja, die jas, die zit eigenlijk nog wel goed, die ik heb.

[Spreker 2]

Dus ik kan door. Oké, en verwacht je dat de samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer verandert door de nieuwe Omgevingswet?

[Spreker 1]

Ja, dat denk ik wel, ja. Ik denk dat wij de opdrachtnemer al beter moeten inlichten. Op wat uit de participatie komt.

Het is niet alleen vertaald in de eisen in je contract, van je moet dit en dit. Maar ik denk wel dat er een grotere brengplicht komt. Dat hebben wij ook gedaan met de N211.

Wij doen zo'n project, dit project loopt nu al twaalf jaar in, dus dat komt ergens vandaan. En je probeert heel goed uit te leggen, waarom hebben we het bedacht zoals het nu is. Dus dat hebben we ook heel intensief proberen over te dragen.

Dat ze er weten, de complexiteit van de omgeving. OM-ON is niet voor niks op zo'n project. Die komt uit die omgeving, dus die aannemer ook in de gaten.

Hé, daar kan ik mee scoren. Maar ik denk met de nieuwe Omgevingswet en juist als je daar uitgebreide participatie doet. Dat de opdrachtgever nog meer verplichting krijgt om hetzelfde voor een goede overdracht.

En borging bij de opdrachtnemer, dat dat gaat plaatsvinden.

[Spreker 2]

Ja, dat zij het meer aantoonbaar moeten maken.

[Spreker 1]

Ja, explicieter.

[Spreker 2]

Want hoe gebeurt dat nu?

[Spreker 1]

Nou ja, wij vertellen dat nu bijvoorbeeld, hebben wij een groen plan gemaakt. Dus ik geef het aan hoe het ontwerp moet worden. En we hebben vooral, wat in de participatie naar boven komt, heb je verteld een EMVI.

En dus omgevingshinder, bereikbaarheid, hoe ze daarop kunnen scoren. Want vaak worden, ik weet niet of je het kent, maar je hebt je EMVI, waardoor een aannemer kan scoren. Dat is vaak die kritische succesfactoren.

Weet je die term kent?

[Spreker 2]

Ja, ja, ja.

[Spreker 1]

Nou, een kritische succesfactoren is eigenlijk, als we dat niet borgen, hebben we geen succesvol werk. En die kritische succesfactoren gaan denk ik vooral ook vanuit je participatie vorm krijgen.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En los van de techniek, moeten we dit ook behalen. Ja, en dan kun je dat niet denk ik alleen een EMVI doen, maar dan zul je ook toch een grote zorg- of brengplicht hebben richting ON.

[Spreker 2]

Ja, dat die informatie goed overkomt.

[Spreker 1]

Overkomt, en dat die ook zo gaat werken. En dat die wat verlangt.

[Spreker 2]

En denk je ook dat bijvoorbeeld opdrachtnemersrol eerder betrokken gaan worden?

[Spreker 1]

Ja, je hebt tegenwoordig veel bouwteams, denk ik daar een beetje op Duits.

[Spreker 2]

Nou, niet per se, maar.

[Spreker 1]

Nou, je merkt, ik blijf ook wel een beetje bij, aannemers goed in techniek, overheid is vaak goed in omgeving. Ja. En ik denk ook, daar moet je de versterking vinden.

En wij weten de stakeholders, wij weten welke besluitvorming, de belangen, ook participatie. Ik denk een ON zou erin kunnen ondersteunen, maar het kan nooit de overheid worden. Het is niet een kop of tien.

Net zo min dat, ik ben geen techneut, hardcore techneut.

[Spreker 2]

Nee.

[Spreker 1]

Natuurlijk, wat technisch manager noemen we dat, maar is het toch nog anders.

[Spreker 2]

Ja, het andere is anders ingegeven, ander doel.

[Spreker 1]

Ja, en je ziet ook gewoon, bottom line is, daar moet geld verdiend worden. Ja. Dus ja, we willen vooruit.

[Spreker 2]

Ja, precies.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Oké, en zijn er nog wijzigingen in het project geweest, die van invloed waren op belanghebbenden? En hoe gaan jullie daar dan mee om?

[Spreker 1]

Nou ja, wat we wel eens zien is, we hebben meer weekenden nodig. En de Greenport is een economisch gebied, dus er zit heel veel transport. Ja, we zien dat we daar een beroep op gaan doen, dus dat vraagt meer afstemming.

En dus ook de weekenden die we kiezen, proberen wij ook al. Je hebt de ABC Westland, je hebt de Rode Vloer Holland, dat zijn twee hele grote spelers. Daar probeer je ook al expliciet te polsen van, ja, als we dit nou doen, als we het moeten doen, wanneer zouden jullie dan het beste uitkomen?

Of wanneer expliciet niet. Dus daar zie je toch wel een extra slag in, ja. Ja, toch wel samenwerken, die erbij is gekomen.

Ja.

[Spreker 2]

Ja, oké. En wat zou je als belangrijkste aanbeveling geven aan een opdrachtnemer, die te maken krijgt met publieke participatie onder de Omgevingswet?

[Spreker 1]

Gewoon, gewoon. Nou ja, verdiep je in, wat heeft er in de participatie plaatsgevonden, hè?

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

En wat is daar ook uitgekomen? Dat je het niet alleen als een gegeven beschouwt, maar dat je ook een beetje probeert te begrijpen, ja, waarom? Waarom is dat belang ingebracht?

Of waarom zijn die keuzes nou gemaakt? En wat betekent dat dan in mijn technische proces? Ja.

Betekent dat een extra validatiestap, bijvoorbeeld? Je hebt een contract, hè, bestaat uit verificatie en validatie. Verificatie is gewoon dat je zegt, nou, je hebt allemaal eisen gesteld, en ik weet niet meer wat, het moet twee meter lang zijn, het moet één meter breed zijn, nou, dan zet je allemaal vinkjes.

Maar validatie is dat je zegt, nou, ik heb al die eisen gedaan, wat voldoet het nou ook aan je verwachting?

[Spreker 2]

Ja, hebben we nu wat je eigenlijk wil hebben.

[Spreker 1]

Ja, want ik heb nou een mooie vierkante tafel voor je aan het werk, maar jij wil eigenlijk een langgewerkte tafel, die ook één meter is, maar dit heb je dan liever tot drie meter. Oké. En dat

zal ook in je, wat je hebt geparticipeerd, hè, van, dus a, verdiep je er nou in, waarom heeft die participatie plaatsgevonden, waar heeft zich dat in vertaald, en dat je nou die aspecten ook zegt, nou oké, misschien moeten we op die aspecten, met de technische uitwerking, nog een extra validatieslag maken, en dat zou je dan bijvoorbeeld kunnen doen met zo'n groep vertegenwoordigers.

Dat je dan zegt, nou, zo hebben wij het ingebracht, zo heeft nou de aannemer dat vertaald, voldoet dat nou nog aan de verwachtingen die we hadden?

[Spreker 2]

Ja, ik wil maar op die validatie en niet per se je eisen checken.

[Spreker 1]

Nee, want dat eerste, dat doet een aannemer heel veel, dat andere gebeurt heel weinig.

[Spreker 2]

En daar zit het succes. Een stukje aantoonbaarheid.

[Spreker 1]

Ja, en de moeilijkheid is natuurlijk wel, dat maakt het ook wel spannend, is dat als je gaat valideren, kan je ook denken, ik wil totaal iets anders. Maar dan moet je wel weer zo zakelijk zijn en zeggen, ja, maar deze eisen, die heb ik wel met jou afgestemd. We hebben participatie gedaan, dat hebben we vertaald hierin, dus misschien moet je die validatieslag eerst nog maken, voordat je het aan het contract overlaat.

En dan zeg je ook, ja, maar waar is het binnen deze paden, dus gaan we het nou maken. Alleen, ja, ik denk dat er al een stukje validatie, dat daar wel veel meer in te halen is, in plaats van, wat OM-ON ook vaak moet doen, technisch is dit bedacht, leg het maar even uit.

[Spreker 2]

Ja, in plaats van waarom doen we het nou eigenlijk.

[Spreker 1]

Beste bewoners, dit waren uw topzorgen, dit hebben we zo en zo vertaald. Nou, daarna kijkend, hebben wij deze technische oplossingen, maar rekening houden met uw bezwaar of uw aandachtspunten, kiezen we voor deze oplossing. Of deze bouwmethode, of deze facering, of, ja, dat is een heel andere...

[Spreker 2]

En doet OM-ON dat dan nu wel ook al?

[Spreker 1]

Nee, nee. Zo is het niet georganiseerd.

[Spreker 2]

Maar dat is dus wel iets wat mogelijk, door die nieuwe omgevingswet.

[Spreker 1]

Ja, ik denk dat, ja, ik denk wel dat A, de opdrachtgever dat veel meer moet gaan doorgeven. Als je gaat participeren in je besluiten, zul je dat ook goed moeten doorgeven. En moet de bank in je uitvoering.

En dan denk ik, ja, dat zou mijn aanbeveling zijn, ja, dat je ook de aannemer een rol geeft om dat veel meer te valideren. Ja.

[Spreker 2]

En zie je dat dan ook als een risico?

[Spreker 1]

Zeker, want je creëert ook weer heel veel onzekerheden in je project.

[Spreker 2]

Ja. Ja. En dingen die je niet weet, ja.

[Spreker 1]

Ja, of dat mensen in één keer dan denken, ja, maar als dit gaat gebeuren, dan ben ik... En dan gaat het weer naar de pers, en dan gaat het weer... Terwijl je ze denkt, ja, als ik nou niks zeg...

[Spreker 2]

Ja, dan gebeurt het gewoon.

[Spreker 1]

Ja, dan gebeurt het gewoon, hè.

[Spreker 2]

Ja. Dus dat is wel iets wat...

[Spreker 1]

Nou ja, en ik wil het zeggen... En dan kom je weer een beetje op het begin wat ik zei. Men moet realiseren dat participatie niet altijd betekent dat er geen weerstand is.

[Spreker 2]

Nee.

[Spreker 1]

Ik denk dat participatie ook een rol heeft om juist de weerstand goed in zich goed te maken. Dat je een wel overhoog keuze maakt.

[Spreker 2]

Ja, dat je weet wat je doet.

[Spreker 1]

Ja. Als ik deze weg maak, weet ik dat ik die en die en die benadruk. Ja.

En vinden we dat dan maatschappelijk verantwoord? Dat moet je dan ook uit gaan leggen. En dan zeg ik, ja, gezien het belang of het doel van de weg of de economische blablabla, vinden we dat verantwoord.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Gewoon nadenken op dat maatschappelijk belang.

[Spreker 1]

Ja. Het hoor je ook vaak bij insprekers. Ik weet niet of je ooit bij een gemeenteraad bent geweest, maar het hoor je ook vaak van insprekers.

Ik ben niet gehoord. Mijn mening is niet gevraagd. Hoe is dit meegewogen in jullie besluitvorming?

Nou ja, ik denk, ja, daarom denk ik dat Omgevingswet ook die participatie naar voren haalt. Ja. Om juist dat mee te nemen in je besluitvorming.

Ja. En dat kan je heel simpel doen. Ik denk dat je dat ook wel op zich wil hebben.

Zo'n SWOT-analyse maakt, hè.

[Spreker 2]

Ja, ja, ja.

[Spreker 1]

Of dat kleurtje dat je zegt, ja, als ik dan die infra leg. Dit is allemaal groen, hier zit oranje, hier zit rood. Ik maak al de keuze om mijn infra zo bijvoorbeeld aan te leggen.

Ja, dan heb je tenminste onderbouwd waarom je het doet. In plaats dat je dan zegt, ja, ik doe dat even. Zo deed het vroeger de overheid, hè.

Wij wisten goed voor de burger wat er moest gebeuren.

[Spreker 2]

Ja, een stukje aantoonbaarheid ook voor de mensen. We hebben er rekening mee gehouden, maar dit is het resultaat.

[Spreker 1]

Alleen waar ik een zorg bij heb, maar dat is ook ons politiek stelsel, is omdat wij ook zoveel splinterpartijen krijgen. Dat heb je ook bij de gemeenteraad, hè. Je hebt het Beste voor Den Haag, of je hebt het Beste voor Wateringen.

Ja, die kijken niet naar dat volledige plaatje. Die kijken alleen maar... Ja, en dan denk ik wel, ja, als je al die informatie hebt, moet je nog wel een besluit durven nemen, hè.

En zijn we daar tot in staat?

[Spreker 2]
Waar ga je heen?

[Spreker 1]
Nou, in het huidige politiek klimaat is dat wel een aandachtspunt bij onze grote regering. Ja, stikstof ook. Je hebt nu een uitspraak.

Ja, je huidige beleid is niet meer onmerkbaar. Je moet nieuw beleid maken. Dat betekent boer uitkopen.

Ja, zo simpel is het. Maar je hebt een boerenpartij zitten die zegt, ja, we gaan geen boer uitkopen. Ja, dan zit je dus klem.

Even heel zwart licht.

[Spreker 2]
Ja, maar ja, dat is wel het spanningsveld, ja.

[Spreker 1]
Ja, en dat is hetzelfde met participatie. Ja, dus dat... Nou, ik zoek wel kansen, maar...

Het wordt denk ik wat te complex. Denk ik. Ja.

Het wordt... Zo'n hele Omgevingswet, ook met onteigening, wordt heel moeilijk. Wordt echt heel moeilijk.

[Spreker 2]
Ja, dat wordt wel echt een uitdaging.

[Spreker 1]
Ja, het is wel wat... Het is te veelomvattend.

[Spreker 2]
Ja, hoe bedoel je dat precies?

[Spreker 1]
Nou, het is... Normaal heb je meerdere procedures. Dan heb je een omgevingschemming of een bestemmingsplanprocedure.

Dan heb je onteigening procedure. Vaak heb je dan verleggingen met elkaar. Dan heb je allemaal verschillende procedures die gewoon parallel lopen.

Daar is het Omgevingswet ook voor gekomen. Zeggen, hé, dat versnipperen willen we niet. We willen dat gewoon in één procedure doen.

Hartstikke goed. Denk ik ook. Hé, als ik mijn omgevingsvergunning krijg, betekent het ook expliciet dat jij onteigend wordt.

Het is raar dat ik wel een vergunning krijg, maar ik kan je niet onteigen. Dat snap ik. Alleen die materie is zo complex, dat hebben ze eigenlijk. Ja, dit is gewoon zo'n boekwerk geworden, hè.

[Spreker 2]

Het is gewoon samengevoegd.

[Spreker 1]

Ja, het is eigenlijk samengevoegd, terwijl je eigenlijk dan denkt, ja, nee, dan moet je het eigenlijk ook versimpelen. Dan moet je gewoon zeggen, nou ja, goed, als we dit doorlopen, dan betekent het ook dat je dat krijgt. Maar eigenlijk hebben ze volgens mij gevolgd, zo heb ik het al weer begrepen van de advocaten en de mensen in Duitsland, is dat al die procedures zijn er gewoon maar weer ingepropt.

[Spreker 2]

Het is wel zo'n samenhang.

[Spreker 1]

Ja, en dan krijg jij dus een bevoegd gezag die dus alles moet weten.

[Spreker 2]

Ja, en dat maakt het wel lastig.

[Spreker 1]

Nou ja, de onteigening. Ja, niet elke gemeente heeft verstand van onteigening.

[Spreker 2]

Nee, dat is ook best wel serieus.

[Spreker 1]

Dus dat ging vroeger, ja, en via de kroon ging dat. Dat is echt, dat is inderdaad. Bij Rijkswaterstaat, een aparte afdeling die dat allemaal deed.

Het is allemaal eruit. Het gaat allemaal naar de gemeente. En dan denk je, ja, ah, hebben die het nog houden nog wel?

En snap de burger het nou nog allemaal wel? Ja, het is te moeilijk, denk ik.

[Spreker 2]

Ja, nou ja, we gaan het zien. Het is natuurlijk ook altijd even wennen aan zo'n nieuwe wetgeving.

[Spreker 1]

Zeker, en ik ben al weer wat ouder dan jou. Ik heb al meerdere gezien, hè. Maar het doel wat ze voor ogen hadden, dat is voor mij niet behaald.

Dat is voor mij wel de algemene afdeling.

[Spreker 2]

En dan met name, zeg maar, in het samenvoegen van.

[Spreker 1]

Ja, het zou één procedure worden en versimpeld.

[Spreker 2]

Ja, oké. En wat is volgens jou het belangrijkste inzicht wat je hebt opgedaan? Met betrekking tot publieke participatie.

[Spreker 1]

Nou ja, ik zei het al, hè. Beschouw het ook als een kans. En niet altijd als een last.

Zorg dat je dus ook in de ontwikkeling van je project als geheel ook die tijd reserveert. Vaak wordt daar geen rekening mee gehouden. En dan kom jij met je plannen knoeien en dan levert het druk, hè.

Terwijl ik denk, ja, hij zit gewoon van begin af aan, gewoon goed meeneemt. En dan kan het. En wat er wel vroeger heel vaak misging.

En vooral provincie en rijk hebben daar wel een handje van. Gemeentes wat minder. Is dat eigenlijk, eerst het plan helemaal uitgewerkt wordt.

En dan een ruimtelijke procedure. Ja. Ja, en dan hebben de burgers van, hé, ik heb hier een voldoende feit.

Terwijl ik denk, ja, die proces kun je ook parallel doen. Want je kan, ik weet niet hoe dat met de Nieuwe Omgevingswet, hè. Maar je hebt een voorontwerp, een ontwerp.

En dan neem je pas een definitief besluit. Dat kun je ook parallel in je participatie doen. Je kan ook zeggen, nou goed, ik begin met een voorontwerp.

En ik begin ook met een voorontwerp in mijn participatie. En als ik dat heb verwerkt, dan doe ik mijn ontwerpbesluit. Dan wijs ik dat nou wat aan, dan probeer ik het parallel.

Een soort loops. Ja, terwijl, wat je vaak zag, is dat het wordt uitgewerkt naar een definitief ontwerp. Bestemmingsplanprocedure, komen wijzigingen.

En dan moet het ontwerp weer aangepast worden. Dan zeggen ze, ja, ik heb vertraging nog gelopen. Terwijl, als je het parallel doet/aan spoort, lever je er veel meer op.

Dus dat is wel een belangrijke les. Dus dat je je ontwerpproces en je RO-proces en je participatie, dan moet je toch op een of andere manier parallel zien te laten lopen.

[Spreker 2]

Ja, een soort feedbackloop.

[Spreker 1]

Ja, precies. En daar moet je dus voldoende tijd voor nemen.

[Spreker 2]

Ja, want er komt nu iets meer bij gemeentes ook te liggen nu, in de Nieuwe Omgevingswet. Je zei net, gemeentes zijn hier, naar jouw mening, beter in?

[Spreker 1]

Nou, gemeentes merk je dat, die zijn dat wat meer gewend al, om dat parallel te doen.

[Spreker 2]

Omdat?

[Spreker 1]

Nou, a, de politiek zit er veel dichterop. Dus die verlangen dat ook al veel meer. Van, hey, mensen kunnen hier spreken in.

Hoe zijn de burgers hierin gehoord? Ga je naar de provincie of ga je naar het Rijk, dan staat de burger toch verder weg. Dus daardoor zit het al wat meer automatisch erin.

Daardoor dat het van de Omgevingswet is, ja, dat komt meer bij de gemeente. Ja, kunnen die dat algemene belang nog goed borgen?

[Spreker 2]

Ja. Omdat ze gefocust zijn weer op, eigenlijk, die gemeente.

[Spreker 1]

Ja.

[Spreker 2]

Oh ja, interessant vraagstuk.

[Spreker 1]

Ja, zeker.

[Spreker 2]

En denk je dan dat jullie bij de provincie daar dan een belangrijke rol in gaan spelen?

[Spreker 1]

Nou ja, je zal... Zie, de Omgevingswet is eigenlijk... De Omgevingswet is eigenlijk het sluitstuk, hè, van wat je wil.

Dus ik denk ook, je moet veel meer participatie hebben in bijvoorbeeld, wat is onze gebiedsvisie? Of wat is onze woonvisie? En dus dat je eigenlijk veel meer aan het voortraject met...

Ik heb bijvoorbeeld de gebiedsuitwerking Westland, heb ik ooit gemaakt, voor 2040. En ga je ook met heel veel steken rond eens kijken van, hé, een gemeente Westland, hè, met Den Haag en met Rotterdam hebben we een bepaalde economie. Hoe ontwikkelt zich dat naar de toekomst toe, hè?

Blijft dat een transporteconomie? Of wordt dat toch meer een hub, of weet ik veel wat? En vraagt dat veel meer een kenniseconomie?

Of vraagt dat toch gewoon fysieke arbeid? Ja, dat maakt nogal uit in hoe je je wil ontwikkelen. Dat betekent ook een andere vraag in je woningbehoeften.

Dat betekent een andere vraag in je openbouw gevoel. En in dat proces moet je eigenlijk heel veel gaan participeren. A, met stekels, maar ook wel, denk ik, met bewoners op een bepaald vlak, als dat kan.

Want dan is de Omgevingswet waar je de plannen in gaat borgen eigenlijk een sluitstuk. En dus dan...

[Spreker 2]

Ja, dan kan je daarop je plannen...

[Spreker 1]

Ja. En dat vind ik ook met name met Provinciale Staten. Ja, het is een beetje ingewikkeld, maar in Nederland werken we heel erg van beneden naar boven.

Gemeenten willen dit allemaal, bla, bla, bla. Terwijl ik denk, ja, een rijk moet ook van boven kijken. Luister eens, ik heb 100 miljard.

Ik heb deze economieën in Nederland. Ik ga mijn infrastructuur zo ontwikkelen. En het is raar dat elke gemeente zijn eigen bedrijventerreintje krijgt.

Want dat moet ook weer allemaal ontsloten worden. Ik kan ook zeggen, nou, dat doe ik niet. Want daar wil ik woningen hebben.

En die gemeente, die krijgt bedrijven.

[Spreker 2]

Ja.

[Spreker 1]

Omdat de logistiek... We hebben de Openbaar Voerderzaak veel meer op afstand. En dat doen we nou ook veel meer, hè.

Ik weet niet of je dat een beetje weet, maar... Als je Beomid volgt, hè. We hebben voor Zuid-Holland, noemen we dat de oude lijn, hè.

Dat is eigenlijk de Openbaar Voerlijn. De treinlijn, daar willen we eigenlijk allemaal woningbouw aan hebben. Omdat wij zien, ja, hier ligt zo'n grote woningbouw.

En als we dat allemaal doen, moet er zoveel asfalt bij. Dus er wordt al veel integrale gekeken. Ja, en dat moet je ook wel realiseren.

Ja, daar zit participatie op een hoger niveau in, hè. Met eigenlijk met je paartjes en stakeholders. En dan moet je ook zeggen, nou, dat is dus een gegeven, hè.

En de Omgevingswet is eigenlijk de verwerker ervan. En binnen die kaders moet je ook gaan participeren.

[Spreker 2]

Ja, want je zei nou, wanneer doet dat eigenlijk wel al. Die heeft eigenlijk gekeken naar hoe we de infrastructuur in Nederland inrichten. Is dat dan zo'n voorloper eigenlijk op hoe het...

[Spreker 1]

Ja, het is MOVE, hè. Deo MOVE heet dat. Dus dat is al een samenwerking van, ja...

Dat is ook een..... Dus waar het Rijk besluit neemt. Maar je ziet ook, je krijgt veel meer gebiedsprocessen, inderdaad.

Dat je daar eigenlijk je afweging maakt. Alleen, ik heb het zelf ook gedaan, één. Ik vond het toch wel moeilijk van, ja, hoe...

Om dan te participeren met burger, om het dan maar even te zeggen. Ja, met al respect, maar dat is niet hun business, hè.

[Spreker 2]

Nee.

[Spreker 1]

Als jij ook als student wil participeren, dan gaat het over je OVH-kaart. Of waar je woont. Of wat je per maand krijgt.

Maar je participeert ook niet over hoe je opleiding er over tien of twintig jaar uit ziet. Dat is voorbij jou een horizon, zeg maar. Dat is weleens moeilijk, vind ik.

Dus je zou eigenlijk in die gebiedsprocessen... Heb je ook een soort van participatie. Dat ga je vertalen in je omgevingsvergunning, zeg maar.

Ja, en dan ga je dan weer participeren. Maar ja, dan is het toch een soort van voldoende feit. Maar dan zit je op een heel ander niveau, hè.

Dus neemt niet weg, participatie voor een project is altijd goed. Ja.

[Spreker 2]
Oké.

[Spreker 1]
Ja?

[Spreker 2]
En dan... Ik denk eigenlijk dat we deze vraag al hebben gehad. Maar dan heb ik het tenminste officieel staan.

Welke kansen biedt de omgeving om publieke participatie te verbeteren of versterken?

[Spreker 1]
Nou ja, ik denk dat er veel meer een stok achter de deur is. Het wordt gewoon verlangd. Dus het is niet meer aan de projectmanager of aan de bestuurder overgelaten.

Het wordt gewoon verlangd. Het wordt meer geborgd, denk ik.

[Spreker 2]
Oké. Ja? Dat waren...

[Spreker 1]
Dat waren je vragen?

[Spreker 2]
Al mijn vragen, volgens mij.

[Spreker 1]
Ik hoop dat je er wat van kan maken.

[Spreker 2]
Dat sowieso.

[Spreker 1]
Ja?

[Spreker 2]
Ik vind het altijd...

[Spreker 1]
Kijken... Ja, met Karin heb je denk ik wel... Karin heeft hier de hele participatie gedaan, hè.

Ja. Ze kon jou alles vertellen, denk ik.

[Spreker 2]
Daarom. Dus...